

Jack London

Smoke Bellew (1912)

CUPRINS:

GUSTUL CĂRNII. 3

CARNEA. 28

GOANA DUPĂ AUR SPRE PĂRĂUL SQUAW. 55

SHORTY VISEAZĂ. 78

OMUL DE PE MALUL CELĂLALT. 94

CURSA PENTRU LOTUL TREI. 114

MĂRUNȚELUL. 136

EXECUȚIA LUI CULTUS GEORGE. 156

O EROARE A NATURII. 175

LOVITURA. 198

TERENUL DE CONSTRUCȚII TRA-LA-LI. 224

FEMEIE MINUNE. 253

GUSTUL CĂRNII.

La început era Christopher Bellew. Când ajunse la colegiu, deveni Chris Bellew. Mai apoi, în adunătura boemă de la San Francisco i se spunea Kit Bellew. Pentru ca, în cele din urmă, să nu mai fie cunoscut decât sub numele de Smoke Bellew. Și povestea evoluției numelui său e de fapt povestea vieții sale. Și nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea dacă n-ar fi avut parte de o mamă iubitoare și un unchi neîndurător și, în plus, n-ar fi primit o scrisoare de la Gillet Bellamy.

„Tocmai am văzut un exemplar din Talazul”, îi scria Gillet de la Paris. „O'Hara o să se descurce cu foaia asta, dar încă nu se pricepe la unele șmecherii.” După care urmau niște amănunte privind îmbunătățirea săptămânalului unei colectivități în plină afirmare. „Du-te și fă-i o vizită. Lasă-l să creadă că astea-s propriile tale idei. Să nu afle cumva că vin de la mine. Dacă află, o să mă numească pe mine corespondent la Paris, chestie pe care nu mi-o pot permite, fiindcă, deocamdată, fac bani buni cu treburile mele pe spinarea marilor reviste. Dar mai întâi și mai întâi nu uita să-l convingi să-l dea afară pe jegosul ăla care ține rubrica criticii de artă și muzicale. Și încă ceva, San Francisco a avut întotdeauna o literatură a lui. Dar acum nu prea mai are.

Spune-i să facă ce-o ști și să pună mâna pe vreun isteț care să toarne un serial mai sprinten, condimentat cu adevăratul romantism, cu strălucirea și culoarea San Francisco-ului.”

Și iată-l pe Kit Bellew îndreptându-se spre redacția Talazului hotărât să dea lecții. O'Hara îl ascultă. O'Hara aduse argumente. O'Hara fu de acord. O'Hara îl concedie pe jegosul care ținea rubrica de critică. Ba, mai mult, O'Hara îl luă pe Kit în stilul său, tocmai stilul de care se temuse Gillet chiar și din îndepărtatul Paris. Când O'Hara voia ceva, nici un prieten nu-i putea rezista. Și, când amabil, când silnic, devenea irezistibil. Înainte de a apuca Kit Bellew să scape din biroul lui, era redactor șef adjunct, acceptase să țină rubricile săptămânale de critică, până se va găsi un condei mai acătării și se angaja să scrie săptămânal câte un episod, de câte zece mii de cuvinte, din serialul San Francisco... și toate astea fără să primească un ban. Talazul încă nu aducea venituri, îi explică O'Hara. Și la fel de convingător îi explică faptul că numai un singur om din San Francisco ar fi fost în stare să scrie acel serial și omul acela nu era altul decât Kit Bellew.

„O, Doamne, eu sunt istețul!”, gemu Kit de unul singur mai apoi când se trezi coborând pe scara îngustă.

Drept urmare, începu munca de sclav al lui O'Hara și al nesățioaselor rubrici ale Talazului. Săptămâni în șir, nu s-a ridicat de pe unul din scaunele redacției, a ținut piept creditorilor, s-a luptat cu tipografi și a pus pe hârtie câte douăzeci și cinci de mii de cuvinte pentru articole de toate felurile. Iar chinurile sale nu dădeau semne să se mai ușureze. Talazul era ambițios. Începu să fie și ilustrat. Operațiile erau costisitoare. Pentru Kit Bellew nu mai rămânea nici un ban, ca dovadă revista nu plătea pe niciunul dintre oamenii cu care sporea redacția. Din fericire, Kit avea veniturile lui. Destul de modeste, comparate cu ale altora, dar suficiente ca să-i permită să facă parte din mai multe cluburi și să aibă și un studio în cartierul latin. Dar, de fapt, de când ajunsese redactor șef adjunct, cheltuielile personale i se redusese drastic: nu mai avea timp să arunce banii. Nu mai dăduse pe la studio, nu mai îmbia boema locală la câte o faimoasă serată acolo. Și, cu toate astea, era mereu falit pentru că Talazul, totdeauna în suferință, îi storcea și banii, nu numai creierii. Erau, mai întâi, ilustratorii care periodic refuzau să mai facă ilustrațiile și tipografi, care, tot atât de periodic, refuzau să mai tipărească, apoi curierii care nu mai voiau deseori să-și facă meseria nici ei. În astfel de împrejurări, O'Hara se uita la Kit, iar Kit făcea tot ce era de făcut.

Când vaporul Excelsior sosi din Alaska, aducând vești despre terenurile aurifere din Klondike 1, ce tulburaseră mințile întregii țări, Kit avansă o propunere cu totul nesperată:

— Ascultă, O'Hara, începu el. Goana asta după aur are șansa să fie o treabă uriașă... Ehei, se întorc din nou zilele din '492. Ce-ai zice dacă m-aș duce și eu să scriu ceva pentru Talazul? Cheltuielile mi le acopăr singur.

O'Hara clătină din cap.

— Nu mă pot lipsi de tine din redacție, Kit. Bașca, mai e și serialul ăla. Iar pe deasupra trebuie să-ți spun că m-am întâlnit cu Jackson acum un ceas. Măine o ia spre Klondike și a acceptat să trimită săptămânal câte o corespondență și fotografii. Nu-l lăsam eu să-mi scape din mână până nu-mi promitea. Și, ce-i mai frumos, treaba asta nu ne costă nici un ban.

Despre Klondike, Kit auzi din nou când trecu după-amiază pe la club și, într-o nișă a bibliotecii, îl întâlni pe unchiul său.

— Salutare, unchi al meu! îl întâmpină Kit, făcându-se comod pe un fotoliu de piele și întinzându-și picioarele cât erau de lungi. Bei cu mine?

Își comandase un cocteil, dar unchiul se mulțumi cu un bordo ușor, autentic, băutura lui dintotdeauna. Aruncă o privire iritată și dezaprobatoare la cocteil și apoi la nepot. Kit simți că se apropia predica.

— Nu stau decât un minut, anunță el grăbit. Trebuie să alerg să-mi arunc ochii la expoziția Keith, de la Galerile Ellery și să scriu jumătate de coloană pe tema asta.

— Ce-i cu tine? îl întrebă celălalt. Ești palid. Arăți ca o epavă.

În loc de răspuns Kit scoase un geamăt.

— Cred că am să am plăcerea să asist la înmormântarea ta. Parcă și văd. Kit scutură trist din cap.

— Nu, te rog, n-am chef să mă mănânce viermii. Eu prefer să fiu incinerat.

John Bellew provenea din generația aceea dură și încercată care traversase câmpiile în urma carelor cu boi prin anii '50 și își păstrase aceeași asprime, la care se adăuga și asprimea unei copilării petrecute pe drumurile cuceririi noilor pământuri.

— Christopher, nu duci o viață ca lumea. Mi-e rușine pentru tine.

— Pornit pe calea desfătărilor, nu? chicoti Kit.

Bătrânul ridică din umeri.

— Nu te uita atât de crunt la mine, unchiule drag. Aș fi vrut eu să fie calea desfătărilor, dar asta s-a cam dus de râpă. Nu mai am timp de ele.

— Atunci de ce dra...

— Din prea multă muncă mi se trage.

John Bellew scoate un hohot tăios și neîncrezător.

— Pe cuvânt!

Alt hohot de râs.

— Oamenii sunt produsul mediului, spuse sus și tare Kit, arătând spre paharul celuilalt. Veselia dumitale e ușoară și amăruie, ca și băutura pe care o bei.

— Auzi, prea multă muncă! mârâi el. În viața ta n-ai câștigat o para.

— De câștigat am câștigat bani, fii liniștit, numai că nu i-am și primit.

Uite, acum câștig câte cinci sute de dolari pe săptămână și fac munca a patru oameni.

— Tablouri din alea care nu se vând? Sau... ăăă... vreo muncă din aia fantezistă? Înoți?

— Pe vremuri.

— Te urci în șa?

— Am încercat și isprava asta.

John Bellew pufni plin de silă.

— Mă bucur că taică-tu nu mai trăiește să te vadă în toată splendoarea decăderii tale, îi spuse. Taică-tu a fost bărbat de ispravă, până-n măduva oaselor. Pricepi tu una ca asta? Bărbat! Cred că ar fi știut el să-ți scoată din cap toți gărgăuniiăștia muzicali și artistici.

— Vai! Ce vremuri depravate! oftă Kit.

— Aș fi putut înțelege și accepta chiar și astea, continuă celălalt pornit, dar măcar să fi reușit pe calea asta. N-ai câștigat un cent în viața ta, n-ai făcut și tu o treabă bărbătească. Ce rost mai ai și tu pe lumea asta? Ai fost crescut cum se cade și totuși, nici la universitate nu jucai fotbal. N-ai pus mâna pe o vâslă. N-ai...

— Am mai făcut box și scrimă oarecum...

— Când ai pus ultima dată mânușile?

— De mult, dar se spunea că știu să apreciez bine momentul nimerit și distanța, numai că...

— Haide, haide!

—... eram socotit cam nesistematic.

— Leneș, vrei să spui.

— Totdeauna mi-am închipuit că vorba asta e un eufemism.

— Taică-meu, bunicul tău, bătrânul Isaac Bellew, a omorât cu un pumn un om și avea șaizeci și nouă de ani.

— Cine, omul?

— Nu, netrebnic nenorocit ce ești. Tu la șaizeci și nouă de ani n-o să fii în stare să omori nici un țânțar.

— Vremurile s-au cam schimbat, iubite unchiule. Acum pentru omucidere te trimit la pușcărie.

— Taică-tu a făcut călare o sută optzeci și cinci de mile, fără să închidă un ochi și au crăpat trei cai sub el.

— Dacă mai trăia și azi, ar fi făcut același drum sforăind frumos într-un vagon Pullman.

Bătrânul era gata-gata să se sufoce de mânie, dar își înghiți amarul și reuși să îngaime:

— Câți ani ai tu?

— Am toate motivele să cred că...

— Știu. Douăzeci și șapte. Ai terminat facultatea la douăzeci și doi. Și apoi cinci ani i-ai tocat și i-ai risipit, în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, spune-mi și mie ce rost ai tu? La vârsta ta aveam doar un rând de izmene. Mergeam călare și mânăm vitele în Coluso. Eram tare ca piatra și puteam să dorm pe piatră. Mâncam numai carne de vită, prăjită deasupra focului și carne de urs. Și acum sunt un bărbat mai zdravăn decât tine. Probabil că ai vreo

șaptezeci și cinci de kilograme. Dar te pun jos și acum și te zvânt din bătaie de te iau la pumni.

— Da' ca să dai pe gât niște cocteil sau ceai din acela roșu nu e nevoie de atâta forță minunată, mormăi Kit cu dispreț. Unchiule, nu vezi că vremurile s-au schimbat! În plus n-am fost crescut așa cum trebuie. Săraca maică-mea era puțin cam aiurită, draga de ea...

John Bellew tresări împins de mânie.

—... și așa cum mi-ai descris-o și tu, era prea bună cu mine, m-a ținut numai pe palme. Ei, dacă pe vremea când eram eu puștan aș fi avut și eu parte de vacanțe foarte bărbățești... din acelea de care te bucurai dumneata... Mă întreb și acum de ce nu m-ai invitat niciodată și pe mine? Îi luai pe Hal și Robbie peste tot prin Sierra și în călătoriile dumitale prin Mexic.

— Probabil mai ales fiindcă prea te purtai ca un Lord Fauntleroy³.

— Numai vina dumitale, unchiule și a... scumpei mele mame. De unde aveam eu să cunosc greul? Eram abia un prunc. Ce-mi rămânea mie altceva decât să mă uit la gravuri, la poze și să mă joc de-a ala-bala? Cu ce sunt eu de vină că n-am fost niciodată nevoit să asud?

Bătrânul se uită la tânărul său nepot cu o silă nedisimulată. Nu se putea stăpâni în fața neseriozității născute din comoditate.

— Ei, bine, am de gând să mai fac una din excursiile pe care tu le numești bărbățești. Ce-ar fi dacă te-aș invita și pe tine?

— Aș zice că e puțin cam târziu. Încotro?

— Hal și Robert pleacă spre Klondike, iar eu îl însoțesc prin trecătoare⁴ și apoi până la lacuri, după care mă întorc...

Nu mai continuă pentru că tânărul sări în picioare și-i strânse mâna.

— Salvatorul meu!

John Bellew deveni pe dată bănuitor. Nici nu visase că invitația îi va fi acceptată...

— Doar nu vrei să spui că mergi! făcu el.

— Când pornim?

— Va fi o călătorie grea. O să ne cam încurci.

— Nu, n-o să vă încurc cu nimic. Am să trudesesc și eu. Am învățat să muncesc de când am intrat la Talazul.

— Fiecare trebuie să care provizii pentru un an întreg. Și lumea dă buzna într-acolo, încât căraușii indieni nu-s în stare să facă fața cererilor. Hal și Robert o să fie nevoiți să-și care echipamentul singuri până la destinație. Iar eu de asta merg cu ei, să-i ajut... să-și care bagajele. Dacă vîi cu noi, va trebui să faci același lucru.

— Atunci să mă vezi!

— N-ai să fii în stare să cari poveri, obiectă celălalt.

— Când pornim?

— Măine.

— Nu trebuie să te socotești vinovat și să crezi că predica dumitale despre greul în viață m-a convins, îi spuse Kit la despărțire. Exact acum a venit vremea s-o șterg din loc, undeva, oriunde, să scap de O'Hara.

— Cine e O'Hara? Vreun japonez?

— Nu. Un irlandez, vechil de sclavi, cel mai bun prieten al meu, redactorul șef și proprietarul neiertător al Talazului. Ce spune el aia se face. E în stare să oblige și fantomele să defileze.

În noaptea aceea Kit Bellew îi scrisese un bilet lui O'Hara: „E vorba doar de o vacanță de câteva săptămâni, explica el. Trebuie să găsești tu vreun isteț să mângâiească episoadele serialului. Îmi pare rău, bătrâne, dar sănătatea mi-o cere. Și când mă întorc am să asud de două ori mai mult ca acum.”

Și Kit Bellew se trezi în nebunia de pe plaja Dyea înțesată cu miile de livre de echipamente ale miilor de oameni. Aceasta imensă masă de bagaje și provizii, aruncată pe țărm de vapoare, începea, încet, încet, să se scurgă în susul văii Dyea și peste Chillkoot. Era un traseu de douăzeci și opt de mile și transportul nu-l puteau face decât oamenii – cu spinarea. Cu toate că hamalii indieni săltaseră prețul transportului de la opt cenți la patruzeci livra, aveau treabă până peste cap și se vedea limpede că cea mai mare parte a bagajelor va rămâne prinsă de iarnă de cealaltă parte a trecătorii, cum e mai prost.

Și cel mai neajutorat dintre neajutorați era Kit. Ca la atâtea sute de oameni și la șoldul lui spânzura de centură un revolver. De treaba asta era însă vinovat unchiul lui, otrăvit de amintirea vremurilor ticăloase de demult. Kit Bellew era un romantic. Părea fascinat de toate poveștile și mirajul care înconjura goana după aur și privea cu un ochi de artist viața și întâmplările din jur. Nu lua în serios toată tăărășenia. Așa cum spusese și pe vapor, doar nu participa la propria-i înmormântare. Era doar un om care-și face vacanța și are de gând să tragă cu ochiul dincolo de trecătoare, să admire peisajul și apoi să se întoarcă.

Lăsându-și tovarășii pe plajă să aștepte descărcarea bagajelor la țărm, Kit o luă agale către o veche factorie. Nu-și legăna șoldurile, deși observase că mulți dintre cei procopsiți cu revolvere la brâu așa făceau. Un indian de vreo șase picioare înălțime, strâns în curele, căra în spinare o povară neobișnuit de voluminoasă. Kit o luă pe urmele lui, admirând gambele minunate ale individului, grația și ușurința cu care se mișca, în ciuda acelei poveri. Indianul își lepădă povara pe cântarul din fața factoriei și Kit se alătură grupului de căutători de aur plini de admirație care îl înconjurară. Povara avea o sută douăzeci și cinci de livre, cifră rostită cu venerație și groază pretutindeni. Era ceva, se gândi Kit și se întrebă dacă el era în stare măcar să salte ditamai greutatea, nicidecum să o mai și care în spinare.

— Ei, bătrâne, o duci până la Lacul Linderman? întrebă el.

Indianul, aproape pocnind de mândrie, mormăi afirmativ.

— Și cu cât te alegi după ce duci încărcătura asta?

— Cincizeci de dolari.

Când conversația, ajunse aici, Kit o lăsă baltă. Dar surprinse o tânără care stătea în ușa fabricii. Spre deosebire de toate celelalte femei care coborau de pe vapoare, nu era gătită nici cu fustă scurtă, nici cu costumație sportivă. Era îmbrăcată așa cum sunt îmbrăcate atâtea femei care călătoresc oriunde prin lume. Ceea ce i se păru izbitor era firescul apariției ei, care îi dădea sentimentul că, nu știu cum, aparținea acelor locuri, în plus, mai era și tânără și frumoasă. Chipul surprinzător de atrăgător prin culoarea și ovalul său îl uimi. Se uită lung, lung la ea până când fata simți și întoarse spre el niște ochi întunecați, cu gene lungi și, întâlnindu-i pe-ai lui, îl cântări cu răceală. De la chipul lui, privirea coborî amuzată spre imensul revolver de la șold. Apoi ridică din nou ochii, în care se putea citi un dispreț ușor amuzat. Îi primi privirea ca pe-o lovitură. Fata se întoarse spre bărbatul ce stătea lângă ea și-i arătă spre Kit. Acesta îl cântări și el cu același zâmbet amuzat și disprețuitor.

— Chekako! spuse fata.

Bărbatul de lângă ea, care arăta ca un vagabond, cu o salopetă ieftină și o haină de lână roasă pe el, zâmbi subțire și Kit se simți umilit fără să știe bine de ce. Fata era neobișnuit de frumoasă, se gândi el când cei doi se îndepărtară. Îi observă atent mersul și-l ținu minte ca să-l poată recunoaște și după o mie de ani.

— L-ai văzut pe individul acela cu fata? Îl întrebă tulburat vecinul lui Kit, Știi cine-i?

Kit scutură din cap.

— Cariboo Charley. Mi l-a arătat și mie cineva. A pus mâna pe o mină grozavă în Klondike. E tăbăcit în meseria asta. A fost vreo doisprezece ani și pe Yukon. Abia a venit dintr-acolo.

— Dar ce înseamnă chekako? îl întrebă Kit.

— Unul ca dumneata, unul ca mine, veni răspunsul.

— S-ar putea să fiu, dar mai întâi ar trebui să mă mai cântărești puțin.

Dar ce înseamnă?

— Ageamiu.

Pe drumul de întoarcere spre plajă, Kit răsuci în minte cuvântul acela pe toate părțile. Doare când îți spune ageamiu un boț de puștoaică zveltă. Se trase într-un colț, printre grămezile de bagaje, având încă în minte imaginea indianului cu impresionanta lui povară și încercă să afle cât îl țineau puterile. Alese un sac de făină care, după cum bine știa, cântarea exact o sută de livre. Se duse lângă el, se aplecă și se strădui să-l salte pe umeri. Prima concluzie la care ajunse fu aceea că o sută de livre constituie o greutate cu adevărat mare. A doua că avea spinarea cam șubredă. A treia fu o înjurătură care îi veni pe buze după cinci minute, la capătul căroră se prăbuși cu tot cu povara cu care se luptase. Își șterse fruntea și, pe deasupra unei grămezi de provizii, îl zări pe John Bellew uitându-se la el, cu o amuzată răceală în priviri.

— Dumnezeule! exclamă acest apostol al confruntării cu greul. Și coapsele noastre au dat naștere la generația asta de neajutorați! Când aveam vreo șaisprezece ani mă jucam cu un săculeț ca ăsta.

— Unchiule, dar ai uitat că eu n-am fost crescut cu carne de urs.

— Și am să mă joc cu el și când am să ajung la șaizeci.

— Ei, mai trebuie să-mi și demonstrezi.

Și John Bellew îi demonstrează. Avea patruzeci și opt de ani, dar se aplecă spre sac, îl cântări de încercare, îl trecu dintr-o mână în alta, balansându-l și, cu o mișcare scurtă, se săltă drept în picioare, cu sacul de făină pe umeri.

— Îndemânare, fiule, îndemânare și... spinare.

Kit își scoase respectuos pălăria din cap.

— Unchiule, ești o minune a naturii, o minunată minune, unchiule. Crezi că am șansa să prind și eu priceperea asta?

John Bellew ridică din umeri.

— O s-o iei la vale înapoi înainte de a apuca noi să începem lecția.

— Nu te teme, gemu Kit. Leul acela turbat, O'Hara, e tot într-acolo. Așa că nu mă pornesc înapoi decât atunci când voi fi nevoit s-o fac.

Prima etapă de marș a lui Kit a fost un succes deplin. Au reușit să pună mâna pe niște indieni care să le ducă până la Trecătoarea lui Finnegan cele două mii cinci sute de livre de echipamente. Mai departe trebuiau să facă treaba asta cu propria lor spinare. Își făcuseră planul să înainteze cu câte o milă pe zi. Părea ușor... pe hârtie. Deoarece John Bellew urma să stea în tabără și să se ocupe cu gătitul, nu va putea decât întâmplător să facă și el un transport. Așa că pe capul fiecăruia dintre cei trei tineri căzu sarcina de a căra câte opt sute de livre zilnic pe o distanță de-o milă. Dacă făceau poveri de câte cincizeci de livre, asta însemna pentru fiecare un drum de șaisprezece mile cu încărcătură în spinare și câte cinsprezece mile fără, fiindcă „după ultimul transport nu mai trebuie să ne întoarcem la vechea tabără”, le explică Kit încântat de descoperire. Cu niște poveri de câte optzeci de livre, ar însemna un drum de nouăsprezece mile zilnic, iar cu câte o sută de livre în spinare ar avea de făcut doar cinsprezece mile.

Surprinse zâmbetul plin de neîncredere al unchiului său și adăugă în grabă:

— Bineînțeles că pentru asta am să mai chinui. Omul trebuie să deprindă toate șmecheriile meseriei. Așa că am să încep cu cincizeci.

Așa făcu și merse sprinten de-a lungul drumului. Lăsă povara jos unde urma să fie următorul loc de tabără și porni sprinten înapoi. Era mai ușor decât se gândise la început. Dar două mile i-au ros deja catifeaua puterilor, dând la iveală slăbiciunea de dedesubt. A doua încărcătură a fost de șaizeci și cinci de livre. Era mai greu și de data asta nu mai merse la fel de sprinten. Urmând exemplul tuturor cărăușilor, de mai multe ori se așeză jos, sprijinindu-și povara de o piatră sau buturugă. La al treilea drum deveni îndrăzneț. Se inhămă la un sac de fasole de nouăzeci și cinci de livre și o porni. După o sută de iarzi simți că se prăbușește. Se așeză și-și șterse fața de sudoare. „Etapă mai mici și opriri mai scurte, murmură el. Asta-i șmecheria.”

Uneori nu reușea să facă nici suta de iarzi și de fiecare dată când se chinuia să se ridice în picioare pentru o altă scurtă etapă povara devenea

nespus de grea. Își trăgea cu greu sufletul și sudoarea curgea șiroaie pe el. Înainte de a face un sfert de milă își scoase cămașa de lână cu totul și o agăță într-un copac. Apoi renunță și la pălărie. După jumătate de milă constată că e terminat. Niciodată în viață nu se extenuase în halul acela și înțelese că era epuizat. Cum stătea gâfâind, privirea îi căzu pe revolverul cel mare și centura grea cu cartușe. „Zece livre de fiare inutile!” mârâi el în timp ce-și desfăcea centura.

Nici nu-și mai bătu capul să o agațe în copac, ci o aruncă în tufe. Și, pe măsură ce șirul neîntrerupt de cărăuși curgea pe drum în sus și-n jos, băgă de seamă că și alți ageamii începuseră să renunțe la arme.

Etapetele scurte pe care le făcea deveniră și mai scurte. Uneori nu era în stare să meargă, împiedicat cum mergea el, decât abia o sută de pași, când palpitațiile de rău augur ale inimii pe care le simțea în timpane și tremurul neplăcut al genunchilor îl obligau să se odihnească. Iar perioadele de odihnă deveneau tot mai lungi. În schimb mintea îi lucra. Erau douăzeci și opt de mile de drum până la capăt, adică tot atâtea zile, iar aceasta, după toate probabilitățile, era cea mai ușoară dintre ele. „Așteaptă până ai să ajungi la Chillkoot”, spuneau ceilalți pe când se opreau să se odihnească și se întindeau la vorbă. „Unde o să trebuiască să urci în patru labe”. Iar el răspundea: „Nu mă văd eu la Chillkoot. Eu nu. Cu mult înainte am să mă odihnesc frumos în patul meu de sub mușchi”. Lunecă și efortul groaznic de a-și recăpăta echilibrul îl înspăimântă. Simți că în el totul era rupt bucățele.

— Dacă mă prăbușesc cu greutatea asta în spinare, m-am terminat, îi spuse el altui cărăuș.

— Și asta nu-i nimic, îi răspunse acela. Așteaptă să ajungi la Canyon. Trebuie să traversezi un torent furios pe un buștean de pin de șaiszeci de picioare. Și fără frânghii de asigurare, fără nimic și unde bușteanul s-a lăsat, apa fierbe printre picioarele tale și-ți ajunge până la genunchi. Dacă te prăbușești cu greutatea în spinare nu mai ai când să-ți scoți chingile. Stai în apă și aștepti să te îneci.

— Sună frumos, îi replică el și în adâncul sufletului lui epuizat părea să jinduiască una ca asta.

— Acolo se îneacă câte trei-patru în fiecare zi, îl asigură celălalt. Am dat și eu o mână de ajutor să pescuim un neamț. Avea la el patru mii de bancnote de un dolar.

— Fericit om așa zice eu, făcu Kit, chinându-se să se ridice în picioare și porni poticnit la drum.

El și sacul acela de fasole constituiau un fel de tragedie ambulantă. Își aduse aminte de bătrânul zeu al mării care stătea călare pe gâtul lui Simbad. Și asta se cheamă vacanța foarte masculină, medita el. În comparație cu asta, robia lui la O'Hara era un fleac. Mereu era tentat de ideea de a lăsa sacul de fasole în tufiș, să se strecoare înapoi, ocolind tabăra, să ajungă la țarm și să ia vaporul înapoi către civilizație.

Dar n-o făcu. Uneori simțea imboldul confruntării cu greul și-și repeta mereu, mereu că ceea ce pot alții putea și el. Cuvintele acestea deveniră un descântec de coșmar și le mormăia și către cei care-l depășeau de-a lungul potecii. Alteori, când se odihnea, îi observa cu invidie pe indienii aceia zdraveni, cu picioare de catâri, care călcau apăsat sub poverile lor grele. Nu păreau să se odihnească vreodată, ci mergeau mereu înainte, cu o statornicie și o siguranță care i se păreau groaznice.

Se așeză jos și trase o înjurătură – când mergea nu-i rămânea destul suflu și pentru asta – și se luptă cu tentația de a o șterge înapoi la San Francisco. Înainte de a parcurge mila aceea, renunță să mai blesteme și începu să plângă. Erau lacrimi de om extenuat, încărcat de obidă față de sine însuși. Dacă existase vreodată o epavă umană atunci el era aceea. Când se arătă în zare capătul drumului, făcu un efort disperat, ajunse în tabără și se prăvăli cu fața în jos și fasolea în spinare. Povara nu-l ucise. Rămase așa un sfert de oră înainte de a-și aduna suficiente resturi de putere ca să-și desfacă chingile. După care îl prinse un rău de moarte și așa îl găsi Robbie, care avusese și el necazuri cam de același fel. Și abia când îl văzu pe Robbie cât era de prăpădit făcu un efort să-și revie.

— Ce-s în stare să facă alții, suntem și noi, îi spuse el lui Robbie, deși în sinea lui se întreba dacă nu cumva umbla cu cacialmale.

„Și am douăzeci și șapte de ani și sunt bărbat”, se convinge el de unul singur în cursul zilelor care au urmat. Și avea nevoie de convingerea asta. După o săptămână, deși ajunse să-și care cele opt sute de livre zilnic câte o milă, el pierduse din propria-i greutate cincisprezece livre. Avea fața trasă și prăpădită. Trupul și mintea își pierduseră din vechea vioiciune. Nu mergea, călca târșit, iar când parcurgea drumul înapoi își târa picioarele la fel ca atunci când mergea cu încărcătura în spinare.

Devenise animal de povară. Adormea înainte de a apuca să termine de mâncat și avea parte de un somn greu, ca un butuc, în afară de momentele când se trezea urlând de durere, apucat de cărcei la picioare. Îl dureau fiecare fibră. Călca pe rană vie și totuși a fost floare la ureche față de ce-a pățit pe drumul de două mile de pe platoul Dyea unde pășeai numai prin bolovani lustruiți de apă. Cele două mile au însemnat de fapt treizeci și opt de mile de mers. Umerii și pieptul roși de curelele chingilor îl făcură să se gândească, pentru prima dată, cu înțelegere la caii înhămați pe care-i văzuse pe străzile orașului.

După ce-și trecură tot calabalâcul peste puntea de la gura Canyonului, își schimbară planul de la început. Pe drum se vorbea că la lacul Linderman fuseseră tăiați ultimii copaci care mai rămăseseră în picioare, necesari ca să-ți faci o barcă. Cei doi veri, cu unelte, joagăr, pături și de-ale gurii în spinare, o porniră înainte, lăsându-i pe Kit și unchiul său să se lupte mai departe cu restul echipamentului. Acum John Bellew împărțea cu nepotul sarcina gătitului și amândoi cărau poverile umăr la umăr. Timpul trecea repede și pe culmi cădea prima zăpadă. Dacă te prindea vremea proastă în partea astalaltă,

însemna o întârziere de aproape un an. Bătrânul își arătă tăria săltând în spinare o sută de livre. Kit rămase uimit, scrâșni din dinți și se înhămă și el la suta de livre. Era un chin, dar învățase șmecheria și trupul lui, scuturat de lene și grăsime, începu să se arate tare, cu mușchi zdraveni, câștigați cu trudă. De asemenea, se uita în jur și-și punea mintea la contribuție. Băgase de seamă că indienii purtau o chingă și pe cap și-și încropi și el una pe lângă cele de umeri. Era mai lesne astfel, așa că începu să pună deasupra toate lucrurile ușoare, stânjenitoare. În chipul acesta, curând, ajunse să fie în stare să pornească la drum încovoiat sub suta de livre prinsă în chingi, la care se adăugau alte cinsprezece sau douăzeci de livre de bagaje puse deasupra, nelegate, sprijinite de grumaz, cu un târnăcop, sau o pereche de vâsle într-o mână și în cealaltă cu blidele de gătit ale taberei, puse una într-alta.

Dar oricât munceau, truda creștea. Drumul devenea mai dificil, poverile mai grele și, cu fiecare zi, linia zăpezilor cobora tot mai mult de pe culmile munților, în vreme ce prețul cărăușiei sări la șaiszeci de cenți. De la verișorii plecați înainte nu veni nici o veste, așa că-și închipuiră că trudeau la doborâtul copacilor și la tăiatul lor în scânduri pentru barcă. John Bellew deveni nerăbdător. Punând mâna pe o echipă de indieni care se întorceau de la Lacul Linderman, îi convinse să se înhame la căratul echipamentului. Îl taxară cu câte treizeci de cenți livra ca să-l care până pe creasta de la Chillkoot, treabă care îl aduse aproape în pragul falimentului. În condițiile astea, aproximativ patru sute de livre de bagaje, cu veșminte și echipamente pentru tabără, rămaseră de izbeliște. John Bellew rămase cu ele, să le miște cum o putea, iar Kit porni alături de indieni. Când avea să ajungă pe creastă, Kit urma să rămână singur, deplasându-și cum o putea tona lui de bagaje, până avea să-l ajungă cu cele patru sute de livre ale lui, unchiul care-l asigurase că-l prinde din urmă.

Kit bătu drumul alături de cărăușii indieni. Socotind că avea să înfrunte cale lungă, drept spre vârful Chillkoot, își rezervă o povară de numai optzeci de livre. Indienii mergeau cu poverile lor în spinare, într-un ritm mai alert decât avusese el parte până atunci. Dar acum nu mai era cuprins de groază și ajunsese să se socotească pe picior de egalitate cu indienii.

După un sfert de milă dori să se odihnească, numai că indienii își continuară drumul. Rămase alături de ei și-și păstră locul în șir. După ce parcurse o jumătate de milă fu convins că nu mai era în stare să facă nici un pas înainte, dar scrâșni din dinți, își menținu locul și la capătul acelei mile rămase uimit că încă mai era în viață. Apoi, în mod ciudat, îl ajută un al doilea suflu, cum se spune și următoarea milă i se păru oarecum mai ușoară decât prima. A treia milă aproape că-l ucise, dar, deși mai că delira de oboseală și durere, nu se plânse deloc. Apoi, taman când simți că avea să leșine cu siguranță, veni și momentul de odihnă. Indienii, în loc să stea cu poverile în spinare cum era obiceiul cărăușilor albi, își desfăcură chingile de pe umeri și frunte și se așezară, în voie, la taclale și la fumat. Trecu astfel o jumătate bună de ceas înainte de a porni din nou. Spre surprinderea lui, Kit descoperi că se

simțea proaspăt și din momentul acela lozinca lui se schimbă în „etape lungi și perioade lungi de odihnă”.

Nu auzise mare lucru despre piscul Chillkoot, dar acum era nevoit să se cațere de multe ori în patru labe escaladându-l. Dar ajunse pe creastă, în toiul unui viscol, o dată cu indienii și în taină se mândrea că răzbiise laolaltă cu ei, fără să miorlăie și fără să rămână de căruță. Acum nutrea o nouă ambiție, aceea de a ajunge la fel de bun ca un indian.

După ce le plăti indienilor și-i văzu plecați, se lasă o beznă neagră și rămăsese singur, la o mie de picioare mai sus de limita pădurilor, pe coama unui munte. Cum era ud learcă, până la brâu, înfometat și epuizat și-ar fi dat venitul pe un an întreg numai pentru un foculeț și o cană de cafea. Neavând niciuna nici alta, se mulțumi cu o jumătate de duzină de turte reci, după care se strecură la adăpostul cortului numai pe jumătate făcut. Îl prinse moțaiala și, până să adoarmă, îi rămase vreme doar cât să-i treacă un gând fugar prin minte și zâmbi cu o plăcere parșivă când și-l închipui pe John Bellew cărând bărbătește pe Chillkoot la deal cele patru sute de livre în spinare. În vreme ce el, deși împovărat cu două mii de livre, acum urma s-o ia la vale.

Dimineată, țeapăn după truda dinainte, amortit de frig, își strânse cortul, înfulecă câteva livre de slănină crudă, se înhamă la o povară de o sută de livre și porni la vale pe drumul pietros. Cu câteva sute de iarzi mai jos, drumul trecea peste un ghețar mai mic către Lacul Crater. Ceilalți treceau peste ghețar. Toată ziua, Kit nu făcu decât să-și care poverile până la marginea de sus a ghețarului și pentru că distanța era scurtă, săltă în spinare câte o sută cincizeci de livre, la fiecare transport. Nu-și putea stăpâni mirarea că era în stare de o ispravă ca asta. Cu doi dolari, cumpără de la un indian trei biscuiți marinărești tari ca talpa și cu biscuiții aceia și o imensă cantitate de slănină crudă încropi mai multe mese. Nespălat, înghețat, cu hainele îmbâcsite de sudoare, se băgă pentru încă o noapte în cort.

Cum se crăpă de ziuă, își întinse o foaie de cort pe gheață, puse deasupra vreo trei sferturi de tonă de bagaje și începu să tragă. Unde panta ghețarului era mai pronunțată, viteza poverii spori corespunzător, îl ajunse din urmă, îl săltă călare deasupra și goni mai departe la vale cu el cu tot.

O sută de cărăuși, încovoiați sub greutatea sarcinilor, se opriră să-l privească. Începu să scoată chiuituri de avertizare și cei care se aflau în drumul lui se grăbiră, poticnindu-se, căzând, să se dea la o parte. În vale, la marginea de jos a ghețarului, era ridicat un mic cort care părea să se apropie în goană de el, într-atât de repede creștea ca mărime. Foaia lui de cort părăsi drumul bătut de oameni, acolo unde acesta făcea un cot la stânga și își tăie cale prin zăpada afinată. Zăpada se ridică în jurul lui ea un fum de gheață și, în același timp, mai reduse din viteză. Zări cortul exact în clipa în care se izbi de el, luă cu el întinzătorii din colț, dădu buzna peste pânza de la intrare și pătrunse înăuntru, așezat frumos călare pe grămada de saci cu provizii de pe foaia lui de cort. Cortul se clătină primejdios, ca un om beat și, prin aburii înghețați ai răsuflării,

se trezi nas în nas cu o tânără speriată, ridicată în capul oaselor din păturile în care dormise – exact cea care la Dyea îl făcuse ageamiu.

— Ai văzut ce fum scoteam când veneam la vale? O întrebă el încântat.

Fata îl privi dezaprobator.

— Spune-mi cum e cu covoarele tale fermecate, continuă el.

Răceala cu care-l primi părea un fel de provocare.

— Să fiu mulțumită că nu ai răsturnat și soba, îi replică ea.

Uitându-se în direcția privirilor ei, zări o sobă de tablă pe care se afla un ibric de cafea de care se îngrijea o indiană tot tânără, Kit adulmecă mirosul de cafea și se uită din nou la fată.

— Sunt un chekako! îi spuse el.

Mutra plictisită pe care o făcu fata îi demonstra că afirmase un lucru evident. Dar nu se dădu bătut.

— M-am descotorosit de revolver, mai adăugă el.

Abia atunci îl recunoscuse fata și ochii îi sclipiră.

— N-am crezut vreodată că o să ajungi atât de departe, îl informă ea.

Kit adulmecă din nou cu lăcomie aerul.

— Pe viața mea! Cafea!

Se întoarse spre fată și-i spuse direct:

— Uite degetul meu cel mic, ți-l dărui, taie-l acum, fac orice vrei, mă vând robul tău pentru un an de zile în cap, sau pe oricât, dacă-mi dai și mie o cană de cafea din ibricul acela.

Și la cafea, i-a spus cum îl cheamă și a aflat și el numele ei: Joy Gastell. A mai descoperit că fata era de mult în regiunea asta. Se născuse la o fabrică de la Great Slave și, pe când era abia un copil, traversase Munții Stâncoși împreună cu tatăl ei și venise pe Yukon. Acum se îndrepta din nou într-acolo împreună cu tatăl ei, care fusese reținut cu afaceri la Seattle, naufragiase cu Chanter, un vapor plin de ghinioane și fusese adus înapoi la Puget Sound de un vapor trimis să-i salveze.

Ținând seama că fata era încă în pături și nu se sculase, Kit nu se mai lungi la vorbă și, refuzând eroic încă o cană de cafea, se ridică, își săltă și poverile și le scoase din cort. Dar plecă cu câteva concluzii: fata avea și un nume și niște ochi atrăgători, nu putea să aibă mai mult de douăzeci, douăzeci și unu sau douăzeci și doi de ani. Taică-su probabil că era franțuz, ea avea o fire independentă, temperament de consumat și fusese educată în altă parte, nu în atmosfera asta de oameni ai frontierei.

Mai departe, drumul mergea în jurul Lacului Crater, peste bolovănișul lustruit de ghețuri, deasupra limitei pădurilor și ajungea la defileul stâncos care ducea spre Tabăra Fericirii și la primele pâlcuri de pini piperniciți. Ca să-și care tot calabalâcul acela greu pe drumul ce înconjura lacul, lui Kit i-ar fi trebuit zile întregi de trudă chinuitoare. Exista și o barcă de pânză folosită pe lac pentru transportul bagajelor. Cu două drumuri, în două ceasuri el și tona lui de bagaje ar fi fost de cealaltă parte. Dar era falit, iar barcagiul cerea patruzeci de dolari de tonă.

— Prietene, barca asta frumușică e o mină de aur, îi spuse Kit barcagiului. Mai vrei să pui mâna pe o mină de aur?

— Arată-mi-o! răspunse celălalt.

— Ți-o vând cu condiția să-mi cari și mie bagajele dincolo. E o idee încă nepatentată și poți să faci târgul deîndată ce ți-o împărtășesc. Bați palma?

Barcagiul se învoi și lui Kit îi plăcu omul.

— Bine atunci. Vezi ghețarul acela. Ia și dumneata un târnăcop și urcă pe el. Într-o zi de muncă faci un jgheab de toată frumusețea de sus până jos. Te-ai prins? Corporația Jgheabul Chillkoot și Lacul Crater Limited. Ceri câte cincizeci de cenți suta de livre, ai o sută de tone pe zi și nimic de făcut decât să stai și să aduni banii.

Două ore mai târziu, Kit și tona lui de bagaje erau de cealaltă parte a lacului și câștigase trei zile de mers. Iar când John Bellew îl ajunse din urmă, era acum hăt departe, către Lacul Deep, alt crater vulcanic plin cu apă glacială.

Ultima etapă de mers de la Lacul Long la Linderman avea trei mile, iar drumul, dacă se putea numi drum, urca o spinare de munte de peste o mie de picioare înălțime, apoi o lua abrupt la vale peste pietre lunecoase și apoi traversa o întinsură mare de smârcuri. John Bellew protestă când îl văzu pe Kit înhământându-se la o povară de o sută de livre, peste care săltă și un sac de făină de vreo cincizeci de livre, pe care-l puse deasupra, rezemat de grumaz.

— Haide, haide, tu, așchie din trunchiul celor tari și zdraveni, îi replică Kit, treci din nou la carnea de urs și acel unic rând de izmene.

John Bellew clătină din cap.

— Christopher, tare mi-e teamă că m-a cam ajuns vârsta.

— N-ai decât patruzeci și opt de ani. Știi dumneata că bunicul meu, tatăl domniei tale, domnule, bătrânul Isaac Bellew, a ucis un om numai cu o lovitură de pumn pe când avea șaiszeci și nouă de ani?

John Bellew zâmbi strâmb și-și înghiți propria-i predică.

— Unchiule, trebuie să-ți mărturisesc ceva foarte important. Am crescut ca un lord Fauntleroy, dar sunt în stare să car în spinare oricând mai mult decât tine, să merg mai mult decât tine, să te pun la pământ în luptă dreaptă, sau să te bat măr la box.

John Bellew ridică mâinile sus și mărturisi solemn:

— Christopher, fiul meu, sunt convins c-o poți face. Și cred că ești în stare de toate astea chiar și cu povara aia în spinare. Te-ai descurcat de minune, băiete, deși e de necrezut.

Kit făcu drumul ultimei etape de patru ori pe zi, adică zilnic parcurse douăzeci și patru de mile, din care douăsprezece mile de pantă de munte cu câte o sută cincizeci de livre în spinare. Era mândru, zdravăn și rupt de oboseală, dar se simțea într-o condiție fizică excelentă. Mânca și dormea cum nu mâncase și nu dormise niciodată în viața lui și când vedea că se termină treaba pe ziua respectivă aproape că-i părea rău.

Doar o singură problemă nu-și găsisese răspuns. Aflase că putea să cadă cu o sută de livre în spinare și să supraviețuiască, dar era convins că, de se

prăbușea cu cele cincizeci de livre suplimentare rezemate de ceafă, o să-și rupă gâtul. Fiecare nouă potecă prin zona mlăștinoasă devenea repede un șanț impracticabil din cauza miilor de cărăuși și aceștia erau nevoiți să croiască mereu alte și alte poteci. Exact în timp ce deschidea o astfel de nouă potecă reuși să rezolve problema celor cincizeci de livre suplimentare.

Suprafața aceea moale, îmbibată de apă, cedă sub călcătura lui, el se clătină și se prăvăli înainte, cu fața în jos. Cele cincizeci de livre îl izbiră cu fața în mocirlă, dar zburară mai departe fără să-i rupă grumazul. Rămânând numai cu suta de livre legată în spinare, se săltă în patru labe. Dar mai departe nu reuși. Una din mâini i se afundase până la umăr, făcându-l să stea cu obrazul în mazăgă. Pe când își eliberă brațul, celălalt se afundă la rândul său tot până la umăr. În poziția asta îi era imposibil să-și desfacă legăturile poverii, iar cele o sută de livre din spinare nu-l lăsau să se ridice în picioare. În patru labe, afundându-și când un braț când celălalt, făcu un efort să se târască până unde căzuse sacul cu făină. Dar nu reuși decât să-și epuizeze puterile fără să înainteze deloc, frământă și rupse suprafața înierbată până când se formă o mică băltoacă cu apă periculos de aproape de gura și nasul său.

Încercă să se răstoarne pe spate, cu povara dedesubt, dar nu reuși decât să-și scufunde în mâl amândouă brațele până la umeri, ajungând să guste puțin din senzația pe care o încearcă cel ce se îneacă. Cu infinită răbdare, își scoase unul dintre brațe din mâlul cleios, apoi și pe celălalt și puse palmele pe suprafața mocirlei ca să-și sprijine bărbia. Apoi începu să strige după ajutor. După o vreme, auzi clefăitul unor pași prin mocirla cleioasă, semn că se apropia cineva din urmă.

— Prietene, întinde-mi o mână de ajutor, spuse el. Aruncă o frânghie, ceva să mă apuc.

Îi răspunse o voce de femeie și el o recunoscu.

— Dacă-mi desfaci cătărămile legăturilor, reușesc să mă ridic în picioare singur.

Cele o sută de livre se rostogoliră în mâl cu un plescăit cleios și Kit se ridică încet în picioare.

— Ai cam dat de bucluc, zise domnișoara Gastell râzând când îl văzu cu mutra mânjită toată de noroi.

— Ba deloc, îi răspunse el degajat. Exercițiul meu preferat de gimnastică. Poți să încerci. E nemaipomenit pentru mușchii pectorali și spinare.

Se șterse pe față și, cu un gest scurt, aruncă mazăga de pe degete.

— Ah! Strigă fata recunoscându-l. E domnul... domnul Smoke5 Bellew.

— Îți mulțumesc cu toată seriozitatea pentru că mi-ai venit la vreme în ajutor, ca și pentru nume, îi răspunse el. Am fost botezat de două ori. De acum încolo voi insista să mi se spună întotdeauna Smoke Bellew. E un nume sonor și nu fără semnificație.

Făcu o pauză și apoi deodată glasul și înfățișarea îi deveniră fioroase.

— Știi ce-am să fac de-acum încolo? o întrebă el. Mă întorc în Statele Unite, mă căsătoresc, am de gând să fac o mulțime de copii și apoi, la vremea

când se lasă umbrele înserării, am să-i adun pe toți țâncii pe lângă mine și am să le povestesc suferințele și chinurile pe care le-am îndurat pe drumul de la Chillkoot. Și dacă nu-i apucă plânsul, am să-i croiesc până scot untul din ei.

Iarna arctică se instala iute. Zăpada care se depusese de-acum măsura șase inci grosime, iar ochiurile de apă mai mici prindeau pojghiță de gheață, în ciuda viscolului care bătea. Într-o după-amiază, târziu, când un astfel de viscol se mai ostoi, Kit și John Bellew îi ajutară pe cei doi verișori să-și încarce barca și-i priviră cum dispar în depărtare, ascunși de o rafală de zăpadă.

— Și acum nu ne mai rămâne decât să tragem un somn bun și să pornim mâine dimineată devreme, spuse John Bellew. Dacă nu rămânem înzăpeziți pe culme, ajungem la Dyea mâine noapte. Iar de avem noroc să prindem vaporul, suntem la San Francisco într-o săptămână.

— Ți-a plăcut vacanța asta? îl întrebă Kit cu gândul aiurea.

Tabăra lor pentru această ultimă noapte la Linderman era formată din melancolice vestigii. Tot ce putea fi cât de cât de folos, inclusiv cortul, fusese luat de verișori. O bucată de foaie de cort răpciugoasă fusese întinsă drept apărătoare de vânt, ferindu-i cât de cât de zăpada viscolului. Și-au pregătit cina la un foc de lemne, în niște blide deformate, demne de aruncat. Nu rămăseseră decât cu niște pături și mâncare pentru câteva mese. Numai o singură dată în timpul cinei deschise Kit gura:

— Unchiule, începu el. După toate astea aș dori să-mi spui Smoke. În călătoria asta am mers de-a ieșit fumul, așa-i?

După câteva minute o porni alene spre sătucul de corturi în care se adăposteau căutătorii de aur care încă mai aveau de adus calabalâcuri sau de făcut bărci. Fu plecat mai multe ceasuri și când se întoarse și se băgă în pături, John Bellew era adormit.

Kit se târi afară din culcuș numai în ciorapi în bezna unei dimineți cu viscol, ațâță focul la care-și dezmoști încălțările bocnă, apoi pregăti cafeaua și prăji slănina. Era un dejun nenorocit. Îndată ce-au terminat masa și-au strâns păturile și le-au legat în curele. Când John Bellew se întoarse să pornească primul spre drumul către Chillkoot, Kit îi întinse mâna.

— La revedere, unchiule, îi spuse el.

John Bellew se uită la el și, de uimire, scăpă o înjurătură.

— Nu uita că mă cheamă Smoke, îl dojeni Kit.

— Și ce naiba ai să faci?

Kit făcu vag cu mâna spre nord, în direcția lacului bântuit de viscol.

— Ce rost are să mă întorc înapoi după ce-am ajuns atât de departe? întrebă el. În plus, am prins gustul cărnii și-mi place. Merg mai departe.

— Dar ești lefter, protestă John Bellew. Nu ai nici echipament.

— Mi-am găsit o slujbă. Iată, nepotul dumitale Christopher Smoke Bellew și-a găsit slujbă. E angajatul unui gentleman. Și-a găsit o slujbă cu o sută cincizeci de dolari pe lună și mâncare. O pornește spre Dawson cu doi ageamii și cu angajatul unui alt gentleman, în calitate de bucătar, barcagiu și, în

general, om bun la toate. Iar O'Hara și Talazul n-au decât să se ducă la dracu'!
La revedere.

John Bellew era uluit, nu putu decât să mormăie:

— Nu pricep, nu pricep...

— Se zice că în bazinul Yukonului urșii grizli, din cei spâni, se găsesc berechet îi explică Kit. Ei bine, n-am decât un singur rând de izmene și am pornit să fac rost de carne de urs, asta-i tot.

CARNEA.

Aproape jumătate din vreme vântul suflă aproape de tăria uraganului și Smoke mergea împotriva, împleticindu-se de-a lungul țărmului. În lumina tulbure a zorilor, se zăreau vreo șase bărci în care era pusă prețioasa încărcătură trecută peste Chillkoot. Erau niște bărci stângaci durate, artizanal, de către niște oameni care nu erau marangozi, din scânduri tăiate cu joagărul din trunchiuri de molid verde. O barcă fusese încărcată și tocmai pornea la drum, iar Kit se opri s-o privească.

Vântul sufla în josul lacului, iar aici lovea direct spre țărm, ridicând niște valuri foarte parșive la apă mică. Oamenii bărcii, cu cizme de cauciuc înalte, intraseră în apă și împingeau ambarcația spre adânc. De două ori reușiseră s-o scoată la larg, dar până să se urce ei, greoi, în barcă și nefiind în stare să vâslească mai departe, barca fu mânată înapoi de vânt și pusă pe uscat. Kit mai observă că picăturile de apă de pe marginea bărcii se transformau iute în gheață. Cea de-a treia încercare fu de fapt un succes doar în parte: ultimii doi oameni care se săltară în barcă erau uzi până la brâu, dar barca pornise. Se luptau stângaci cu ramele grele și se îndepărtau încet, încet de mal. Apoi au ridicat o pânză încropită din pături, la o rafală de vânt au rămas și fără pânza asta și au fost aruncați pe țărmul înghețat a treia oară.

Kit zâmbi în sinea lui și porni mai departe. Exact asta avea să înfrunte și el, pentru că și el, în noua lui calitate de angajat al unui gentleman, avea s-o pornească de la țărm într-o barcă asemănătoare chiar în ziua aceea.

Pretutindeni oamenii trudeau și trudeau cu disperare, pentru că venirea iernii, care avea să zădărnicească orice mișcare, era atât de iminentă încât părea un fel de joc de noroc dacă vor reuși să traverseze imensul lanț de lacuri înainte de a îngheța de tot. Cu toate astea, când Kit ajunse la cortul domnilor Sprague și Stine nu zări nici o mișcare. La un foc făcut la adăpostul unei foi de cort, stătea pe vine un individ mic de statură și îndesat, trăgând dintr-o țigară maronie.

— Salutare! îl întâmpină acesta. Ești noul angajat al domnului Sprague?

În vreme ce dădea afirmativ din cap, lui Kit i se păru că celălalt apăsase într-un fel pe cuvintele domnul și angajatul și fu sigur că zărise o licărire în colțul ochilor.

— Ei, eu mi-s omul doctorului Stine, continuă celălalt. Am cinci picioare și doi inci înălțime și mi se spune Shorty, Jack Shorty, ca să fie și mai scurt și uneori mi se mai zice și Johnny Bun la Toate.

Kit îi întinse mâna.

— Și tu ai fost crescut cu carne de urs? îl întrebă el.

— Neînțeles, veni răspunsul, deși după câte îmi pot aduce eu aminte prima mea hrană a fost laptele de bizon. Stai jos și înfulecă ceva. Boșii nu s-au sculat încă.

Și, în ciuda dejunului de mai înainte, Kit se așeză la adăpostul pânzei de cort și dădu gata și pe al doilea cu și mai mare poftă. Truda cumplită, purificatoare, de atâtea săptămâni, îl făcuse să aibă un stomac și o poftă de lup. Putea mânca orice, oricât fără să simtă digestia. Shorty demonstra chef de vorbă și pesimism și de la el află lucruri ciudate despre patronii lor și perspectivele de rău augur ale expediției. Thomas Stanley Sprague era tânăr inginer geolog, fiul unui milionar. Doctorul Adolph Stine era și el fiul unui tătic avut. Și prin intermediul părinților, cei doi fuseseră angajați de un sindicat pentru investiții în această aventură pe Klondike.

— Poți să fii sigur că-s doldora de lovele, arătă Shorty. Când au ajuns pe plajă la Dyea, transportul ajunsese la șaptezeci de cenți, dar nu găseai nici urmă de indian. Și apărură o echipă de mineri adevărați, de pe Oregonul de Est, care reușiseră să strângă o ceată de indieni plătiți cu șaptezeci de cenți. Indienii se înhămaseră la poveri, trei mii de livre cu totul, când iată-i apărând pe Sprague și Stine. Le-au oferit optzeci de cenți, apoi nouăzeci, iar la un dolar livra, indienii au rupt contractul de dinainte și și-au scos curelele poverilor. Și așa s-a făcut că Sprague și Stine au răzbit, deși i-a costat trei mii de dolari, în vreme ce minerii de pe Oregon sunt și acum tot pe plajă. N-o să mai ajungă aici decât anul viitor. Sunt niște pușlamale adevărate, bosul tău și al meu, când e vorba să azvârle cu lovele și nu le pasă nici cât negru sub unghie de ce simte altul. Ce crezi c-au făcut când au ajuns la lacul Linderman? Dulgherii tocmai dădeau ultima mână de vopsea la o barcă pentru care aveau contract cu un grup din Frisco, pentru șase sute de dolari. Sprague și Stine le-au strecurat o mie curată și au renunțat dulgherii la celălalt contract. Barca arată bine, dar a fost suflată de sub nasul celorlalți. Oamenii și-au adus echipamentele până aici, dar n-au barcă. Și aici înțepenesc până la anul. Mai ia o cană de cafea și ascultă ce-ți spun – dacă n-aș dori să ajung odată pe Klondike, nu m-aș fi încurcat cu ăștia. N-au inimă în ei. Dacă le trebuie lor pentru afacerile lor, ăștia sunt în stare să ia și doliul de la ușa mortului. Ai semnat vreun contract?

Kit clătină din cap.

— Atunci, amice, să știi că-mi pare rău de tine. În tot ținutul nu e nimic de haleală și deîndată ce ajung la Dawson, ăștia or să te lase de izbeliște. Și iarna asta oamenii o să cam mănânce răbdări prăjite.

— Au fost de acord să... începu Kit.

— Pe vorbe, i-o reteză Shorty. Vorbele tale față-n față cu ale lor, asta-i. Ei, n-are a face. Cum te cheamă, amice?

— Spune-mi Smoke, îi răspunse Kit.

— Pentru contractul ăsta verbal al tău o să ai de tras. E limpede ca bună-ziuă ce te așteaptă. Indivizii știu să arunce cu lovele, dar nu știu să tragă la treabă, nici să se scoale de dimineață. Ar fi trebuit să fi încărcat și să fi pornit

de acum un ceas. Numai eu și cu tine ne vom înhăma la treabă. Acuși îi auzi că urlă după cafea. 'Neânțeles, la pat, ține minte și mai zic că-s oameni în toată firea. Ia spune-mi, te pricepi cât de cât la bărci? Eu sunt văcar, prospector, dar în ale apei sunt ageamiu, iar ei nu știu nici o iotă. Ei, cât te pricepi?

— Pune-mă la încercare, îi răspunse Kit, trăgându-se mai aproape de foaia de cort, când o rafală cumplită de vânt învârteji zăpada. N-am mai pus piciorul pe-o bărcuță de când eram copil. Dar cred că o să învățăm.

Unul din colțurile foii de cort se desfăcu din legături și Shorty se trezi cu o împroșcătură de zăpadă drept după ceafă.

— Ei, o să învățăm noi, 'neânțeles, mârâi el supărat. 'Neânțeles. Și un țânc poate. Dar pariez mie la sută că azi nu ne urnim de-aici.

Se făcuse opt când din cort se ceru cafeaua și aproape nouă până când să se arate cei doi patroni.

— Hello! făcu Sprague, un tânăr de vreo douăzeci și cinci de ani, rozaliu la față, bine hrănit. E vremea să o cam pornim, Shorty. Tu și cu...

În clipa aceea se uită întrebător la Kit.

— Aseară n-am prea reținut numele dumitale.

— Smoke.

— El bine, Shorty și dumneata, domnule Smoke, ar fi bine să vă apucați de încărcat barca.

— Numai Smoke, fără domnule, îi sugeră Kit.

Sprague încuviință scurt din cap și se îndepărtă luând-o spre corturi, urmat de doctorul Stine, un tânăr palid și slăbuț. Shorty se uită cu înțeles la tovarășul său.

— O tonă și mai bine de echipamente și n-o să ne dea o mână de ajutor ăștia. Ai să vezi.

— Bănuiesc că din cauză că ne-au plătit pentru treaba asta, îi răspunse Kit înveselit. Așa că hai să ne înhămăm la treabă.

Și nu era chiar o glumă să transporte trei mii de livre în spinare preț de o sută de iarzi, când trebuie să faci treaba asta îmbrâncit de un vânt ce aduce aproape a viscol, împotmolindu-te prin zăpadă, încălțat cu cizme grele de cauciuc. Îți ieșea sufletul din tine. Și mai trebuia desfăcut și cortul, împachetate lucrurile mărunte de tabără. Abia apoi veni și încărcatul. Pe măsură ce barca se lăsa sub greutatea încărcăturii, trebuia trasă tot mai departe de mal, mărindu-se și distanța pe care erau nevoiți să se bălăcească prin apă. Pe la ora două totul era terminat și Kit, în ciuda celor două mici dejunuri simțea că nu-l mai țin picioarele de foame. Îl lăsaus genunchii. Shorty, aflat în aceeași situație, dădu iama prin oale și blide și scoase la iveală o oală mare cu fasole fiartă în care se înecau bucăți mari de slănină. Nu aveau decât o singură lingură, cu coadă lungă și pe rând băgau lingura în oală. Kit trăia sentimentul minunat că niciodată în viața lui nu pusese gura pe ceva mai ales.

— Doamne, bătrâne, clefăi el cu gura plină, habar n-am avut ce înseamnă să ai poftă de mâncare până n-am pornit pe drumul ăsta.

Sprague și Stine se arătară tocmai în mijlocul acestei delicioase îndeletniciri.

— De ce-am întârziat? se plânse Sprague. Nu mai pornim odată?

Shorty luă o îmbucătură și trecu lingura lui Kit. Niciunul nu scoase o vorbă până ce nu goliră oala și răzuiră frumos fundul.

— Neînțeleș, n-am făcut mai nimic, spuse Shorty, ștergându-se la gură cu dosul mâinii. Până acum n-am făcut nimic, da' chiar nimic. Și, 'neânțeleș, că nici de mâncare n-aveți nimic. Ah cât de lasă-mă-să-te las sunt!

— Bine, bine, interveni iute Stine. Noi am mâncat pe la unul din corturi... la niște prieteni.

— Așa m-am gândit și eu, mârâi Shorty.

— Și acum, dacă tot ați terminat, hai s-o luăm din loc, îi îndemnă Sprague.

— Poftim, uitate barca, făcu Shorty. De încărcat e încărcată. Ce credeți că ne mai rămâne de făcut ca s-o pornim?

— Să ne urcam la bord și s-o împingem. Haideti.

Au intrat prin apă și patronii s-au urcat în barcă, în timp ce Kit și Shorty au împins barca mai la adânc. Când apa le-a ajuns la buza de sus a cizmelor, s-au săltat și ei în barcă. Ceilalți doi nu erau pregătiți cu vâslele la îndemână și barca fu împinsă înapoi și pusă pe uscat. Și scena s-a repetat de încă vreo șase ori, cu mare consum de energie. Shorty se așeză amărât pe marginea copastiei, luă o bucată de tutun de mestecat și începu să discute cu universul, în vreme ce Kit scotea apa din barcă, pe când ceilalți doi schimbau păreri nu prea plăcute.

— Dacă o să mă ascultați pe mine, spuse în cele din urmă Sprague, o s-o fac eu să iasă la larg.

Încercarea fusese bine intenționată, dar, înainte de a apuca el să se salte în barcă, era ud leoarcă până la brâu.

— Trebuie să ridicăm din nou tabăra și să facem un foc, hotărî Sprague când barca fu din nou mânăată pe uscat. Îngheț.

— Nu-ți mai fie atât de frică de puțină umezeală, pufni Stine. Ceilalți care au pornit astăzi erau mai uzi decât tine. Acum e rândul meu să scot barca la larg.

Și de data asta fu rândul lui să facă baie și să anunțe, clănțănind din dinți, că trebuiau să facă focul.

— Numai pentru puțină umezeală acolo! spuse veninos, clănțănind și el din dinți, Sprague.

— Shorty, scoate-mi bagajele și fă un foc, ordonă celălalt.

— Ba chiar deloc! strigă Sprague.

Shorty se uită de la unul la celălalt, scuipe, dar nu mișcă din loc.

— Lucrează pentru mine și cred că o să-mi asculte poruncile, replică Stine. Shorty, du bagajul la țarm.

Shorty se supuse și Sprague rămase să dârdăie în barcă. Kit, pentru că nu primise nici un ordin, stătea degeaba, bucuros că se mai odihnește.

— O barcă tăiată în două n-o să plutească niciodată, vorbi el pentru sine.

— Ce-ai zis? mârâi Sprague.

— Vorbeam de unul singur, obiceiul meu, răspunse Kit.

Patronul îl onoră cu o privire tăioasă și rămase încruntat mai departe încă vreo câteva minute. Apoi se predă.

— Smoke, scoate-mi bagajul și ajută și tu să ardă focul ca lumea, ordonă el. Până dimineață tot nu mai pornim de-a ici.

A doua zi încă bătea viscolul. Lacul Linderman era doar o gătuitură între munți, umplută cu apă. Lunecând la vale pe jantele munților, prin acest horn, vântul sufla neregulat, uneori repezindu-se în rafale groaznice, alteori mai ostoindu-se și transformându-se doar într-o briză țeapănă.

— Dacă-mi dați și dumneavoastră o mână de ajutor, cred că o scoatem la larg, spuse Kit, când totul fu pregătit de drum.

— Ce te pricepi dumneata la asta? i-o reteză Stine.

— Încearcă-mă! îi răspunse Kit și nu mai scoase o vorbă.

Era pentru prima dată că muncea ca angajat, dar învățase repede disciplina meseriei. Supus și binedispus, participă la mai multe încercări zadarnice de a se îndepărta de țarm.

— Tu cum ai face? îi spuse în cele din urmă Sprague, pe jumătate gâfâind, pe jumătate rugându-se.

— Stați jos și trageți-vă sufletul ca lumea, până vine clipa când mai slăbește vântul și atunci împingem toți cât ne țin curelele.

Deși ideea era cât se poate de simplă, Kit fu cel dintâi care o scoase la iveală. De prima dată când o puseră în practică dădu roade, ridicară și o pătură la catarg și porniră iute în josul lacului. Stine și Sprague se înveseliră pe dată. Shorty, în ciuda pesimismului său cronic, era vesel întotdeauna, iar Kit era prea interesat în reușită ca să nu se arate la fel. Sprague se chinui și el cu vâsla de cârmă vreun sfert de ceas, după care se uită rugător la Kit, care-i luă locul.

— Parcă mi-am frânt brațele de atâta efort, mormăi Sprague ca un fel de scuză.

— N-ai mâncat niciodată carne de urs, nu-i așa? îl întrebă Kit plin de înțelegere.

— Ce dracu vrei să spui?

— Ei, nimic. Întrebam și eu.

În spatele patronului său, Kit îl zări pe Shorty și-i surprinse zâmbetul de încuviințare, semn că prinsese sensul metaforei lui.

Kit ținu cârma cât fu lacul Linderman de lung, dovedind atâta pricepere încât cei doi tineri de bani gata și fără tragere de inimă spre muncă îl numiră cârmaci. Shorty nu fu nici el mai puțin încântat și se oferă să se ocupe mai departe cu ale bucătăritului, lăsând treburile bărcii pe mâna celui alt.

Între lacul Linderman și Bennett era o gătuitură. Barca, cu foarte puțină încărcătură în ea, era lăsată cu parâmele pe șuvoiul destul de mic, dar furios, care făcea legătura între cele două lacuri. Aici învăță Kit o groază de lucruri

despre bărci și apă. Dar când veni vremea de înhămat la poveri, Stine și Sprague se făcură dispăruți și oamenii lor se deșelară două zile ca să transporte echipamentul de partea cealaltă. Și cam asta a fost povestea multor zile mizerabile în cursul drumului – Kit și Shorty muncind pe rupte, în vreme ce patronii lor nu puneau mâna pe nimic și pretindeau să fie serviți.

Dar cercul de fier al iernii arctice continua să se strângă, iar ei erau ținuti în loc de nenumărate piedici de neocolit. Pe Windy Arm, fără nici un motiv, Stine luă cârma din mâna lui Kit și numai după un ceas barca eșua pe un țărnm măturat de vânt. Au pierdut două zile aici cu reparațiile, iar în dimineața când au pornit din nou, în vreme ce se îndreptau să se imbarce au văzut că la prova și la pupa era scris cu cărbune, cu litere mari: Chekako.

Kit zâmbi, gândindu-se cât de potrivit era acel cuvânt urât.

— Mhh! făcu Shorty când fu acuzat de Stine pentru isprava asta. Poți să fii sigur că am habar să scriu și să citesc și știu și că chekako înseamnă ageamiu, dar n-am avut parte de atâta școală încât să învăț și cum să scriu un cuvânt atât de stâlcit ca ăsta.

Amândoi patronii îi aruncară o privire ucigătoare lui Kit, scoțându-l pe el vinovat de insultă. Dar acesta nu pomeni o iotă de faptul că, în noaptea de dinainte, Shorty îl rugase să-i arate cum se scrie cuvântul respectiv.

— Treaba asta i-a pocnit ca și chestia cu carnea de urs, îi mărturisii Shorty mai apoi.

Kit râse în el. Pe măsură ce-și descoperea noi resurse de putere, sporea mereu sila față de cei doi patroni. Nu era atât iritare, sentiment care nu-l părăsea niciodată, cât un fel de silă. Prinsese gustul acestei aventuri și-i plăcea, dar indivizii aceia îi arătau exact cum nu trebuia să fie. În sinea lui mulțumea domnului că nu era și el ca ei. Ajunse să-i fie atât de silă de ei încât sila semăna foarte mult a ură. Faptul că fugeau de muncă cât puteau îl deranja mai puțin decât nepriceperea lor de oameni neajutorați. Undeva, în adâncul lui, bătrânul Isaac Bellew și tot restul celor din neamul Bellew, deprinși cu greul, îi prindeau bine acum.

— Shorty, începu el într-una din zile, în timpul obișnuitei perioade de lălăială cu care începeau ziua, întârziind plecarea, îmi vine să le ard câte una peste căpățână cu o vâslă și să-i arunc în apă.

— Mie la fel, încuviință Shorty. Țștia nu-s crescuți cu carne. Mâncători de pește, sigur put.

Au ajuns și la praguri, primele – Box Canyon și câteva mile mai la vale White Horse. Box7 Canyon își merita numele. Era ca o cutie, o capcană. Odată intrat, singura cale de ieșire era să faci tot drumul până în cealaltă parte. Și de-o parte și de alta se ridicau niște pereți perpendiculari de stâncă. Râul se îngusta, ajungând să aibă doar o părticică din lățimea lui obișnuită și gonea vuind prin gătuitura îngustă și sumbră, într-o nebunie a mișcării care făcea ca în mijlocul albiei apa să formeze un fel de coamă de vreo opt picioare bune în înălțime față de nivelul ei în apropierea pereților de stâncă. Dar și această coamă, la rândul ei, era brăzdată de niște săritoare înalte, care se învărtejeau

fără să-și schimbe locul. Canyonul era temut foarte, fiindcă își luase vama de vieți din rândul căutătorilor de aur care trecuseră pe aici.

După ce legară barca la țârm, mai sus de canion, unde mai stăteau așteptând câteva bărci cu oameni îngrijorați, Kit și tovarășii săi porniră pe mal înainte ca să cerceteze locurile. Se târâră până la marginea peretelui și se uitară în jos, la năboiala apelor. Sprague se trase înapoi, tremurând.

— Doamne Dumnezeule! exclamă el. Înot nu mai ai nici o șansă în vârtoarea asta.

Shorty îl atinse semnificativ cu cotul pe Kit și-i spuse încet:

— Lași. Pariu mie la sută că nu merg prin canion.

Kit abia dacă auzi. De la începutul călătoriei cu barca, el învățase îndărătnicia și parșivenia de neconceput a elementelor naturii și fugara imagine a dezlănțuirii din vale acționa asupra lui ca o provocare.

— Trebuie să ținem barca pe coamă, spuse el. Dacă ne abatem ne izbim de pereți.

— Și nici n-apucăm să ne dăm seama ce ne-a izbit! își exprimă gândul Shorty. Știi să înoți?

— Mai bine să nu fii știut, dacă se întâmplă ceva când vom fi acolo.

— Cam asta spuneam și eu, interveni amărât un străin care stătea alături și se zgâia în canion. De m-aș vedea odată trecut și de asta.

— N-aș renunța la șansa de a răzbi prin canion! îi răspunse Kit.

Fusese sincer, gândindu-se să-l încurajeze pe celălalt. Se întoarse și plecă la barcă.

— Ai de gând să încerci? îl întrebă omul.

Kit dădu din cap în semn de încuviințare.

— Aș vrea să-mi fac și eu curaj și să încerc, îi mărturisi celălalt. Stau aici de ceasuri întregi. Cu cât mă uit mai mult, cu atât sunt mai înspăimântat. Nu mă pricep la bărci și mai am cu mine pe nepotu-meu, un puști acolo și pe nevastă-mea. Dacă reușești să ieși la capăt teafăr, o să-mi duci și barca mea?

Kit se uită la Shorty, care nu se grăbea să răspundă.

— Are și pe nevastă-sa cu el, îi aminti Kit.

Nu se înșelase în privința omului său.

— Neînțeleș, fu de acord Shorty. Tocmai la asta mă oprisem și mă gândeam și eu. Știam cu că există o pricină pentru care trebuie s-o fac.

Se întoarseră s-o pornească spre barcă, dar Sprague și Stine nu se clintiră din loc.

— Baftă, Smoke, îi strigă Sprague. Eu... ăăă... ezită el, eu stau aici și vă urmăresc.

— În barcă e nevoie de trei oameni, doi la vâsle și unul la cârmă îi spuse Kit calm.

Sprague se uită la Stine.

— Al naibii să fiu dacă merg, spuse gentlemanul. Dacă ție nu ți-e teamă să stai aici și să te uiți, atunci nici mie nu mi-e.

— Cui îi e teamă? sări Sprague înfuriat.

Stine îi replică în același fel și cei doi angajați ai lor îi lăsară să se certe furcă mai departe și plecară.

— Ne descurcăm și fără ei, îi spuse Kit lui Shorty. Tu treci la prova cu o padelă, iar eu mă descurc cu vâsla de cârmă. N-ai altceva de făcut decât să mă ajuți s-o țin drept pe mijloc. Deîndată ce-o pornim, n-o să mai poți să mă auzi, așa că atât ai de făcut – s-o ții pe firul apei.

S-au desprins de mal și s-au îndreptat spre mijlocul curentului care devenea tot mai iute. Dinspre canion se auzea un vuiet care creștea mereu. Râul era supt spre intrarea gâtuiturii ca un șuvoi neted de sticlă topită, aici, când îi întâmpinară pereții întunecați, Shorty mușcă o bucată de tutun și înfipse padela în apă. Barca sări primele creste, oamenii erau asurziți de urletul apei sălbatice care reverbera, multiplicat de pereții apropiați. Stropii de apă, împrășcați din toate părțile, aproape că le tăiau răsufllarea. Uneori Kit nu mai reușea să-și zărească nici măcar tovarășul de la prova. Totul a durat doar două minute, timp în care au călărit creasta pe vreo trei sferturi de milă și au ieșit de cealaltă parte la liman și au legat barca la țârm într-o roată de ape din josul pragurilor. Shorty scuipe din gură zeama de tutun de care uitase și spuse:

— Uite asta zic și eu carne de urs! se înveseli el. Carne de urs adevărată. Ei, am făcut și isprava asta, așa-i? Smoke acum nu-mi mai pasă dacă-ți spun așa între patru ochi: înainte de a porni eram cel mai afurisit de înspăimântat individ de dincoace de Munții Stâncoși. Ei, de-acum am gustat și eu carne de urs. Haide să trecem și barca cealaltă.

La jumătatea drumului de întoarcere se întâlniră cu patronii lor, care urmăriseră traversarea de pe creasta peretelui.

— Vin și ăia de mănâncă numai pește, făcu Shorty. Stai în partea din vânt.

După ce-au adus și barca cealaltă la liman, Kit și Shorty se întâlniră cu nevastă-sa, o femeie zveltă, cu o mutră de fetiță și niște ochi albaștri, umezi de recunoștință. Străinul se strădui să-l facă pe Kit să ia cincizeci de dolari, apoi încercă și cu Shorty.

— Străine, îl refuză acesta din urmă, eu am venit în ținutul ăsta să storc banii din pământ nu de pe urma semenilor.

Breck, străinul, băjbâi prin barca lui și dădu la iveală o damigeana de whisky. Mâna lui Shorty parcurse jumătate din drumul către damigeană, dar apoi se opri scurt. Clătină din cap:

— Chiar mai la vale e afurisitul acela de White Horse⁸ și se zice că locul e mai parșiv decât la Box Canyon. Mărturisesc că nu-ndrăznesc nici să mă ating de trăscau.

Câteva mile mai jos se apropiară de țârm și toți patru se duseră mai la vale să privească apele acelea rele. Cursul râului, care aici era de fapt o succesiune de praguri, era abătut spre malul drept de un șir de stânci. Toată masa aceea de apă, care năboia oblic spre gâtuitura îngustă, căpăta o viteză amețitoare, ca să se arunce apoi în valuri imense, albe, mânioase. Asta era temuta Coamă a Calului Bălan, aici se plătise un tribut și mai greu de vieți. De-

o parte a Coamei, era un sorb sucindu-se ca un tirbușon și trăgând totul în adânc, de cealaltă un vârtej. Ca să ieși la liman trebui să călărești numai pe Coamă.

— Asta-i ia maul celei de la Box Canyon, spuse în concluzie Shorty.

În vreme ce se uitau, o barcă o apucă pe gura pragurilor de dedesubt. Era o barcă mare, de treizeci de picioare bune în lungime, încărcată cu mai multe tone de echipamente, mânărită de șase oameni. Încă înainte de a ajunge la Coamă, sărea și se prăbușea în toate chipurile, încât uneori nici nu se mai vedea, înecată în spumă și stropi de apă. Shorty îi aruncă o privire piezișă lui Kit și spuse:

— Cam iese fumul din barca aia și încă n-a dat bine de greu. Au ridicat vâslele în barcă. Acum s-o vedem! Doamne, s-a dus! Nu! Uite-o!

Barca, cât de mare era, fusese îngropată sub pulberea de stropi a viitorii de nu se mai văzu când se prăvăli între crestele valurilor. În clipa următoare, chiar în mijlocul Coamei, barca se săltă pe o creastă și apăru din nou la vedere. Spre uimirea lui, Kit văzu fundul larg al bărcii perfect conturat. O fracțiune de secundă, barca zbură prin aer, oamenii stând fără să facă o mișcare la locul lor, în afară de unul singur care avea în mână vâsla cârmei. Apoi veni saltul la vale, într-un alt sorb și a doua dispariție a bărcii. De trei ori barca sări pe creste și se afundă în ape, apoi cei de pe mal văzură cum prova fuge spre vârtoare, lunecând de pe coamă. Cârmaciul se opinti zadarnic, aruncându-se cu toată greutatea lui pe vâslă, dar renunță, lăsându-se în voia vârtejurii și ajutând barca să urmeze cercurile apei.

De trei ori dădură ocol vârtoarii și de fiecare dată trecu atât de aproape de stânca pe care stăteau Kit și Shorty că aceștia ar fi putut să sară și ei la bord. Cârmaciul, un individ cu o barbă roșcată, crescută în ultima vreme, le făcu semn cu mâna. Singurul mod de a ieși din bulboană era să urce din nou pe Coamă și după al treilea tur, barcă intră oblic pe firul coamei cu prova. Probabil de teama să nu-l sugă vârtoarea iar, cârmaciul nu încercă să îndrepte destul de iute barca pe firul apei. Iar când o făcu era prea târziu. Când zburând prin aer când îngropându-se în ape, barca tăie pieziș Coama și fu absorbită în șuvoiul de apă al tirbușonului din cealaltă parte a râului. O sută de picioare mai jos porniră să plutească lăzi și baloturi. Apoi se ivi și fundul bărcii, precum și șase capete răzlețe. Doi reușiră să ajungă la mal, în limanul de mai jos. Ceilalți au fost supti în adânc și toate resturile naufragiului dispărură din vedere, luate de curentul iute al apei și se duse după un cot. Urmă un minut îndelung de tăcere. Primul care deschise gura fu Shorty.

— Ei, haide, spuse el. Ne descurcăm noi și cu asta. Dacă mai stau mult aici răcesc la picioare.

— O să ne cam iasă fumul! Îi spuse Kit zâmbind.

— Și, 'neânțeles, o să-ți meriți din nou numele, veni răspunsul.

Shorty se întoarse spre patroni.

— Veniți? îi încercă el.

Probabil că vuietul apei îi împiedică pe cei doi să audă invitația. Shorty și Kit se întoarseră, mergând anevoie prin zăpada de vreun picior înălțime, spre capătul din sus al pragurilor și dezlegară barca. În sufletul lui Kit concureau două sentimente: unul sugerat de calitatea deosebită a tovarășului său, care-l îmboldea ca un pinten, celălalt, tot ca un pinten, se năștea din gândul că bătrânul Issac Bellew și toți ceilalți Bellew făcuseră isprăvi de astea în drumul lor spre vest. Ce făcură ei, putea și el să facă, însemna carne, carne tare și știa, mai bine ca niciodată, că numai oamenii puternici erau în stare să înghită o bucată de carne ca asta.

— Vezi ai grijă să îți numai creasta! îi strigă Shorty, înainte de a mușca o bucată de tutun de mestecat, în vreme ce barca începu să prindă viteză, luată de curentul tot mai iute și atinse capătul pragurilor.

Kit încuviință din cap, își lasă toată greutatea și puterea în vâsla cârmei și îndreptă barca spre săritoare.

Câteva minute mai târziu, în barca pe jumătate plină cu apă și trasă la mal, în limanul de mai jos de White Horse, Shorty scuipă o porție bună de zeamă de tutun și-i strânse mâna lui Kit.

— Carne! Carne! repetă Shorty ca un descântec. Am înfulecat-o crudă. Am înghițit-o cu toată viața în ea.

Sus pe mal l-au întâlnit pe Breck. Nevastă-sa stătea la mică depărtare. Kit îi strânse mâna.

— Tare mi-e teamă că barca dumitale nu rezistă la încercarea asta, îi spuse el. E mai mică decât a noastră și puțin cam șubredă.

Omul scoase din buzunar un teanc de bancnote.

— Fiecare aveți câte o sută dacă o scoateți la liman.

Kit se uită la Coama neîmblânzită a Calului Bălan. Se lăsa încet un amurg cenușiu, se făcuse mai rece și peisajul părea să împrumute un aer de sălbatică pustietate.

— Nu-i vorba de asta, îi spuse și Shorty. N-avem nevoie de banii dumitale. Nici nu ne-am atinge de ei. Dar tovarășul meu e omul priceput în ale bărcilor și când zice el că a dumitale nu-i prea zdravănă, ei bine, eu zic că știe el ce spune.

Kit încuviință spusele lui dând din cap și aruncă furiș o privire spre doamna Breck. Îl privea fix și dacă citise vreodată rugă în ochii unei femei atunci acum era momentul. Shorty îi urmări privirea și citi și el același lucru. Se uitară încurcați unul la altul și nu mai scoaseră nici o vorbă. Îmboldiți de același gând, dădură din cap unul spre celălalt și o luară pe poteca ce ducea spre intrarea pragurilor. Nu făcură nici o sută de iarzi și se întâlniră cu Stine și Sprague care coborau și ei.

— Încotro? îi întrebă ultimul dintre ei.

— Să trecem peste praguri și cealaltă barcă, îi răspunse Shorty.

— Nu, nu mai treceți nimic. Se întunecă. Voi doi trebuie să ridicați cortul.

Sila care-l cuprinse pe Kit era atât de mare încât nu fu în stare să-i răspundă.

— E și cu nevastă-sa, îi spuse Shorty.

— E numai treaba lui, interveni și Stine în discuție.

— Și a lui Smoke și a mea, îi replică Shorty.

— Vă interzic, o reteză Sprague cu asprime. Smoke, dacă mai faci un singur pas, ești concediat.

— Și, tu, Shorty, la fel, completă Stine.

— Dacă ne concediați pe noi, voi o să fiți la mare ananghie, îi replică Shorty. Cum o să-ți cari afurisita aia de barcă până la Dawson? Stând și servindu-ți cafeaua înfodolit în pături și făcându-ți manichiura? Haide, Smoke. Nu îndrăznesc ei să ne concedieze pe noi. În plus avem și niște înțelegeri. Dacă ne concediază pe noi, trebuie să scotocească frumușel și să scoată la iveală haleală ca să ne ajungă toată iarna.

Abia împinseră barca lui Breck de la mal, intrând în apele rele, când valurile începură să treacă peste bord. Și erau valuri mici, doar un fel de arvună pentru ce avea să urmeze. În vreme ce lua o îmbucătură din nelipsitul lui tutun, Shorty aruncă o privire zeflemitoare în urmă și Kit simți cum o ciudată căldură îi podidește inima când îl văzu pe acest om care nu știa nici să înoate și nici să dea înapoi.

Năboiala apelor deveni mai amarnică, stropii începură să zboare în toate părțile. În lumina tot mai slabă a inserării, Kit zări Coama și curba piezișă a firului apei spre ea. Folosi cârma din plin în puhoiul răsucit al torentului și simți o culme a satisfacției când barca prinse capătul Coamei chiar pe mijloc. După asta, în pânza aceea de stropi, săltând și prăvălindu-se, în vreme ce barca tot lua apă, nu mai înregistra nici un fel de impresii, amintindu-și doar cum se arunca cu toată greutatea pe vâsla cârmei, dorind ca unchi-su să fie acolo și să-l vadă.

Ieșiră la liman, cu sufletul la gură, uzi learcă, cu barca plină cu apă până aproape de copastie. Bagajele și baloturile mai ușoare pluteau prin barcă. Cu câteva lovituri de padelă, Shorty aduse barca în bulboana leneșă din jos, iar bulboana făcu ce mai era de făcut, până când barca atinse alene malul. De sus, de pe mal îi privea doamna Breck. Rugăciunile ei fuseseră ascultate și pe obraji îi curgeau șiroaie de lacrimi.

De sus Breck le strigă:

— Băieți, de data asta trebuie să luați banii.

Shorty se ridică în picioare, se lăsă să lunece în apă, în vreme ce barca se aplecă intrând cu una din copastii sub valuri, după care se redresă.

— La dracu cu lovelele, făcu Shorty. Ia scoate la iveală damigeana cu whisky. Acum că s-a terminat totul, parcă am cam răcit la picioare și mă procopsesc cu o răceală, 'neânțeles.

Ca de obicei, dimineața ei erau printre ultimii care porneau la drum. În ciuda faptului că nu se pricepea mare lucru la mânuit bărcile și că echipajul lui era format numai din nevastă și nepot, Breck desfăcuse tabăra, încărcase barca

și pornise la drum deîndată ce se crăpase de ziuă. Dar Stine și Sprague nu se grăbeau, păreau a nu fi în stare să priceapă că înghețul putea veni peste ei în orice clipă. Simulau că erau bolnavi, îi încurcau pe ceilalți, trăgeau de timp și făceau ca munca lui Kit și Shorty să fie de două ori mai grea.

— Încep să-mi cam pierd respectul pentru Dumnezeu când văd că a fost în stare să facă două erori cu chip de om ca ăștia, își exprimă sila, hulind, ultimul dintre ei.

— Ei, dar tu faci parte dintre lucrurile lui bune, îi răspunse Kit zâmbind. Deîndată ce mă uit la tine, îmi crește respectul pentru Dumnezeu.

— O fi vrut el ceva, ei? Încercă Shorty să scape de stânjeneala acestui compliment.

Drumul pe apă traversa și Lacul Lebarge. Aici nu exista nici urmă de curent, ci doar o întindere neclintită de patruzeci de mile, unde trebuia să te opintești în vâsle dacă nu sufla vântul. Dar vremea vânturilor prielnice trecuse și din față, dinspre nord, venea răsufierea unui viscol înghețat, ce ridica niște valuri amarnice, împotriva cărora era aproape imposibil să răzbești cu barca. Ca să le fie și mai greu, mai era și zăpada viscolită de vânt, iar apa pe vâsle îngheța mereu, dând de lucru permanent unui om care trebuia s-o taie cu o bardă. Pentru că erau și ei obligați să treacă cu rândul la rame, Sprague și Stine trăgeau chiulul cu inima împăcată. Kit învățase cum să se opintească într-o vâslă, dar băgă de seamă că patronii lor se prefăceau numai a trage la vâsle, de fapt punând lama vâslei șmecherește pe cant.

După vreo trei ceasuri, Sprague scoase vâsla din apă și spuse că aveau să se întoarcă la gura râului în căutare de adăpost. Stine îl sprijini și el și cele câteva mile câștigate cu atâta trudă fură pierdute. A doua și a treia zi făcură aceeași încercare zadarnică. La gura râului, bărcile care veneau mereu de pe White Horse ajunseră să formeze o flotilă de peste două sute, în fiecare zi mai soseau alte patruzeci, cincizeci de bărci și numai două sau trei reușeau să ajungă la țărmul dinspre nord vest al lacului, fără să se mai întoarcă. În locurile adăpostite, apa prindea pojghiță de gheață și între ele se întindeau apoi poduri subțiri de gheață în jurul promontoriilor. Înghețul lacului era cât se poate de apropiat.

— Am putea reuși dacă ar avea în ei suflet cât într-o scoică, îi spuse Kit lui Shorty, în vreme ce-și uscau mocasinii la foc, în seara celei de-a treia zile. Am fi putut reuși astăzi dacă nu ne-ar fi întors iar înapoi. Încă un ceas de tras la vâsle și am fi ajuns la țărmul dinspre vest. Sunt... sunt niște neisprăviți de mucoși.

— Neînțeleș! fu de acord Shorty.

Își suci mocasinii în fața flăcărilor chibzuind un moment.

— Smoke, ascultă aici. Până la Dawson mai sunt o sută de mile. Dacă nu vrem să ne prindă înghețul aici, trebuie să facem ceva. Ce zici?

Kit se uită la el și așteaptă continuarea.

— Avem noi cum să-i strângem cu ușa pe ăștia doi mucoși neisprăviți, își dezvoltă Shorty ideea. Or fi ei în stare să dea ordine, or fi având ei lovele de

aruncat, după cum spui, dar nu-s decât niște mucoși nenorociți. Dacă e să ajungem la Dawson, atunci trebuie să luăm în seama noastră expediția și tot calabalâcul ăsta.

Se priviră.

— Așa facem! spuse Kit, întinzând mâna în semn de ratificare.

Dimineață, cu mult înainte de a se crăpa de ziuă, Shorty începu să răcnească:

— Haideti, haideti! Adormiților! Cafeaua-i gata! Dați-i bătaie! Pornim la drum!

Mârâind și bombănind, Stine și Sprague au fost nevoiți să o ia la drum cu două ceasuri mai devreme decât de obicei. Și viscolul era și mai amarnic, curând tuturor le îngheță fața, în vreme ce vâslele erau grele de gheață. S-au chinuit astfel trei ceasuri bune, apoi patru; unul stătea la cârmă, unul tăia gheața cu barda, doi trudeau la vâsle, fiecare făcând pe rând de toate. Țărmul dinspre nord-vest se zărea tot mai aproape. Și viscolul sufla și mai nemilos, până când, în cele din urmă, Sprague își scoase vâsla din apă, semn că se dădea bătut. Shorty sări și puse el mâna pe vâslă, deși abia începuse să-și tragă sufletul.

— Taie gheața, îi spuse el lui Sprague, întinzându-i barda.

— Ce rost are? scânci celălalt. Nu putem ajunge la țarm. O să ne întoarcem înapoi.

— Ba mergem înainte, îi replică Shorty. Taie gheața. Și când o să-ți mai vii în fire o să mă schimb.

Era o muncă istovitoare, dar, în cele din urmă, se apropiară de țarm, pentru a descoperi că nu era format decât din stânci bătute de valuri, fără un loc unde să poată acosta.

— Doar v-am spus eu! se smiorcăi Sprague.

— N-ai chițcăit nimic de treaba asta! îi replică Shorty.

— Ne întoarcem!

Nimeni nu scoase o vorbă, Kit ținu barca pe val, în vreme ce lunecau pe lângă țărmlul neprimitor. Uneori, la o opintire de vâslă dacă reușeau să câștige un picior acolo, însă erau și cazuri când, după două, trei vâsle, abia dacă izbuteau să se mențină pe loc, Kit făcu tot ce-i stătea în putere să-i mai încurajeze pe cei doi neisprăviți. Le aminti că bărcile care ajunseseră până aici, la țarm, nu se întorseseră niciodată, în consecință, le explică el, probabil găsiseră adăpost undeva mai înainte. Trudiră încă un ceas, apoi încă unul.

— Ei, băieți, dacă trageți mai cu inimă la vâsle, amintindu-vă și de cafeaua pe care ați dat-o pe gât când stăteați în pături, atunci ieșim noi la liman, îi încuraja Shorty. Așa doar vânturați apa și nu împingeți deloc.

Câteva minute mai târziu, Sprague scoase vâsla din apă din nou.

— Sunt terminat! spuse el cu glas plângăreț și în ochi, îi luciră lacrimi.

— Și noi la fel, îi replică Kit, simțind și el că e gata să bocească sau să facă o crimă, într-atât se simțea de sfârșit. Dar tragem mai departe.

— Mergem înapoi. Întoarce barca!

— Shorty, dacă nu mai vâslește, ia tu vâsla din mâna lui, ordonă Kit.

— Neînțeleș! veni răspunsul. N-are decât să mai taie gheață.

Dar Sprague refuză să lase vâsla din mână. Stine nu mai trăgea nici el și barca era împinsă înapoi de vânt.

— Întoarce barca, Smoke! porunci Sprague.

Iar Kit, care în viața lui nu înjurase un om, rămase el singur uimit de ce era în stare în privința asta.

— Vede-te-aș în iad mai întâi! îi răspunse el. Apucă vâsla aia și trage!

În momentele de epuizare, oamenii își pierd ultimele urme de civilizație și un astfel de moment venise acum. Toți erau cu nervii la limită. Sprague își smulse o mănușă, scoase un revolver și-l îndreptă asupra cârmaciului. Pentru Kit era o experiență nouă. Niciodată în viața lui nu se trezise în fața unui revolver. Și, spre surprinderea lui, nu i se păru deloc curios. Era cel mai firesc lucru de pe lume.

— Dacă nu pui arma aia la loc, îi răspunse el, o să ți-o iau și-ți dau cu ea peste degete.

— Dacă nu întorci barca, te împușc! îl amenință Sprague.

Dar se amestecă și Shorty. Acum nu mai tăia gheață, ci stătea în spatele lui Sprague.

— Haide, trage, îl îmbie Shorty, bălângănind barda. De-abia aștept ocazia să-ți văd creierii. Haide, începe distracția!

— Asta-i revoltă la bord! izbucni Stine. V-am angajat ca să ascultați ordinele.

Shorty se întoarce spre el.

— Ei bine, așteaptă să-ți încasezi porția îndată ce termin cu amicul tău, rahat de porc cu ochi ce ești.

— Sprague! spuse Kit, îți dau exact treizeci de secunde ca să ascunzi revolverul ăla și să apuci vâsla.

Sprague șovăi, scoase un chicot scurt și isteric, lăsă revolverul și se apucă din nou de treabă. Încă două ceasuri încheiate, s-au chinuit să înainteze pas cu pas, de-a lungul țărmlui înspumat până când, în cele din urmă, pe Kit îl apucă teama ca nu cumva să se fi înșelat. Iar atunci, exact când era pe cale să renunțe și el, ajunseră în dreptul unei deschizături înguste, nu mai mare de douăzeci de picioare, care ducea spre un golfuleț strâns între maluri, unde rafalele cumplite de vânt abia dacă încrețeau fața apei. Era limanul unde trăsaseră celelalte bărci în zilele de dinainte. Coborâră pe un țarm în pantă. Cei doi patroni rămaseră în barcă leșinați, în vreme ce Kit și Shorty ridicară cortul, făcură un foc și se apucară de pregătit masa.

— Shorty, ia spune-mi și mie ce-i aceea rahat de porc cu ochi? îl întrebă Kit.

— A' dracului să fiu dacă știu, răspunse acesta. Dar, indiferent ce-o fi, e taman ca Stine.

La lăsarea serii, viscolul se înmuie repede, încetă cu totul și se făcu senin și ger. O cană de cafea, pusă deoparte ca să se răcească și uitată acolo, după

câteva minute era acoperită cu un strat de gheață de vreo jumătate de inci. La ora opt, pe când Sprague și Stine se băgaseră în pături și dormeau ruși de oboseală, Kit se întoarse la foc după ce mai aruncase un ochi la barcă.

— A venit înghețul, anunță el. Pe tot golful s-a întins o pojghiță de gheață.

— Și ce-o să ne facem?

— Nu ne rămâne decât o singură cale. Bineînțeles că lacul îngheață întâi, dar curentul iute al râului s-ar putea să mai curgă liber zile în șir. Măine la ora asta, care barcă e prinsă pe Lacul Leberge, aici rămâne până la anu'.

— Vrei să spui că trebuie să pornim în noaptea asta? Acum?

Kit încuviință dând din cap.

— Jos din pat, adormiților! fu răspunsul lui Shorty, exprimat printr-un răcnet, în vreme ce începuse să desfacă frânghiile de ancorare ale cortului.

Ceilalți doi se treziră, gemând de durere din cauza mușchilor înțepeniți, suferind cumplit că au fost smulși din acel somn de oameni epuizați.

— Cât e ceasul? întrebă Stine.

— Opt jumătate.

— Dar e încă întuneric, obiectă celălalt.

Shorty mai smulse câteva funii și cortul începu să se prăvale.

— Numai că nu e dimineață, îi răspunse el. E seară. Haideti, îngheață lacul. Trebuie să ajungem de cealaltă parte.

Stine se ridică în capul oaselor, cu o figură mohorâtă, furioasă.

— N-are decât să înghețe. Nu ne mișcăm de aici.

— În regulă, îi replică Shorty. Noi plecăm cu barca.

— V-am angajat...

— Să vă ducem calabalâcul la Dawson, i-o tăie Shorty. Asta și facem doar, nu-i așa?

Și își sublinie cuvintele făcând să cadă jumătate de cort peste ei.

Și-au tăiat drum prin gheața subțire din golfuleț și au ieșit la larg, pe lac, unde apa vâscoasă, sticloasă, îngheța pe vâsle la fiecare mișcare. Curând apa deveni groasă ca un terci, stânjenind mișcarea vâslelor, iar picăturile înghețau în cădere în aer. Mai apoi, suprafața începu să prindă pojghiță și barca înainta din ce în ce mai greu.

De multe ori mai apoi când încercă să-și amintească noaptea aceea, Kit nu reușea să scoată din memorie decât niște imagini de coșmar și se întrebă ce trebuie să fi îndurat Stine și Sprague. Îi rămăsese puternică în minte impresia că trudise cu eforturi de neîndurat, printr-un ger mușcător, preț de o mie de ani, sau cam pe aproape.

Dimineața stăteau pe loc. Stine se plângea că-i degeraseră degetele, Sprague că-i înghețase nasul, iar durerile pe care le simțea la obraji și nas îl făceau pe Kit să creadă că nici el nu scăpase nemușcat de ger. Pe măsură ce sporea lumina dimineții, vedeau tot mai departe și cât vedeau cu ochii era numai gheață. Apa lacului dispăruse. La o sută de iarzi mai încolo se vedea malul de la capătul de nord al tacului. Shorty nu se dădu bătut, spunând că

acolo trebuia să fie începutul râului și că el vedea apa liberă. Numai el și Kit mai erau în stare să muncească și s-au apucat să spargă gheața cu vâslele și să împingă barca încet înainte. Și cu ultimele rămășițe de putere eșuă în sorbul rapid al râului. O ultimă privire înapoi le dezvăluie mai multe bărci care se luptaseră toată noaptea să răzbească și acum erau prinse în ghețuri, fără speranțe. Apoi fură purtați după un cot de curentul care făcea șase mile la oră.

Zile în șir plutiră la vale pe firul rapid al râului și cu fiecare zi vedeau cum gheața de la mal se întindea tot mai departe spre mijlocul apei. La lăsarea serii, când se opreau să-și așeze tabăra, tăiau un canal în gheață unde trăgeau barca și cărau lucrurile pentru tabără câteva sute de metri până ajungeau la mal. Dimineața spărgeau gheața nou formată din jurul bărcii și ieșeau în curentul apei. Shorty puse în funcție soba de tablă în barcă și Stine și Sprague stăteau în jurul ei ceasuri în șir, ceasuri care se scurgeau greoi. Se resemnaseră. Nu mai dădeau ordine și singura lor dorință era să ajungă odată la Dawson. Shorty, cu firea lui de pesimist, neobosit și vesel, începea adesea să lălăie primele trei versuri din prima strofă a unui cântec pe care-l cam uitase. Cu cât se făcea mai frig, cu atât mai des se apuca de cântat:

Ca Argus din vechime.

Acum din Grecia plecăm, Tum-tum, tum-tum, tum-tum, tum-tum, Să tundem lâna cea de aur.

Pe când treceau prin dreptul gurii de vărsare a râurilor Hootalinqua, Micul și Marele Somon, văzură că acestea vărsau în firul principal al Yukonului o masă vâscoasă de gheață ce se strângea în jurul bărcii și se lipea de ea, iar la lăsarea serii fură nevoiți să taie gheața asta curgătoare ca să iasă din curentul principal. Dimineață iar au tăiat gheața din jurul bărcii croindu-i drum spre curent. Ultima noapte la țărm au petrecut-o între gurile râurilor White River și Stewart. Când se luminează de ziuă, văzură că Yukonul, pe o milă lățime, curgea albit de sloiuri, între un mal de gheață și alt mal de gheață. Shorty scapă o înjurătură mai puțin blândă ca de obicei, la adresa universului și se uită la Kit.

— Cred că suntem ultima barcă ce mai ajunge anul ăsta la Dawson, îi spuse Kit.

— Dar nu mai e apă liberă, Smoke!

— O să mergem cu sloiurile la vale. Haide.

Protestând zadarnic, Stine și Sprague au fost suiți în barcă. Cu topoarele în mână, Kit și Shorty s-au chinuit jumătate de oră să taie drum până la firul iute și tot numai gheață al râului. După ce-au reușit să se desprindă de gheața malului, sloiurile au împins barca la marginea șuvoiului pe vreo sută de iarzi, jumătate din copastie a fost smulsă și barca a ajuns aproape o epavă. Apoi, la capătul de jos al cotului, au intrat în curentul care-i împinse departe de țărm. Continuară să-și croiască drum spre mijlocul curentului. Acum râul nu mai era format din masa aceea vâscoasă de gheață, ci din sloiuri tari și numai între ele era gheață vâscoasă, care se transforma în cremene văzând cu ochii. Împingând cu vâslele în sloiuri uneori, alteori coborând din barcă pe ele pentru a face vânt bărcii înainte, după vreun ceas reușiră să ajungă la mijloc. Cinci minute după

ce încetară să mai miște barca, aceasta fu prinsă într-un sloi de gheață. Fața râului se coagula din mers. Sloiurile se lipeau unul de altul, până când, în cele din urmă, barca deveni centrul unui sloi de șaptezeci de picioare diametru. Uneori pluteau cu barca pusă travers pe curent, alteori cu pupa înainte în vreme ce greutatea gheții rupea cătușele ce se formau în acea masă în permanentă frământare, numai pentru a fi prinsă în alte cătușe ce se formau și mai repede. Orele treceau, Shorty ațâță focul în sobă, pregăti masa și se apucă să lălăie cântecul său de luptă. Veni și noaptea și, după multe eforturi, renunțară la ideea de a tăia drum bărcii spre țarm, drept care continuară să gonească la vale, prin beznă, fără să poată face nimic.

— Și dacă trecem de Dawson? se interesă Shorty.

— O luăm la pas înapoi, îi răspunse Kit. Numai dacă scăpăm și nu suntem striviți între sloiuri.

Cerul era senin și, la lumina stelelor reci și pâlpâitoare, din când în când ghiceau silueta munților și de-o parte și de alta. La ora unsprezece, din josul râului, se auzi un fel de scrâșnet imens. Viteza cu care înaintau începu să se reducă. Iar în jurul lor sloiurile se zdrobeau unul de altul, plezneau, se răsuceau. Râul fusese blocat de ghețuri. Un sloi fu împins în sus, încălecă sloiul pe care stăteau ei și smulse o bucată de bordaj. Barca nu se scufundă, susținută de propriul ei sloi, dar în ciocnirea aceea, la numai un picior de ei, zăriră un ochi de apă întunecată. Apoi orice mișcare încremeni. După o jumătate de oră râul își croi din nou drum și începu să se miște. Mai merseră așa cam vreo oră, când din nou se opriră din cauza barajului de sloiuri. Și din nou râul porni la vale, curgând iute, sălbatic, într-un trosnet de ghețuri ce se măcinau între ele. Apoi zăriră lumini pe țarm și când ajunseră în dreptul lor și Yukonul și gravitația se dădură bătute și râul îngheță bocnă pentru următoarele șase luni.

Pe țarmul de la Dawson, curioși adunați să vadă cum înlemnește râul, auziră din întuneric cântecul de luptă al lui Shorty:

Ca Argus din vechime, Acum din Grecia plecăm, Tum-tum, tum-tum, tum-tum, tum-tum, Să tundem lâna cea de aur.

Trei zile încheiate se chinuiră Kit și Shorty, cărând o tonă și jumătate de poveri din mijlocul râului până la cabana de lemn pe care Stine și Sprague o cumpăraseră pe o înălțime ce dădea spre Dawson. Odată încheiată și munca asta, în vreme ce se lăsa înserarea, în cabana încălzită, Sprague îi făcu semn lui Kit să se apropie. Afară termometrul arăta șaiszeci și cinci de grade sub zero.

— Smoke, încă nu s-a terminat luna pentru care te-am angajat, îi spuse Sprague. Dar, uite, eu ți-o plătesc întregă, îți doresc noroc.

— Dar ce se aude cu înțelegerea noastră? îl întrebă Kit. Doar știi că aici nu e nimic de mâncare. Și în mine nu găsești de lucru nici dacă te angajezi cu mâncarea ta. Ne-am înțeles...

— Nu știi de nici o înțelegere! i-o tăie Sprague scurt. Stine, tu știi ceva? Te-am angajat cu luna. Uite banii. Vrei să semnezi chitanța?

Kit strânse pumnii și o clipă văzu roșu dinaintea ochilor. Cei doi se traseră înapoi. În viața lui nu lovise îmboldit de mânie un om și era atât de convins că-l putea bate măr pe Sprague încât nu se putea hotărî s-o facă. Shorty văzu situația în care se afla și interveni.

— Smoke, ascultă aici. Eu nu mai merg cu o pereche de împuțiți ca ăștia. A venit vremea să o cam șterg. Da' noi doi rămânem împreună. Priceput? Acum tu ia-ți păturile și întinde-o la Elkhorn. Așteaptă-mă acolo. Eu închei socotelile aici, îmi iau ce mi se cuvine și le dau și lor ce li se cuvine. N-oi fi eu prea priceput într-ale apei, da' acum mi-s cu picioarele pe pământ tare și să vezi că o să fac eu să iasă fumul.

După jumătate de oră apăru și Shorty la Elkhorn. După monturile zdrelite ale pumnilor și pielea de pe un obraz se vedea limpede că le dăduse lui Stine și Sprague ce li se cuvenea.

— Ar trebui să vezi și tu cum arată acum cabana aia, spuse el hohotind, în vreme ce stăteau la bar. Nu poți să zici că a fost doar o chelfâneală ce s-a întâmplat acolo. Pariu pe-o mie de draci că o săptămână nu-și arată niciunul nasul pe stradă. Iar acum, în ce ne privește, totu-i ca și rezolvat. Haleala-i un dolar și juma livra, de lucru nu-ți dă nimeni dacă n-ai și haleala ta, carnea de elan se vinde cu doi dolari livra și nu găsești nici fărâmă. Avem destui bani pentru haleală și muniție pe o lună și o pornim frumușel pe jos, spre Klondike, în pustietate. Dacă nu dăm de nici o urmă de elan atunci ne lipim și noi de indieni și stăm cu ei. Și dacă de acum în șase săptămâni nu facem rost de cinci mii de livre de carne, atunci nu-mi rămâne decât să mă întorc și să-mi cer scuze patronilor noștri. S-a făcut?

Kit îi întinse mâna și și-o strânseră viguros. Apoi, deodată începu să se bâlbâie.

— Știi, eu habar n-am de vânătoare, îi spuse el.

Shorty ridică paharul.

— Da' nu mă-ndoiesc că ești un halitor de carne și atunci te învăț eu.

GOANA DUPĂ AUR SPRE PÂRĂUL SQUAW10.

Două luni mai târziu, după ce porniseră după elani ca să-și facă rost de hrană, Smoke Bellew și Shorty erau din nou la crășma Elkhorn din Dawson. Vânătoria se încheiase, carnea fusese adusă și vândută cu doi dolari jumătate livra și aveau acum amândoi laolaltă trei mii de dolari în praf de aur și un atelaj strașnic de câini. Avuseseră parte de noroc cu ghiotura. Cu toate că nebunia goanei după aur alungase vânatul cu multe sute de mile mai spre inima munților, încă înainte de a parcurge distanța asta, cei doi încolțiseră patru elani într-un canion îngust. Misterul, care le scosese elanii acela răzlețiți în cale, era la fel de mare ca și norocul vânătorilor, pentru că, în aceeași zi, lângă ei poposiră patru familii de indieni înfomețați care spuneau că nu găsiseră nici urmă de vânat mai departe, cale de trei zile de mers. Au schimbat carnea pe niște câini sleiți de foame și ei și după ce-i hrăniră o săptămână ca lumea, Smoke și Shorty puseră animalele în hamuri și porniră să transporte carnea spre piața de la Dawson care abia îi aștepta.

Cei doi erau acum în fața unei alte probleme, întrebându-se cum să transforme aurul în de-ale gurii. Prețul curent al făinii și fasolei era de un dolar și jumătate livra, numai că părea greu să găsești pe cineva care să ți le vândă. Dawsonul era în ghearele foametei. Sute de oameni cu bani în buzunare, dar fără alimente, fuseseră nevoiți să părăsească ținutul. Unii o luaseră pe râu la vale, chiar înainte de a veni înghețul și mult mai mulți, având de-ale gurii cât abia-abia să le ajungă, o luaseră pe jos, bătând cele șase sute de mile pe gheață, spre Dyea.

Smoke îl întâlnește pe Shorty în crâșma încălzită și-l găsește pe acesta din urmă vesel nevoie mare.

— Viața fără niște whisky și cele ce-ți încălzesc inima nu face nici o ceapă degerată, aruncă Shorty în loc de salut, în vreme ce-și smulgea niște țurțuri de gheață din mustața care începuse să se moaie și-i aruncă zuruind pe podea. Și am făcut taman acum rost de optșpe livre de zahăr. Și moșulică nu mi-a luat decât trei dolari de livră. Tu ce baftă ai avut?

— Nici eu n-am stat degeaba, îi răspunse Smoke plin de mândrie. Am cumpărat cincizeci de livre de făină și pe pârâul Adam e un individ care zice că-mi mai dă încă cincizeci mâine.

— Minune! Neânțeles că de-acum o să răzvim până se dezgheață râul. Știi, Smoke, câinii ăia ai noștri-s de bază. Unul care voia să cumpere câini mi-a oferit câte două sute de dolari bucata, pentru cinci dintre ei, da' i-am zis că nu țin. De când înfulecă la carne, arată de minune atunci când sunt puși la treabă. Numai că nu-mi prea vine la îndemână să hrănesc niște suflete de câini cu haleală care mă costă doi dolari jumătate livra. Haide să radem un pahar. Simt că trebuie să sărbătoresc cele optșpe livre de zahăr.

Câteva minute mai apoi, în vreme ce cântărea la balanță praful de aur convenit pentru băutura, tresări deodată aducându-și aminte de ceva.

— Am uitat cu totul de individul pe care trebuia să-l întâlnesc la Tivoli. Are omul niște slănină stricată și o vinde cu un dolar juma livra. O putem da la câini și scutim un dolar pe zi de fiecare masa. Salutare!

— Salutare! îi răspunse Smoke. Eu mă duc la cabană și mă dau la aghioase.

Abia ieșise Shorty din local când pe ușa dublă intră un bărbat înfodolit în blănuri. Chipul acestuia se luminează când îl zărește pe Smoke, care-l recunoscuse de îndată pe Breck, cel căruiua îi trecuseră barca peste pragurile de la Box Canyon și White Horse.

— Am auzit că ești prin târg, îi spuse Breck grăbit, în vreme ce-și strângeau mâinile. De jumătate de ceas te tot caut. Haide afară, vreau să stăm de vorbă.

Smoke se uită cu regret la soba încinsă la roșu care vuia plăcut.

— Aici nu e bine?

— Nu. E ceva important. Hai afară.

Pe când ieșeau, Smoke își scoase o mănușă, aprinse un chibrit și se uită la termometrul care era agățat lângă ușă. Își puse iute înapoi mănușa de parcă

gerul l-ar fi ars. Deasupra capului se bolteau luminile aurorii boreale, iar din tot Dawsonul se înălța urletul tânguitor al miilor de câini-lup.

— Cât arată? întrebă Breck.

— Șaizeci sub zero.

Kit scuipă de încercare și scuipatul îngheță în zbor.

— Termometrul funcționează, poți fi sigur. Și tot scade. Acum un ceas erau doar cincizeci și două. Să nu-mi spui că iar se pornește vreo vâjâială după aur.

— Ba da, îi spuse în șoaptă Breck, prudent, aruncând priviri îngrijorate în jur de teamă să nu-l audă cineva. Doar știi că Pârâul Squaw se varsă în Yukon de partea cealaltă, la vreo treizeci de mile mai sus, nu?

— Nimic de făcut în partea aia, se pronunță Smoke. A fost prospectat cu ani de zile în urmă.

— Așa s-a întâmplat și cu celelalte pâraie care s-au dovedit bogate. Ascultă. E treabă uriașă! Numai între opt și douăzeci de picioare până la rocă. N-o să fie teren concesionat care să nu dea juma de milion. Dar secret! Mormânt. Doi sau trei dintre cei mai buni prieteni ai mei mi-au vândut pontul. I-am spus nevaste-mi imediat că vin să te caut înainte de a o porni. Acum salutare. Haita mea de câini e ascunsă pe mai la vale. De fapt când mi-au vândut pontul m-au făcut să promit că nu o iau din loc înainte ca să adoarmă toată lumea din Dawson. Știi doar ce se întâmplă dacă te vede cineva că o pornești la drum cu sculele de prospectat. Ia-ți tovarășul și valea. Ar trebui să jalonezi al patrulea sau al cincilea teren de la lacul descoperirii. Nu uita – Pârâul Squaw. E al treilea după ce treci de Pârâul Swede.

Când Smoke intră în mica lor cabană de pe colina din spatele Dawsonului, auzi un sforăit greu, familiar.

— Ei, bagă-te în pat, mormăi Shorty când Smoke îl scutură de umăr. Eu nu-s în schimbul de noapte, mai spuse el, când mâna care-l scutura se arată și mai insistentă. Spune-i barmanului ce-ți plânge inimioara.

— Hai, dă-i drumul în ciubote, îi spuse Smoke. Avem de jalonat niște concesiuni aurifere.

Shorty sări în capul oaselor și mai-mai să explodeze, dar Smoke îi acoperi gura cu mâna.

— Sșșșt! îl preveni Smoke. Lovitură mare! Nu trezi toți vecinii. Dawsonul doarme dus.

— Aha! Ar trebui să mă convingi și pe mine. Nimeni nu scoate un cuvânt când e vorba de o lovitură, 'neânțeles că nu. Dar nu-i curios, fir-ar să fie, că și așa toată lumea o pornește la drum?

— Pârâul Squaw, îi șopti Smoke. Asta-i. Breck mi-a vândut pontul. Și rocă la suprafață. Și aurul de la rădăcina ierbii în jos. Haide. Ne luăm fiecare bagaje puține și o ștergem!

Shorty închise ochii, lunecând din nou spre somn. În clipa următoare păturile de pe el zburară.

— Dacă tu n-ai nevoie, am eu! îi explică Smoke.

Shorty o porni pe urma păturilor și începu să se îmbrace.

— O să luăm și câinii cu noi? întrebă el.

— Nu. Pârtia o ia în susul pârâului și poți fi sigur că nu a mai bătut-o nimeni și fără ei ajungem mai repede.

— Atunci să le arunc ceva de mâncare, să le ajungă până ne întoarcem. Să nu uiți să iei niște coajă de mestecăn și o lumânare.

Shorty deschise ușa, simți mușcătura gerului și se trase iute înapoi să-și lase în jos urechile căciulii și să-și pună mănușile. Se întoarse după cinci minute, frecându-și viguros nasul.

— Smoke, eu sunt contra acestei expediții. Afară-i un ger al naibii, mai înghețat decât erau balamalele lumii cu o mie de ani înainte de a scapără prima scânteie. Și în plus mai e și vineri treisprezece și o să dăm de belea cum te văd și cum mă vezi.

Cu câte o boccea mică în spinare, cu uneltele de prospectat, cei doi traseră ușa după ei și porniră pe panta colinei la vale. Spectacolul aurorei boreale se încheiase și în gerul universal numai stelele mai scânteiau, iar la lumina lor chioară picioarele băjbâiau drumul. La o curbă a drumului, Shorty lunecă și se trezi în zăpada adâncă și ridică glasul binecuvântând și ziua și săptămâna și luna în care se aflau.

— N-ai putea să-ți mai ții gura? Îl muștră Smoke. Lasă calendarul în pace. O să trezești tot Dawsonul ca să ne ia urma.

— Ha-ha! Vezi lumină în cabana aia? Și în cea de dincolo? Auzi cum se trânteste o ușă. Da, 'neânțeles, toți în Dawson dorm. Și cu luminile alea? 'Neânțeles, e la capul morților. Nu știe nimeni de expediția asta de prospectare, fii-ar să fie.

Când ajunseră la poalele colinei și erau deci în mijlocul Dawsonului, luminile se aprindeau una după alta prin mai toate cabanele, ușile se trânteau și din urmă se auzea scârțâitul unei groaze de mocasini prin zăpada înghețată. Și din nou Shorty își vărsă năduful.

— Dar să fiu a' dracului că mulți mai participă la înmormântarea asta.

Depășiră un individ care stătea lângă potecă și chema pe cineva în șoaptă, foarte îngrijorat:

— Charley, ah, haide odată s-o pornim.

— Ai văzut ce are individul în spinare? Tare departe trebuie să fie cimitirul de s-au apucat ăștia să-și pună în boccele și păturile.

Când ajunseră pe strada principală, în urma lor se înșiraseră o sută de bărbați și în timp ce băjbâiau la lumina înșelătoare a stelelor căutând poteca ce ducea la vale spre malul râului, auziră sosind încă pe atâția. Shorty lunecă și zbură la vale pe un tobogan de vreo treizeci de picioare, oprindu-se în zăpada afânată. Smoke o luă după el, izbindu-se de celălalt care încerca să se salte în picioare.

— Eu am descoperit primul drumul ăsta! se bâlbâi el în timp ce-și scotea mănușile ca să-și scuture zăpada.

În clipa următoare o zbughiră amândoi plini de groază, din calea trupurilor celor din urma lor care veneau acum grămadă. Când înghețase râul, chiar prin locul acela se formase o îngrămădire de ghețuri și sloiurile se săltaseră în sus, într-un perfect haos, acum acoperit de zăpadă. După ce căzu zdravăn de mai multe ori, Smoke scoase lumânarea și o aprinse. Cei din spate îl salutară cu urale. În aerul acela neclintit, lumânarea ardea bine și Shorty găsi drumul cu mai multă ușurință.

— Asta zic și eu expediție! Iși dădu cu părerea Shorty. Sau or fi cu toții somnambuli?

— În orice caz suntem în capul unei întregi procesiuni, îi răspunse Smoke.

— Nu știu zău! Acolo în față or fi niscaiva licurici. Poate că toți sunt licurici și ăla și ălălalt. Ia uită-te! Crede-mă, în față e altă procesiune întregă.

Ca să ajungi la malul de vest al Yukonului era o milă bună prin haosul acela de ghețuri și lumânările pâlpâiau pe tot drumul acesta șerpuit. În spatele lor, chiar până pe buza țărmlui, pe care tocmai coborâseră, se vedeau alte lumânări și mai multe.

— Ehei, Smoke, asta nu-i expediție, e bejenie. Or fi vreo mie de oameni înaintea noastră și vreo zece mii în urmă. Ascultă tu aici la nenea. Doctoria mea-i amară da-i bună. Și când mi se abate mie ceva, înseamnă că așa-i, 'neânțeles. Am pornit-o cu stângul în expediția asta. Hai să ne întoarcem și să ne tragem la un somn.

— Dacă vrei să mergi mai departe, cruță-ți suflul, îi replică Smoke îmbufnat.

— Ehei, am eu picioare scurte, dar se îndoiaie bine de la genunchi, nu mă bate la mușchi și, 'neânțeles, că-i las de căruță pe toți amărății ăștia de pe gheață.

Smoke știa că omul are dreptate și de multă vreme se convinsese de puterea lui fenomenală când era vorba de mers pe jos.

— Am mers mai încet numai pentru ca să-ți mai las o șansă, îl luă peste picior Smoke.

— Iar eu am bătut drumul pe urmele tale. Dacă nu ești în stare să tragi mai tare, lasă-mă pe mine în față să dau eu ritmul.

Smoke grăbi pasul și, curând, ajunseră din urmă o coloană de prospectori.

— Smoke, ia-o înainte, îl îmboldi celălalt. Treci peste morții ăștia neîngropați. Aici nu e înmormântare. Ia zăpada în piept ca și cum ai avea treabă.

În ceata aceea Shorty numără opt bărbați și două femei și, înainte de a trece de îngrămădirea de ghețuri, el și Shorty depășiră un alt grup de vreo douăzeci de oameni. Cu câțiva pași înainte de țărmlul vestic, poteca o lua spre sud, ieșind la gheață netedă. Numai că gheața aceea era îngropată sub câteva picioare de zăpadă afânată. Pe acolo ducea pârția de sănii, o panglică îngustă de zăpadă bătută de numai două picioare lățime. De-o parte și de alta te

îngropai până la genunchi sau chiar mai adânc în zăpadă. Cei pe care-i depășeau nu prea se dădeau la o parte cu plăcere și adesea Smoke și Shorty trebuiau să intre în zăpada adâncă și printr-un efort formidabil să-și croiască drum mai departe. Shorty era pesimist și de nestăpânit. Când ceilalți prospectori se supărau că erau depășiți, el nu se lăsa și le replica.

— De ce vă grăbiți așa? îl întrebă unul dintre ei.

— Da' tu de ce te grăbești? îl întrebă el. O echipă de prospectori a coborât pe Indian River încă de ieri după-amiază și ți-a luat-o înainte. N-a mai rămas nici o palmă de teren neocupat.

— Și dacă-i așa, uite te întreb din nou: ce-i cu atâta grabă?

— Cine? Eu? Eu nu-s prospector. Eu lucrez pentru guvern. Sunt în misie oficială. Bat drumurile ca să fac recensământul la Pârâul Squaw.

Altuia, care-l întâmpinase cu vorbele: încotro, micuțule? Chiar ai de gând să bați și tu parii jaloanelor la o concesiune? Shorty îi răspunse: „Eu? Păi eu-s cel care a făcut descoperirea pe Pârâul Squaw și acum mă întorc după ce mi-am înregistrat concesiunea pentru ca nu cumva vreun ageamiu să-mi încalce drepturile asupra lui.”

În porțiunea de drum netedă, oamenii înaintau în medie cu trei mile jumătate pe oră. Smoke și Shorty făceau însă patru și jumătate, iar uneori mai și trăgeau câte o scurtă fugă, așa că înaintau repede.

— Shorty, am să te alerg până rămâi în picioarele goale, îl provocă Smoke.

— Ehei, eu mi-s în stare să merg cu tălpile goale până te las și pe tine fără mocasini. Deși n-are nici un rost. Uite m-am gândit și răzgândit. O concesiune pe pârâu are cinci sute de picioare, să zicem la o milă. În fața noastră sunt vreo mie de prospectori și pârâul n-are o sută de mile lungime. Unii or să mai rămână și pe dinafară și tare mi-e teamă că o să cam semene cu mine și eu tine.

Înainte de a-i răspunde, Smoke o luă deodată iute la picior, pe neașteptate, lăsându-l pe Shorty cu mulți pași în urmă.

— Dacă nu mai bombănești atâta și te ții de mine, o s-o luăm înaintea multora din mia de care tot zici, îl certă el.

— Cu cine? Cu mine vorbești? Păi dacă te dai din drumul meu am să-ți arăt eu cum se merge.

Smoke râse și din nou iuți pasul.

— Shorty, am să te jupoi de viu. De când am pus piciorul pe pârție la Dyea eu mi-am refăcut fiecare celulă a trupului. Carnea pe mine-i tare ca talpa, amară și afurisită ca o mușcătură de șarpe cu clopoței. Acum câteva luni m-aș fi felicitat eu dacă aș fi fost în stare doar să scriu vorbele astea, dar n-am fost în stare. A trebuit să trăiesc realitatea asta mai întâi, iar acum, dacă tot o trăiesc, nu mai are rost s-o scriu. Sunt dintr-o stofă a dracului, neîndurătoare și nu s-a născut încă munteanul pipernicit care să mă provoace și să nu i-o întorc cu dobândă. Uite, treci tu în față și jumătate de oră o ții cât poți tu de tare. Fii cât

mai afurisit și când te-ai răzbunat, trec eu în față și preț de-o jumătate de ceas îți arăt eu cât de afurisit pot fi.

— Haha! pufni Shorty senin. Și nici nu i s-a uscat cașul la gură. Ia treci din cale să-ți arate tăticu' cum se merge la drum.

Câte jumătate de oră, pe rând, a trecut fiecare în frunte, stabilind ritmul. Prea multe vorbe nu și-au mai spus. Efortul îi încălzise, deși suflarea le îngheța de cum le ieșea pe buze. Gerul era atât de aspru, încât aproape tot timpul trebuiau să-și frece nasul și obrajii cu mânușile. Cum nu le mai frecau câteva minute, începea să le amortească și apoi trebuiau să și le frece cu și mai mare osârdie, până când simțeau înțepături, semn că se restabilise circulația sângelui.

De nenumărate ori socotiseră că au ajuns în fine în frunte, dar mereu întâlneau alți și alți prospectori care porniseră înaintea lor. Uneori, câte un grup de bărbați încercau să țină pasul cu ei, dar, după o milă sau două, se lăsau întotdeauna păgubași și dispăreau în întuneric, în urmă.

— Noi am bătut părțile toată iarna, spuse Shorty. Și babalâcii ăștia care au zăcut numai pe lângă cabană de s-a muiat carnea pe ei, mai au nasul să creadă că se pot ține după noi. Dacă ar fi fost căutători de aur din ăia vechi, ar fi fost altceva. Și un veteran, dacă știe ceva, atunci știe să meargă pe jos.

La un moment dat, Smoke aprinse un chibrit și se uită la ceas. N-a mai repetat figura, pentru că mușcătura gerului pe mâinile goale a fost atât de iute și afurisită că i-a trebuit jumătate de oră până să simtă că și le-a încălzit din nou.

— Patru ceasuri, spuse el, trăgându-și mânușile și am lăsat în urmă trei sute.

— Trei sute și optzeci și cinci, îl corectă Shorty. Am ținut socoteala. Hei, străine, ia dă-te din calea mea. Lasă-l să pornească în expediție pe unul care știe ce-i aia expediție.

Cuvintele acestea le adresă unuia care era evident la capătul puterilor și abia mai era în stare să meargă, împleticindu-se și acum bloca poteca. Până acum nu-l întâlniseră decât pe acesta și pe încă unul care erau epuizați de tot, pentru că ajunseseră aproape de capul șirului prospectorilor. Abia mai târziu au aflat de ororile acelei nopți. Oameni sfârșiți se așezau să se odihnească la marginea cărării și nu s-au mai putut ridica din nou. Șapte dintre ei au murit înghețați, iar la spitalul din Dawson se efectuaseră asupra supraviețuitorilor zeci de amputări de degete de la picioare și mâini și chiar picioare întregi. Și asta pentru că expediția spre pârâul Squaw avusese loc în cea mai geroasă noapte a anului. Înainte de venirea dimineții, spiritul din termometrele de la Dawson arătau șaptezeci de grade sub zero. Câteva minute mai târziu, întâlniră alt om sfârșit, așezat pe o bucată de gheață, la marginea părții.

— Hopa sus, soră Mary, îl întâmpină Shorty vesel. Nu sta pe loc, mișcă, altfel dacă mai stai mult o să ajungi sloi și dumneata.

Omul nu le răspunse și se opriră să vadă ce se întâmplase.

— Țeapăn ca un buștean, își dădu cu părerea Shorty. Dacă-i dai un brânci se sparge.

— Vezi dacă mai respiră vreun pic, spuse Smoke, în vreme ce cu mâna goală, fără mănușă, căută pe sub haina de blană și lânurile omului să vadă dacă-i mai bate inima.

Shorty își ridică una din urechile căciulii și se aplecă spre buzele omului.

— Nici o suflare, îi spuse el.

— Nici inima nu-i mai bate, confirmă Smoke.

Își puse mănușa la loc și își lovi mâna furios aproape un minut înainte de a și-o scoate din nou să aprindă un chibrit. Era vorba de un bătrân, fără îndoială mort. În scurta licărire a chibritului apucară să vadă o barbă lungă și căruntă, prinsă de țurțuri până la nas, cu obrazii albiți de ger și ochii închiși, cu pleoapele lipite de gheață. Apoi chibritul se stinse.

— Haide, spuse Shorty frecându-și o ureche. Nu-i mai putem fi de ajutor cu nimic moșneagului. Și mi-a mai înghețat și urechea. O să mi se ducă toată pielea asta afurisită de pe ea și o săptămână întreagă o să mă doară.

Câteva minute mai târziu, când o undă de lumină împrăstie pe cer o pulsație de flăcări, cei doi zăriră la un sfert de milă în față, două mogâldețe înaintând pe gheață. Dincolo de ele, pe o milă întreagă, nu se mai zărea nici o mișcare.

— Țștia-s în fruntea procesiunii, spuse Smoke când se lăsă din nou bezna. Haide, după ei.

După jumătate de oră, când văzură că nu reușesc să-i ajungă din urmă pe cei doi din față, Shorty se puse pe fugă.

— Chiar dacă-i ajungem, n-o să-i întrecem noi niciodată, spuse el gâfâind. Dumnezeu, ăștia știu să se întindă la drum. Pariu mie la sută că ăștia nu-s chekako. Țștia-s veterani adevărați, poți să ai încredere în ce zic eu.

Când, în cele din urmă, îi ajunseră, Smoke era în frunte și fu și el fericit să mai slăbească puțin ritmul și să meargă pe urmele lor. Dar imediat i se păru că dinaintea lui trebuia să fie o femeie. Cum de-i veni ideea asta n-ar fi putut spune. Silueta de dinaintea lui, încotoșmănată în blănuri, cu gluga pe cap, arăta la fel ca oricare altă siluetă, dar începu să-l bântuie ideea că avea un aer foarte cunoscut. Așteptă să se ivească următoarea izbucnire a aurorei boreale și la lumina ei zări niște mocasini micuți. Văzu chiar ceva mai mult – mersul și și dădu imediat seama că era un mers pe care-și promisese să nu-l uite niciodată.

— Tipa știe să meargă, fir-ar! mărturisi Shorty răgușit. Pariu că-i indiancă.

— Bună, domnișoară Gastell! i se adresă Smoke.

— Bună! răspunse ea, întorcând capul și aruncând o privire scurtă. E prea întuneric să văd cu cine am de-a face. Cine sunteți?

— Smoke.

Fata râse în ciuda gerului, iar Smoke rămase convins că era cel mai plăcut răs pe care-l auzise vreodată.

— Dar nu te-ai însurat și n-ai crescut toți copiii aceia de care-mi vorbeai?
Dar înainte de a putea el să-i răspundă, ea continuă:

— Câți chekako sunt în urma noastră?

— Câteva mii după câte cred eu. Noi am lăsat în urmă peste trei sute și
ăștia nu-și pierdeau vremea de pomană.

— Iarăși vechea poveste, spuse fata cu părere de rău. Noii veniți pun
mâna pe concesiunile de pe pâraiele bogate, iar veteranii, care au avut curaj,
au îndurat atâtea și au fost primii în ținutul ăsta nu se alege cu nimic. Tot
veteranii au descoperit aurul de pe Pârâul Squaw – e un mister cum a răsuflat
secretul – și au trimis vorbă tuturor veteranilor la Leul de Mare. Dar până acolo
sunt cu zece mii mai mult decât până la Dawson și când o să ajungă și ei
încoace o să găsească tot pârâul împărțit în concesiuni până la ceruri de către
toți ageamii din Dawson. Nu e drept, nu-i drept să aibă parte de un ghinion
atât de parșiv.

— E păcat mare, spuse Smoke, împărtășind sentimentele fetei, dar să fiu
al naibii dacă știu ce-ai putea face dumneata în situația asta! Primul venit,
primul servit, doar știi.

— Aș vrea să pot face ceva, îi aruncă ea tăios. Aș vrea să-i văd pe toți
ageamii înghețați la marginea părției, să li se întâmple ceva groaznic, care să-i
țină în loc până vin veteranii de la Leul de Mare.

— Ei acum sunt sigur că ai pentru noi niște intenții cumplite, îi spuse el
râzând.

— Nu-i asta, făcu ea iute. Îi cunosc pe cei de la Leul de Mare, om cu om
și să știi că sunt oameni. În ținutul ăsta au murit ei de foame pe vremuri și au
muncit ca niște uriași ca să mai ridice țara asta. Sunt niște eroi și ar merita și
ei o răsplată și când colo vin câteva mii de ageamii neînțărcați, care nu și-au
câștigat în nici un fel dreptul de a concesiona terenuri și le-o iau cu mii și mii
înainte. Și acum, dacă o să-mi ierți toată vorbăria asta, am să-mi cruț suflarea,
fiindcă nu se știe când și dumneata și toți ceilalți veți încerca să mă depășiți și
pe mine și pe tata.

Vreun ceas și ceva Joy și Smoke nu și-au mai spus nici o vorbă, deși el
băgase de seamă că fata și cu taică-su schimbaseră niște cuvinte în șoaptă.

— Acum știu cine-s, îi spuse Shorty lui Smoke. El e Louis Gastell, vână
tare. Iar ea trebuie să fie odrasla lui. Omul a venit în țara asta de atâta vreme
că nu-și mai aduce nimeni aminte de când și și-a adus și fata cu el, pe când
era doar o pruncă. El și Beetles au fost tovarăși de afaceri și au adus pe
Koyukuk primul vaporeș.

— Acum nu mai cred că e nevoie să-i depășim și pe ei, îi spuse Smoke.
Am ajuns oricum în fruntea expediției și nu suntem decât noi patru.

Shorty fu de acord și urmă un alt ceas în cursul căruia nimeni nu scoase
o vorbă, ci ținură același pas mai departe. La ora șapte, întunericul fu sfâșiat
de o ultimă reprezentatie a aurorei boreale care dezvăluie înspre vest o
deschidere largă între munții încărcăți de zăpadă.

— Pârâul Squaw! exclamă Joy.

— Dar știu că am mers! se bucură Shorty. După mine ar fi trebuit să ajungem abia peste vreo jumătate de ceas, cel puțin. Probabil că am cam întins pasul.

În acest punct drumul de la Dyea, blocat de îngrămădirile de sloiuri, se abătea brusc peste Yukon, către malul de est. Și aici trebuiau să părăsească pârtia principală, bine bătută, să escaladeze haosul sloiurilor și să urmeze o potecă nu prea vizibilă, neumblată, care șerpuia pe malul de vest.

Louis Gastell, aflat în frunte, lunecă din cauza beznei pe gheața denivelată și se ridică în capul oaselor ținându-și glezna cu amândouă mâinile. Se chinui să se ridice în picioare, porni din nou, dar într-un ritm mai lent, șchiopătând vizibil. După câteva minute se opri deodată.

— N-are rost, îi spuse el fiicei sale. Mi-am scrântit un tendon. Ia-o înainte și marchează o concesiune pentru mine și una pentru tine.

— Vă putem ajuta cu ceva? întrebă Smoke binevoitor.

Louis Gastell clătină din cap.

— Ea poate să marcheze cu jaloane două terenuri. Eu am să mă târăsc spre mal, am să fac un foc și-mi bandajez piciorul. O să fie bine. Haide, Joy! Bate țărșii de hotar mai sus de terenul unde s-a făcut descoperirea. Mai sus e mai bogat locul.

— Uite niște coajă de mesteacăn, îi spuse Smoke, împărțindu-și provizia în două. De fata dumitale avem noi grijă.

Louis Gastell râse răgușit.

— Mulțumesc oricum, îi spuse el, dar știe să se descurce și singură. Țineți-vă după ea și o să vedeți ce face.

— Te supără dacă rămân eu în față? îl întrebă ea pe Smoke, pornind înainte. Eu știu ținutul mai bine decât voi.

— Condu-ne, îi spuse Smoke amabil, deși sunt de acord cu dumneata că e o rușine ca noi, niște chekako, să-i întrecem pe veteranii de la Leul de Mare. Nu există nici o cale ca să ne scuturăm de ceilalți?

Fata clătină din cap.

— N-avem cum ne ascunde urmele și ceilalți o să se țină după noi ca oile.

După vreun sfert de milă, ea o coti scurt către vest. Smoke băgă de seamă că mergeau prin zăpadă neumblată deloc, dar nici el nici Shorty nu observară că poteca abia vizibilă pe care merseseră până atunci continua spre sud. Dacă ar fi putut vedea ce face Louis Gastell, istoria ținutului Klondike ar fi fost scrisă altfel, fiindcă l-ar fi zărit pe bătrânul veteran mergând fără să mai șchiopăteze, ci alergând și adulmecând pârtia ca un copoi pe urmele lor. De asemenea, l-ar fi văzut bătătorind și lărgind noua potecă spre vest pe care apucaseră ei. Iar, în cele din urmă, l-ar fi văzut ținând în continuare vechea pârtie, abia vizibilă, care ducea spre sud.

Și pe pârâul acela în sus mergea o potecă, dar era atât de puțin folosită că cei trei o pierdeau mereu în întunericul ce domnea în jur. După vreun sfert de oră, Joy Gastell se arătă dornică să treacă în urmă și-i lăsă pe cei doi bărbați să deschidă pârtie înainte pe rând. Această încetinire a mersului celor

din față le îngădui căutătorilor de aur din urmă să-i ajungă și, când se făcu ziuă, la ora nouă, în spate, cât vedeau cu ochii, era un șir compact de oameni. La vederea acestei priveliști, lui Joy îi sticliră ochii întunecați.

— De când am luat-o în susul pârâului? întrebă ea.

— De două ceasuri bune, îi răspunse Smoke.

— Și cu două ore înapoi, asta înseamnă patru ceasuri, râse ea. Coloana celor de la Leul de Mare e salvată.

Prin mintea lui Smoke trecu o vagă bănuială, se opri și se întoarse spre ea.

— Nu pricep, făcu el.

— Nu? Atunci să-ți spun eu. Acesta-i Pârâul Norvegia, Pârâul Squaw este următorul spre sud.

O clipă Smoke rămase mut.

— Ai făcut-o într-adins? o întrebă Shorty.

— Am făcut-o ca să le dau o șansă veteranilor.

Fata râse batjocoritor. Cei doi bărbați se uitară zâmbind unul la celălalt și, în cele din urmă, izbucniră și ei în râs.

— Dacă neamul femeilor n-ar fi atât de rar prin ținutul ăsta, te-aș pune pe genunchi și ți-aș trage o mamă de bătaie, o asigură Shorty.

— Tatăl dumitale nu și-a scrântit nici un fel de tendon, ci a așteptat până ne-am îndepărtat suficient și apoi a pornit la drum, nu-i așa? o întrebă Smoke.

Ea încuviință dând din cap.

— Ești un fel de nadă?

Fata încuviință din nou și de data asta Smoke râse din toată inima. Era râsul spontan al unui om învins definitiv.

— De ce nu sunteți supărați pe mine? întrebă ea bosumflată. Sau măcar să mă cârpiți?

— Păi eu zic că mai bine am lua-o înapoi, îl îmboldi Shorty. Dacă stau pe loc îmi îngheață picioarele.

Smoke clătină din cap.

— Asta ar însemna patru ceasuri bune pierdute. De-acum am urcat vreo opt mile pe pârâul acesta și, după cum se vede înainte. Norvegia face un cot spre sud. O să ținem mai departe cursul și o să traversăm noi pe undeva culmea dintre cele două pâraie și o să nimerim mai sus de locul descoperirii.

Se uită la Joy.

— Nu vii și tu cu noi? Doar i-am promis tatălui dumitale că o să-ți purtăm de grijă.

— Eu... șovăi fata. Da, cred că am să merg dacă nu vă încurcă.

Se uita drept în ochii lui și de data asta pe chipul ei nu se mai citea nici provocare, nici batjocură.

— Domnule Smoke, mă faci să-mi pară aproape rău pentru isprava mea, zău. Dar cineva trebuia să-i salveze pe veterani.

— Îmi vine să cred că prospecțiunile după aur sunt în cel mai bun caz un prilej de a face sport.

— Și mie îmi vine să cred că voi doi sunteți mari amatori de așa ceva, continuă ea, adăugând apoi cu o umbră de regret. Ce păcat că nu sunteți și voi veterani!

Încă două ceasuri urmară cursul pârâului înghețat, apoi o luară pe un afluent îngust și prăpăstios care venea dinspre sud. Pe la amiază, începură să urce panta culmii ce separa apele. În urma lor zăriră șirul lung al căutătorilor de aur deschizând pârție. Ici și colo, coloane de fum arătau că unii făcuseră popas.

Cei trei însă aveau de bătut drum greu. Se luptau vârați până la brâu în zăpadă și, după câțiva pași, erau nevoiți să se oprească să-și mai tragă sufletul. Shorty fu cel dintâi care ceru să facă un mic popas.

— De mai bine de douăsprezece ceasuri tot ținem pârția, spuse el. Smoke, recunosc sincer că sunt obosit mort. Și tu la fel. Și nu mi-e rușine să strig în gura mare că sunt în stare să mă țin cu dinții de plimbarea asta, ca un indian lihnit de o ciozvârtă de urs. Dar fata asta, săraca, nu se mai poate ține pe picioare dacă nu pune și ea ceva la stomac. Uite, aici facem foc. Ce ziceți?

Se apucară să încropească locul de popas atât de metodic, eficient și iute, încât Joy, care-i urmărea cu priviri pline de gelozie, recunoscă că nici veteranii nu s-ar fi descurcat mai bine. Niște crengi de molid, cu o pătură întinsă deasupra, era locul de odihnă și pregătire a mâncării. Nu se apropiară de căldura focului până când nu-și frecară nasul și obrajii fără milă, Smoke scuipe în sus și pocnetul scuipatului înghețat în aer se auzi imediat atât de tare încât clătină din cap.

— Eu mă dau bătut, spuse el. N-am mai apucat un ger ca ăsta.

— Într-o iarnă, pe Koyukuk a coborât la optzeci de grade sub zero, îi spuse Joy. Acum sunt șaptezeci sau șaptezeci și cinci și știu că mi-au cam degerat obraji. Îmi ard ca focul.

Pe panta abruptă nu exista gheață, așa că în tigaia de spălat aur a fost adunată zăpadă fină, cristalină ca zahărul, cu toptanul până când s-a topit destulă pentru cafea. Smoke prăji niște slănină și dezgheță biscuiții. Shorty avea grijă de lemne și de foc și Joy așeză masa aceea simplă cu două farfurii, două căni, două linguri, o cutie cu sare amestecată cu piper și una de zahăr. Când se apucară de mâncat, fata și Smoke împărțiră același tacâm, mâncară din aceeași farfurie și băură din aceeași cană. Când trecură dincolo de culme, se făcuse aproape ora două și o porniră la vale pe cursul unui afluent al Pârâului Squaw. La începutul iernii, un vânător de elani tăiase pârție în susul canionului, adică ori de câte ori o luase în sus sau în jos avusese grijă să calce pe vechile urme. În consecință, în mijlocul acelei întinderi de zăpadă afânată și acoperită de următoarele depuneri de zăpadă, exista un șir neregulat de urme bătătorite. Dacă piciorul nu nimerea una dintre urme, se afunda în zăpada moale și de obicei omul cădea. Iar vânătorul acela de elani avea niște picioare nemaipomenite de lungi. Joy, care acum dorea din tot sufletul ca cei doi să-și adjucece și ei niște terenuri și fiindu-i teamă că mergeau mai încet, ținând cont că se vedea că și ea era obosită, insistă să treacă în frunte când îi venea rândul.

Viteza și felul în care ținea drumul acela precar stârniră admirația fără rezerve a lui Shorty.

— Uită-te la ea! strigă el. E numai vână și energie. Uite cum deapănă din mocasinii ăia. Fără tocuri înalte aici la noi. Folosește numai piciorușele pe care i le-a lăsat Dumnezeu. Pare femeie potrivită pentru oricare vânător de urși.

Fata se întoarce și-i aruncă un zâmbet plin de recunoștință, în care-l incluse și pe Smoke. El surprinse în asta un sentiment de amicitie, dar, în același timp, era afurisit de conștient că zâmbetul acela amical în care fusese învăluit era cât se poate de feminin.

Când ajunseră pe malul Pârâului Squaw, se uitară în urmă: șirul prospectorilor se vedea șerpuind neregulat, luptându-se să coboare panta.

Cei trei se lăsară să lunece la vale până ia albia pârâului. Apa înghețase bocnă până la fund și pârâul avea o lățime variind între douăzeci și treizeci de picioare și curgea printre malurile de depuneri aluvionare, înalte de șase până la opt picioare. Zăpada care se așternuse pe gheață nu fusese călcată de picior de om în ultima vreme și știau că se află acum mai sus de terenul unde se făcuse descoperirea și de ultimul teren jalonat de prospectorii de la Leul de Mare.

— Fiți atenți la izvoare, îl avertiză Joy pe Smoke în vreme ce acesta deschidea pârtie pe pârâu la vale. La șaptezeci de grade sub zero, rămâi fără picioare dacă se sparge gheața sub tine.

Aceste izvoare, întâlnite în mod obișnuit pe cele mai multe din apele din Klondike, nu îngheață niciodată, nici la cele mai joase temperaturi. Apa izvorăște din maluri și formează băltoace care sunt ferite de geruri chiar de gheața de deasupra și de straturile de zăpadă. Se putea întâmpla să calci pe zăpadă afinată, să se spargă sub tine pojghița aceea de gheață de jumătate de inci și să te trezești în apă până la genunchi. Pedeapsa era pierderea picioarelor dacă nu reușeai să-ți schimbi încălțările ude în cinci minute.

Deși era numai trei după-amiază, începuse să se lase crepusculul prelungit și cenușiu al zonei arctice. Se uitară pe un mal și pe celălalt să vadă copaci însemnați ceea ce le-ar fi indicat mijlocul ultimului teren jalonat. Joy, nerăbdătoare și impulsivă, reuși prima să găsească semne. Țâșni înaintea lui Smoke și strigă:

— Uite, cineva a fost înainte pe aici. Uite la zăpadă. Caută semnul făcut pe copac! Uite-! Pe molidul acela!

Fata se afundă deodată până la mijloc în zăpadă.

— Am făcut-o și pe asta, exclamă ea tânguitor.

Apoi strigă:

— Nu te apropia de mine! Am să ies singură afară.

Înainta pas cu pas, simțind cum se sparge sub ea pojghița subțire de gheață, ascunsă de zăpada afânată, își croi drum până ajunse la teren tare. Dar Smoke nu stătuse cu mâinile în sân în vremea asta. Sări spre mal, unde crengi și vreascuri uscate, răspândite prin desişul din jurul izvorului, parcă așteptau

doar chibritul. Când fata ieși la mal lângă el, se înălțau de-acum flăcările unui foc zdravăn.

— Stai jos, îi porunci el.

Ea se așază ascultătoare în zăpadă. El își aruncă povara din spinare și întinse o pătură la picioarele ei. Din deal se auziră vocile prospectorilor care se luaseră pe urmele lor.

— Lasă-l pe Shorty să jaloneze terenurile, îl îndemnă ea.

— Du-te Shorty, îi spuse Smoke pe când se apucase să se lupte cu mocasinii fetei. Numără și tu o mie de pași și fă semnul celor două terenuri concesionate. Putem bate jaloanele de margine după aceea.

Smoke tăie cu cuțitul șireturile și pielea mocasinilor. Se făcuseră atât de țepeni de ger încât trosniră și plezniră în încercările lui de a le tăia și descoase. Șosetele groase, indiene și ciorapii groși, de lână, erau căptușiți cu gheață. Ca și cum gamba și labele picioarelor ar fi fost învelite în tablă ondulată.

— Cum simți picioarele? o întrebă el în vreme ce se chinuia cu ele.

— Cam amorțite. Nu le pot mișca și nici nu mai simt degetele. Dar o să scap eu. Focul arde minunat. Ai grijă să nu-ți degere mâinile. După cum le miști cred că au cam amorțit și ele.

Smoke își puse mânușile și preț de aproape un minut și le lovi sălbatic de coapse. Când simți din nou pișcătura sângelui care pornea să circule, își smulse mânușile și începu din nou să taie, să rupă și să sfâșie încălțările înghețate bocnă. Ieși la iveală pielea albă a unui picior, apoi și a celuilalt, ca să le muște gerul de minus șaptezeci de grade sub zero, ceea ce însemna de fapt o sută două grade sub punctul de îngheț 11.

Apoi urmă frecatul cu zăpadă, operație întreprinsă cu o energie sălbatică, până când fata începu să-și îndoiaie, să-și miște degetele de la picioare, plângându-se bucuroasă că acum o doare. Pe jumătate o târi el, pe jumătate se trase ea până ajunseră lângă foc. Își întinse picioarele pe pătură, aproape de flăcările care-i salvau picioarele.

— O vreme o să trebuiască să le mai cruți, îi spuse el.

Putea să-și scoată și ea fără teamă mânușile, să-și frece și singură și să-și miște picioarele, cu îndemânarea unei ființe pricepute, atentă ca acum căldura flăcărilor să fie absorbită încet, încet de carnea picioarelor. În vreme ce ea se îndeletnicea cu treaba asta, Smoke se ocupă de mâinile lui. Zăpada nu se muia, nu se umezea, cristalele ei erau ca tot atâtea fire de nisip, încet, încet, pișcătura sângelui care începe să circule se reîntoarce în carnea înghețată. Apoi mai puse pe foc, îi desfăcu fetei din spinare povara ușoară pe care o purtase și scoase de acolo un rând complet de încălțări.

Shorty se întoarce de-a lungul albiei și urcă malul spre ei.

— Neînțeleș c-am marcat o mie bună de picioare, anunță el. Numărul doujapte și doujopt și tocmai băteam jalonul din sus al terenului doujapte când m-am întâlnit cu primul individ din șleahța ce venea din urmă. Individul mi-a declarat așa pe șleau că nu-mi dă voie să marchez și lotul doujopt, da' i-am zis și eu că...

— Da, da, strigă Joy, ce i-ai zis?

— Ei bine, i-am zis fără ocol că de nu se duce mai sus, cu cinci sute de picioare am să-i dau un pumn în nasul acela degerat al lui, până o să arate ca înghețata de zmeură. S-a dus mai sus și am înfipt jaloanele de centru pentru două loturi cinstite de câte cinci sute de picioare din albia pârâului. Individul și-a jalonat și el lotul următor și bănuiesc că de-acum ceata aia a împărțit albia în loturi până la izvor, ba și de partea cealaltă a cumpenei apelor. Ale noastre sunt asigurate. Acum e prea întuneric ca să mai vedem ceva, dar jaloanele de colț le putem pune mâine dimineață.

Când se treziră, văzură că în cursul nopții se produsese schimbări. Se făcuse atât de cald, încât Smoke și Shorty, fiecare de sub păturile lui, apreciară că temperatura nu era sub douăzeci de grade minus. Valul de ger se dusese. Deasupra păturilor se depusese un strat gros de șase inci de cristale de gheață.

— Bună-dimineața. Ce-ți mai fac picioarele? o salută Smoke pe Joy Gastell aflată de cealaltă parte a cenușii focului și care își mătura cu grijă zăpada la o parte și se ridicase în capul oaselor în blănurile în care dormise.

Shorty făcu focul, sparse niște gheață din albia râului, în vreme ce Smoke pregăti dejunul. Când terminară de mâncat se luminează și de ziuă.

— Smoke, du-te și fixează tu jaloanele de colț, îi spuse Shorty. Unde am tăiat eu gheața pentru cafea, dedesubt e nisip și am să topesc niște zăpadă și am să spăl o tigaie din nisipul acela să vedem peste ce noroc am dat.

Smoke se îndepărtă cu toporul în mână să pună semnele de hotar. Porni de la semnul din centrul lotului douăzeci și șapte, o luă în unghi drept de-a curmezișul vâlcei înguste către margine. Lucră metodic, aproape ca un automat, fiindcă în mintea lui erau încă vii amintirile din noaptea precedentă. Simți într-un fel că-și câștigase oarecum dreptul de stăpânire asupra liniilor delicate și mușchilor tari ai acelor picioare și glezne pe care le frecase cu zăpadă și de la acest teritoriu dreptul lui părea să se întindă și spre restul, peste întregul acestei femei din neamul lui. Într-un fel nedeslușit, dar mistuitor, începu să-l bântuie gândul acestei stăpâniri. I se părea că acum nu-i mai rămânea decât să se întoarcă la această Joy Gastell, s-o ia de mână și să-i spună „Hai!”.

Și pe când umbla dominat de aceste gânduri descoperi ceva care-l făcu pe dată să uite dreptul lui de stăpânire asupra acelor piciorușe albe de femeie. Când ajunse la marginea văii, nu bătu nici un jalon de hotar. Pentru că nu atinsese marginea vâlcei ci se trezi la o altă albie de pârâu. Luă ca repere o salcie ruptă aflată pe aceeași linie cu un molid mare, ușor de recunoscut. Se întoarse la albia unde era marcat centrul lotului. Urmă apoi cursul pârâului, ocolind o buclă mare în formă de potcoavă și descoperi că cele două pâraie erau de fapt unul și același pârâu. Apoi, traversă de două ori prin zăpada vâlcei, de la o margine a ei la cealaltă, trăgând prima linie a hotarului de sus al lotului douăzeci și șapte, apoi o a doua linie a hotarului de sus al lotului douăzeci și opt, din amonte. Și astfel descoperi că hotarul de sus al lotului din urmă se afla mai jos decât cel mai de jos hotar al primului lot. În crepusculul cenușiu care

aducea mai degrabă a beznă, Shorty alesese cele două loturi ale lor pe un cot în formă de potcoavă.

Smoke se luptă croindu-și drum prin zăpadă, îndreptându-se către mica lor tabără. După ce termină de spălat o tigaie de nisip, Shorty explodează când îl văzu pe Smoke.

— Am pus mâna pe el! strigă Shorty, întinzând tigaia spre el. Uită-te și tu. Parșivă grămadă de aur. Sunt două sute de dolari aici ca nimic. Terenul e bogat, începând încă de deasupra nisipului aurifer. Am mai bătut eu apa în tigaie și pe la alte loturi aurifere, dar niciodată n-am dat de unt atât de gros ca cel din tigaia asta.

Smoke aruncă o privire lipsită de interes spre aurul nativ, își turnă o cană de cafea lângă foc și se așează. Joy simți că se întâmplase ceva care nu aducea a bine și-i aruncă o privire întrebătoare, plină de nerăbdare. Shorty, la rândul lui, se bosumflă văzând indiferența tovarășului său față de descoperirea făcută.

— De ce dracu' nu sari și tu în sus și nu te bucuri? Îl întrebă el. Aici ne-am îmbogățit, doar dacă nu-ți vine să strâmbi din nas când vezi câte două sute de dolari la o tigaie.

Înainte de a-i răspunde, Smoke luă o gură de cafea.

— Shorty, de ce dracu' astea două loturi ale noastre arată precum canalul Panama?

— Adică ce vrei să spui?

— Ei bine, intrarea dinspre est a Canalului Panama e mai la vest de intrarea dinspre vest, asta-i tot.

— Zi-i mai departe, îl îndemnă Shorty. N-am prins încă poanta.

— Pe scurt, Shorty, ai însemnat cele două loturi ale noastre pe un cot mare în formă de potcoavă.

Shorty puse tigaia cu aur jos în zăpadă și sări în picioare.

— Zi-i mai departe, repetă el.

— Lotul din amonte, douăzeci și opt, e cu zece picioare mai jos decât lotul douăzeci și șapte aflat în aval.

— Smoke, vrei să spui că nu ne-am ales cu nimic?

— Mai rău decât atât, ne-am ales cu zece picioare mai puțin decât nimic.

Shorty o pomi în goană pe mal la vale. După cinci minute se întoarse. Drept răspuns la privirea întrebătoare a lui Joy, el dădu afirmativ din cap. Fără să scoată o vorba se duse la o buturugă, se așează uitându-se țintă la zăpada din fața mocasinilor lui.

— Mai bine ridicăm tabăra și o pornim înapoi spre Dawson, spuse Smoke începând să strângă păturile.

— Smoke, îmi pare rău, îi spuse Joy. E numai vina mea.

— Nu-i nimic, o asigură el. E în firea lucrurilor, doar.

— Dar e vina mea, numai a mea, insistă ea. Tata mi-a reținut un lot lângă locul descoperirii. Vă dau lotul meu.

El clătină din cap.

— Shorty, se rugă fata.

Shorty clătină și el din cap și deodată izbucni în râs. Un râs imens. Chicotelile și hohotele înăbușite explodau în hohote nestăpânite.

— Nu-s istericale, explică el. Da' uneori mă apucă și pe mine veselia, uite ca acum.

Din întâmplare, ochii îi căzură pe tigaia de spălat aur. Se apropie de ea și-i arse nemulțumit un picior și împrășteie aurul pe jos.

— Nu-i al nostru, mai spuse el. E al individului pe care l-am făcut să se tragă înapoi cu cinci sute de pași azi noapte. Și ce mă supără pe mine e că patru sute noujde picioare erau de valoare... de valoare pentru el. Haide, Smoke. Hai s-o pornim la drum spre Dawson. Și dacă ai poftă să mă ucizi, n-am să ridic un deget să mă apăr.

SHORTY VISEAZĂ.

— Ce chestie! Nu te-am văzut jucând niciodată! îi spuse Shorty lui Smoke într-o seară pe când se aflau la Elkhorn. Nu ai microbul jocului în sânge?!

— Ba da, îi răspunse Smoke, dar am și statisticile în minte. Și când dau un ban vreau să știu și eu pentru ce.

De pretutindeni, în încăperea mare a localului, se auzeau plesnete și zornăit de la o duzină de mese de joc, la care-și încercau norocul indivizi încotoșmănați în blănuri și încălțați în mocasini. Smoke făcu din mână arătându-i pe toți cei din jur.

— Uită-te la ei, îi spuse el. După o simplă matematică, în seara asta o să piardă mai mult decât o să câștige și cea mai mare parte din ei chiar acum sunt păgubași.

— Neînțeleș că ești tare la cifrăraie, mormăi Shorty cuprins de admirație. Și în mare cam ai dreptate. Da' mai sunt și alte lucruri pe lumea asta. Și unu dintre ele e și șansa la baftă. Se-ntâmplă câteodată ca un amărât să joace și să tot câștige și știu și eu treaba asta, că nu numai o dată m-am tras pe lângă mesele alea și am văzut banca spartă. Singurul chichirez ca să câștigi la jocurile astea e să aștepți până îți vine inspirația că ți-a venit vremea să ai șansă și baftă și atunci te pui pe jucat și joci până-n pânzele albe.

— Pare prea simplu, strâmbă Smoke din nas, atât de simplu încât nu pricep cum de ajung oamenii să piardă.

— Necazu-i, recunosc Shorty, că cei mai mulți se lasă păcăliți de inspirația asta. Câteodată m-a înșelat și pe mine. Nu-ți rămâne decât să încerci și să vezi.

Smoke clătină din cap.

— Mai există și statistica, Shorty. Cei mai mulți oameni se înșeală când se iau după inspirație.

— Dar tu n-ai simțit niciodată inspirația asta că e de ajuns să pui banii pe-o culoare ca să câștigi?

Smoke izbucni în râs.

— Mă sperie prea tare procentele care-s împotriva mea. Dar ia stai să-ți spun ceva, Shorty. Am să pun chiar acum un dolar pe miza cea mai mare și să vedem dacă ne iese de-o dușcă.

Smoke se îndreptă spre masa de faro când Shorty îl prinse de mână.

— Stai așa! Chiar acum simt o inspirație din aia. Joacă un dolar la ruletă.

Se îndreptară spre ruleta de lângă bar.

— Așteaptă până îți spun eu, îl sfătui Shorty.

— Pe ce număr? întrebă Smoke.

— Alege-l singur, dar așteaptă până-ți spun eu să-i dai drumul.

— Doar nu vrei să spui că am vreo șansă sigură la masa asta?

— Tot atât cât și oricare dintre mutrele astea.

— Dar nu tot atâta șansă cât banca.

— Așteaptă și ai să vezi, îl îndemnă Shorty. Acum, dă-i drumul!

Crupierul tocmai pornise bila de fildeș să se rotească pe marginea netedă a discului cu o mulțime de scobituri. De la celălalt capăt al mesei, Smoke întinse mâna peste umărul unui jucător și aruncă la întâmplare un dolar. Acesta alunecă pe postavul verde și neted și se opri chiar în centrul cifrei 34. Bila se opri și crupierul anunță:

— Câștigă treizeci și patru!

Crupierul strânse banii și lângă dolarul lui Smoke înghesui alți treizeci și cinci de dolari. Smoke trase banii spre el și Shorty îi arse o palmă pe umăr.

— Uite asta înseamnă inspirație adevărată, Smoke. De unde am știut eu? Habar n-am! Am știut eu așa că ai să câștigi. Dacă dolarul acela al tău cădea pe oricare alt număr tot ai fi câștigat. Când inspirația e inspirație adevărată, atunci n-ai cum să nu câștigi.

— Ia gândește-te că ieșeau două nule, îl întrebă Smoke în vreme ce se îndreptau spre bar.

— Atunci dolarul acela al tău ar fi ajuns pe două nule, îi răspunse Shorty. Nu există scăpare. Inspirația e inspirație. Uite ce-i. Hai înapoi la ruletă. După ce-am mizat pe tine că ai să câștigi, uite acum am simțit inspirația că pot și eu să aleg câteva numere.

— Joci după un sistem? îl întrebă Smoke după zece minute, timp în care tovarășul lui pierduse o sută de dolari.

Shorty scutură din cap plin de indignare și-și puse jetoanele în apropierea lui 3, 11 și 17, aruncând și unul pe culoarea verde.

— În iad trebuie să fie înghesuială mare de mutre din astea care joacă după un sistem! exclamă el când crupierul goli masa.

După ce la început privi jocul cu indiferență, Smoke deveni tot mai prins, urmărind atent fiecare amănunt, de la zuruitul bilei până la facerea și plata pariurilor. Nu participa la nici un joc, se mulțumi doar să privească. Dar atât de fascinat era de joc încât atunci când Shorty îl anunță că se săturase, numai cu mare greutate reuși să-l smulgă pe Smoke de lângă masă. Crupierul îi înapoie lui Shorty săculețul cu praf de aur pe care-l lăsase în gaj ca să joace și

lângă el era o foaie de hârtie pe care era mâzgălit: „Mai puțin 350 dolari”. Cu săculețul și hârtia în mână, Shorty traversă încăperea și le înmână celui însărcinat cu cântăritul, care stătea dinapoia unei balanțe mari pentru aur. Omul cântări echivalentul a trei sute cincizeci de dolari, aur pe care-l turnă în visteria localului.

— Inspirația ta face și ea parte din statistica de care-ți spuneam, îl luă Smoke peste picior.

— Da' pentru ca să aflu trebuia să joc, nu-i așa? îi replică Shorty. Recunosc că de câteva ori m-am repezit numai pentru ca să te conving că, 'neănțele, contează și inspirația.

— Shorty, nu contează, râse Smoke. Uite chiar acum simt și eu o inspirație...

Ochii lui Shorty sticliră când strigă plin de nerăbdare:

— Care? Hai valea și joacă-l imediat.

— Shorty, nu de o inspirație de felul ăsta e vorba. Mie îmi zice inima că într-o zi am să descopăr un sistem de-am să scot fum din masa aia.

— Sistem! gemu Shorty și apoi își privi prietenul cu o imensă milă. Smoke, ascultă-l pe tovarășul tău cel bun și lasă baltă sistemul. Cu sistemul pierzi la sigur. Când e vorba de sistem inspirația nu mai are ce căuta.

— Tocmai de asta îmi place mie, îi răspunse Smoke. Un sistem înseamnă statistică. Atunci când ajungi la un sistem corect, nu ai cum să pierzi și asta-i diferența dintre sistem și inspirație. Nu știi niciodată când o inspirație nimerește prost.

— Dar știi și o groază de sisteme care au ieșit prost și niciodată unul care să fi câștigat.

Shorty se opri și oftă.

— Smoke, uite la mine. Dacă te-a lovit damblaua sistemului, atunci n-ai ce căuta aici și a cam venit vremea s-o pornim pe pârtie din nou.

În următoarele câteva săptămâni, fiecare din cei doi tovarăși trăgeau în altă parte. Smoke era fascinat și-și petrecea timpul urmărind ruleta de la Elkhorn, în vreme ce Shorty era la fel de dornic să o ia la drum. În cele din urmă, Smoke puse piciorul în prag când i se propuse o expediție de prospectare la vreo două sute de mile pe Yukon la vale.

— Ascultă aici, Shorty, îi spuse el. Eu nu merg nicăieri. Plimbarea asta înseamnă zece zile și în timpul ăsta sper să-mi pun sistemul la punct și să dea roade. Chiar și acum aș putea să câștig pe baza lui. Și atunci de ce vrei să mă târâi pe coclaurii ăia?

— Smoke, trebuie să am grijă de tine, îi răspunse Shorty. Ți-ai cam pierdut mințile. Și dacă am să te pot smulge de la masa asta am să te târăsc în prospectare până la Jericho¹² sau Polul Nord.

— În regulă, Shorty. Numai nu uita că am crescut și sunt om mare, sunt cât unul care halește carne de-acum. Și dacă tot vrei să târăști ceva, atunci n-ai decât să târăști acasă aurul pe care am să-l câștig cu sistemul acesta al meu și, mai mult ca sigur, va trebui să folosești și un atelaj de câini.

În loc de răspuns, Shorty scoase un geamăt.

— Și nu doresc să te înnădești și tu la vreo masă de joc pe cont propriu, continuă Smoke. O să împărțim câștigul juma-juma, dar pentru început am nevoie de toți banii pe care-i avem. Sistemul acesta al meu e fraged, neîncercat și s-ar putea să mă cam poticnesc până îl pun pe picioare ca lumea.

În cele din urmă, după multe ore și zile în care n-a făcut decât să urmărească ruleta, veni și seara când Smoke declară că era gata, iar Shorty, mohorât și pesimist, cu o înfățișare de parcă urma să asiste la o înmormântare, își însoți tovarășul la Elkhorn. Smoke cumpără o grămadă de jetoane și se așeză lângă crupier, în capul mesei. Bila se învârti de nenumărate ori, ceilalți jucători câștigau sau pierdeau, dar Smoke nu riscă nici un jeton. Shorty deveni nerăbdător.

— Aruncă-te, aruncă-te, îl îboldea el. Și să terminăm și cu înmormântarea asta. Ce-i cu tine? Te bântuie frica?

Smoke clătină din cap și așteaptă în continuare. Mai urmară vreo zece jocuri și deodată așeză zece jetoane de un dolar pe 26. Numărul ieși câștigător și crupierul îi plăti lui Smoke trei sute cincizeci de dolari. Se făcură alte zece jocuri, apoi douăzeci, apoi treizeci și Smoke puse zece dolari pe 32. Din nou ridică trei sute cincizeci de dolari.

— Uite asta-i inspirația, îi șopti vehement Shorty la ureche. Nu lăsa, nu lăsa să-ți scape.

Mai trecu jumătate de oră în care Smoke rămase inactiv, apoi puse zece dolari pe 34 și câștigă.

— Inspirația! șopti Shorty.

— Nici o legătură, îi spuse în șoaptă Smoke la rândul lui. E sistemul. Așa-i că-i drăguț, drăguțul de el!

— Să nu-mi spui mie una ca asta, protestă Shorty. Inspirația vine în cele mai ciudate chipuri. S-ar putea ca tu să crezi că e vorba de un sistem, da' nu-i. Sistemul e imposibil. Nu există. Acum joci pe mâna inspirației.

Smoke își schimbă tactica. Intra mai des în joc, cu câte un jeton, împrăștia ici și colo și mai mult pierdea decât câștiga.

— Lasă-te păgubaș! îl sfătui Shorty. Ia banii și gata. Ai nimerit de trei ori potul cel mare și câștigi încă o mie de dolari. N-o să te țină norocul de acum.

În clipa aceea bila începu să se rotească și Smoke puse zece jetoane pe 26. Bila se opri în scobitura lui 26 și crupierul din nou îi plăti trei sute cincizeci de dolari.

— Dacă ești trăsniț de-adevăratelea și ți-a venit inspirația nemuritoare, atunci pariază la limită, îi spuse Shorty. Data viitoare pune douăzeci și cinci de dolari.

Mai trecu un sfert de oră în cursul căruia Smoke parie ici și colo, la întâmplare, mize mici. Apoi brusc, cum făcea el la mizele mari, puse douăzeci și cinci de dolari pe două nule, iar crupierul îi plăti opt sute șaptezeci și cinci de dolari.

— Smoke, trezește-mă, trezește-mă, fiindcă visez! gemu Shorty.

Smoke zâmbi, își consultă carnețelul și se lăsă prins de niște calcule. Scottea mereu carnetul din buzunar și își nota numere.

În jurul mesei se îmbulzi mulțime de privitori, în timp ce alți jucători încercau să pună și ei jetoanele pe numerele pe care le alegea el. Exact atunci Smoke își schimbă tactica de joc. De zece ori la rând miză câte zece dolari pe 18 și pierdu. În momentul acela îl părăsiră și cei mai îndărătnici dintre jucători. Schimbă numărul și câștigă din nou trei sute cincizeci de dolari. Îndată toți ceilalți jucători începură să se țină de el, renunțând după o serie de jocuri ghinioniste.

— Smoke, renunță, renunță, Smoke! îl sfătui Shorty. Cel mai lung șir de inspirații e încă prea lung și al tău s-a terminat. De-acum încolo nu mai nimeresti tu potul cel mare.

— Îl mai ating eu o dată și după aceea ne retragem, îi răspunse Smoke.

Preț de câteva minute, jucă cu un noroc schimbător, risipind jetoane pe tablă și apoi deodată puse douăzeci și cinci de dolari pe două nule.

— Acum am șters-o, îi spuse el crupierului când câștigă.

— Nu-i nevoie să-mi arăți cât ai câștigat, spuse Shorty în vreme ce se îndreptau spre casier. Am ținut urma. Ai săltat cam vreo treizeci și șase de sute, cel puțin. Cât de bine am nimerit?

— Trei mii șase sute șaiszeci, îi răspunse Smoke. Și acum ia fă-te că duci aurul acasă. Așa ne-a fost înțelegerea.

— Nu-ți slei norocul, încercă să-l convingă Shorty pe Smoke în seara următoare, pe când erau în cabană și acesta din urmă se pregătea să se întoarcă la Elkhorn. Ai jucat și bafta te-a ținut o groază, dar acum gata, ai uscat-o. Dacă te întorci înapoi, 'neânțeles că o să pierzi tot ce-ai câștigat.

— Shorty, ascultă ce-ți spun eu, nu-i vorba de nici un fel de aiureală de inspirație. E numai statistică. E sistem. Nu pot să pierd.

— Sistem pe dracu. Nu există sistem. O dată la o masă de zaruri, am ghicit șaptespe bune. Era sistem? Da' de unde. Noroc chior, numai că mi s-au cam muiat balamalele și n-am avut curaj să joc până la capăt. Dacă mi-ar fi mers până la capăt și nu m-aș fi lăsat păgubaș după a treia mână aș fi săltat treijde mii pe cele două bătrâne puse la bătaie la început.

— Nu contează, Shorty. Al meu e un sistem adevărat.

— Ehei, trebuie să-mi și dovedești.

— Ți-am dovedit. Vino acum cu mine și am să-ți dovedesc din nou.

Când intrară la Elkhorn, toate privirile se fixară pe Smoke. Cei din jurul mesei se dădură la o parte din calea lui și el își luă vechiul loc lângă crupier. Dar de data asta jucă cu totul altfel decât cu o seară înainte. În decurs de o oră și jumătate, nu miză decât de patru ori, dar de fiecare dată câte douăzeci și cinci de dolari și de fiecare dată câștigă. Încasă trei mii cinci sute de dolari și Shorty cără aurul la cabană.

— Acum a venit vremea să te lași de joc, îl sfătui Shorty, așezându-se pe marginea priciului și scoțându-și mocasinii. Ai săltat de-acum șapte mii da dolari. E nebun ăla care-și călărește norocul mai mult de-atât.

— Shorty, e nebun de legat ăla care nu se ține de un sistem câștigător ca al meu și nu mizează mai departe.

— Smoke, pe cuvânt că ești băiat isteț. Ai fost și la colegiu. Tu într-un minut prinzi mai mult decât mine în patruzeci de mii de ani. Da' și așa stând lucrurile, tot greșești când zici că bafta ta înseamnă sistem. Am mai umblat și eu prin lume – încoa și-ncolo și am mai văzut și eu câte ceva și am să-ți spun drept și cinstit cu toată siguranța – nu există nici un sistem cu care să câștigi la jocurile de noroc.

— Dar ți-am arătat că este. Simplu ca somn ușor!

— Smoke, nu mi-ai arătat nimic. Și nu e somn, ci vis. Eu acum dorm, dar acuș, acuș am să mă scol, am să fac focul și pregătesc masa.

— Hei, necredinciosul meu prieten, dar uite aurul. Cântărește-l.

Și zicând asta, Smoke aruncă un sac doldora de aur în brațele tovarășului său. Avea treizeci și cinci de livre și Shorty simți din plin izbitura acelei poveri asupra trupului său.

— E adevărul adevărat! îl pisă el mai departe ca să-l convingă.

— Ehei! Am văzut eu o groază de visuri adevărate la viața mea. În vis totu-i posibil. Da' în viața adevărată sistemul nu-i posibil. Ei, eu n-am fost la colegiu, da' atâta pot să știu și eu că toată aiureala asta cu ruleta e vis, cum te văd și cum mă vezi.

— Legea zgârceniei a lui Hamilton, spuse Smoke râzând.

— N-am auzit niciodată de tipul ăsta, dar aiureala lui 'neânțeles că-i adevărată. Smoke, eu visez și tu îți bagi nasul în visul meu și mă chinui cu sistemele tale. Dacă mă iubești, dacă mă iubești cu adevărat, atunci te rog urlă o dată: „Shorty, scoală” și mă scol și mă apuc să fac mâncarea.

În cea de-a treia seară de joc, în momentul în care Smoke puse prima miză, crupierul îi împinse cincisprezece dolari înapoi.

— Nu poți juca decât zece, îi spuse el. Am coborât plafonul.

— Jucăm pe bețe? îl luă Shorty peste picior.

— Cine nu vrea nu e obligat să joace la masa asta, îi replică crupierul. Și așa vrea să-ți spun de la obraz, dacă tot ne-am întâlnit, că prietenul tău mai bine să nu mai joace la masa asta.

— Ei, te-ai speriat de sistemul lui? îl provocă Shorty când acesta îi înmână cele trei sute cincizeci de dolari.

— N-am să zic niciodată că eu cred în vreun sistem, pentru că nu cred. N-a existat niciodată un sistem care să bată ruleta sau oricare alt joc de noroc. Dar cu toate astea am văzut eu câte o baftă ciudată de asta și, cât pot, n-am să las pe nimeni să spargă banca, dacă-mi stă la îndemână.

— Ți s-au cam îngălbenit mațele.

— Amice, jocul de noroc e o afacere ca oricare alta. Nu suntem filantropi.

Smoke continuă să câștige seară de seară. Tactica sa de joc se schimba mereu. Înghesuiți ciotcă în jurul mesei, experți peste experți mângăleau pe hârtie numerele pe care miza el, încercând zadarnic să dibuiască sistemul după care juca. Se plâneau că nu au un pont cu care să pornească la treabă și

jurau că nu e vorba decât de un noroc chior, deși cel mai colossal șir de noroace pe care-l văzuseră ei vreodată.

Și ceea ce-i supăra cel mai mult era stilul mereu altul de joc al lui Smoke. Uneori, până când își consulta el carnetul, sau se apuca să rezolve lungi șiruri de calcule, trecea și câte o oră fără să mizeze nici un jeton. Alteori câștiga trei mize mari la limită, rădea de pe masă o mie de dolari și asta în numai cinci sau zece minute, pentru ca, în alte rânduri, tactica lui să fie aceea de a împânzi masa cu jetoane risipite generos și ciudat. O ținea așa câte zece, treizeci de minute de joc și, brusc, tocmai când bila făcea ultimele rotații, juca până la limita mizei totul pe o coloană, o culoare și un număr și câștiga toate cele trei mize. O dată pentru a semăna definitiv confuzia în mintea celor care se chinuiau să-i prindă secretul, lăsă să piardă patruzeci de mize mari la rând. Dar, indiferent cum juca, în fiecare seară Shorty avea de cărat acasă trei mii cinci sute de dolari.

— Nu există nici un sistem, începu să pledeze Shorty în timpul uneia dintre discuțiile lor de dinaintea culcării. Te tot urmăresc și nu te slăbesc, dar nu iese nici o brânză. Nu joci de două ori la fel. Nu faci decât să alegi câte un număr câștigător ori de câte ori poțtești, tot așa cum, atunci când nu vrei să câștigi nu câștigi.

— S-ar putea să fii mai aproape de adevăr decât crezi chiar și tu. Uneori trebuie să mai mizeze și pe numerele perdante. Face parte din sistem.

— Sistem pe dracu! Am stat de vorbă cu toți jucătorii din târg și toți ca unul au fost de aceeași părere că nu există sistem.

— Și cu toate astea le fac dovada că există!

— Ascultă, Smoke.

Shorty se opri deasupra lumânării în vreme ce voia s-o stingă.

— Mă cam apucă pandaliile. Poate tu crezi că asta-i o lumânare. Ei bine nu-i. Nu, domnule. Și nici ăsta nu-s eu. Eu mi-s hăt, pornit pe părtie, undeva aiurea, înfolfolit în păturile mele, culcat frumos pe spate, cu gura căscată și visez și visez... toate astea. Și nici tu, cu vorbăria ta, nu ești mai adevărat decât lumânarea asta care nu există.

— Atunci e tare ciudat fiindcă și eu visez o dată cu tine același vis, insistă Smoke.

— Nu, nici asta nu-i adevărat. Faci și tu parte din visul meu, asta-i tot. În visurile mele i-am auzit pe o groază vorbind. Smoke, un lucru mai vreau să-ți spun. Cred că m-am rablagit și m-am cam țicnit. Dacă visul ăsta mai ține mult, am să mă apuc să mă mușc singur și să urlu.

În cea de-a șasea seară de când jucau la Elkhorn, plafonul mizei fu coborât la cinci dolari.

— Nu-i nici o problemă, îl asigură Smoke pe crupier. Și în seara asta am să salt trei mii cinci sute, ca de obicei și pentru asta nu faci decât să mă obligi să joc ceva mai mult. Trebuie doar să pariez pe de două ori mai multe numere câștigătoare, asta-i tot.

— De ce nu te mai înghesui și la masa altuia? îi aruncă crupierul dușmănos.

— Fiindcă mie îmi place masa asta.

Smoke aruncă o privire spre soba care duduia la numai câțiva pași depărtare.

— Și în plus aici nu e nici curent, e cald și plăcut.

În cea de-a doua seară, după ce cără aurul acasă, Shorty făcu o criză.

— Smoke, eu renunț, începu el. Eu știu când mi-e destul. Nu visez. Sunt treaz de-a binelea. Sistemul nu există, da' tu ai reușit să încropești unul. Regula de trei simplă nu mai face două parale. Calendarul e de aruncat la gunoi și lumea întreagă e o aiureală. Nu mai e nimic ca lumea și regulat. Tabla înmulțirii s-a țicnit, doi fac opt, nouă fac unsprezece și doi ori doi fac opt sute patruzeci și șase și... și... jumătate. Orice poate fi orice și nimic e totul și de două ori tot e... cremă de față, laptele bătut, cal pătat. Bine, ai dibuit un sistem. Cifrăraie bate cifrăraia. Ce n-a fost niciodată e acum și ce nu este încă o să fie. Soarele răsare la apus, luna-i filon aurifer, stelele-s cutii de carne de vită, scorbutul e binecuvântarea Domnului, cel ce-și dă duhul după aia învie, pietrele plutesc pe apă, apa-i aer, eu nu-s eu, tu ești cu totul altcineva și poate că suntem gemeni de nu suntem cumva cartofi prăjiți în verde crom. Hei, să mă trezească cineva. Oh, treziți-mă!

A doua zi dimineață, la cabană se înființa un musafir. Smoke îl cunoștea – Harvey Moran, patronul tuturor meselor de joc de la Tivoli. Când trecu la discutarea afacerii, glasul lui adânc, răgușit, împrumută o notă rugătoare.

— Smoke, uite care-i treaba, începu el. Ne-ai lăsat pe toți mască. Eu reprezint interesele a încă nouă patroni de jocuri de noroc și pe ale mele, adică toate localurile din târg. Nu pricepem. Știm cu toți foarte bine că niciodată n-a existat un sistem care să bată ruleta. Toți matematicienii ăia deștepți de prin colegii ne-au încredințat pe noi ăștia cu jocurile de același lucru. Spun că numai ruleta e un sistem, unicul și singurul sistem și deci nici un alt sistem nu-i poate veni de hac, fiindcă asta ar însemna că s-a dus dracului toată aritmetica.

Shorty dădu viguros din cap încuviințând.

— Dacă un sistem bate un alt sistem, atunci înseamnă că nu există sistem, continuă patronul jocurilor. În situația asta totul e posibil... un lucru poate exista în două locuri diferite în același timp, sau două lucruri pot ocupa același loc care nu e suficient decât pentru unul singur la un moment dat...

— Ei bine, doar ai văzut cum am jucat, îi răspunse Smoke provocator. Și dacă socoți că nu e vorba decât de un șir de noroace cu care am fost blagoslovit, atunci nu văd de ce ești îngrijorat.

— Păi tocmai ăsta-i necazul. Nu ne putem opri să nu fim îngrijorați. Ai scornit un sistem și totuși, știm că nu poate exista așa ceva. Până acum te-am urmărit vreme de cinci seri și singurul lucru pe care l-am priceput e că îți plac anumite numere și continui să câștigi. Ei bine, noi, cei zece patroni de mese de joc, ne-am strâns și vrem să-ți facem o propunere prietenească. Instalăm o

ruletă în salonul din fund de la Elkhorn, punem cu toții bani grămadă, formând o bancă și jucăm împotriva dumatăle și n-ai decât să ne lichidezi. Totul o să fie cât se poate de liniștit și discret. Numai dumneata, Shorty și noi. Ce zici de asta?

— Eu zic mai bine facem invers, îi răspunse el. N-ai decât să vii dumneata la mine. Eu o să joc și în seara asta la Elkhorn. Vino să vezi ce fac.

În seara aceea, când Smoke își luă ca de obicei locul la masă, crupierul întrerupse jocul.

— Jocul s-a închis, le spuse el. Ordinul patronului.

Dar patronii de mese de joc care se adunaseră acolo nu puteau fi dați deoparte. În câteva minute se organizează o bancă, fiecare punând câte o mie și preluând masa.

— Ei, acum vino și fă față, îl provocă Harvey Moran, în clipa în care crupierul expedie bila ce porni în prima tură.

— Îmi dați dreptul la plafonul de douăzeci și cinci de dolari? le sugeră Smoke.

— Bineînțeles, dă-i drumul.

Smoke plasă de îndată douăzeci și cinci de jetoane pe două nule și câștigă.

Moran își șterse sudoarea de pe frunte.

— Dă-i mai departe, îl îndemnă el. Avem la dispoziție zece mii de dolari în banca asta.

După o oră și jumătate, cei zece mii de dolari erau ai lui Smoke.

— Banca-i spartă! anunță crupierul.

— Vă ajunge? îi întrebă Smoke.

Proprietarii meselor de joc se uitară unul la altul. Erau îngroziți. Ei, favoriții legilor norocului, erau la pământ. Se pusese cu unul care avea mult mai multă trecere în fața acestor legi, sau care beneficia de niște legi mai înalte, de neconceput.

— Ne dăm bătuți, spuse Moran. Burke, ești de acord?

Big Burke, patronul meselor de joc de la localul M. Și G. Dădu afirmativ din cap.

— Imposibilul s-a petrecut, spuse el. Smoke ăsta a găsit un sistem. Dacă-l lăsăm să continue ne face pe toți faliți. Dacă vrem să mai ținem mese de joc, nu văd altă soluție decât să reducem miza la un dolar, la zece cenți sau chiar la un cent. Pe miza asta n-are să câștige mare lucru într-o seară.

Toți se uitară la Smoke. Acesta ridică din umeri.

— Domnilor, în situația asta, nu-mi rămâne decât să angajez o echipă de oameni care să joace la toate mesele voastre. Le pot plăti câte zece dolari pentru patru ore de joc și tot fac banii.

— Atunci o să desființăm mesele de joc, îi răspunse Big Burke. Numai dacă...

Ezită și-și privi tovarășii ca să vadă dacă erau de acord cu el.

— Numai dacă nu cumva ești de acord să facem o afacere. Cât ceri pentru sistemul ăla al dumitale.

— Treizeci de mii de dolari, le răspunse Smoke. Asta înseamnă câte trei mii de fiecare.

Patronii dezbatută o vreme și apoi încuviințară.

— Și ne spui care-i sistemul?

— Bineînțeles.

— Și promiți să nu mai joci ruletă în Dawson niciodată?

— Da, domnilor, le răspunse Smoke. Promit să nu mai joc niciodată sistemul acesta.

— Dumnezeuule, izbucni Moran. Doar nu ai mai scornit și alte sisteme, nu-i așa?

— Stai așa! strigă Shorty. Vreau să vorbesc și eu cu tovarășul meu. Smoke, vino încoa', de partea astalaltă.

Smoke îl urmă într-un colț ferit al încăperii, în vreme ce sute de ochi îi fixau pe cei doi.

— Smoke, încep Shorty să-i spună răgușit pe șoptite. Poa' că nu-i vis. Da' în cazul ăsta te vinzi prea ieftin. Ți-a pus Dumnezeu mâna în cap. Și din afacerea asta se fac milioane. Storce, storce cât poți mai mult.

— Și dacă totuși e numai un vis? îi șopti Smoke ușor.

— Atunci de dragul visului și al duhului sfânt, încolțește-i pe jucătorii ăia să le meargă fulgii. Ce haz are să visezi dacă nu poți să visezi până la capăt, fir-ar să fie mama lui de vis?

— Din fericire, Shorty, nu-i vis.

— Atunci dacă vinzi totul doar pentru treij de mii n-am să te iert niciodată.

— Când am să vând totul pe treizeci de mii o să cazi la pieptul meu și o să te trezești că n-a fost deloc un vis. Shorty, ăsta nu-i vis. În două minute o să vezi și singur că ai fost treaz, treaz tot timpul. Dar lasă-mă să-ți spun că dacă vând secretul e pentru că sunt nevoit s-o fac.

Când se întoarse la masă, Smoke îi informă pe proprietarii jocurilor de noroc că oferta lui rămânea valabilă. Fiecare îi înmână chitanța pentru suma de trei mii de dolari.

— Să ții morțiș să-ți plătească în praf de aur.

— Tocmai voiam să vă aduc la cunoștință că aș prefera să mi se cântărească suma cuvenită.

Patronul de la Elkhorn luă chitanțele și Shorty puse stăpânire pe praful de aur.

— Ei acum n-aș vrea să mă trezesc cumva, spuse el și încep să râdă în hohote în timp ce cântarea diferiți saci în mână. Și, una peste alta, ăsta-i un vis de șaptj'de mii. Ar fi afurisită pierdere să deschid ochii acum, să mă descâlcesc din pături și să mă apuc de pregătit micul dejun.

— Ei, bine, care-i sistemul dumitale, îl somă Big Burke pe Smoke. Am plătit, acum vrem să ni-l spui!

Smoke îl conduse la masă.

— Ei bine, domnilor, vă rog să aveți răbdare câteva clipe. Nu e un sistem obișnuit. Nici n-ar putea fi numit un sistem propriu zis, dar singura lui calitate e aceea că dă roade. Am și eu îndoielile mele, dar nu mai spun nimic. Uitați-vă. Domnule crupier, fii pregătit să dai drumul la bilă. Așteaptă. Am să aleg numărul 26. Socotiți că pe el am mizat. Fii gata, domnule crupier, acum!

Bila porni să se învârtă.

— Să observați că 9 este exact în partea opusă.

Bila se opri pe 26. Big Burke înjură din adâncul inimii, toți rămaseră în așteptare.

— Pentru ca două nule să fie câștigător trebuie ca 11 să se afle exact în partea opusă. Încercați și singuri și vedeți.

— Dar sistemul, îi ceru Morand pierzându-și răbdarea. Știm că ești în stare să nimerești numerele câștigătoare, știm și care-s numerele astea, dar cum faci?

— Observând cu atenție perechile de numere. Din întâmplare am urmărit bila de două ori când în partea opusă era 9. De fiecare dată 26 a câștigat. Și apoi am văzut că se întâmpla mereu. Apoi am urmărit pentru a găsi și alte perechi și le-am găsit. Cu două numere în partea opusă iese 32 câștigător, iar 11 aduce două nule. Nu se întâmplă întotdeauna numai așa, ci de obicei. Vă rog să observați că am spus de obicei. Așa cum spuneam mai înainte, am și eu îndoielile mele, dar mă opresc aici și nu mai spun nimic.

Mânat de o bruscă inspirație, Big Burke întinse mâna, opri ruleta și o examina cu atenție. Celelalte nouă capete ale proprietarilor de jocuri de noroc se aplecară și ele și începură să cerceteze roata ruletei. Big Burke se ridică și aruncă o privire spre soba aflată în apropiere.

— Fir-ar să fie, exclamă el. Nu e vorba de nici un sistem. Masa a stat prea aproape de foc și roata ruletei s-a scâlciat de căldură. Și ne-a jucat omul cum a vrut el. Nu-i de mirare că ținea la masa asta. La nici o altă masă nu i-ar fi mers.

Harvey Moran scoase un oftat de ușurare și-și șterse fruntea.

— În orice caz, începu el, merită prețul ca să aflăm că nu era vorba de nici un sistem.

Mușchii feței începură să-i joace, apoi izbucni în râs și-l plezni pe Smoke pe spate.

— Smoke, ne-ai cam dus o bucată de vreme. Și noi care ne felicitam că deocamdată lăsați în pace celelalte mese ale noastre. Ei, am niște băutură strașnică și-i dau cep dacă veniți la Tivoli cu mine.

Mai târziu, după ce se întoarseră la cabană, Shorty cântarea în mână când un sac dolofan, doldora de aur, când altul. În cele din urmă, le clădi grămadă pe masă, se așeză pe marginea priciului său și începu să-și scoată mocasinii.

— Șapjde mii, calculă el. Atârnă vreo trei su' cinjde livre. Și totul din cauza unei roți dogite și a unui ochi ager. Smoke, i-ai belit, i-ai belit de vii, pe

nebănuite. Pe mine m-ai înnebunit. Dar și așa știu că tot vis e. Numai în vis se împlinesc lucrurile frumoase. Sper să nu mă trezesc niciodată.

— Sus inima, îi spuse Smoke. N-ai să te trezești. Sunt o groază de deștepți de filosofi care zic că oamenii sunt niște somnambuli. Așa că ești într-o bună tovărășie.

Shorty se ridică, se duse până la masă, alege cel mai greu dintre săculeți și-l legă în brațe ca pe un prunc.

— Oi fi eu somnambul, zise el, da', așa cum spuneai sunt într-o tovărășie minunată.

OMUL DE PE MALUL CELĂLALT.

Înainte de farsa lui Smoke Bellew cu falsul teren pentru oraș de la Tra-La-Li, înainte de dosirea tuturor ouălelor din târg, povestea ajunsă istorică – de era să sară în aer contul lui Wild Wather Charley la bancă, înainte de câștigarea cursei cu atelajele de câini pe Yukon pentru miza de un milion de dolari, într-o bună zi Smoke și Shorty s-au despărțit pe Klondike-ul superior. Shorty avea misiunea de a se întoarce pe Klondike la vale, până la Dawson, să înregistreze niște terenuri aurifere pe care le descoperiseră.

Smoke, cu atelajul de câini o luă spre sud. Pornise în căutarea Lacului Surprise și a miticului loc numit la Două Cabane. În drumul său urma să taie pe la izvoarele lui Indian River, să traverseze un ținut muntos și necunoscut până la Stewart River. După cum spuneau zvonurile, pe acolo pe undeva se afla Lacul Surprise, înconjurat de țăncuri de munți abrupti și ghețari, al cărui fond era pavat cu aur brut. Se spunea că veterani, al căror nume s-a pierdut în gerul primilor ani de pionierat, se scufundaseră în apa de gheață a Lacului Surprise și scosese la suprafață bulgări de aur, cu amândouă mâinile. În răstimpuri, echipe de veterani reușiseră să pătrundă în cetatea interzisă și să ia mostre de pe fundul de aur al lacului. Dar apa rămânea prea rece. Unii au sfcilit-o în apă și au fost trași afară morți. Alții au murit mai târziu de tuberculoză, iar unul dintre cei ce s-a scufundat n-a mai ieșit afară niciodată. Toți supraviețuitorii își puseseră în gând să revină și să scurgă apa lacului, dar niciunul nu s-a mai întors. Totdeauna i-a pândit nenorocirea. Unul a căzut într-o gură de aerisire, mai jos de mina Patruj de Mile, altul a fost ucis și mâncat de proprii lui câini, al treilea zdrobit de un copac care s-a prăbușit. Și povestea continua tot așa mai departe. Lacul Surprise era blestemat, nimeni, nu-și mai amintea unde se află, iar aurul încă îi pava fundul nedrenat.

Cele Două Cabane, nu mai puțin mitice și ele, erau ceva mai bine localizate. La cinci „somnuri” de la Steward, în sus pe Mequestion River se aflau două cabane. Stăteau de atât de multă vreme acolo, încât probabil că fuseseră durate încă înainte de a fi intrat în bazinul Yukonului primul căutător de aur de care se știe. Vânători nomazi de elani, pe care Smoke îi întâlnise în drum și stătuse de vorbă cu ei, pretindeau să fi văzut cele două cabane încă de pe vremuri, de mult, dar toți căutaseră în zadar mina pe care o deschiseseră acei aventurieri de la începuturi.

La despărțire, Shorty i-a spus cu regret:

— Mai bine mergeai cu mine. Dacă ți-a intrat aiureala asta indiană în cap nu văd ce rost are să-ți bagi nasul căutând necazurile cu lumânarea. Nu mai ai scăpare, în ținutul acela spre care vrei să te îndrepti îți pierzi mințile. E blestemat, 'neânțeles, până-n măduva oaselor, judecând după câte am auzit și eu și tu.

— Shorty, nu se întâmplă nimic, îi răspunse Smoke. Mă duc, mă întorc și în șase săptămâni sunt la Dawson. Pârția pe Yukon e bătută și ar trebui să fie bătută și pârția pe Stewart, pe primele o sută de mile. Veterani de la Henderson mi-au spus că astă-toamnă, înainte de îngheț, câteva echipaje au urcat drumul. Deîndată ce ajung pe pârția lor o să fac probabil câte patruzeci, cincizeci de mile pe zi. Și cum trec în partea cealaltă a munților, probabil să ajung înapoi în mai puțin de-o lună.

— Mda! Cum treci de partea cealaltă. Dar pe mine tocmai trecerea asta a munților mă cam sperie. Ei, la revedere Smoke. Cască bine ochii și ferește-te de blestemul acela. Asta-i tot. Și să nu-ți fie rușine să te întorci dacă nu împuști nici un fel de vânat.

O săptămână mai târziu, Smoke era în munții abrupti de dincolo de Indian River. Când ajunse la cumpăna apelor Klondike-ului, renunță la sanie și puse poverile în spinarea câinilor. Fiecare din cei șase câini arctici, zdraveni, căra câte cincizeci de livre, iar el ducea în spate o încărcătură egală. Deschidea pârție prin zăpada moale, bătând-o sub rachete, iar în urma lui, pe un singur șir, trudeau câinii.

Îi plăcea viața, iarna din adâncul nordului, pustietatea tăcută, întinderea nesfârșită de zăpadă, necălcată de picior de om. În jurul lui se ridicau, strivindu-l, piscurile înalte ale munților fără nume, netrecute pe nici o hartă. Nu se vedea nici un fir de fum ridicându-se în aerul nemișcat al văilor care să trădeze prezența taberei vreunui vânător. Numai el singur traversa liniștea pânditoare a întinderilor nebătute de om. Singurătatea nu-l apăsa în nici un fel. Îi plăcea totul, truda unei zile întregi, încăierările câinilor lup, ridicatul taberei în amurgul care se lăsa încet, răsăritul stelelor deasupra capului și palpăirile tremurătoare ale aurorei boreale.

Dar cel mai mult îi plăcea tabăra de la capătul unei zile și i se năzărea un tablou pe care dorise întotdeauna să-l picteze și pe care n-avea să-l uite niciodată – un loc bătătorit în zăpadă, unde ardea focul taberei lui, patul făcut din câteva învelitori de piei de iepure așternute peste ramuri de molid proaspăt tăiate, adăpostul lui – o foaie de cort întinsă care prindea și reflecta căldura focului, ibricul înnegrit de cafea și găleata odihnind pe o bucată de trunchi de copac, mocasinii înfiți în niște vergi ca să se usuce, rachetele băgate în zăpadă cu vârfurile în sus și, de partea cealaltă a focului – câinii lup făcându-și loc cât mai aproape de flăcări ca să se încălzească, nerăbdători, numai blană tivită de ger cu promoroacă, cu niște cozi înfoiate, încovrigate peste picioare, ca să le ferească de mușcătura frigului, iar de jur împrejur, împins doar o fărâmă înapoi, peretele de întuneric.

În astfel de momente, San Francisco, Talazul și O'Hara erau hăt, departe, pierduți în trecut, umbre ale unui vis care n-a existat niciodată. I se părea greu de conceput că el cunoscuse și alt fel de viață decât acesta al ținutului sălbatic și încă și mai greu îi era să se împace cu ideea că odinioară, cândva, se bălăcise și-și pierduse vremea cu lumea boemă a orașului. Stând singur, fără un suflet cu care să schimbe o vorbă, gândea mai mult, mai adânc și mai simplu. Era îngrozit când se gândea la anii pierduți la oraș, la filosofia ieftină, după câte i se părea acum, a școlii și cărților, a cinismului șmecher de la studio și din redacția revistei, la milogeala ipocrită a oamenilor de afaceri adunați la clubul lor. Habar nu aveau de mâncare, de somn, de sănătate. Și n-aveau cum să cunoască nici mușcătura adevăratei poftă de mâncare, chinul binecuvântat al oboselii și nici năvala nebună a sângelui, care curgea ca un vin prin tot trupul trudit de muncă.

Și în tot acel timp, acest spartan tărâm al nordului dăinuise tot aici, la fel de minunat și înțelept, dar el nu știuse nimic. Ceea ce îl mira cel mai tare era faptul că, deși se arătase atât de bine adaptat la viața asta, nu auzise înainte în el nici cea mai slabă chemare și nici nu pornise singur să cerceteze aceste tărâmuri. Dar și asta avea să se rezolve cu vremea.

— Ascultă, Mutră Galbenă, acum îmi e limpede totul.

Câinele care-și auzi numele ridică mai întâi o labă din față și apoi și pe cealaltă, cu o mișcare iute, lină, își încovrigă coada stufoasă în jurul trupului și își arată colții de dincolo de lucirea focului.

— Herbert Spencer avea aproape patruzeci de ani înainte de a avea viziunea celei mai mari meniri și dorințe a vieții lui. Eu sunt mai precoce. N-a trebuit să aștept să ajung la treizeci pentru a înțelege ce am de făcut. Uite aici e menirea și dorința vieții mele. Și, măi Mutră Galbenă, aproape că-mi vine să-mi doresc să mă fi născut un pui de lup și să fiu frate cu tine și cu ai tăi până la sfârșitul zilelor mele.

Zile și zile în șir rătăci prin haosul canioanelor și lanțurilor de munți care nu voiau să se supună nici unui plan topografic rațional. Părea să fi fost toate azvârlite acolo alandala, de un glumeț cosmic. În zadar căută vreun pârâu sau afluent care s-o ia cu adevărat spre sud, spre Mequestion și Stewart. Apoi îl prinse și o furtună ca în munți, ce deveni viscol, suflând peste haosul de creste, care înalte, care mai scunde. Două zile încheiate se luptă orbește să coboare mai jos, fără pic de foc, dincolo de limita vegetației. În cea de-a doua zi, ajunse în fața unor enorme stânci de bazalt. Perdeaua viscolului era atât de groasă încât nu reuși să vadă până la piciorul peretelui și nici nu îndrăzni să înceapă să coboare. Se înfășură în blănurile sale, înghesui câinii în jurul lui în scobitura unui troian, dar nu-și îngădui să doarmă.

Dimineață, viscolul se potolise, se târi afară să cerceteze locul. Fără nici o umbră de îndoială, la un sfert de milă mai jos de el se afla un lac înghețat, acoperit de zăpadă. De jur împrejurul lui se ridicau stânci ascuțite. Părea să corespundă descrierii. Dăduse peste Lacul Surprise orbește.

— I se potrivește numele, își spuse el într-un ceas mai târziu, când ajunse la marginea lui.

Singura vegetație era formată dintr-un pâlci de molizi bătrâni. În drum spre pâlcul acela dădu de trei morminte, îngropate în zăpadă, dar marcate cu stâlpi ciopliți de mâna omului, pe care era o mângăleală de nedescifrat. La marginea pâlcului se ridica o cabană căzută în ruină. Trase de legătura ușii și intră. Într-un colț, unde cândva fusese un pat din ramuri de molid, se afla un schelet învelit încă și acum în niște blănuri jumulite, putrezite și ferfenițite. Smoke ajunse la concluzia că acesta fusese ultimul musafir la Lacul Surprise și ridică de jos o bucată de aur nativ cât amândoi pumnii la un loc. Lângă bucată aceea era și o cutie de piper plină cu pepite de mărimea unor nuci, nu prea șlefuite la exterior, semn că nu proveneau din albie de râu. Cele din jur relatău atât de bine totul încât Smoke fu de acord, fără să mai pună și alte întrebări, că aurul provenea de pe fundul lacului. Zăcea sub un strat de gheață de mai multe picioare, inaccesibil, nu părea să fie nimic de făcut, așa că la amiază, de pe buza peretelui de bazalt, se uită înapoi, în jos, la descoperirea sa și își luă rămas bun.

— Ei bine, domnule Lac, îi spuse el, n-ai decât să rămâi mai departe aici. Dacă blestemul acela nu pune gajba pe mine, am să mă întorc și am să te drenez. Habar nu am cum am ajuns aici, dar am să aflu după drumul pe care am să-l fac la întoarcere.

Patru zile mai târziu, într-o vâlcea mică, la malul unui pârâu înghețat și la adăpostul binecuvântat al unor molizi, Smoke își aprinse focul. Undeva, în haosul alb pe care-l lăsase în urmă, se afla Lacul Surprise – undeva, nu știa exact unde, fiindcă, după o sută de ceasuri de orbecăială prin viscolul orbitor, își pierduse socoteala drumului și nici măcar în care direcție se afla nu mai știa. Era ca și cum s-ar fi trezit dintr-un coșmar. Nu știa nici măcar dacă de la plecare trecuseră numai patru zile sau o săptămână încheiată. Dormise cu câinii laolaltă, se chinuise să traverseze un număr nedefinit de creste mai mici, urmase meandrele unor canioane ciudate care se opreau într-un fel de căldări și numai de două ori reușise să aprindă un foc și să mai dezmoștească niște carne de elan. Și acum ajunsesese aici și era sătul și avea o tabără bună. Viscolul trecuse și se făcuse senin și frig, înfățișarea peisajului căpătase din nou o noimă, pârâul la marginea căruia se afla părea să arate firesc și curgea, așa cum se cuvenea, spre sud-vest. Dar Lacul Surprise era la fel de pierdut pentru el ca pentru toți ceilalți, care-l căutaseră în trecut.

După jumătate de zi de mers pe pârâu în jos, ajunse în valea unui râu mai mare și bănuie că ar fi Mequestion. Aici reuși să împuște un elan și din nou fiecare câine ducea în spinare o povară întreaga de cincizeci de livre de carne. Când o porni pe Mequestion la vale, dădu peste o pârtie de sanie. Zăpada proaspătă se așezase peste urme, dar sub ea pârtia era destul de bătută. Ajunse la concluzia că pe cursul lui Mequestion se stabiliseră două tabere și aceasta era pârtia de legătură dintre ele. Era evident că fuseseră descoperite și

cele Două Cabane, acolo unde fusese făcută tabăra din aval, așa că o porni și el la vale.

În seara aceea, când se opri pentru popas, erau patruzeci de grade sub zero și pe când îl fura somnul se întrebă cine or fi fost cei care descoperiseră locul de la două Cabane și dacă avea să ajungă acolo a doua zi. La primele semne ale dimineții era la drum, urmând cu ușurință pârția pe jumătate acoperită și bătea zăpada proaspătă cu rachetele ca să nu se afunde câinii prea tare în ea.

Și neprevăzutul dădu buzna peste el la un cot al râului. I se păru că simți și auzi totul în același timp. Din dreapta se auzi un trosnet de armă, iar izbitura glontelui, care trecu prin umărul hainei de doc și al celei de lână, îl făcu să se răsucească pe jumătate. Se poticni în rachetele de zăpadă, chinuindu-se să-și recapete echilibrul și auzi o a doua împușcătură. De data asta nu l-a nimerit nici pe departe. Nu mai așteptă și alte împușcături, ci se aruncă în zăpadă, la adăpostul trunchiurilor copacilor de pe mal, care se aflau la o sută de metri mai departe. Arma mai bubui de câteva ori și simți cu neplăcere că pe spinare i se scurgea un firisor cald.

Urcă malul, câinii se luptau cu zăpada în urma lui și se furișă printre tufișuri și copaci. Scoțându-și rachetele din picioare, se târi înainte cât era de lung și privi cu fereala dincolo. Nu se vedea nimic. Cel care trăsese asupra lui cine-o fi fost, stătea culcat printre copacii de pe malul celălalt.

— Dacă nu intervine ceva destul de curând, mormăi el după o jumătate de ceas, o să fiu nevoit să mă furișez înapoi și să-mi fac un foc, altfel îmi degeră picioarele. Hei, Mutră Galbenă, ce-ai face tu dacă ar trebui să zaci așa în ger, simțind cum circulația se face tot mai slabă, în vreme ce un individ încearcă să-ți găurească pielea?

Se târi înapoi câțiva pași, bătători zăpada, începu să țopăie un dans, care-i readuse sângele în picioare, făcându-l să îndure frigul încă o jumătate de ceas. Apoi, din josul pârâului, auzi clinchetul de neconfundat al unor clopoței de sanie. Uitându-se cu fereală, văzu o sanie care dădea cotul, în sanie nu era decât un singur om, chinuindu-se să împingă sania cu o prăjină și îndemnând câinii. Prima impresie pe care o încercă Smoke fu aceea de șoc, pentru că, de când se despărțise de Shorty, cu trei săptămâni înainte, nu mai văzuse chip omenesc. Al doilea gând fu la criminalul care se ascunsese pe malul celălalt.

Fără să se expună riscului, Smoke fluieră în semn de avertisment. Omul nu-l auzi și se apropie și mai repede. Smoke șuieră din nou de câteva ori. Omul strigă la câini, se opri și se întoarse cu fața spre Smoke când arma bubui. În clipa următoare, Smoke trase înspre pădure, în direcția de unde venise împușcătura. Omul de pe râu fusese lovit de primul foc. Izbitura glontelui de mare viteză îl făcu să se poticnească. Se lăsă greoi peste sanie, pe jumătate prăbușindu-se și scoase de sub bagaje o armă. Pe când se chinuia să o ducă la umăr, se frânse de la mijloc și se prăbuși, rămânând în capul oaselor pe sanie. Apoi, când arma bubui deodată fără țintă omul se răsturnă pe spate, pe un colț al saniei, așa încât Smoke nu-i vedea decât picioarele și burta.

Din vale se auzi alt clinchet de clopoței. Omul din sanie nu mișcă. De după cot apărură trei sănii, însoțite de vreo jumătate de duzină de bărbați. Smoke strigă spre ei, prevenindu-i, dar ei văzuseră situația în care era prima sanie și se repeziră spre ea. Dinspre celălalt mal nu se mai auzi nici o împușcătură și Smoke, după ce-și chemă câinii să-l urmeze, ieși la vedere. Bărbații scoaseră niște strigăte, doi dintre ei își smuciră mânușile de pe mâna dreaptă și îndreptară armele spre el.

— Haide, criminalule, ești prins asupra faptului, îi strigă unul cu barbă neagră. Și aruncă arma aia în zăpadă.

Smoke șovăi, apoi aruncă arma și se îndreptă spre ei.

— Louis, scotocește-l și ia-i armele, ordonă cel cu barbă neagră.

Louis era un voiajor 13 canadian, își făcu socoteala Smoke, așa cum erau și ceilalți patru. După ce-l cercetă, omul scoase la iveală numai cuțitul de vânătoare, care-i fu luat.

— Și acum, străine, ce ai de spus înainte să te împușc cum meriți? îi întrebă cel cu barbă neagră.

— Că faci mare greșală dacă-ți închipui că eu l-am ucis, îi răspunse Smoke.

Unul dintre căraușii canadieni scoase un strigăt. Cercetase drumul lui Smoke și găsisese pârtia de unde acesta se strecurase căutând scăpare la adăpostul malului. Omul explică cele descoperite.

— De ce l-ai ucis pe Joe Kinade? îl întrebă tăios cel cu barba neagră.

— Doar ți-am spus că n-am făcut-o eu, începu Smoke.

— Ei, ce rost are să ne mai răcim gura de pomană. Te-am prins în flagrant delict. Chiar aici unde te-ai abătut de la drum când l-ai auzit venind. Ai pândit de după copaci și l-ai luat prin surprindere. De la mică distanță. Nici n-aveai cum să nu-l nimerești. Pierre, du-te și adu arma pe care a aruncat-o.

— Mai bine m-ai lăsa să-ți spun ce s-a întâmplat, interveni Smoke.

— Tu să-ți ții gura, urlă la el bărbosul. Îți cercetez arma și-ți spun eu ce s-a întâmplat.

Toți studiară arma lui Smoke, scoaseră încărcătorul și numărarea cartușele, se uitară la țeava și la un capăt și la celălalt.

— Un singur glonte, trase concluzia bărbosul.

Pierre, cu niște nări care tremurau și se dilatau ca la căprioare, adulmecă țeava.

— Împușcătura proaspătă.

— Glonte i-a intrat prin spate, le spuse Smoke. Se uita la mine când a fost împușcat. Vedeți, s-a tras dinspre malul celălalt.

Bărbosul cumpăni cele auzite o secundă apoi scutură din cap.

— Nu, nu ține. Se întorsese și se uită la celălalt mal. Și așa l-ai împușcat, mișelește, pe la spate. Unul dintre voi să dea o fugă în sus și să vadă de se zărește vreo urmă spre celălalt mal.

Se întoarseră și spuseră că spre partea cealaltă zăpada era neatinsă. Bărbosul se aplecă asupra mortului, apoi se ridică ținând în mână un

ghemotoc de blană. Desfăcându-l, găsi în mijloc glonte care străpunsese corpul. Vârful îi era teșit cât o jumătate de dolar, dar capătul celălalt, îmbrăcat în oțel era nevătămat. Compară glonte aceste cu cele din cartușiera de la brâul lui Smoke.

— Străine, sunt suficiente dovezi ca să-l convingă și pe un orb. E un glonte cu vârful moale și îmbrăcat în oțel, iar ale tale sunt tot cu vârful moale și îmbrăcate în oțel. E de calibru treizeci și trei, ale tale tot de treizeci și trei, făcute de compania J & T Arms, ale tale sunt făcute de compania J & T Arms. Acum hai pe mal și să vedem cum ai făcut crima asta.

— Și asupra mea s-a tras mișelește, îi spuse Smoke. Uite la gaura din haina mea.

În vreme ce bărbosul o cerceta, unul dintre voiajori trase încărcătorul de la arma mortului. Era limpede pentru toți că un glonte fusese tras și cu asta. Tubul gol era încă în magazia puștii.

— Mare păcat că Joe nu te-a nimerit, mormăi bărbosul plin de regret. Dar și așa cu o gaură ca asta în el s-a descurcat destul de bine. Haide!

— Mai bine ai cerceta ca lumea celălalt mal mai întâi, îl îndemnă Smoke.

— Țineți gura și haide să lăsăm faptele să-și spună cuvântul.

Părăsiră poteca bătută acolo unde o părăsise și el, urcară pe pârție de-a lungul malului și apoi printre copaci.

— Colo el dansat încălzește picioare, arătă Louis. Colo el târâie burtă. Acolo el pune cot când trage armă.

— Și colo uite și cartușul tras de care s-a folosit pentru a comite crima! descoperi bărbosul. Băieți, nu ne rămâne decât un lucru de făcut.

— Mai bine m-ai întreba de ce am tras focul acela! îl întrerupse Smoke.

— Mai bine ți-aș arde una să-ți cauți dinții în cerul gurii, dacă te mai amesteci în vorbă. La întrebări ai să răspunzi mai târziu. Ei, băieți, noi suntem oameni cinstiți, cu frica legilor și cazul acesta trebuie rezolvat așa cum trebuie. Pierre, cât de departe am ajuns?

— Douj de mile, crede eu, sigur.

— Punem calabalâcul la adăpost și-l ducem și pe ăsta și pe bietul Joe înapoi la Două Cabane. Cred că am văzut destul și putem depune mărturie pentru a-l vedea atârând cu funia de gât.

Întunericul se lăsase de trei ceasuri când mortul, Smoke și cei care-l prinseseră au ajuns la Două Cabane. La lumina stelelor, Smoke putu să zărească vreo duzină de cabane nou construite, strânse în jurul unei cabane mai mari și mai vechi, pe un podiș lângă malul râului. După ce i se făcu vânt în cabana mai veche, descoperi că era locuită de un tânăr uriaș, nevasta lui și un bătrân orb. Femeia, căreia bărbatul îi spunea Lucy, era și ea o ființă zdravănă, din neamul pionierilor. Bătrânul, după cum află Smoke mai apoi, fusese vânător cu capcane pe Stewart ani în șir, dar, în cele din urmă, cu o iarnă înainte, orbise. Tabăra de la Două Cabane fusese ridicată, cum află mai apoi, în toamna de dinainte de către o duzină de oameni care sosiseră în tot atâtea bărci împinse cu ghionderul și încărcate cu provizii. Îl găsiseră pe bătrânul orb

aici, la Două Cabane și în jurul cabanei lui și le construiseră pe ale lor. Ceilalți nou veniți, pe gheață, cu săniile trase de câini, ajunseră să tripleze populația. În tabără era carne berechet și descoperiseră niște zone cu nisip aurifer destul de sărac, dar se apucaseră de lucru.

În cinci minute toți bărbații de la Două Cabane erau înghesuiți în încăpere. Cu mâinile și picioarele cetluite cu curele din piele de elan, neascultat de nimeni, dar înjurat de toți, Smoke stătea în colțul în care fusese îmbrâncit și-i privea. Numără treizeci și opt de bărbați, o adunătură de oameni zdraveni și barbari, toți pionieri ai frontierei, veniți din Statele Unite, sau voiajori din Canada de Sus. Cei care-l prinseseră repetară de mai multe ori povestea, fiecare în mijlocul câte unui grup de oameni tulburați și mânioși. Câte un glas se auzea cerând: „Să-l linșăm deîndată! Ce mai așteptăm?” Și, la un moment dat, un irlandez înalt numai prin forță fu oprit să nu dea buzna peste neajutoratul prizonier ca să-l rupă în bătaie.

Și tocmai când îi număra pe cei din încăpere, Smoke surprinse o figură cunoscută. Era Breck, omul a cărui barcă fusese trecută de Smoke prin praguri. Se miră de ce celălalt nu venise la el să stea de vorbă, dar nici el nu dădu vreun semn că l-ar fi recunoscut. Mai apoi, după ce, ferindu-și fața, Breck îi făcu un semn cu ochiul, Smoke înțelese.

Bărbosul, pe care Smoke auzise că-l cheamă Eli Harding, încheie iute discuția dacă prizonierul trebuia linșat pe dată sau nu.

— Stați! urlă el. Nu vă dați în petec. Omul îmi aparține. Eu l-am prins și eu l-am adus aici. Credeți că l-am târât după mine tot drumul ăsta numai pentru ca să-l linșați voi? Nici nu vă gândiți. Aș fi putut face treaba și singur când am pus mâna pe el. L-am adus aici pentru a avea parte de o judecată dreaptă și imparțială și, pe Dumnezeuul meu, va avea parte de o judecată dreaptă și imparțială. E legat burduf și stă bine. Aruncați-l într-un pat de scânduri până dimineată și o să ținem procesul chiar aici.

Smoke se trezi. O șuviță de curent, tăioasă ca un țurture de gheață, îl împungea între umeri cum stătea cu spatele la perete. Când fusese legat de pat nu simțise nici urmă de curent, dar acum aerul de afară era împins în atmosfera caldă dinăuntru cu presiunea celor cincizeci de grade sub zero din exterior și pentru Smoke era semn că cineva scosese mușchiul din crăpăturile dintre bârne. Se trase cât îi îngăduiau legăturile și-și întinse gâtul până când ajunse cu gura la crăpătură.

— Cine-i? murmură el.

— Breck, sosi șoapta abia auzită. Stai liniștit și nu fă nici un zgomot. Am de gând să încerc să-ți împing un cuțit.

— N-are rost, îi răspunse Smoke. N-aș putea să mă folosesc de el. Am mâinile legate la spate și prinse de piciorul patului. Și apoi prin crăpătura aia n-ai să reușești niciodată să strecuri un cuțit. Dar ceva trebuie făcut. Indivizii ard de nerăbdare să mă spânzure și știi bine că nu eu l-am omorât pe ăla.

— Smoke, nici nu trebuia să-mi spui. Și dacă ai fi făcut-o înseamnă că ai avut un motiv temeinic. Și nu asta-i problema. Vreau să te scot din încurcătura

asta. Cei de aici sunt o șleahță de indivizi afurisiți. I-ai văzut doar. Sunt aruncați departe de lume, își fac singuri legile și le aplică, strângându-se la un loc și hotărând, ca minerii, știi cum e. Până acum au tăvălit doi oameni. Amândoi prinși că fură alimente. Pe unul l-au alungat din tabără fără o fărâmă de mâncare, fără un chibrit la el. A făcut vreo patruzeci de mile și a rezistat câteva zile înainte de a îngheța bocnă. Acum două săptămâni l-au alungat pe al doilea. I-au dat să aleagă: ori pleacă fără mâncare deloc, ori îndură câte zece lovituri pentru rația pe o zi. Omul a rezistat la patruzeci de lovituri de bici înainte de a leșina. Și acum au pus mâna pe tine și toți ca unul sunt convinși că tu l-ai ucis pe Kinade.

— Individul care l-a doborât pe Kinade a tras și în mine. Glontele mi-a scrijelit pielea umărului. Fă-i să amâne judecata până când se duce cineva și cercetează celălalt mal unde se ascunde criminalul.

— N-are rost. Au acceptat dovezile lui Harding și ale celor cinci franțuji care-s cu el. În plus, până acum n-au avut bucuria de a spânzura pe nimeni și tare mai jinduiesc. Știi, cam multă monotonie pe aici. N-au făcut nici o descoperire mai de seamă și s-au săturat să tot bântuie după Lacul Surprise. La începutul iernii au tot făcut expediții de prospectare, dar le-a trecut. Printre ei a începui să apară și scorbutul și acum sunt copti pentru spectacol.

— Mi se pare că eu am să fiu cel care le oferă spectacolul, îi răspunse Smoke. Breck, ia spune-mi cum de ai ajuns să te încurci cu o șleahță din asta fără nici un Dumnezeu?

— După ce am început exploatarea de la Pârâul Squaw și am lăsat câțiva oameni să lucreze, am venit încoace pe Stewart în sus, căutând locul la Două Cabane. Mi-au luat-o înainte, așa că am mers mai departe, tot în sus pe Stewart. M-am întors abia ieri fiindcă am rămas fără provizii.

— Ai găsit ceva?

— Nu mare lucru. Dar cred că am găsit niște straturi de calcare care vor face multe parale, când ținutul va începe să fie exploatat. Fac cât o dragă în nisipuri aurifere.

— Stai puțin, îl întrerupse Smoke. Așteaptă un minut. Lasă-mă să mă gândesc.

Auza foarte bine sforăiturile celor din cabană în vreme ce urmărea ideea care-i trecuse prin minte.

— Ascultă, Breck, au deschis desagii cu carne pe care-i purtau câinii mei? îl întrebă el.

— Vreo câțiva. M-am uitat, i-au pus în adăpostul lui Harding.

— Au găsit ceva?

— Numai carne.

— În regulă. Trebuie să cauți în sacul de doc maroniu, peticit cu blană de elan. O să găsești niște bucăți de aur de câteva livre. N-ai văzut tu aur ca acela în ținut și nici nimeni altcineva. Uite ce trebuie să faci. Ascultă.

Un sfert de oră mai târziu, complet instruit și plângându-se că i-au înghețat degetele de la picioare, Breck plecă. Smoke se alese cu nasul și obrații

prinși de ger prin crăpătură și se apucă să-i frece de pături vreo jumătate de oră până când simți pișcătura și furnicătura sângelui care-și relua circulația, convingându-se că scăpase cu pielea întreagă.

— M-am luminat de pe acum! Nu există nici o îndoială că l-a ucis pe Kinade. Aseară am auzit toată povestea. Ce rost mai are s-o luăm de la capăt. Eu votez că omu-i vinovat.

Procesul lui Smoke începu în acest chip. Cel care vorbise, un individ neastâmpărat, miner zdravăn din Colorado, își arătă toată furia și sila când Harding nu-i luă în seamă propunerea și ceru ca procesul să se desfășoare firesc și-l numi pe unul Shunk Wilson în calitate de judecător și președinte al adunării. Populația de la Două Cabane constituia juriul, deși, după oarecari discuții, singurei femei, Lucy, nu i se dădu dreptul de vot în cazul vinovăției sau nevinovăției lui Smoke.

În vreme ce se desfășurau toate astea, Smoke, înghesuit într-un colț, surprinse conversația purtată în șoaptă între Breck și un miner.

— N-ai cumva cincizeci de livre de făină de vânzare? îl întrebă Breck.

— N-ai tu atâta praf de aur ca să plătești prețul pe care ți-l cer eu, veni răspunsul.

— Îți dau două sute.

Omul clătină din cap.

— Trei sute, trei sute cincizeci.

La patru sute, omul fu de acord și spuse:

— Hai la mine la cabană să cântărim aurul.

Cei doi se strecurară printre ceilalți spre ușă și ieșiră afară. După câteva minute, Breck se întoarse singur. Tocmai depunea mărturie Harding când Smoke văzu ușa deschizându-se ușor și apărând mutra celui care-i vânduse mai înainte făina. Făcea niște mutre caraghioase și semne elocvente către altul dinăuntru care se ridică de lângă sobă și începu să-și croiască drum spre ușă.

— Încotro, Sam? îl întrebă Shunk Wilson.

— Mă întorc într-o clipită, îi explică Sam. Trebuie să ies puțin.

Lui Smoke i se îngădui să pună și el întrebări martorilor și tocmai îl hărțuia acum pe Harding când afară se auzi deodată hămăitul unor câini puși în hamuri și zgomotul celor care alergau după sanie. Careva scoase capul afară pe ușă.

— E Sam și tovarășul lui cu un atelaj de câini, porniți ca din pușcă pe pârtia spre Stewart, îi informă individul.

Jumătate de minut nimeni nu scoase o vorbă, dar oamenii se uitară cu înțeles unii la alții și în încăpere se împrăstie o stare de generală neliniște. Cu coada ochiului, Smoke îl văzu pe Breck, Lucy și soțul ei vorbind în șoaptă.

— Haide, îi spuse supărat Shunk Wilson lui Smoke. Mai termină cu întrebatul. Știm noi ce vrei să dovedești, că celălalt mal nu a fost cercetat ca lumea. Martorul recunoaște. Și noi. Dar nu mai era necesar. Nu era nici o urmă până la mal de cealaltă parte. Zăpada era neatinsă.

— Și, cu toate astea, pe malul celălalt era un individ, insistă Smoke.

— Tinere, nu prea ai unde să întorci. La Mequestion nu suntem prea mulți și știm ce-a făcut fiecare.

— Dar cine era cel pe care l-ați alungat din tabără acum două săptămâni? întrebă Smoke.

— Alonzo Miramar. Un mexican. Ce are a face hoțul acela cu problema noastră?

— Nimic, numai că nu prea știți ce-a făcut el, domnule judecător.

— A luat-o în josul râului, nu în sus.

— De unde știți încotro a luat-o?

— L-am văzut plecând.

— Și altceva nu mai știți de soarta lui?

— Ba da, tinere. Știu și eu, știm toți, că nu avea mâncare decât pentru patru zile și nici un fel de armă ca să-și procure vânat de mâncare. Dacă n-a ajuns la vreo așezare de pe Yukon, atunci înseamnă că și-a dat duhul de mult.

— Bănuiesc că țineți și socoteala tuturor armelor din partea asta a ținutului, sublinie Smoke cu subînțeles.

Shunk Wilson se înfurie.

— După cum mă hărțuiești cu întrebările, s-ar crede că eu sunt inculpatul. Haide, de-acum gata, să vină următorul martor. Unde-i Louis franțuzul?

În timp ce Louis franțuzul își croia drum în față, Lucy deschise ușa.

— Unde te mai duci și tu, strigă Shunk Wilson.

— Mi se pare că nu-i nevoie să mai zăbovesc și eu pe aici, răspuse ea provocator. Eu tot n-am dreptul să votez și, în plus, e atâta îmbulzeală în cabana asta a mea că nu mai pot respira.

În câteva minute se duse și bărbat-su după ea și judecătorul nu prinse de veste decât atunci când se închise ușa.

— Țsta cine mai era? îl întrerupse el pe Pierre.

— Bill Peabody, răspuse careva. Spunea că vrea s-o întrebe ceva pe nevastă-sa și se întoarce îndată.

În locul lui Bill se întoarce numai Lucy, își scoase blănurile și-și reluă locul lângă sobă.

— Cred că nu-i nevoie să-i mai ascultăm și pe ceilalți martori, hotărî Shunk Wilson când Pierre își termină relatarea. Știm că nu pot spune nimic în plus pe lângă cele pe care le-am auzit. Ei, Sorensen, du-te și adu-l pe Bill Peabody înăuntru. Curând trecem la vot. Ei bine, străine, scoală în picioare și spune-ne ce ai de spus în legătură cu cele întâmplute. Între timp, o să cruțăm timpul dacă trecem din om în om cele două arme și muniția și glontecele care a provocat moartea.

Pe la jumătatea relatării sale privind felul în care a ajuns în regiunea asta și tocmai când povestea cum fusese chiar el victima unui atac prin surprindere și cum se aruncase în zăpadă pe malul râului, Smoke fu întrerupt de vocea indignată a lui Shunk Wilson.

— Tinere, ce rost mai are să-ți faci depozitia în felul acesta? Ne faci să pierdem un timp prețios. Bineînțeles că ai și tu dreptul să minți pentru a scăpa de ștreang, dar noi n-o să înghițim aiurelile tale. Toate și arma și muniția și glonte care l-a ucis pe Joe Kinade vorbesc împotriva ta. Ce-i asta? Ia să deschidă careva ușa.

Gerul dădu buzna înăuntru, luând chip și înfățișare în aerul încins al încăperii în vreme ce pe ușa deschisă pătrunse hămăitul câinilor care se pierdu iute în depărtare.

— E Sorensen și Peabody, strigă unul și au băgat cu biciul spaima în câini și au tulit-o pe rău la vale.

— Ei, dar ce dra?... începu Shunk Wilson și rămase cu gura căscată, aruncând o privire furioasă spre Lucy. Bănuiesc că ești în stare să ne explici și nouă despre ce e vorba, doamnă Peabody.

Ea scutură din cap și-și strânse buzele, iar privirea furioasă și bănuitoare a lui Shunk Wilson se opri asupra lui Breck.

— Da' bănuiesc că noul venit cu care ai sporovăit ar putea să ne explice. Foarte stânjenit, Breck deveni ținta tuturor privirilor.

— Și cu Sam tot el a stat la taclale înainte de a o șterge ca din pușcă, spuse careva.

— Domnule Breck, ascultă aici, începu Shunk Wilson. Ai întrerupt desfășurarea acestui proces și trebuie să explici care-i motivul. Ce se pune la cale?

Breck își dresese glasul timid și răspunse.

— Am încercat doar să cumpăr niște provizii.

— Cu ce?

— Cu praf de aur, bineînțeles!

— De unde ai făcut rost de el?

Breck nu răspunse.

— A tot dat târcoale prin susul râului Stewart, se oferi unul să-i lămurească. Am nimerit peste tabăra lui, acum o săptămână, când pornisem la vânătoare. Și trebuie să vă spun că se arăta foarte secretos în ce-l privește.

— Praful de aur nu e de acolo, interveni Breck. Acolo nu-i decât un teren calcaros sărac.

— Ia fă-ți mutra încoace și arată-ne și nouă praful de aur, îi porunci Wilson.

— Doar v-am spus că nu provine de acolo.

— Nu-i nimic, să vedem și noi.

Breck se prefăcu a refuza, dar toți cei din jurul lui aveau niște mutre amenințătoare. Fără prea mare tragere de inimă, băjbâi prin buzunarele hainei. Pe când se chinuia să scoată la iveală o cutie de piper, aceasta se lovi de un obiect tare.

— Scoate tot afară! tună Shunk Wilson.

Și ieși la lumină bucata de aur masiv, cât pumnul, galben cum nu mai văzuseră în viața lor niciunul dintre privitori. Lui Shunk Wilson i se tăie

răsuflarea. Jumătate de duzină din cei de față abia își aruncară ochii spre aur și se repeziră la ușă. Ajunseră toți în același timp, se buluciră, se răsuciră ieșind afară. Judecătorul răsturnă conținutul cutiei de piper pe masă și, la vederea pepitelor de aur curat, altă jumătate de duzină se repezi spre ușă.

— Încotro? întrebă Eli Harding când Shunk o porni și el pe urmele celorlalți.

— Să-mi înham câinii, bineînțeles.

— Da' nu stai să-l spânzurăm pe ăsta mai întâi?

— Acum ne-ar lua prea mult timp. O să ne aștepte el până ne întoarcem, așa că bănuiesc că procesul se amână. Acum nu-i momentul de pierdut vremea.

Harding șovăi, îi aruncă o privire sălbatică lui Smoke, îl văzu pe Pierre făcându-i din ușă semn cu degetul lui Louis, mai aruncă o ultimă privire la aurul nativ de pe masă și se hotărî.

— N-are rost să încerci s-o ștergi, îi aruncă el peste umăr din mers. În plus am de gând să-ți împrumut și câinii.

— Da' ce s-a întâmplat? Iar una dintre aiuritele alea de expediții de prospectare? întrebă bătrânul vânător orb cu o voce tremurată și pițigăiată, când liniștea încăperii fu alungată de strigătele oamenilor, hămăitul câinilor și scrâșnetul săniilor.

— Așa-i! îi răspunse Lucy. Și n-am văzut în viața mea aur ca ăsta. Bătrâne, ia și pipăie și dumneata.

Îi puse bulgărele de aur în mână. Nu se arătă prea interesat.

— Și era un ținut atât de bun al blănurilor! începu el să se plângă. Până când au apărut minerii ăștia afurisiți și au făcut vânatul să fugă și mai departe. Ușa se deschise și intră Breck.

— Ei bine, în toată tabăra n-am rămas decât noi patru. Pe scurtătura pe care am făcut-o eu sunt patruzeci de mile până la Stewart și nici cei mai iuți dintre ei nu pot face drumul ăsta dus întors în mai puțin de cinci, șase zile. Smoke, e totuși cazul s-o ștergi.

Breck își scoase cuțitul de vânătoare și tăie legăturile celuiilalt. Se uită la femeie.

— Bănuiesc că nu ai nimic împotriva? îi spuse el cu o politețe plină de semnificații.

— Vezi-ți mai departe de treburi și nu mă întreba pe mine, îi răspunse Lucy. Dacă tot nu-s destul de bună ca să hotărâsc spânzurarea unui bărbat, atunci nu-s destul de bună nici să-l opresc să plece.

Smoke se ridică în picioare, își frecă încheieturile unde nodurile îi stânjeniseră circulația.

— Ți-am pregătit bocceaua, îi spuse Breck. Mâncare pentru zece zile, pături, chibrite, tutun, un topor și o pușcă.

— Ia-le, îl îndemnă Lucy. Străine, ia-o spre așezările din jos. Și gonește cât de repede te țin picioarele.

— Da' înainte de a porni am să trag și eu o mâncare pe cinste, spuse Smoke. Și când am s-o pornesc am s-o iau pe Mequestion în sus, nu la vale. Am să cercetez eu malul celălalt și am să-l găesc pe adevăratul criminal.

— Dacă vrei să mă asculți, atunci ai să te îndrepti pe Steward la vale și pe Yukon, obiectă Breck. Când șleahta asta se întoarce o să-i apuce pe toți turbarea.

Smoke râse și scutură din cap.

— Breck, nu pot s-o șterg din ținutul ăsta. Am terenuri concesionate aici. Am descoperit Lacul Surprise. De acolo e aurul. În plus mi-au luat și câinii și trebuie să aștept să se întoarcă și să mi-i aducă. Pe deasupra, știu eu ce am de făcut. Pe malul celălalt era ascuns un individ. Aproape că și-a golit încărcătorul asupra mea.

Jumătate de oră mai târziu, pe când stătea cu o farfurie mare cu friptură de elan dinainte și ducea la gură o cană imensă de cafea, Smoke aproape sări de pe scaun. Mai întâi auzi numai zgomotul. Lucy deschise larg ușa.

— Salutare Spike, salut Methody, îi întâmpină ea pe cei doi bărbați cu chiciură pe ei care se aplecaseră spre o povară întinsă pe sanie.

— Tocmai coboram de la tabăra de sus, începu unul, în vreme ce amândoi intrară împleticindu-se sub greutatea unui obiect învelit în blănuri pe care-l purtau cu deosebită grijă. Și uite ce-am găsit noi în drum. Bănuiesc că e dus ca toți morții.

— Așezați-l acolo, pe patul din spate, le spuse Lucy. Se aplecă și trase învelitoarea de blană, scoțând la iveală un chip pe care se distingeau mai întâi niște ochi mari, negri, cu privirea fixă și pielea întunecată, mușcată de ger în numeroase locuri, prin care se vedeau oasele.

— Da' e Alonzo! strigă ea. Nenorocitul, mort de foame.

— Asta-i omul de pe celălalt mal, îi spuse încet Smoke lui Breck.

— L-am găsit pe când dădea iama într-un adăpost de alimente făcut de Harding, explică unul dintre cei doi. Mânca făină crudă, slănină înghețată și când l-am prins guița și grohăia ca un porc. Uită-te la el. E rupt de foame și înghețat tot. O să-și dea duhul cât de curând.

Jumătate de oră mai apoi, după ce învelitoarea a fost trasă din nou peste fața omului, Smoke se întoarse spre Lucy.

— Doamnă Peabody, dacă nu te superi, eu mai vreau o ciozvârtă din friptura aia. Să fie cât mai groasă și nu prea prăjită. Eu sunt mâncător de carne, așa-s eu.

CURSA PENTRU LOTUL TREI.

— Ehei! Te-ai băgat în țoale alese! Shorty își urmărea tovarășul cu o prefăcută silă, iar Smoke, chinându-se zadarnic să netezească crețurile unei perechi de pantaloni pe care tocmai îi pusese pe el, se arată nervos.

— Pentru o țoală luată la mâna a doua parcă e cam strâmtă, continuă Shorty. Cu cât te-a taxat?

— Costumul, o sută cincizeci, îi răspunse Smoke. Individul era cam de mărimea mea. Am socotit că era destul de ieftin. Și tu ce tot mă sâcăi!

— Cine? Eu? Da de unde. Mă gândeam și eu că arăți cu totul altfel decât halitorul ăla de carne care a ajuns la Dawson taman când s-au blocat și ghețurile, fără mâncare, un singur rând de izmene pe el, o pereche de mocasini ca vai de lume și veșminte care arătau de parcă atunci s-ar fi salvat de pe epava navei Hesperus. Ei, amice, fațada arată destul de vesel. Hm, dar...

— Și acum ce mai vrei? îl întrebă Smoke morocănos.

— Pe tipă cum o cheamă?

— Nu e nici o tipa, amice. Sunt invitat la dineu, la colonelul Bowie, dacă vrei să afli neapărat. Eu știu ce te deranjează pe tine, Shorty. Ești invidios că eu mă învârt prin societatea înaltă, unde tu nu ești invitat.

— N-ai cam întârziat? îl întrebă Shorty.

— Ce vrei să zici?

— Pentru dineu. Când ajungi tu acolo, ăia or să fie la cină de-acum.

Smoke era înclinat să se apuce să-i explice cu o răutate nemiloasă și pe îndelete despre ce-i vorba, când surprinse o luminiță în ochii celui lalt. Continuă să se îmbrace, degetele își pierduseră abilitatea, dar își legă cumva o cravată Windsor, făcând un nod dublu, la cămașa din bumbac moale.

— Îmi pare rău că mi-am trimis la spălat toate cămășile scrobite, mârâi Shorty plin de milă. Poate ți-ar fi venit vreuna din ele.

Dar, la vremea asta, Smoke se chinuia cu o pereche de pantofi. Șosetele de lână erau prea groase și nu intra piciorul. Se uită la Shorty rugător, dar acesta clătină din cap.

— Nțț! Chiar de-aș avea alții mai subțiri tot nu ți i-aș da. Treci înapoi în mocasini, amice. O să-ți degere călcâiele, cum mă vezi și cum te vād, în niște flenduri aiurite din alea.

— Am dat și pe ele, tot de ocazie, cincisprezece dolari, se plânse Smoke.

— După câte mă duce pe mine mintea, n-o să fie acolo nici un bărbat care să nu-și fi pus mocasinii.

— Dar o să fie și femei acolo, Shorty. Am să mă așez la masă alături de femei adevărate... doamna Bowie și alte câteva, așa cel puțin mi-a spus colonelul.

— Da', după mine, mocasinii tăi n-o să le taie lor pofta de mâncare, fu de părere Shorty. Mă întreb numai ce-o fi vrând colonelul cu tine?

— Nici eu nu știu, numai dacă n-o fi auzit și el că am dat peste Lacul Surprise. Pentru drenarea lui va fi nevoie de o avere întreagă, iar cei de la Guggenheim vor să facă investiții.

— Bănuiesc că asta-i. Ai dreptate, du-te cu mocasini. Hei! Haina e boțită rău de tot și-ți vine puțin cam prea strâns. Vezi să nu te prea îndopi, ciugulește și tu. Dacă bagi în tine o să pocnească cu totul. Și dacă tipele alea își lasă batista să cadă, fă-te că nu vezi și lasă-le pe jos. Să nu te apleci cumva, indiferent ce-o fi, să nu te apleci deloc.

De când ajunsese expert, cu salariu foarte mare și reprezentant al firmei Guggenheim, colonelul Bowie își luase una dintre cele mai grozave cabane din Dawson. Și acolo întâlnește Smoke elita Dawsonului, nu milionari din aceia cu

tărnăcopul în mână, ci crema cea mai selectă a orașului minier, a cărei populație provenea din toate colțurile lumii, oameni ca Warburton Jones, explorator și scriitor, căpitanul Consadine, de la poliția călare, Haskell, împuternicitul pentru minele de aur al teritoriului de nord-vest, baronul von Shroeder, favorit al împăratului, cu o faimă internațională de duelgiu. Și tot aici, strălucind în rochia de seară, o întâlni și pe Joy Gastell, pe care o văzuse până atunci numai de-a lungul părților, înfășurată în blănuri și încălțată cu mocasini. La dîneu se trezi lângă ea la masă.

— Mă simt ca un pește pe uscat, mărturisii el. Voi toți ceilalți sunteți atât de eleganți. În plus nici n-am visat că în Klondike există luxul ăsta oriental. Uită-te la von Schroeder. Și-a pus frac adevărat pentru dîneu, iar Consadine are cămașă scrobită. Dar am observat că până și el e încălțat cu mocasini. Dar ce zici, cum găsești costumul meu?

Începu să-și miște umerii ca și cum s-ar fi umflat în pene ca să-l admire Joy.

— Arăți ca și cum ai mai crescut de când ai venit prin trecătoare, răsese ea.

— Ai ratat. Mai încearcă o dată să ghicești.

— E costumul altuia.

— Ai câștigat. Costumul l-am cumpărat cu bani gheață de la un funcționar de la compania A. C.

— Mare păcat că funcționarii ăștia sunt atât de înguști în umeri, își arătă ea mila. Dar nu mi-ai spus ce crezi de găteala mea.

— Nu pot, îi răspunse el. Mi-ai luat piuitul. Am bătut prea îndelungă vreme părțile. Și știi, chestiile astea mă cam năucesc. Aproape că am uita că femeile mai au și umeri și brațe. Pățesc ca prietenul meu Shorty și mâine dimineață când mă trezesc am să zic că n-a fost decât un vis. Ei, ultima dată când te-am văzut la Squaw Creek...

— Acolo eram și eu o squaw¹⁴! îl întrerupse ea.

— Nu voiam să zic asta. Îmi aminteam că la Squaw Creek am descoperit că ai picioare.

— Și n-am să uit niciodată că tu mi le-ai salvat, îi replică ea. Și de atunci tot vreau să te întâlnesc și să-ți mulțumesc.

Smoke ridică din umeri.

— Și de asta te afli în seara asta aici.

— Tu l-ai rugat pe colonel să mă invite?

— Nu. Doamna Bowie. Eu am rugat-o pe ea să facă așa fel ca să stau la masă cu tine. Acum profit și eu de prilej. Toată lumea vorbește. Ascultă. Ai auzit de Mono Creek?

— Da.

— S-a dovedit că e foarte bogat. Loturile de acolo au fost evaluate la un milion și chiar mai mult fiecare. Abia a fost împărțit în loturi.

— Îmi aduc aminte de expediția aceea nebună.

— Ei bine, tot pârâul a fost împărțit în loturi până la ceruri, la fel ca și toți afluenții. Și taman acum s-a aflat că lotul numărul trei, aflat mai jos de

locul primei descoperiri n-a fost înregistrat oficial. Pârâul e atât de departe de Dawson încât împuțernicitul a îngăduit un termen de șaizeci de zile de la descoperire până la înregistrare. Toate loturile celelalte au fost înregistrate în afară de cel cu numărul trei. Jaloanele au fost puse de Cyrus Johnson. Asta-i tot. Cyrus Johnson a dispărut și în șase zile termenul pentru înregistrare expiră. Atunci cel care pune primul jaloanele acolo și se întoarce primul la Dawson și-l înregistrează e stăpân pe el.

— Un milion de dolari! murmură Smoke.

— Gilchrist, care are lotul următor, a făcut, la o singură tigaie de sol spălat, șase sute de dolari. A dat lovitura. Iar lotul celălalt e și mai bogat. Eu știu.

— Dar cum de nu a aflat lumea? întrebă Smoke sceptic.

— O să vină vremea să afle și ceilalți. S-a păstrat secretul timp îndelungat și abia acum a fost dat totul în vileag. În următoarele douăzeci și patru de ore, un atelaj bun de câini va fi la mare preț. Acum trebuie să te retragi cât mai decent posibil, deîndată ce se termină masa. Am aranjat eu totul. O să vină un indian cu un mesaj pentru tine. Citește-l, prefă-te că îți pare foarte rău, cere-ți scuze și șterge-o.

— Eu... ăăă... nu prea pricep...

— Fraierule, exclamă ea în șoaptă. În seara asta trebuie să te duci să pui mâna pe câini. Știu două atelaje. Cel al lui Hanson, cu șapte câini de Hudson, cere câte patru sute de dolari de fiecare. În seara asta e mult, dar mâine nu va mai fi la fel. Și Sitka Charley are și el opt câini arctici pe care cere trei mii cinci sute. Mâine o să-ți rătă în nas dacă-i oferi cinci mii. Și mai ai și proprii tăi câini. Și mai trebuie să cumperi câteva atelaje. Știi ce ai de făcut în noaptea asta, ia-i pe cei mai buni. Și câinii și oamenii vor hotări soarta cursei. Sunt o sută zece mii și va trebui să-i schimbi cât mai des.

— Mda, vrei să mă bag în treaba asta, mormăi Smoke.

— Dacă tu nu ai bani pentru câini, eu...

Fata șovăi, dar înainte de a continua, Smoke interveni.

— Pot să cumpăr câini. Dar nu ți-e teamă că pare mai degrabă un joc de noroc?

— După isprăvile tale la ruleta de la Elkhorn, îi replică ea, nu mi-e teamă că te temi. E o întrecere sportivă, dacă asta vrei să spui. O cursă pentru un milion de dolari, la concurență cu câțiva dintre cei mai afurisiți conducători de câini și prospectori din ținut. Încă n-au intrat în cursă, dar mâine pe vremea asta vor fi, iar câinii vor costa încât abia cei mai bogați vor fi în stare să-i plătească. Big Olaf e în oraș. A venit luna trecută de la Circle City. E unul dintre cei mai grozavi conducători de câini din ținut și dacă participă și el o să fie unul dintre cei mai primejdioși concurenți. Altul e Arizona Bill. De ani de zile transportă mărfuri și poștă. Dacă participă și el, toți ochii vor fi pe el și Big Olaf.

— Și tu vrei să mă bag și eu în întrecerea asta ca un fel de cal de curse fără șanse și să-i bat?

— Exact. Și asta are și avantaje. Nimeni n-o să creadă că vei rezista la o treabă ca asta. Și, la urma urmei, doar știi, ești socotit încă un fel de chekako. Încă n-ai stat aici să înduri toate cele patru anotimpuri. Nimeni n-o să te bage în seamă decât atunci când ai să ieși în frunte pe ultimul parcurs.

— Și abia pe ultimul parcurs trebuie să arate tot ce poate calul de curse fără șanse?

Ea dădu afirmativ din cap și continuă cu convingere.

— Nu uita, n-o să-mi iert niciodată păcăleala pe care ți-am tras-o pe Squaw Creek, decât dacă câștigi cursa asta pentru lotul de pe Mono. Și dacă există cineva care poate câștiga cursa asta sub nasul veteranilor, atunci tu ești acela.

Mai mult felul cum i-o spusese conta. Simți cum i se încălzește inima, totul în el. Îi aruncă fără să vrea o privire iute, scrutătoare, gânditoare și o clipă îi întâlnește privirea neșovăielnică și i se păru că citește în ochii ei ceva mult mai de valoare decât lotul pe care Cyrus Johnson n-a reușit să-l înregistreze.

— Bine, o fac, spuse el, am să câștig.

Sclipirea de bucurie din ochii ei părea să promită o răsplată mult mai mare decât tot aurul lotului de pe Mono. Îi văzu mâna cum i se frământă în poală. La adăpostul feței de masă, întinse mâna și simți strângerea puternică a degetelor ei de femeie care stârni un alt val de căldură în tot trupul lui. „Dar ce-o să zică Shorty”, îi trecu lui în chip ciudat prin minte, când își retrase mâna. Se uită aproape cu gelozie la chipurile lui von Schroeder și Jones și se întrebă dacă nu intuiseră și ei ce femeie remarcabilă și minunată era cea care stătea acum lângă el. Fu adus la realitate de vocea ei și abia acum înțelese că fata vorbea de o bucată de vreme fără s-o audă.

— Știi, Arizona Bill e un indian alb, spunea ea. Iar Big Olaf e unul din cei care înfruntă ursul, un rege al zăpezilor, un sălbatic nemaipomenit. Ține la drum mai bine ca un indian, rezistă mai bine ca ei și n-a cunoscut niciodată altă viață decât lumea gerului și a pustietăților.

— Despre cine vorbești? interveni căpitanul Consadine, aflat de cealaltă parte a mesei.

— Despre Big Olaf, răspunse ea. Tocmai îi spuneam domnului Bellew ce minunat călător al părților e Olaf.

— Ai dreptate, tună vocea căpitanului. Big Olaf e cel mai strașnic călător pe Yukon. Când e vorba de gonit prin zăpadă și de mers pe ghețuri, pariez pe Olaf și contra diavolului. El a adus poșta guvernamentală în 1895, după ce alți doi curieri degeraseră pe Chillkoot și al treilea se înecase în inundațiile de la Treij de Mile.

Smoke merse în pas de plimbare până la Mono Creek, ferindu-se să obosească câinii înainte de marea cursă. Se familiariză cu fiecare milă a drumului și stabili unde se aflau locurile de schimbare a echipajelor. Atât de mulți se înscriuseră la cursa asta încât cele o sută și zece mile păreau a fi un continuu sat. De-a lungul drumului, erau peste tot locuri de schimbare a atelajelor. Von Schroeder intrase și el în cursă doar de dragul sportului și avea

nu mai puțin de unsprezece atelaje de câini, câte un grup de câini la fiecare zece mile. Arizona Bill fusese nevoit să se mulțumească doar cu opt, Big Olaf avea numai șapte, pe măsura celor ale lui Smoke. Mai erau în competiție încă vreo câteva zeci de oameni. Nu chiar în fiecare zi, nici măcar în nordul de aur, exista câte o cursă de câini, pentru un milion de dolari. Ținutul fusese stors de câini și prețul lor se dublase, se cvadruplase în, decursul acestei nebune aventuri.

Lotul cu numărul trei de pe Mono Creek era la zece mile mai sus de vărsare. Pe celelalte o sută de mile, concurenții urmau să alerge pe pieptul Yukonului înghețat. Pe lotul cu numărul trei propriu zis se ridicaseră vreo cincizeci de corturi și se îmbulzeau vreo trei sute de câini. Vechile jaloane înfipite cu șazeci de zile mai înainte de Cyrus Johnson erau încă în picioare și tot omul bântuise dincolo de hotarele lotului, fiindcă cursa cu câini avea să fie precedată de o cursă pe jos și una cu obstacole. Fiecare trebuia să jaloneze lotul din nou și asta însemna să plaseze doi piloni centrali și patru la colțuri și să traverseze de două ori pârâul, înainte de a o porni înapoi spre Dawson cu câinii.

În plus, aveau să se ia măsuri ca să nu fie unii mai „vrednici”. Lotul era liber pentru jalonat abia când ceasul avea să bată miezul nopții, vineri noapte și nimeni nu putea înfige jaloanele înainte de momentul acela. Fusese hotărârea împuternicitului terenurilor aurifere de la Dawson și căpitanul Consadine trimisese o trupă de poliție călare pentru a asigura respectarea acestei hotărâri. Se iscaseră discuții cu privire la diferența dintre ora solară și ora poliției, dar Consadine hotărâse că valabilă era ora poliției, ba mai mult, că valabil era numai ceasul locotenentului Polock.

Drumul pe Mono mergea de-a lungul albiei pârâului, era mai îngust de două picioare, semănând cu un șanț, de-o parte și de alta ridicându-se pereți de zăpadă, cum ninsese luni de zile. Și toată lumea se întreba cum va fi rezolvată problema a patruzeci și ceva de sănii și a trei sute de câini care urmau s-o pornească pe o pârtie atât de îngustă.

— Hmm! Făcu Shorty. O să fie cea mai afurisită harababură care s-a văzut vreodată. Nu văd cum s-ar putea rezolva, Smoke, decât să-ți croiești cale prin forță și sudoare. Dacă pârâul ar fi fost gheață curată-curată, tot n-ar fi fost loc decât pentru o duzină de sănii una lângă alta. Uite acum îmi trece prin cap că o să cam fie pâruială mare până când o să se înșire săniile una după alta. Și dacă ne iese careva în cale, lasă-mă pe mine să mă joc de-a pumnii.

Smoke își îndreptă umerii și răsă ca și cum n-ar fi pus preț pe sfaturile lui.

— Nu, să nu te bagi! strigă tovarășul său alarmat. Indiferent ce se întâmplă, să nu te bagi. Cu o încheietură zdrobită n-ai cum să stăpânești câinii pe o sută de mile și asta o să se întâmple dacă-ți proptești pumnul în falca vreunuia.

Smoke încuviință dând din cap.

— Shorty, ai dreptate. N-am voie să risc din cauza asta.

— Și să nu uiți, continuă Shorty, pe primele zece mile mă lași pe mine să mă opintesc și tu te cruți frumos cât poți mai mult. Te scot eu până la Yukon. După asta, treaba ta și a câinilor. Ei, cam care crezi tu e planul lui Schroeder? Prima sanie îl așteaptă la un sfert de milă în josul pâ râului și o să-l recunoască după o lanternă verde. Dar îl belim. Eu am să am o torță cu flacăra roșie.

Ziua fusese senină și rece, dar, spre seară, o pătură de nori se formă și acoperi fața cerului, iar la venirea nopții se lăsă beznă și se mai încălzi, promițând ninsoare. Termometrul arăta cincisprezece grade sub zero și iarna în Klondike, minus cincisprezece grade sub zero e o temperatură foarte ridicată.

Cu câteva minute înainte de miezul nopții, după ce-l lăsă pe Shorty cu câinii la cinci sute de iarzi mai în josul pâ râului, Smoke se alătură concurenților de la lotul numărul trei. Erau patruzeci și cinci de bărbați care așteptau declanșarea cursei pentru cele o mie de mii pe care Cyrus Johnson le lăsase să zacă în nisipul înghețat. Fiecare avea în mână șase jaloane, un mai imens de lemn și erau îmbrăcați într-o parka, semănând a bluză din țesătură groasă de bumbac.

Locotenentul Polock, înfilit într-o haină din blană de urs, își privea ceasul la lumina unui foc. Mai era un minut până la miezul nopții.

— Fiți gata, spuse el, ridicând un revolver în mâna dreaptă, în vreme ce urmărea brațul secundului.

Patruzeci și cinci de glugi erau date pe spate, patruzeci și cinci de perechi de mâini așteptau fără mânuși, patruzeci și cinci de perechi de mocasini stăteau încordate, înfipse în zăpada bătută. De asemenea, în zăpadă erau înfipse patruzeci și cinci de jaloane și tot atâtea maiuri stăteau gata ridicate în aer.

Împușcătura răsună, maiurile izbiră. Drepturile lui Cyrus Johnson asupra acestui milion de dolari expiraseră.

Smoke înfipse jalonul și porni în goană împreună cu alți doisprezece în fruntea plutonului. La colțurile de hotar fuseseră aprinse focuri și lângă fiecare stătea câte un polițist, cu o listă în mână, verificând numele concurenților. Fiecare era obligat să-și strige numele și să-și arate fața. Nu se permitea înfigerea jaloanelor de către împuterniciți, în vreme ce adevăratul concurent o pornise de-acum și gonea pe pârție la vale.

La primul dintre colțuri, lângă jalonul lui Smoke și-l înfipse și Schroeder. În vreme ce-l băteau cu maiurile, din spate veniră alții, îmbulzindu-se atât de rău încât se încurcau unul pe altul. Făcându-și loc cu greu prin înghesuală, Smoke își strigă numele și-l zări pe baron izbindu-se de un alt concurent venit în goană, alunecând și fiind azvârlit în zăpadă. Dar Smoke nu mai așteptă să vadă urmarea. Alții o porniseră înaintea lui. La lumina focului care era pe stinse, fu sigur că vede silueta uriașă a lui Big Olaf și la colțul de sud el și Smoke își înfipseră jaloanele unul lângă celălalt.

Nu era treabă ușoară cursa preliminară cu obstacole. Perimetrul lotului totaliza aproape o milă, în cea mai mare parte pe teren accidentat, acoperit de zăpadă, un podiș numai dâmburi. În jurul lui Smoke nu vedeai decât oameni

care se împiedicau și cădeau și de mai multe ori și el se trezi aruncat înainte în patru labe. La un moment dat, Big Olaf căzu chiar în fața lui pe neașteptate, încât mai-mai să se prăvălească și Smoke peste el. Jalonul de mijloc, pe latura de sus, era înfipt în malul pârâului, după care concurenții își dădeau drumul la vale, traversând albia, pentru ca să se cațere apoi pe celălalt, mal. Aici, în vreme ce escalada malul, o mână îl apucă de gleznă și-l trase înapoi. Era imposibil de distins, la lumina chioară a unui foc depărtat, cine fusese cel care-i jucase renghiul. Dar Arizona Bill, care pățise la fel, se ridică în picioare și trânti un pumn în mutra nelegiuitului. În vreme ce se chinuia să se ridice în picioare Smoke văzu și auzi ce se petrece, dar, înainte de a apuca să se opintească să urce din nou malul, se trezi și el cu un pumn care-l lăsă pe jumătate năuc în zăpadă. Se ridică clătînându-se, dibui omul și își făcu vânt să-i ardă una în bărbie, când își aminti de sfatul lui Shorty și se stăpâni. În clipa următoare, izbit sub genunchi de un trup venind la vale se prăbuși din nou.

Era un mic aperitiv pentru ceea ce avea să urmeze când indivizii vor ajunge la sănii. De pe malul celălalt, oamenii veneau buluc și se repezeau în grămadă. Dădeau buzna să urce malul în grupuri și tot în grupuri erau târâți la vale de tovarășii lor la fel de nerăbdători. Se împărțeau pumni, din piepturile care abia mai găfâiau țâșneau blesteme, iar Smoke, amintindu-și în mod ciudat chipul lui Joy Gastell, își mărturisi nădejdea că indivizii nu aveau de gând să se folosească și de maiuri. Îmbrâncit, călcat în picioare, căutând nebunește în zăpadă jaloanele pierdute, în cele din urmă se strecură din vălmășag și atacă malul mai departe. Și alții făceau același lucru și așa i-a fost norocul să i-o ia mulți înainte în cursa pentru colțul de nord-vest.

Când ajunse la cel de-al patrulea colț, se trezi zburând cu capul înainte și în cădere își pierdu jalonul care-i mai rămăsese de bătut. Cinci minute întregi bâjbâi prin întuneric înainte de a reuși să-l găsească și, în vremea asta, o mulțime de concurenți, abia răsuflând, trecură înainte. De la acest ultim colț până la pârâu începu să-i întreacă pe cei pentru care goana asta de o milă întreagă fusese prea mult. În albia râului izbucnise iadul de pe lume. Vreo duzină de sănii erau claie peste grămadă, răsturnate și în încăierarea asta erau antrenați vreo sută de câini. Printre ei se zbăteau oamenii, trăgând de animalele care se încurcaseră în hamuri lovindu-le cu ciomege.

Coborând în salturi malul, dincolo de trecătoarea blocată, Smoke ajunse la pârta bătătorită bine și începu să înainteze iute. Aici, în refugii cu zăpada bătută, lângă pârta, așteptau săniile și oamenii să apară concurenții din urmă. Din spate, se auzi hămăitul câinilor porniți în goană și Smoke abia avu vreme să se arunce în zăpada adâncă. O sanie fulgeră pe lângă el și reuși să-l recunoască pe cel care stătea în genunchi și urla nebunește. Abia trecuse de el când sania se opri cu un trosnet și se auzi hărmălaie de încăierare. Câinii unei sănii care aștepta într-un adăpost pe margine, când văzură cealaltă sanie că trece pe lângă ei, se smuciră din mâinile celui care-i supraveghea și se repeziră la ceilalți.

Smoke se aruncă înainte și trecu pe lângă încăierare. Zărea înainte lanterna verde a lui von Schroeder și, chiar mai jos de ea, torța roșie care indica propriul său atelaj. Doi oameni cu niște ciomege scurte stăteau între sanie și pârție și păzeau câinii lui von Schroeder.

— Haide Smoke, haide, Smoke! îl auzea el pe Shorty strigând îngrijorat.

— Vin! îngăimă el gâfâind.

În jurul acelei făclii roșii văzu că zăpada fusese răscolită și bătătorită și, după cum sufla tovarășul lui, Smoke își dădu seama că avusese loc o bătălie și acolo. Se îndreptă clătînându-se spre sanie și în clipa în care se prăbuși pe ea, Shorty pocni din bici și urlă:

— La drum, diavolilor, la drum!

Câinii se opintiră în pieptare și sania țâșni înainte cu o smucitură. Erau niște animale mari, atelajul cu dulăi de Hudson, câini de prima mână, aparținând lui Hanson și pe aceștia îi alesese Smoke pentru prima etapă, care însemna parcursul de zece mile de pe Mono, drumul greu pe scurtătura de la întinsură gurii de vărsare și primele zece mile de pe pârția Yukonului.

— Câți sunt înainte? întrebă el.

— Ține-ți gura și cruță-ți plămâni îi răspunse Shorty. Hei! Bestiilor. Trageți, trageți cu suflet!

Shorty alergă în urma saniei, ținându-se de o funie scurtă. Smoke nu-l vedea, cum nu vedea nici sania pe care zăcea întins cât era de lung. Focurile rămăseseră în urmă și goneau cât de tare erau în stare să fugă câinii printr-un zid de beznă. Bezna părea aproape lipicioasă, într-atât de mult căpătase consistența unei materii.

Smoke simți cum sania merge numai într-o singură tălpică, luând o curbă invizibilă și din față se auzi hămăitul câinilor și înjurăturile oamenilor. Mai apoi momentul acesta a primit numele de coliziunea Barnes-Sloucum. Echipajele celor doi se ciocniseră, mai întâi și apoi, peste ei, în plină viteză, dădură buzna și cei șapte dulăi mari ai lui Smoke. În atmosfera încordată din acea noapte, de pe pârâul Mono, fiecare din acești câini, de fapt niște lupi nici pe jumătate domesticiți, se încăierară nebunește. Cum în Klondike câinii nu sunt conduși din frâie, nu pot fi opriți decât prin voce, așa încât nu era chip să se pună capăt balamucului acestei încăierări care se desfășura între malurile înguste ale pârâului. Din spate, sanie după sanie se arunca în învălmășag. Unii, care reușiseră aproape să-și descâlcească atelajul din acel talmeș-balmeș, erau copleșiți de noua avalanșă de câini – toți bine hrăniți, odihniți și numai buni să se ia la harță.

— Nu-i scăpare decât dacă dobori tot ce-ți iese în cale, tragi de sanie afară și-ți croiești drum cu forța! urlă Shorty în urechea tovarășului său. Dar ai grijă de încheieturi! Scoate tu câinii și lasă-mă pe mine să mă descurc cu pumnii.

Smoke nu și-a adus bine aminte niciodată ce s-a întâmplat în următoarea jumătate de oră. În cele din urmă, ieși frânt, luptându-se să-și tragă sufletul, cu falca umflată de un pumn, umărul îl cam durea de la o

lovitură de ciomag, pe un picior, unde-și băgase colții o javră sângele curgea șiroaie iar amândouă mânecile hainei erau zdrențe. Ca în vis, în vreme ce hărmălaia luptei se auzea în urmă, îl ajută pe Shorty să înhame câinii. Unuia, care era pe moarte, îi tăiară chinga și-l scoaseră afară și pe întunericul acela se chinuiră să cârpească hamul rupt.

— Acum întinde-te, încearcă să-ți tragi sufletul și să-ți revii, îi porunci Shorty.

Și din nou câinii se puseră pe goană, prin mijlocul beznei, pe Mono la vale, fără să dea o clipă semne de oboseală, apoi peste întinsură de la vărsare și intrară pe pârția Yukonului. La întretăierea cu pârția principală de pe râu, cineva aprinsese un foc și aici își luă la revedere și Shorty. Și pe când sania țâșnea în urma câinilor care zburau, la lumina aceluia foc, avu Smoke o altă viziune de neuitat a nordului: Shorty, cu un ochi vânăt umflat și închis, monturile pumnilor zdrelite și zdrobite, cu un braț sfâșiat de colți de câine de pe care curgea un șuvoi neostoit de sânge, clătinându-se și cufundându-se în zăpada afânată, urla, transmițându-i tovarășului său încurajările de despărțire.

— Câți sunt înainte? întrebă Smoke în momentul în care-și abandonă sania cu dulăii din Hudson și se arunca pe cea care-l aștepta, la prima stație de schimb.

— Am numărat unsprezece, îi strigă omul din urmă, pentru că el o și pornise, după câinii care se aruncaseră înainte, la drum.

Trebuiau să-l poarte cincisprezece mile, până la următorul popas, când avea să ajungă la gura de vărsare a râului White. Acum avea nouă câini la sanie, dar era cel mai nevolnic atelaj. Etapa de douăzeci și cinci de mile de la râul White la Șaij' de Mile o împărțise în două, din cauza talmeș-balmeșului de ghețuri și acolo, fuseseră postate două dintre cele mai zdravene, mai bune echipaje.

Stătea întins pe sanie, cu fața în jos, ținându-se cu amândouă mâinile. Ori de câte ori câinii dădeau semne că vor să slăbească din vigoarea goanei, se ridica în genunchi și, urlând și îndemnându-i, abia ținându-se cu o mână, îi lovea la întâmplare cu biciul. Așa nevolnic cum era atelajul lui, reuși să depășească alte două până la râul White. Aici, în momentul înghețului, buluceala ghețurilor formaseră un fel de zăgaz, îngăduind apei libere din spatele digului să înghețe formând, o întinsură netedă de vreo jumătate de milă. Această porțiune bună îngăduia concurenților să-și schimbe din fugă săniile și, pe tot parcursul traseului, ei își fixaseră popasurile de schimb înaintea unor astfel de îngrămădiri de ghețuri.

După ce trecu stăvilarul de gheață Smoke ieși în goană la întinsoare și începu să strige tare:

— Billy! Billy!

Billy îl auzi și-i răspunse și la lumina numeroaselor focuri aprinse pe gheață, Smoke văzu o sanie țâșnind dintr-o coastă a părții și venind lângă el. Avea câini odihniți și începea să-l depășească. Când săniile se apropiară, Smoke sări în cealaltă și, prompt, Billy se rostogoli jos.

— Unde-i Big Olaf? urlă Smoke.

— În frunte, îi răspunse vocea lui Billy.

Focurile rămaseră în urmă și Smoke gonia din nou prin marea aceea de beznă. Peste zăgazurile de gheață ale acestei etape, unde drumul trecea printr-un haos de sloiuri ieșite în afară, Smoke coborî de pe buza din față a saniei și începu să trudească din greu, ținându-se de o frânghie, în urma atelajului de câini și reuși astfel să mai depășească încă trei sănii. Mereu se întâmplă câte un accident și auzea oameni care se chinuiau să scoată câinii din curele și să repare hamurile.

Printre barierele de gheață ale următoarei etape, mai scurte, până la Șaij' de Mile mai trecu pe lângă două echipaje. Și, ca să știe și el într-adevăr ce pățiseră ceilalți, unul din câinii lui își scrânti o labă, nu mai era în stare să țină pasul cu ceilalți și se târa în hamuri. Furioși, cei de alături săriră cu colții la el și Smoke fu nevoit să se repeadă la ei cu coada grea a biciuștii. În vreme ce tăia legăturile animalului rănit ca să-l dea de-o parte, auzi din urmă hămăiala unor câini și o voce cunoscută. Era von Schroeder. Smoke urlă, prevenindu-l pentru a-l împiedica să se izbească de el, iar baronul, îndemnându-și animalele s-o ia la stânga și mânuind prăjina de sanie, trecu pe alături la vreo douăsprezece pași. Cu toate astea, bezna era atât de chioară încât Smoke îl auzi trecând, dar de văzut nu-l văzu.

Pe întinsura netedă de gheață din apropiere de factoria de la Șaij' de Mile, Smoke mai ajunse din urmă două sănii. Tocmai schimbaseră echipajele și vreme de cinci minute, toți trei goniră umăr la umăr, fiecare dintre conducători în genunchi repezind cu generozitate biciul și urletele asupra câinilor înnebuniți. Smoke studiase sectorul acesta de drum și acum, la lumina a numeroase focuri, zări silueta abia conturată a unui pin înalt de pe mal. Dincolo de acest pin venea nu numai din nou bezna, ci se întrerupea brusc și întinsură. Știa că acolo pârția se îngusta, îngăduind doar trecerea unei singure sănii. Aplecându-se mult înainte, prinse de capătul hamurilor și se trase cu sania care sălta până ajunse la câinele rotaș. Apucă animalul de picioarele de dinapoi și-l răsturnă. Câinele, cu un mârâit plin de furie, încercă să-l sfâșie cu colții, dar fu tras înainte de ceilalți câini din atelaj. Corpul celui doborât se dovedi a fi o frână bună și celelalte două echipaje, care fuseseră până atunci alături, țâșniră înainte în beznă, îndreptându-se spre gâtuitură.

Smoke auzi trosnetul și urletele coliziunii, dădu drumul rotașului, sări și apucă prăjina de sanie și-și îndemnă câinii spre dreapta, prin zăpada afânată, unde animalele se opinteau îngropate în zăpadă până la gât. A fost o muncă disperată, dar reuși să treacă de cele două sănii încurcate și ieși din nou la pârția bătătorită.

La popasul de la Șaij' de Mile, Smoke postase al doilea atelaj de câini mai nevolnici și, deși drumul era bun, el reduse parcursul la numai cincisprezece mile. Urmau alte două atelaje care să-l ducă până la Dawson și apoi până la biroul de înregistrare a terenurilor aurifere și pentru aceste porțiuni Smoke își alese două echipaje cu cei mai buni câini. Însuși Sitka Charley îl aștepta cu cei

opt câini polari care să-l poarte pe Smoke în zbor de-a lungul celor opt mile, iar apoi pentru finis, o etapă de cincisprezece mile, îl aștepta propriul său atelaj, câinii cu care fusese toată iarna și cu care făcuse expediția în căutarea Lacului Surprise.

Cei doi pe care-i lăsase încurcați la Șaij' de Mile nu reușiră să-l mai ajungă, dar, pe de altă parte, nici el nu reuși să întrecă cele trei sănii care erau înaintea lui. Animalele lui trăgeau din toată inima, deși le cam lipsea vâna și iuțea și nu era nevoie să-i îndemne prea mult pentru a se opinti din răspuțeri. Lui Smoke nu-i mai rămăsese nimic de făcut decât să stea întins cu fața în jos și să se țină bine. Din când în când ieșea din beznă, în lumina aruncată de vreun foc întetit, surprindea dintr-o sclipire câțiva oameni înfodoliți în blănuri, stând lângă atelajele cu câini înhămați și așteptând, pentru a se arunca din nou în beznă. Gonea milă după milă, în urechi doar cu scrâșnetul tălpilor saniei. Aproape instinctiv își alegea locul nimerit când sania zvâcnea înainte, sau se sălta pe jumătate în sus, sau derapa din cauza smuciturilor, a lunecării laterale sau la câte un cot.

Când ajunse să-și schimbe animalele ostenite cu cei opt câini polari odihniți, tocmai începea să se crape de ziuă. Deși mai ușori decât dulăii de Hudson, câinii polari erau mai iuți și goneau cu ușurința și rezistența lupilor adevărați. Sitka Charley îi strigă din urmă ordinea concurenților aflați în față. Big Olaf era primul, Arizona Bill al doilea și von Schroeder al treilea. Erau cei trei oameni socotiți a fi cei mai buni din tot ținutul. De fapt înainte de a părăsi Dawsonul, pariurile cu cea mai mare popularitate îi așezaseră exact în această ordine. În vreme ce ei concureau pentru un milion, cel puțin altă jumătate de milion fusese pusă la bătaie de cei care mizaseră pe rezultatul acestei competiții. Nimeni nu pariase pe Smoke, care, în ciuda celor câteva isprăvi cunoscute, era încă socotit un chekako și mai avea multe de învățat.

Cum se făcuse mai multă lumină, Smoke desluși o sanie înainte și în jumătate de oră, câinele lui înaintaș era în coada ei. Abia când omul din cealaltă sanie întoarse capul și se salutară, Smoke îl recunoscu pe Arizona Bill. Se vedea că von Schroeder îl întrecuse. Pârția era o panglică bine bătătorită, dar îngustă, între malurile de zăpadă afânată și încă jumătate de oră Smoke fu nevoit să meargă în urmă. Apoi depășiră o barieră de gheață și ajunseră la o întinsura netedă unde erau niște sănii de schimb și zăpada fusese bătătorită pe o suprafață mare. Ridicându-se în genunchi, învârtind biciul deasupra capului și urlând, Smoke își îndemnă câinii și ajunse să gonească piept la piept cu Arizona Bill, apoi i-o luă înainte.

Bill începu să piardă teren foarte încet, iar când se zări ultimul popas de schimbare a săniilor, acesta rămăsese cu o jumătate bună de milă în urmă. În față, aproape unul de altul, goneau Big Olaf și von Schroeder. Din nou Smoke se ridică în genunchi și-și îmboldi câinii osteniți făcându-i să se arunce într-o goană cum numai un om care știe să conducă din instinct câinii o poate scoate de la ei. Se apropie mult de sania lui von Schroeder și în acesta ordine dădură năvală cele trei sănii pe întinsură netedă de după un zăgaz de sloiuri unde

așteptau o mulțime de oameni și câini. Dawsonul se afla la numai cincisprezece mile mai departe.

Von Schroeder, care schimbase echipajele tot la zece mile, făcuse schimbul cu cinci mile înainte și avea să-l facă pe următorul cinci mile mai departe. Așa că el continuă să gonească, menținându-și fugarii în plină viteză. Big Olaf și Smoke făcură schimbul din fugă și câinii odihniți îndată recâștigară ceea ce pierduseră în favoarea baronului. Big Olaf trecu pe lângă el și Smoke îl urmă pe pârția îngustă.

„Bine, dar încă nu destul de bine”, îl parafrază el pe Spencer pentru uzul propriu.

De von Schroeder, aflat acum în urmă, nu se mai temea, înainte îl avea pe cel mai strașnic conducător de câini din tot ținutul. Părea imposibil să-l depășească și pe acesta. De nenumărate ori Smoke își îndemnă înaintașul să se apropie de sania celuilalt, dar de fiecare dată Big Olaf mai găsea un dram de putere și se ținu la distanță, în cele din urmă, Smoke se mulțumi să păstreze același ritm și să se țină scai de el. Cursa nu era terminată decât atunci când unul din ei avea s-o câștige și pe următoarele cincisprezece mile multe se puteau întâmpla.

Și cu trei mile înainte de Dawson se întâmplă ceva. Spre surprinderea lui Smoke, Big Olaf se ridică în genunchi și cu blesteme și cu șfichiul biciului începu să stoarcă ultimele drame de putere din biete animale. Era un sprint care ar fi trebuit păstrat pentru ultima sută de iarzi și nu cu trei mile înainte de finish. Deși însemna să-ți omori câinii, Smoke procedă și el la fel. Ceata lui de câini era superbă. Nu erau pe Yukon câini care să muncească mai mult și să se mențină într-o formă mai bună, în plus, Smoke trudise cu ei, mâncase și dormise laolaltă cu ei, cunoștea fiecare animal în parte știa cum să ajungă mai ușor la mintea lui și să scoată de acolo ultima picătură de voință.

Urcară un zăgaz mic de sloiuri și ajunseră pe întinsura netedă. Big Olaf era la numai cincizeci de picioare înainte. Dintr-o parte a părții țâșni o sanie și veni în goană spre el și Smoke înțelese acum sprintul acela cumplit al lui Big Olaf. Încercase să câștige avantaj pentru schimbarea atelajelor. Echipajul acesta de animale odihnite, care să-l repeadă pe ultima etapă, fusese o mică surpriză de-a lui. Nici cei mai înfocați sprijinitori ai lui nu știau de asta.

În timpul schimbării saniei, Smoke se strădui cu disperare să-l întreaacă. Îndemnându-și din răspuseri câinii, aceștia înghițiră cele cincizeci de picioare care-i despărteau. Urlând și punându-se cu biciul pe animale, se apropie de sania celuilalt până când fruntașul lui ajunsese lângă rotașul lui Big Olaf. De cealaltă parte, era sania de schimb, gonind alături. La viteza aceea, Big Olaf nu îndrăznea să sară în cealaltă. Dacă nimerea alături și cădea, Smoke avea să fie în frunte și el pierdea cursa.

Big Olaf încercă să țâșnească înainte și-și îndemnă câinii făcându-i să se opintească strașnic în hamuri, dar înaintașul lui Smoke gonea tot alături de rotașul lui Olaf. Jumătate de milă, cele trei sanii au gonit val-vârtej, alături una de alta. Dar întinsura aceea netedă se cam termina și Big Olaf riscă. Când cele

două sănii lunecară una spre alta, sări și deîndată ce nimeri pe cealaltă, el și era în genunchi, îndemnând cu strigăte și cu biciul atelajul proaspăt. Întinsura se îngustă spre pârtie și Big Olaf țâșni cu câinii lui înainte, prinse pârtia cu numai un iard înaintea lui Smoke.

„Omul nu e cu adevărat învins decât la urmă”, își spuse Smoke și indiferent cât de bine își conducea câinii, Big Olaf nu reuși să se scuture de el. Niciunul dintre cetele lui de câini din noaptea aceea n-ar fi rezistat la goana aceea ucigătoare, ținând piept unui atelaj de animale odihnite, niciunul în afară de acela pe care-l avea acum. Cu toate acestea, goana era ucigătoare și când începură să facă cotul spre Klondike City, simți cum vigoarea animalelor lui începe să se topească. Aproape pe nesimțite, rămâneau în urmă și pas cu pas Big Olaf se îndepărta până când ajunse să fie cu vreo zece iarzi înainte.

Din pieptul mulțimii din Klondike City, care se îmbulzea pe gheață, țâșniră urale. Aici râul Klondike se vărsa în Yukon și jumătate de milă mai departe, râul Klondike, pe malul de nord, se ridica orașul Dawson. O explozie și mai nebunească de urale izbucni deodată și Smoke surprinse cu coada ochiului o sanie care țâșni dintr-o parte a pârtiei spre el. Recunoscu îndată minunatele animale înhămate la atelaj. Erau ale lui Joy Gastell. Și-i mâna chiar Joy Gastell în persoană. Gluga de la parka ei din blăniță de veveriță zăcea aruncată pe spate, dezvăluindu-i ovalul de camee al feței, subliniat și de părul bogat, își aruncase și mănușile și, într-una din mâinile goale strângea biciul, iar cu cealaltă se ținea de sanie.

— Sări! îi strigă ea când înaintașul ei începu să mârâie la cel al lui Smoke.

Smoke se prăvăli pe sanie, în spatele ei. Sania se clătină periculos din cauza șocului corpului său, dar fata se și ridicase în genunchi și învărtea biciul.

— Mână! Hai! Valea, valea! țipa ea, iar câinii începură să hămăie și să latre din cauza efortului și dorinței de a-l ajunge pe Big Olaf.

Și atunci, când înaintașul lui atinse coada saniei de dinainte și pas cu pas ajungea pe aceeași linie, imensa mulțime de pe malul de la Dawson înnebuni cu totul. Și se adunase popor de oameni, fiindcă toți își părăsiseră uneltele pe toate concesiunile de pe pâraie și veniseră să vadă rezultatul cursei și apropiatul sfârșit al goanei pe o sută și zece mile îngăduia orice nebunie.

— Când ajungem în frunte, eu mă arunc jos! îi strigă Joy peste umăr. Smoke încercă să protesteze.

— Și fii atent la curba aceea foarte strânsă la jumătatea pantei malului, îl preveni ea.

Cele două sănii goneau una lângă alta, câine lângă câine, la șase pași distanță. Big Olaf, folosindu-și din plin glasul și biciul, reuși să se mai mențină în același ritm un minut, apoi, încet, încet, inci cu inci, înaintașul saniei lui Joy începu să-l depășească pe celălalt.

— Fii gata! îi strigă ea lui Smoke. Într-un minut te las. Ia biciul.

Și chiar în clipa în care întindea mâna să apuce biciul, auziră urletul de avertizare al lui Olaf, dar prea târziu. Înaintașul lui Olaf, turbat că era depășit, se răsucise să se arunce la celălalt. Colții lui se înfipseră în coasta înaintașului lui Joy. Cele două cete de câini se repeziră una la beregata celeilalte. Săniile veniră peste bestiile încăierate și se răsturnară. Smoke se chinui să se ridice în picioare și încercă s-o salte și pe Joy. Dar ea îi dădu un brânci și-i strigă:

— Du-te! Du-te!

Big Olaf gonea pe jos, cu vreo cincizeci de pași înainte, hotărât să încheie cursa, Smoke se supuse și când ajunseră la poalele malului pe care se afla orașul Dawson, era pe urmele celuilalt, dar la deal, pe panta malului. Big Olaf se opinti urieșește, întrecându-l cu vreo duzină de pași.

La cinci cvartale în josul străzii principale se afla biroul de înregistrare a concesiunilor aurifere. Strada gema de lume, care parcă aștepta să vadă desfășurarea unei parăzi. De data asta, Smoke îl ajunse pe uriașul său rival numai cu multă greutate și chiar și atunci nu izbuti să-l întrecă nici cu un pas. Goneau cot la cot, prin culoarul îngust dintre zidul neîntrerupt al mulțimii care izbucnise în urale. Când unul, când celălalt, numai cu un enorm efort, izbutea să câștige câțiva inci, doar pentru a-i pierde imediat.

Dacă pentru câini goana aceea fusese dărâmătoare, cea de acum nu era mai puțin ucigătoare. Dar cursa era pentru un milion de dolari și pentru a câștiga cea mai mare cinste în ținutul Yukonului. Singurul gând în afară de cel al cursei care-i trecu prin minte lui Smoke pe această ultimă etapă nebunească era legat de uimirea de a vedea că existau atâția oameni pe Klondike. Până atunci nu-i întâlnise niciodată pe toți strânși laolaltă.

Simți cum, fără să poată face ceva, rămânea în urmă și Big Olaf, țâșni cu pași mari în frunte. Lui Smoke i se păru că inima are să-i plesnească, iar picioarele parcă nici nu mai erau ale lui. Știa doar că, sărmanele, goneau sub el, dar nu-și dădea seama cum de reușea să le facă să se miște atât de nebunește și nici cum izbutise să le mai transmită voință și să le silească să-l poarte până când ajunse din nou cot la cot cu concurentul său.

Dinaintea lor se ivi ușa deschisă a biroului de înregistrare. Amândoi țâșniră într-un zadarnic sprint final. Niciunul nu reuși să-l depășească pe celălalt, atinseră ușa cot la cot, se izbiră violent unul de altul și se prăbușiră cu capul înainte pe podeaua biroului.

Se săltară în capul oaselor, dar erau prea sfârșiți ca să se mai ridice în picioare. Big Olaf, cu sudoarea curgându-i șiroaie pe el, gâfâia chinuit, bătu aerul cu brațele și încercă zadarnic să scoată o vorbă. Atunci întinse brusc mâna adversarului său, gest cât se poate de elocvent. Smoke întinse și el mâna și-o strânsură.

— Amândoi odată! îl auzi Smoke pe împuternicit spunând; dar numai ca prin vis și vocea se auzea foarte slab și de foarte departe. Tot ce pot să spun e că ați câștigat amândoi. Trebuie să va împărțiți concesiunea. Sunteți asociați.

Își strânseseră mâinile, pompând cu ele în sus și-n jos în semn de ratificare a acestei hotărâri. Big Olaf dădea din cap cu violență și se chinuia să zică ceva. În cele din urmă reuși să îngaime:

— Afurisit chekako! exclamă el cu admirație. Nu știu cum ai izbutit, dar ai izbutit!

Afară, mulțimea se îmbulzea zgomotoasă, în vreme ce biroul gema de lume. Smoke și Big Olaf încercară să se salte și se ajutară unul pe celălalt. Smoke simți că nu-l prea țineau picioarele și făcu câțiva pași ca un om beat. Big Olaf se îndreptă șovăind spre el.

— Îmi pare rău că dulăii mei s-au repezit la ai dumitale.

— Nu era nimic de făcut, îi răspunse Smoke gâfâind. Te-am auzit când ai strigat, prevenindu-mă.

— Dar, ia ascultă, continuă Big Olaf cu o lucire în ochi. Fata aia – afurisit de minunată fată, așa-i!

— Afurisit de minunată! fu de acord și Smoke.

MĂRUNTELUL.

— Tare așa fi vrut să nu te văd atât de îndărătnic când îți pui ceva în cap, mormăi Shorty. Mie de ghețarul acela mi-e a' dracului de teamă. Nimeni n-ar trebui să se avânte într-acolo de unul singur.

Smoke râse înveselit și-și plimbă privirea în sus, pe fața strălucitoare a ghețarului destul de mic ce închidea gura văii.

— De-acum suntem în august și de două luni zilele sunt tot mai scurte, rezumă el situația. Tu te pricepi la cuarț, eu nu. Eu pot căra însă mâncarea, în vreme ce tu te ții de filonul principal. Salutare. Măine seară sunt înapoi.

Se întoarse și porni la drum.

— Da' am eu așa o presimțire că o să se întâmple ceva, îi strigă Shorty din urmă încercând să-l convingă.

Dar, în loc de răspuns, Smoke râse batjocoritor. Ținu drumul pe firul acelei mici văi, în jos, din când în când își ștergea fruntea de sudoare, în vreme ce sub tălpi strivea vreji de zmeură de munte și ferigi delicate, ce creșteau alături de petice de gheață rămasă în locurile mai ferite de soare.

La începutul primăverii, el și Shorty urcaseră pe râul Stewart și trecuseră prin uluitorul haos din regiunea în care se afla Lacul Surprise. Și pierduseră zadarnic, rătăcind de colo-colo, toată primăvară și jumătate de vară și tocmai când erau pe cale să se întoarcă dădură cu ochii de înșelătoarea întindere de apă, al cărei fund era pavat cu aur și ademenise și păcălise o generație întregă de mineri. După ce-și făcură tabăra în vechea cabană pe care o descoperise Smoke cu prilejul celeilalte vizite, aflară trei lucruri: mai întâi că pepitele mari căptușeau din gros fundul lacului, apoi că pentru a recupera aurul se puteau face scufundări doar în zonele cu apă mică, numai că temperatura apei era ucigătoare și în al treilea rând că lucrările de drenare a lacului erau copleșitoare, peste puterile a doi oameni, în scurta jumătate a atât de scurtei veri care rămăsese. Totuși, nedezarmând, ghicind după suprafața neșlefuită a pepitelor că acestea nu fuseseră minate de apa prea departe de locul de origine,

se apucară amândoi să caute filonul principal. Traversaseră ghețarul cel mare care domina amenințător de pe buza de sud a munților și se afundară amândoi în încâlcitura labirinturilor de pe viroagele și canioanele aflate de cealaltă parte care, pe vremuri, în acele mai ciudate chipuri, nefirești pentru un munte, se vărsau în lac.

Valea pe care cobora Smoke se lărgea treptat, cum e normal pentru oricare vale, dar la capătul de jos se strângea deodată între pereți înalți prăpăstioși de stâncă și era barată brusc de un alt perete transversal. La baza acestuia într-un haos de pietre sfărâmate, pârâul dispărea cu totul, croindu-și fără îndoială drum pe sub pământ. După ce se cațără pe peretele transversal, de sus, de pe creastă, Smoke văzu lacul apărând sub el. Spre deosebire de toate celelalte lacuri de munte pe care le văzuse, acesta nu era albastru. Verdele smarald intens trăda faptul că lacul nu era prea adânc. Și tocmai această mică adâncime făcea posibilă drenarea lui. De jur împrejur se ridica o învălmășeală de munți cu crestele rănite adânc de ghețari, având înfățișări grotești și grupați în chip ciudat. Totul era un talmeș-balmeș aiurit – un fel de coșmar de Dore. Priveliștea era atât de fantastică, nefirească, încât lui Smoke i se păru a fi mai degrabă peisajul cosmic creat în glumă, decât o întindere cu cap și coadă de pe suprafața pământului. În canioane dăinuiau o mulțime de ghețari, mulți dintre ei destul de mărunți și tocmai când privea, unul dintre ghețarii mai mari de pe malul de nord se surpă, prăbușindu-se în mijlocul unei explozii de trosnete și jeturi de apă aruncate în sus. De cealaltă parte a lacului, ce părea la mai puțin de jumătate de milă – dar, după cum știa ei bine, la cinci mile distanță – se vedeau pâlcul de molizi și cabana. Se mai uită o dată ca să se convingă și văzu că pe coșul ei fără putință de îndoială, se ridica un fir de fum. Cineva îi surprinsese taman când descoperiseră Lacul Surprise, își spuse el în concluzie și se întoarse să urce peretele dinspre sud.

De pe creasta acestuia, coborî într-o văioagă, acoperită cu flori și parcă adormită de bâzâitul albinelor. Valea arăta așa cum trebuia să arate orice vale cu bun simț, care avea tot dreptul să dea spre lac. Dar ceva nu era în regulă și anume lungimea ei: dacă avea o sută de iarzi; în capătul de sus se termina într-un perete vertical de o mie de picioare înălțime, peste buza căruia se prăvălea, transformându-se în voaluri de ceață, un pârâiaș.

Urcând alene în bătaia soarelui Smoke simți și mai mult fum de după o ieșitură stâncoasă. Când dădu colțul, auzi un fluierat vesel și un bocănit ușor care bătea ritmul. Apoi îl zări și pe individ, cu un bocanc întors cu talpa în sus, pe genunchi, bătând ținte în pingele.

— Salutare, îl întâmpină străinul și Smoke îl simpatiza de cum îl văzu. Tocmai la timp pentru o gustare. În ibric e niște cafea, câteva turle reci și carne prăjită.

— Merg pe mâna ta, chiar de pierd, acceptă Smoke invitația și se așeză jos. Am mâncat cam pe sponci în ultima vreme, dar în cabană e mâncare din belșug.

— Ai traversat lacul? Taman asta voiam să fac și eu.

— Se pare că Lacul Surprise începe să se populeze, se plânse Smoke în vreme ce golea cana de cafea.

— Haide, haide, glumești, nu-i așa? exclamă omul cu uimirea zugrăvită pe chip.

Smoke râse.

— Uite așa îi ia pe toți pe nepregătite. Vezi țancurile acelea înalte dinspre nord vest? De acolo am privit pentru prima oară lacul. Pe neașteptate. Deodată de acolo mi s-a dezvăluit dinaintea ochilor întregul lac. Și tocmai renunțasem să-l mai caut.

— Așa am pățit și eu, încuviință celălalt. Pornisem înapoi și mă pregăteam să ajung la Stewart aseară, când, deodată, am dat cu ochii de lac. Dacă ăsta-i Lacul Surprise, atunci unde-i râul Stewart? Și pe unde am tot rătăcit toată vremea? Dar dumneata cum de-ai ajuns aici? Și cum te cheamă?

— Bellew. Kit Bellew.

— Ei, păi am auzit de dumneata.

Ochii și chipul omului se luminau de un zâmbet și-i întinse iute mâna lui Smoke.

— Am auzit o mulțime, știu tot.

— Se vede că citești informațiile de la poliție și tribunale, pară Smoke cu modestie.

— Ntț! râse omul și clătină din cap. Nu mai departe povestea cursei de pe Klondike. Te-aș fi recunoscut și dacă ai fi fost bărbierit. Te-am urmărit zăpăcind toată mulțimea aceea de jucători când dădeai iama în ruleta de la Elkhorn. Mă numesc Carson, Andy Carson și nici nu pot să-ți spun cât de bucuros sunt că te-am întâlnit.

Era un om zvelt, pleznind de sănătate, cu niște ochi negri, vioi și un fel de magnetism al prieteniei.

— Și ăsta-i Lacul Surprise? murmură el nevenindu-i să creadă.

— Fără îndoială.

— Și fundu-i pavat cu aur?

— Bineînțeles. Uite și vreo câteva pietricele.

— Smoke băgă mâna în buzunarul de la haină și scoase la iveală vreo jumătate de duzină de pepite.

— Asta-i marfa. Nu-ți rămâne decât să ajungi până la fund, orbește dacă vrei și să iei și dumneata o mână. După aia alergi jumătate de milă să-ți pui sângele în mișcare.

— Doamne Dumnezeule, ce baftă chioară, dacă nu mi-ai fi luat-o înainte, blestemă el în chip ciudat și pe fața lui se zugrăvi dezamăgirea. Și eu care credeam că am să iau tot caimacul. Ei, oricum, a fost o distracție că am ajuns până aici.

— Distracție! exclamă Smoke. Dacă ajungem vreodată să punem mâna pe tot ce-i pe fund acolo, Rockefeller o să pară că nu face nici treizeci de cenți.

— Dar e al dumitale aurul! protestă Garson.

— Nici pomeneală, amice. Trebuie să pricepi că în toată istoria mineritului nu s-a descoperit niciodată un depozit de aur ca ăsta. O să trebuiască să punem umărul și eu și dumneata și toți prietenii de care avem parte ca să-l scoatem la lumină. Toată Bonanza și Eldorado, puse grămadă, nu sunt mai bogate decât o jumătate de acru de aici. Singura problemă e cum drenăm lacul. Va fi nevoie de milioane pentru treaba asta. Și nu mi-e teamă decât de un singur lucru: e atâta aur aici, încât dacă nu reușim să controlăm exploatarea lui, va aduce după sine devalorizarea aurului.

— Și-mi zici mie!... explodă Carson, dar își pierde glasul de uimire.

— Voi fi bucuros să te am alături. Va fi nevoie de un an sau doi și de toți banii de care putem face rost pentru a seca lacul. Se poate face. Am cercetat terenul. Dar va fi nevoie să adunăm toți oamenii din ținut dispuși să se angajeze și să muncească pe bani. O să avem nevoie de o armată întregă și chiar acum ne trebuie oameni de nădejde pentru pus bazele afacerii. Te prinzi?

— Dacă mă prind? Dar nu se vede? Senzația că sunt milionar e atât de puternică în mine încât nici nu mai îndrăznesc să traversez acum ghețarul acela mare. Nu-mi mai pot îngădui să-mi frâng gâtul. Păcat că nu am mai multe ținte de gheață. Când ai apărut tocmai o bătusem pe ultima. Cum e talpa dumitale? Ia să văd.

Smoke ridică un picior.

— Tocită și lustruită ca un ghețuș! strigă Carson. Dar știu că ai umblat! Stai puțin că-mi mai scot vreo câteva și ți le bat dumitale.

Dar Smoke refuză să-l mai asculte.

— Mai ales că, acolo unde începe gheața, am dosit o funie de vreo patruzeci de picioare. Am folosit-o eu și tovarășul meu când am venit înapoi. Va fi un fleac.

Era de urcat, drum greu. Soarele făcea suprafața gheții să lucească orbitor și de efort sudoarea le curgea prin toți porii. Întâlneau locuri pline de nenumărate fisuri și crevase, unde, după un ceas de trudă periculoasă, abia dacă înaintau cu o sută de iarzi. Pe la ora două după-amiază, lângă o băltoacă iscată în gheață, Smoke propuse o oprire.

— Să ne răzbunăm puțin pe ciozvărtele alea, spuse el. În ultima vreme nu prea am avut parte de ele și mă cam lasă genunchii. Și, în plus, cred că am traversat partea cea mai afurisită. Încă trei sute de iarzi și ajungem la stâncă tare, iar după aia e drum ușor, doar vreo câteva crevase mai parșive ne stau în cale și doar una e cu adevărat nenorocită, care duce de vale, pe mal. Acolo-i un pod de gheață cam șubred, dar eu și Shorty am reușit să-l trecem.

În timp ce înfulecau carnea prăjită, cei doi oameni au început să se confeseze și Andy Carson dădu cep istoriei vieții sale.

— Știam sigur că am să dau peste Lacul Surprise, mormăi el cu gura plină. Trebuia. Am pierdut cursa pentru concesiunile de la French Hill Benches, Big Skookum și Monte Cristo și nu-mi mai rămânea decât ori Lacul Surprise, ori falimentul. Și iată-mă-s! Nevastă-mea a presimțit că voi nimeri de data asta. Aveam și eu încredere, dar încrederea ei a dovedit-o pe a mea cu

totul. Nevastă-mea-i de stâncă, mănâncă foc, vână până-n vârful unghiilor, nu se dă bătută niciodată, agresivă de cum saltă pălăria. Femeia vieții mele, limpede ca lacrima. Uită-te și dumneata.

Deschise capacul ceasului și pe partea de dinăuntru, Smoke văzu lipită o fotografie mică a unei femei blonde, încadrată de o parte și de alta de chipul a câte unui copil zâmbitor.

— Băieți? întrebă el.

— Un băiat și o fată, răspunse celălalt mândru. Băiatul are un an jumătate.

Oftă.

— Or mai fi crescut, între timp, dar trebuie să mai așteptăm. Vezi, nevastă-mea a fost bolnavă. Cu plămâni. Dar știu că s-a luptat. Ce habar aveam noi de treaba asta? Eram funcționar, la căile ferate, în Chicago, când ne-am căsătorit. Cei din familia ei erau cam tuberculoși. Spuneau că treaba asta-i ereditară. Toți ai ei erau atinși. Au luat-o unul de la altul, dar nu știau bieții de ei. Credeau că au boala din naștere. Soarta. În primii ani am locuit cu ei. Mie nu-mi era teamă. În familia mea n-a avut nimeni tuberculoză. Și totuși m-am căpătuit și eu cu ea. Chestia m-a pus pe gânduri. Era contagioasă. Am luat-o respirând același aer cu ei. Eu și nevastă-mea am dezbătut problema până-n pânzele albe. Am renunțat la doctorul familiei și am consultat altul, mai la curent cu noutățile. Mi-a spus ceea ce bănuisem și eu și ne-a convins că Arizona ne-ar prii cel mai bine. Am ridicat ancora și am pornit. Bani nu, nimic. Am găsit o slujbă – cioban la oi, iar pe ea am lăsat-o să stea în oraș, un oraș de tuberculoși. Gemea de tebeciști. Cum eu îmi duceam viața și dormeam numai în aer liber, am început să mă pun pe picioare. Uneori treceau luni de zile până să mă întorc acasă. De câte ori veneam, ea arăta mai rău. Nu reușea să se îndrepte. Dar învățasem ceva. Am smuls-o din orașul acela și s-a apucat de păscut oile cu mine. Patru ani de zile încheiați am umblat, iarnă, vară, fie frig, fie zăpușeală, ploaie sau ninsoare, ger și toate celelalte, n-am avut acoperiș deasupra capului, schimbam tabăra mereu. Și să fi văzut cum ne-am schimbat – tuciurii ca murele, vioi ca niște indieni, tăbăciți ca pieile. Când am socotit că ne-am vindecat, am șters-o la San Francisco. Dar o pornisem prea devreme. În cea de-a doua lună am început amândoi să scuipăm câte puțin sânge. Fuga înapoi spre Arizona și la oi încă doi ani. Cu asta ne-am înzdrăvenit. Perfect vindecați. Toți ceilalți din familia ei muriseră. N-au vrut să ne asculte. Și de atunci ne-am ferit de orașe. Am bătut drumurile pe coasta Pacificului și ni s-a părut numai nimerit pentru noi Oregonul de sud. Ne-am stabilit la Rogue River Valley... știi, mere. Viitor mare, numai că n-are încă nimeni habar. Mi-am luat și eu niște pământ, încet, încet, bineînțeles, patruzeci acru, în zece ani o să ajungă la cinci sutare bune. Da' știu că am făcut totul într-o groază nebună. Și asta cere bani și, pentru început, n-aveam un cent, știi cum e, trebuia să ridicăm o casă, un grajd, să facem rost de cai și pluguri și toate alea. Vreme de doi ani, ea a predat la o școală. Apoi a venit băiatul pe lume. În fine aveam copil. Și să fi văzut pomii pe care i-am plantat, o sută de acri de pomi, acum

sunt aproape pe rod. Dar ne-am cam întrecut cu cheltuielile și ipoteca creștea și ea ca din apă. Uite de asta am ajuns aici. Ar fi venit și ea cu mine, dar au împiedicat-o copiii și copacii, milionar nenorocit... plecat în prospectare.

Privi fericit spre gheața strălucind de-ți lua ochii, spre apa verde a lacului, care se zărea pe lângă malul mai apropiat, se mai uită o dată la fotografie și murmură:

— Femeie cum nu e alta. S-a ținut tare. Nu s-a lăsat și n-a vrut să moară, deși era aproape, aproape de marginea gropii când a pornit cu mine cu oile. E cam slabă acum. N-o să pună pe ea grăsime niciodată. Dar e cea mai frumoasă sfrijită pe care am văzut-o vreodată și când mă întorc și pomii o să înceapă să dea rod și copiii or să se ducă la școală, eu și ea o să ne cărăm să vedem Parisul. Nu cred eu că-i mare școala de târgul ăla, dar ea râvnește de-o viață să-l vadă.

— Uite și aurul care-o să vă ducă până la Paris, îl încredința Smoke. Nu ne rămâne decât să punem mâna pe el.

Carson încuviință dând din cap.

— Ehei... ferma aia a noastră e cea mai minunată livadă de pe toată coasta Pacificului. Climat bun, plămâni noștri n-or să mai fie atinși niciodată. Știi, foștii bolnavi de plămâni trebuie să fie tare grijulii cu treaba asta. Și dacă îți trece prin minte să te stabilești undeva, aruncă-ți și dumneata un ochi prin valea aia înainte de a te hotărî. Și ce pescuit! Ei, spune, ai prins vreodată un somon de treizeci și cinci de livre cu un băț de numai cinci uncii? Ehei, copii, ce luptă, ce luptă!

— Sunt mai ușor cu vreo patruzeci de livre decât dumneata, spuse Carson. Lasă-mă pe mine primul.

Ajunseseră pe marginea crevasei. Era foarte veche și largă, o sută de picioare bune până în partea cealaltă, cu marginile în pantă, mâncate de vreme și nu ca altele cu muchii ascuțite. În locul acela, o masă imensă de zăpadă, întărită de propria-i greutate, pe jumătate gheață și ea. Nu reușeau să vadă nici unde sfârșea în adânc acea masă de zăpadă și cu atât mai puțin fundul crevasei. Tot topindu-se, ici colo și hâindu-se podul de gheață era pe cale de a se prăbuși. Se vedeau urmele de unde se desprinseseră recent unele porțiuni și chiar în vreme ce studiau locul, jumătate de tonă de zăpadă se dislocă și se prăvăli.

— Arată destul de rău, recunosc Carson, clătinând din cap într-un fel care nu prevestea nimic bun. Și arată mult mai rău acum că mi-s milionar.

— Dar trebuie să reușim, spuse Smoke. Aproape că am ajuns în partea cealaltă a ghețarului. Înapoi nu ne putem întoarce și nici nu putem poposi toată noaptea aici, pe gheață. Altă cale nu există. Eu și Shorty am cercetat drumul pe o milă întregă mai sus. Când am trecut noi prima dată e drept că arăta mai bine.

— Atunci trebuie să trecem câte unul și eu mai întâi.

Carson luă colacul de frânghie din mâna lui Smoke.

— Trebuie să te dai la o parte. Eu iau funia și cazmaua. Dă-mi mâna ca să mă las ușor la vale.

Încet, cu grijă înainta vreo câțiva pași spre pod, apoi se opri și făcu pregătiri înainte de a începe periculoasa traversare. În spate avea bocceaua, își puse pe după gât colacul funiei, un capăt și-l legă de brâu.

— Aș renunța acum la o bună parte din milionul meu numai să am o echipă care să ridice un pod, spuse el, dar zâmbetul vesel, ciudat îi contrazicea cuvintele. E în regulă, mai spuse el, sunt pisică!

Carson se folosi de cazma și de un băț mai lung ce-i slujea drept alpenstock ca să se echilibreze, ținându-le orizontal, așa cum fac cei ce merg pe sârmă. Punea un picior înainte, încerca locul, îl trăgea înapoi și-și făcea curaj cu un vădit efort.

— Mai bine eram falit de tot, spuse el tot zâmbind. Dacă scap și de data asta și sunt milionar și de partea cealaltă, am de gând să renunț la milion, fiindcă e prea incomod.

— Nu te teme, îl încurajă Smoke. Eu am trecut peste podul ăsta o dată, așa că mai bine lasă-mă pe mine să încerc.

— Și cu cele patruzeci de livre ale tale în plus e și mai rău, îi aruncă mărunțelul. Într-un minut se rezolvă totul. Acum e bine.

Și de data asta își făcu brusc curaj.

— Ehe, am pornit pentru Rogue River și pentru livada de meri, strigă ei, lăsându-și greutatea cu grijă, ușor pe un picior, în vreme ce cu celălalt făcea un pas înainte. Foarte încet, cu multă băgare de seamă, își continuă drumul, până când parcurse doua treimi din distanță. Apoi se opri pentru a cerceta o adâncitură pe fundul căreia apăruse o crăpătură proaspătă și exact pe acolo trebuia să pășească. Smoke, care nu-l scăpa din ochi, îl văzu cum se uita peste buza podului, în adâncul crevasei și începe să se clatine ușor.

— Uită-te înainte! îi ordonă el tăios. Acum, pornește!

Mărunțelul îl ascultă și restul drumului îl făcu fără să se mai clatine. Celălalt mal al crevasei, din cauza soarelui, se mâncase și părea lunecos, deși nu prea abrupt și Carson urcă până la o lespede îngustă, făcu stânga-mprejur și se așeză.

— Rândul dumitale, acum! îl strigă el de dincolo. Dar vino sfoară și nu te uita în jos. Așa am izbutit eu. Vino sfoară, asta-i. Și iute. E al dracului de putred!

Cumpănindu-și orizontal propriul băț, Smoke începu traversarea. Era evident că podul își trăia ultimele clipe.

Simți un fel de scrâșnet sub picioare, o vibrație ușoară a acelei mase, apoi un scrâșnet mai puternic. Se auzi o singură trosnitură. Înțelese că ceva se întâmplase în urma lui. Chiar dacă nu după alte semne, îi ajungea expresia încordată de pe chipul lui Carson. Din adâncuri venea, abia auzit, murmurul unui fir de apă și fără să vrea, aruncă o ochire spre prăpastia amețitoare. Cu un efort își îndreptă ochii spre drumul de dinaintea lui. Făcuse două treimi din el. Muchia ascuțită a acelei crăpături, abia topite puțin de soare, dovedea cât

de recent apăruse. Ridică piciorul ca să facă un pas înainte când crăpătura începu să se lărgească încet, în același timp scoțând o mulțime de trosnituri scurte. Făcu iute un pas mare înainte, dar țintele tocite de la încălțări patinară pe panta din cealaltă parte a depresiunii. Căzu cu fața în jos și lunecă fără oprire spre crăpătură, rămânând cu picioarele atârinate în gol și cu pieptul sprijinit de bățul pe care reușise să-l pună de-a curmezișul în timp ce cădea.

Prima senzație fu de greață, provocată de pulsul care se accelerează brusc, făcându-l să se simtă rău, iar primul gând tâșni din uimirea de a vedea că nu se prăbușește mai departe. În spatele lui se auzeau numai trosnete, scrâșnete, se simți o mișcare ce făcea bățul să tremure. De dedesubt, din pânțele ghețarului, veni bubuitul îndepărtat și cavernos al masei dislocate ce se izbea de fund. Cu toate astea podul, deși prăbușit în celălalt capăt și surpat la mijloc, mai rezista încă, în ciuda faptului că porțiunea pe care o parcursese acum se înclinase la vreo douăzeci de grade. Îl vedea pe Carson cocoțat pe lespeda lui, cu picioarele proptite de suprafața moale a gheții smulgându-și colacul de frânghie de pe umeri și desfăcându-l în mână.

— Așteaptă! Urlă Carson. Nu te mișca, altfel toată parascovenia se duce dracului!

Aprecie iute din ochi distanța, își smulse basmaua de la gât și o înnădi la frânghie, apoi o mai lungi cu încă o basma scoasă din buzunar. Funia, confecționată din chingi de sanie și de șuvițe scurte de piele crudă împletite, era ușoară și tare. Din prima aruncătură, cu îndemănare și noroc, nimeri unde trebuia și Smoke își încleștă degetele de ea. Avea de gând să se tragă de funia aceea când cu o mână când cu cealaltă, însă Carson care și-o legase de mijloc îl opri.

— Leag-o bine în jurul tău! îi porunci el.

— Dacă lunec, te trag după mine! obiectă Smoke.

Mărunțelul deveni foarte imperativ.

— Taci din gură! îi porunci el. Numai vocea și e destul ca să provoace prăbușirea.

— Dacă încep să alunec... făcu Smoke.

— Taci odată! N-ai cum să aluneci. Fă ce ți-am spus. Așa... pe după umeri, leag-o! Acum! Pornește! Dar încet, ușurel. Când funia slăbește eu o întind din nou. Tu doar înaintează. Așa bine, ușurel, ușurel!

Smoke mai avea vreo doisprezece pași până dincolo când începu prăbușirea finală a podului. Fără un sunet, vibrând cât era de lung, podul făcu un unghi și mai mare.

— Iute! urlă Carson, adunând când cu o mână când cu cealaltă, funia ce slăbise când Smoke se repezise înainte.

Când podul de zăpadă se prăbuși cu totul, Smoke se agăță cu degetele de marginea tare a peretelui crevasei, în vreme ce restul trupului luneca o dată cu restul podului. Cu picioarele larg desfăcute, proptite în gheață, Carson se opinti în funie. Smucitura îl trase pe Smoke spre perete, dar Carson se văzu scos din nișa lui. Ca o pisică se răsuci deodată, aruncându-se pe burtă, se agăță cu

disperare, căută un punct de sprijin pe fața gheții, dar lunecă mai departe la vale. Mai jos de el, spânzurând de funia întinsă coardă, Smoke se agăța și el cu aceeași disperare și când bubuitul din adâncuri le vesti că podul ajunsese în fundul crevasei, amândoi se opriră să-și tragă sufletul. Carson își reveni cel dintâi și forța cu care se opinti în funie reuși să oprească lunecarea lui Smoke.

Fiecare găsisese câte o mică ieșitură, dar cea a lui Smoke era atât de superficială încât, în ciuda tuturor eforturilor sale de a se lipi de suprafața ei, ar fi lunecat mai departe dacă n-ar fi fost și funia care-l mai ținea cât de cât. Era pe marginea unei ieșituri și nu putea vedea ce-i sub el. Trecură mai multe minute, timp în care amândoi încercară să-și de seama care-i situația și învățară iute arta de a se lipi de suprafața udă și lunecoasă a gheții. Primul care deschise gura fu mărunțelul.

— Eh! făcu el după un minut sau două. Dacă reușești să-ți sapi niște puncte de sprijin și să mai slăbești puțin funia, mă pot și eu răsuci. Încearcă.

Smoke încercă, chinuindu-se apoi se propti din nou în funie.

— Se poate, rosti el. Spune-mi când ești gata. Dar iute.

— Trei pași mai jos am în ce-mi propti picioarele, îi răspunse Carson. Nu-mi ia decât o clipă. Gata?

— Dă-i drumul.

Era treabă grea să se lase să lunece un iard mai la vale, să se întoarcă și să se ridice, dar pentru Smoke era și mai dificil să stea lipit de gheață și să-și mențină poziția care de la un moment la altul îi cerea tot mai mult efort muscular. Simțea cum încet, încet, începea să lunece, când funia se întinse deodată și putu să se uite la tovarășul său. Smoke băgă de seamă paloarea feței bronzate a celuilalt de pe care dispăruse orice urmă de sânge și se întrebă cam cum arăta el atunci. Iar când îl mai văzu pe Carson băjbâind cu mâinile tremurând după cuțitul de la brâu, socoti că îi venise ceasul. Omul era speriat de moarte și avea să taie funia.

— Nu, nu te-te mai uita la-la mine! bâlbâi celălalt, clănțănind din dinți. Nu mi-e teamă. M-au cam-cam lăsat nervii, fir-ar să fie. În... într-o clipă se-se rezol... vă.

Și Smoke îl văzu cum se face ghem, cu umerii băgați între genunchi, tremurând tot, opintindu-se ușor în funie cu o mână, în vreme ce cu cealaltă încerca să-și sape în gheață niște gropi ca să se proptească cu călcâiele.

— Carson, articula Smoke abia suflând, ești un urs, urs adevărat.

Acesta îi răspunse zâmbind pierdut, patetic.

— Niciodată n-am suportat înălțimea, mărturisi Carson. Totdeauna mi-a făcut rău. Nu te superi dacă stau un minut să-mi revin? Apoi mai adâncesc găurile astea pentru călcâie ca să te pot trage afară.

Smoke simți cum i se încălzește inima la auzul acestor cuvinte.

— Ascultă, Carson. N-ai ce face, trebuie să tai funia. N-o să reușești niciodată să mă scoți de aici și n-are nici un rost să murim amândoi. Ai cuțitul în mână.

— Taci! îi replică celălalt jignit. Cine hotărăște?

Și Smoke văzu că supărarea se dovedi un bun remediu pentru nervii celuilalt. Iar el încercă la rândul lui cea mai chinuitoare stare de încordare, fiind obligat să stea lipit de gheață, nu-i rămânea nimic altceva de făcut decât să se chinuie să se țină.

Un geamăt și un strigăt alarmat de „Ține-te bine” îl preveniră. Apăsându-și fața de gheață, făcu un efort disperat să se agațe bine când simți că funia slăbește și înțelese că acum și Carson luneca spre el. Nu îndrăzni să ridice ochii până când nu simți că funia se întinde din nou și-și dădu seama că celălalt reușise să se oprească.

— Of! își regăsi Carson glasul. Dar știu că aproape-aproape era s-o sfeclim. Am lunecat mai bine de un iard. Acum stau frumos așa. Trebuie să-mi scobesc alte găuri în care să mă proptesc. Dacă zăpada asta afurisită n-ar fi atât de topită, totul era floare la ureche.

Încordând cu stânga funia, întinsă atât cât să-l ajute pe Smoke să se țină mai departe, mărunțelul ciopli și scobi în gheață cu dreapta. Vreo zece minute se îndeletnici cu treaba asta.

— Ei, acum să-ți spun ce-am făcut, îi strigă Carson. Am scobit proptele pentru picioare și mâini și pentru tine, taman lângă mine. Acum am să trag funia încet, ușurel, iar tu te împingi încoace, lipit de gheață, tot așa încetișor. Dar mai întâi altceva ai de făcut. Eu am să te trag pe funie, dar descotorosește-te de povara din spinare. M-ai înțeles?

Smoke încuviință din cap și cu mare grijă își desfăcu chingile. Cu o mișcare de umeri își scutură bocceaua din spate și Carson o văzu cum lunecă peste ieșitura aceea și dispare.

— Ei, acum dau drumul și poverii mele, îi strigă Carson. Stai cuminte și așteaptă.

După cinci minute, începu chinul ascensiunii. După ce-și uscă de bine de rău mâinile trăgându-și-le înăuntrul mânecilor, Smoke se agăță, începu urcușul, se târi pe burtă, se lipi de gheață, se trase în sus și nu se dădu dezlipit, ajutat și de funia întinsă. Singur n-ar fi putut înainta nici un pic. În ciuda musculaturii sale, din cauză că era cu patruzeci de livre mai greu decât celălalt nu se putea cățara la fel de ușor. După ce parcurse o treime din drum, până unde panta era mai mare și gheața mai puțin măcinată, simți deodată că funia slăbește. Înainta tot mai încet, tot mai încet. Nu acolo era locul potrivit să se oprească. Dar nici cele mai disperate eforturi nu reușiră să-l facă să mai înainteze, ba simți că începe să lunece înapoi.

— Mă duc la vale! strigă el.

— Și eu! Veni răspunsul șuierat al lui Carson, printre dinții care-i clănțăneau.

— Atunci desfă funia.

Smoke simți că funia se întinde din nou într-un efort zadarnic, apoi lunecă tot mai repede, trecând dincolo de vechea lui poziție și, înainte de a depăși ieșitura aceea îl surprinse cu o ultimă privire pe Carson, răsucit pe burtă, zbatându-se bezmetic cu mâinile și picioarele să oprească lunecarea.

După ce trecu de ieșitură spre uimirea lui, Smoke nu se prăbuși în prăpastie. Funia îi frână lunecarea pe panta aceea mai abruptă, care apoi se mai îndulci și reuși să se oprească într-o altă scobitură, pe marginea altei ieșituri. Nu-l mai vedea pe Carson care acum se refugiase în locul ocupat mai înainte de Smoke.

— Of! Of! îl auzi el pe Carson gemând. Of!

Urmă o perioadă de liniște, după care Smoke simți cum funia se agită.

— Ce faci acolo? îi strigă el.

— Locașuri unde să-mi sprijin mâinile și picioarele, răspunse celălalt dârdâind. Așteaptă. Te salt încoace într-o clipă. Nu te uita cum vorbesc. Sunt puțin tulburat. Dar nu-i nimic. Așteaptă și ai să vezi.

— Mă ții tu pe mine, dar și tu abia te mai ții, începu Smoke să-i explice. Mai curând sau mai târziu, odată cu topirea gheții, o să luneci și tu la vale după mine. Nu-ți rămâne decât să tai funia, asta ai de făcut. Mă auzi? N-are nici un rost să ne prăbușim amândoi. Ai priceput? Ești cel mai uriaș mărunțel de la începutul lumilor, dar ai făcut tot ce-ai putut și tu. Taie funia.

— Mai taci din gură! De data asta fac niște scobituri atât de adânci de să salt și o pereche de cai.

— M-ai ținut în coardă destul până acum. Dă-mi drumul, îl îndemnă Smoke.

— De câte ori am oprit lunecarea? îl întrebă Carson agresiv.

— De destule ori, de prea multe ori! Și de fiecare dată te-am tras și pe tine mai la vale.

— Dar de fiecare dată am învățat șmecheria. Am să te țin de funie până ieșim amândoi de aici. Ai priceput? Când Dumnezeu m-a făcut atât de mărunțel, bănuiesc că știa el de ce. Acum taci din gură. Am treabă.

Câteva minute domni tăcere. Smoke auzea zângănitul metalic al cuțitului și din când în când bucăți de gheață veneau de sus, peste ieșitură și lunecau spre el. Îi era sete și, ținându-se bine cu mâinile și picioarele, prinse câteva din bucățile de gheață în gură, le lăsă să se topească și apoi înghiți.

Auzi un găfăit, care deveni gemăt de disperare și simți cum funia slăbește obligându-l să se țină cu ghearele și cu dinții. Dar îndată funia se întinse din nou. Chinându-se să se uite în sus, de-a lungul pantei, Smoke zări cuțitul, lunecând cu vârful în jos, peste buza ieșitunii și îndreptându-se spre el. Se lăsă cu obrazul peste el, se crispă simțind tăișul în carne, apăsă mai tare și simți cum cuțitul se oprește.

— Sunt un neajutorat! răsună gemătul lui Carson până în adâncul prăpastiei.

— Sus inima! E la mine, îi răspunse Smoke.

— Hei, ascultă! Am în buzunar o groază de sfoară. Îți las un capăt și-mi trimiți cuțitul înapoi.

Smoke nu răspunse. Gândurile se înverșunau unele contra altora în mintea lui.

— Hei, fii atent. Îți trimit sfoara. Spune-mi când a ajuns la tine.

Pe gheață veni lunecând un briceag mic, legat drept greutate la capătul unei sfori. Smoke îl apucă, deschise lama cea mai mare, opintindu-se scurt cu dinții și cu o mână, își încercă tăișul să vadă dacă e ascuțit. Apoi legă cuțitul la capătul sforii.

— Trage! îi strigă el.

Chinuindu-se, reuși să urmărească drumul cuțitului. Ba chiar mai mult, zări și mutra unui mărunțel, speriat de moarte, dar neîncovoiat, al cărui cap se învârtea amețit de adânc, dar care reușea să-și stăpânească spaima și disperarea și să joace rolul unui erou. Niciodată nu reușise să îndrăgească atât de repede un om în afară de momentul în care-l întâlnise pe Shorty. Și asta era alt mâncător adevărat de carne, care se apropia repede de om, generos până la a-și primejdui viața, cu un curaj pe care nici măcar spaima care-l făcea să tremure nu reușea să-l clatine. Apoi încercă să cântărească situația cu sânge rece. Nu exista nici o șansă să scape amândoi. Încet dar sigur, amândoi lunecau tot mai mult spre gura prăpastiei și numai greutatea lui îl trăgea și pe mărunțel la vale. Mărunțelul reușea să se lipească de fața gheții ca o muscă. Lăsat singur, putea să se salveze.

— Bravo nouă! răsună de sus vocea care răzbi până dincolo de ieșindul gheții. Acum, în doi timpi și trei mișcări, am ieșit de aici.

Strădania cumplită de a-și păstra voioșia, care se simțea în glasul lui Carson, îl făcu pe Smoke să se hotărască.

— Ascultă-mă, Carson! îi spuse el fără șovăire, silindu-se zadarnic să-și scoată din minte chipul lui Joy Gastell. Ți-am trimis cuțitul ca să poți ieși de aici măcar tu. Ai priceput? Am să tai cu briceagul funia. Dacă nu scăpăm amândoi, măcar unul să scape. Ai priceput?

— Ori amândoi, ori niciunul! glăsui neclintit și tulburat Carson. Dacă te mai ții bine un minut...

— M-am ținut și așa prea mult. Eu nu-s însurat. Pe mine nu mă așteaptă o femeie minunat de zveltă și nici copii și nici livada de meri. Ai priceput? Ei, bine, acum a venit vremea să ieși din gaura asta și să te salvezi!

— Așteaptă. Pentru numele lui Dumnezeu! Mai așteaptă. Mai lasă-mă o dată să încerc să te scot și pe tine. Fii calm, bătrâne! reușim noi. O să vezi. Am să sap niște locașuri de sprijin de-am să pot trage o coșmelie întregă, ba și un hambar pe deasupra.

Smoke nu-i răspunse. Încet, cu grijă, hipnotizat el însuși de ceea ce făcea, tăie cu briceagul până când una dintre cele trei șuvițe împletite ale funiei plesni.

— Ce faci? strigă disperat Carson. Dacă tai funia n-am să ți-o iert niciodată... niciodată. Doar ți-am spus, ori scăpăm amândoi ori niciunul. O să ieșim noi de aici, ai să vezi. Așteaptă! Pentru numele lui Dumnezeu!

Uitându-se la șuvița retezată, la numai o palmă de ochii lui, Smoke cunoscuse spaima în toată umilința ei. Nu voia să moară, se încrâncena carnea pe el în fața abisului de dedesubt și mintea, bântuită de panică, mai găsi o

fărămă absurdă de încredere pentru a-l face să amâne sfârșitul. Teama îl împinse să accepte compromisul.

— Bine, în regulă! îi strigă el. Mai aștept. Fă tot ce poți. Dar ascultă la mine, Carson, dacă iar începem să lunecăm amândoi, am să retez funia.

— Hei! Las-o baltă. Când o să pornim, o s-o pornim la deal. Eu mă lipesc ca un timbru. M-aș putea ține chiar dacă panta ar fi de două ori mai abruptă. Deja am făcut o gaură cât toate zilele pentru un călcâi. Acum mai taci din gură și lasă-mă să-mi văd de treabă.

Minutele se scurgeau greu. Smoke își concentra atenția asupra durerii surde pe care o simțea la una din unghii unde i se desfăcuse o pieleță. Ar fi trebuit să și-o taie încă de dimineață – încă de atunci îl durea, se încredința el și își puse în minte să facă treaba asta de îndată ce iese din crevasă. Apoi, încordându-și ochii pentru a putea privi la distanța aceea atât de mică, își privi pielețta și unghia, încercând cu totul alte sentimente. Într-un minut sau în câteva cel mult și pielețta și degetul acela, atât de minunat îmbinat și folositor, vor face parte dintr-un cadavru zdrobit pe fundul prăpastiei. Dându-și seama cât de tare îl prinsese spaima începu să se deteste. Ehei, cei care mâncau carne de urs erau clădiți dintr-un aluat mai tare. Prins de furia revoltei față de sine, aproape că reteză funia de tot cu briceagul. Dar aceeași teamă îl făcu să-și retragă mâna și să se prindă bine din nou de suprafața lunecoasă a pantei, tremurând și asudând din greu. Încercă să se convingă că tremura doar din cauză că se udase leoarcă de la contactul îndelung cu gheața ce se topea, dar în adâncul inimii lui știa că nu acesta era adevărul adevărat.

Un suspin, un geamăt și brusca slăbire a funiei îl puseră în gardă. Începu din nou să lungească la vale. Foarte încet. Funia se întinse iar cu nădejde, dar continuă să alunece mai departe. Carson nu-i putea opri căderea, luneca o dată cu el. Călcâiul piciorului întins în care se sprijinise până atunci întâlni golul și Smoke înțelese că urma prăbușirea fără oprire. Și mai înțelese că în clipa următoare corpul său în cădere îl va trage după el și pe Carson.

Ștrangulându-și deodată tot instinctul de conservare și setea de viață, într-o fulgerătoare și cutremurătoare iluminare care-i arătă binele și răul, Smoke se repezi orbește, disperat, cu briceagul asupra funiei, văzu ultimele șuvițe pleznind, simți cum lunecă tot mai repede, apoi se prăbuși.

Nu-și mai dădu seama ce se întâmplă. Nu era inconștient, dar totul se petrecu prea iute și pe neașteptate. În loc să se prăvălească și să-și afle moartea, se trezi brusc cu picioarele în apă, se afundă violent cu tot corpul în ea și stropi începură să-i curgă reci pe față. Prin minte i-a trecut mai întâi gândul că prăpastia era mai puțin adâncă decât își închipuisese și că ajunsese teafăr și nevătămat pe fundul ei. Dar de îndată alungă gândul. Peretele opus era la vreo douăzeci de pași depărtare. Zăcea într-un fel de bazin format într-o ieșitură a peretelui de gheață de către apa ce șiroia peste buza proeminenței de deasupra și cădea de la vreo douăsprezece picioare. Picăturile scobiseră cupa bazinului. Apa avea vreo două picioare adâncime și umpluse ochi bazinul. Își

aruncă ochii peste margine și privi în hăul acela îngust, adânc de sute de picioare, pe fundul căruia spumega un torent.

— De ce naiba ai făcut una ca asta! auzi el un urlet de deasupra.

— Ascultă, îi strigă el lui Carson. Unde sunt, sunt în siguranță și stau într-o băltoacă până la gât. Tot aici au ajuns și boccelele noastre. Am să mă așez pe ele. E loc berechet pentru încă șase ca noi. Dacă luneci, ține aproape de perete și ajungi taman aici. Dar mai bine târâie-te și ieși afară. Du-te la cabană. Acolo trebuie să fie cineva, că am văzut ieșind fum. Ia o funie, sau orice se poate folosi drept funie, vino înapoi și pescuiește-mă de aici.

— Pe cuvântul tău! se auzi vocea lui Carson căruia nu-i venea să creadă.

— Pe crucea mea, pe ce vrei! Hai, fă-ți vânt mai repede că am să mor până la urmă de răceală.

Smoke se mai încălzi chinându-se să spargă cu călcâiul un șanț în buza bazinului. Când tocmai reușise să facă să se scurgă și ultimele picături de apă, se auzi de departe glasul slab al lui Carson semn că ieșise pe creastă. Apoi Smoke se apucă să-și usuce hainele. Soarele acelei după-amiezi târzii îl încălzea plăcut, își stoarse veșmintele și le întinse în jur. Avea o cutie de chibrituri rezistentă la apă, răsfiră tutun și-l uscă la fel și niște hârtie de orez, suficient pentru câteva țigări bune. Două ceasuri mai târziu, pe când stătea gol pușcă, cocoțat pe boccele și fuma, auzi slab, venind de sus, o voce pe care o recunoscuseră de îndată.

— Smoke! Ah, Smoke!

— Salut! Joy Gastell! îi răspunse el. De unde ai mai picat și tu?

— Te-ai rănit?

— N-am nici măcar o julitură.

— Uite, tata lasă funia în jos. O vezi?

— Da, am prins-o! îi răspunse. Te rog mai așteaptă câteva minute.

— Dar ce s-a întâmplat? Întrebă ea îngrijorată, după o vreme. Ah, știi, ești lovit!

— Ba nu, deloc. Tocmai mă îmbrăcam și eu.

— Te îmbrăcai?

— Exact. Am înotat oleacă. Acum! Sunteți gata? Trageți!

Expedie mai întâi cele două poveri și, bineînțeles că Joy Gastell îl făcu cu ou și cu oțet, iar cu al doilea transport apăru și el.

Lui Joy Gastell îi scăpărau ochii, tatăl ei era ocupat cu strânsul funiei.

— Cum de-ai reușit să tai atât de minunat funia? strigă ea la el. Ai fost... ai fost minunat, asta-i!

Smoke se apăară de compliment făcând un gest neglijent cu mâna.

— Știi tot! continuă ea. Mi-a spus Carson. Te-ai sacrificat tu ca să-l salvezi pe el.

— Da' de unde! minți Smoke. Văzusem bazinul acela de înot și tot timpul am știut că e sub mine.

EXECUȚIA LUI CULTUS GEORGE.

Drumul urca abrupt prin zăpada afinată, adâncă, neîntinată de tălpici de sanie sau mocasini. Smoke în frunte, bătătorea fragilele cristale sub rachetele grele, scurte de zăpadă. Îndeletnicirea asta cerea și plămâni și mușchi și se opintea cu toată puterea. În urma lui, pe pârtia deschisă de el, trudea un șir de șase câini și fuioarele de aburi ce le ieșeau pe nări erau dovada efortului și a temperaturii scăzute. Între câinele rotaș și sanie se chinuia Shorty, care-și împărțea truda între prăjina de sanie și sanie, pentru că trăgea împreună cu câinii. La fiecare jumătate de ceas el și Smoke schimbau rolurile, fiindcă deschiderea pârtiei era treabă chiar mai grea decât mănuitul prăjinii.

Întregul echipaj era zdravăn și odihnit. Numai că trebuiau să trudească cu toții din greu, să taie pârtie în mijlocul iernii peste o creastă. Pe porțiunea aceea chinuitoare, socotiră că zece mile pe zi înseamnă un drum serios. Erau în formă, dar în fiecare seară se târau rușți de oboseală sub blănuri să doarmă. Se făcuseră șase zile de când părăsiseră tabăra confortabilă de la Mucluc, pe Yukon. În două zile, cu sania încărcată, făcuseră cincizeci de mile pe pârtia bătută de la Pârâul Moose. Apoi urmă chinul cu zăpada neatinsă, de patru picioare grosime, care de fapt nici nu era zăpadă, ci cristale de gheață, atât de afânate încât atunci când le atingeai zburau cu un fâșâit ușor ca zahărul pudră. În trei zile făcuseră treizeci de mile pe Pârâul Minnow în sus și peste o serie de creste mai joase ce despărțeau diferite pâraie ce se vărsau, spre sud, în Râul Siwash. Și acum luau în piept creasta înaltă, spre Colinele Bald, de unde drumul avea să coboare spre Pârâul Porcupine și apoi pe acesta la vale până la mijlocul Râului Milk. Circulau zvonuri destul de insistente că pe Râul Milk în sus erau zăcăminte de cupru. Și aceasta era ținta lor: un deal de aramă curată, aflat la o milă mai sus, pe primul pârâu la dreapta, imediat ce Râul Milk ieșea dintre un canion adânc pentru a curge printr-o regiune de păduri dese. Aveau să-l găsească de îndată ce ajungeau acolo, fiindcă McCarthy Chiorul le descrisese locul cât se poate de limpede. Era imposibil să nu-l găsească, doar dacă McCarthy mințise.

Smoke era în frunte. Molizii piperniciți, răzlețiți ici și colo, deveneau tot mai rari și tot mai piperniciți, când deodată zări un molid uscat iască, tocmai în drumul lor. Nici n-a fost nevoie să rostească vreun cuvânt și privirea pe care i-o aruncă lui Shorty fu urmată de un „Staiii!”, urlat cu o voce de stentor. Câinii rămaseră pe loc în hamuri până când văzură că Shorty începe să desfacă hamurile și Smoke se repede cu toporul asupra molidului uscat, după care animalele se trântiră în zăpadă și se făcură covrig, cu coada adusă în jur, ca să acopere patru labe bătătorite și un bot acoperit de promoroacă.

Bărbații lucrau iute, vădind o experiență îndelungată. În tigaia de spălat aur, ibricul de cafea și găleată curând începu să se topească cristale de gheață transformându-se în apă. Smoke scoase din sanie o legătură cu fasole. Fasolea fusese gătită dinainte, dimpreună cu generoase bucăți de slănină și grăsime de porc, apoi fuseseră lăsate să înghețe tocmai pentru a putea fi folosite la drum fără pierdere de vreme. Cu o bardă, de parcă ar fi fost vorba de lemne de foc, ciopli câteva bucăți din masa înghețată și le puse în tigaia de spălat aur să se

topească. Turtele tari, înghețate bocnă, fură și ele puse la muiat. În treizeci de minute din clipa în care se opriseră, mâncarea era gata.

— Cam vreo cincizeci de grade sub zero, mormăi Shorty mestecând o gură plină de fasole. Ei, sper că nu se face mai frig... da nici nu se-ncălzește. Așa cum e... e numai bine ca să deschidem pârție.

Smoke nu-i răspunse. Avea gura plină de fasole și el, fâlcile lucrau când, din întâmplare, se uită la câinele fruntaș, care stătea la vreo șase pași de el. Lupul acela cenușiu, acoperit de promoroacă se uita în ochii lui cu infinită lăcomie și jindul care se aprind și împăinjenesc de atâtea ori ochii câinilor nordului. Smoke cunoștea privirea aceea, dar niciodată nu-l îmboldise ca acum ci-i trezise doar o infinită uimire. Își puse farfuria jos și cana de cafea, de parcă ar fi vrut să se scuture de hipnoza acelor ochi, se duse la sanie și se apucă să desfacă sacul cu pește uscat.

— Hei! sări Shorty în sus. Ce naiba te-apuci să faci?

— Să încalc toate legile, obiceiurile și tradiția pârției, îi răspunse Smoke. Am de gând să dau de mâncare câinilor ziua în amiaza mare, uite, da' numai de data asta. Au muncit din greu și mai au încă înainte și hopul ăsta până trecem de creastă. În plus, Bright mi-a spus o mulțime de lucruri nerostite, numai cu ochii aceia ai lui.

Shorty râse sceptic.

— Haide, începe și-i răsfăță. Acuș te văd că te apuci să le faci și manichiura. Îți recomand să nu uiți de cremă și masaj electric, numai bun pentru niște câini de sanie ca ei. Câte o baie turcească din când în când le prinde bine.

— N-am mai făcut niciodată una ca asta, se apără Smoke. Și n-am s-o mai fac. Dar de data asta da. E un fel de presimțire, o bănuială.

— Ei dacă-i o presimțire, atunci n-ai decât, răspunse Shorty și vocea lui arăta cât de repede se muiase. Omul trebuie să asculte dacă îl încearcă un fel de ghici.

— Nu e nici un ghici, Shorty. Bright s-a băgat nu știu cum în sufletul meu și mi-a stârnit niște gânduri. Cu ochii ăia ai lui, mi-a spus într-un minut mai multe decât aș putea citi eu prin cărți într-o mie de ani. Are ochii plini de toate secretele lumii. Se zbat și se îmbulzesc acolo înăuntru. Aproape că le-am înțeles, dar în clipa următoare le-am pierdut. Nu știu mai multe decât înainte, dar mă simt mai aproape de înțelesul lor.

Se opri o clipă și apoi continuă:

— Nu știu cum să-ți spun, în ochii câinelui parcă se lămuriseră toate și ce-i viața și evoluția și praful stelar și vлага cosmică, în fine toate.

— Turnate în americană simplă ar fi un fel de ghici, insistă Shorty.

Smoke termină de aruncat somonii uscați câinilor, câte unul la fiecare și clătină din cap.

— Ba eu îți zic că așa-i, explică Shorty. Smoke, e ghici cum te văd și cum mă vezi. Nu se isprăvește ziua asta și are să se întâmple ceva. Ai să vezi. Și somonii uscați au să prindă bine.

— Mai trebuie să-mi și dovedești, îi răspunse Smoke.

— N-am să-ți dovedesc eu. Are ziua asta grijă să-ți dovedească. Ascultă ce-ți spun. Presimțirea ta mi-a stârnit acum mie niște presimțiri. Pariu pe unsprezece uncii de aur contra a trei scobitori de fandoseală că am dreptate. Când am eu presimțirile mele, nu mi-e frică să mă încred în ele.

— Atunci pune tu scobitorile la bătaie că eu pun praful de aur, i-o întoarse Smoke.

— Ntț! Ar însemna jaf curat. Eu câștig. Știu eu ce înseamnă presimțirea. Înainte de a se încheia ziua de azi are să se întâmple ceva și peștele acela are chichirezul lui.

— La dracu! făcu Smoke, abandonând cu dispreț discuția.

— Și o să fie a dracului, nu se lăsă Shorty. Și mai pariez încă pe trei scobitori, ca mai înainte, că o să fie chiar a dracului de tot.

— S-a făcut! zise Smoke.

— Câștig la sigur! se înveseli Shorty. Mie-mi plac scobitorile din pană de găină.

După un ceas trecuseră de creastă, o luară la vale, pe lângă Colinele Bald, trecură printr-un canion îngust de tot și apoi apucară pe panta abruptă și deschisă care ducea spre Pârâul Porcupine. Shorty, care se afla în frunte, se opri scurt, iar Smoke strigă la câini să stea. Mai jos se vedea o procesiune de ființe omenești urcând spre ei, abia târându-se, răzlețite pe un sfert de milă.

— Merg de parcă-i înmormântare, băgă de seamă Shorty.

— N-au câini, adăugă Smoke.

— Mda! Câțiva bărbați trag o sanie.

— Ai văzut că ăla s-a prăbușit? Shorty, ceva nu-i în regulă și să tot fie vreo două sute de oameni.

— Și se clatină de parcă ar fi toți matoli. Uite altul care cade.

— Un trib întreg. Și sunt și copii.

— Smoke, am câștigat, exclamă Shorty. Presimțirea-i presimțire și n-ai ce-i face. Uite-o cum se arată. Iese la iveală ca o adunătură de cadavre.

Când îi văzură pe cei doi bărbați, indienii scoaseră un strigăt ciudat și grăbiră pasul.

— Îs amețiți rău de tot, comentă Shorty. Uite-i cum se prăvălesc ciorchine.

— Ia privește mutra celui din frunte! Îi atrase atenția Smoke. Foametea, asta i-a doborât. Și-au mâncat până și câinii.

— Ce facem? O luăm la sănătoasă?

— Și lăsăm sania și câinii? îl întrebă Smoke plin de reproș.

— Dacă nu-i halim noi, ne halesc ei pe noi. Cât sunt de flămânzi ar fi în stare s-o facă. Hei, bătrâne fantome. Ce-ați pățit? Nu te uita așa la câine. Nu cu el la oală, preciput?

Cei din fruntea convoiului ajunseră și-i înconjurară, gemând și milogindu-se într-un jargon cu totul necunoscut. Priveliștea i se păru cumplită și grotescă lui Smoke. Erau fără îndoială ravagiile foametei. Cu fețele scofâlcite,

pielea întinsă pe oase, aduceau cu niște capete de mort. Tot mai mulți se strângeau în jurul lor până când Smoke și Shorty se treziră înghesuiți de mulțimea aceea dezlănțuită. Veșmintele lor zdrențuite din piele și blană fuseseră tăiate, sfâșiate și Smoke înțelese motivul când văzu în brațele unei indience un țânc uscat cu totul care mesteca o bucată de blană jėjoasă. Băgă de seamă că un alt copil molfăia o șuviță de piele.

— Stați pe loc! Înapoi! urlă la ei Shorty, întorcându-se la engleză după zadarnice încercări cu puținele cuvinte pe care le știa în indiană.

Bărbați, femei și copii se apropiau clătînându-se și poticnindu-se pe picioarele lor tremurătoare, cu ochii înnebuniți, bântuiți de slăbiciune și o neostoită lăcomie. O femeie începu să geamă și, poticnindu-se, trecu pe lângă Shorty și se prăbuși cu brațele întinse, agățându-se de sanie. O bătrână porni gâfâind pe urmele ei și cu mâini nesigure se chinuia să desfacă legăturile saniei și să scoată o legătură de mâncare. Un tânăr se repezi cu cuțitul în mână, dar Smoke îi făcu vânt înapoi. Toată masa aceea de oameni se îngrămădi peste ei și încăierarea se porni.

La început Smoke și Shorty apucau pe câte unul și-l aruncau la o parte, apoi începură să se folosească de coada biciului și de pumni împotriva mulțimii înnebunite de foame. Și toată scena se desfășura pe fundalul urletelor și văicărelilor femeilor și copiilor. Ici colo, într-o duzină de locuri, legăturile fuseseră tăiate, bărbați se târau pe burtă în ciuda loviturilor de picior și a pumnilor și încercau să tragă de sacii cu alimente. Aceștia trebuiau luați în brațe și azvârliți înapoi. Și atât erau de sfârșiți, încât se prăbușeau la cel mai mic brânci. Dar nu încercară nici o clipă să-i lovească pe cei doi bărbați care-și apărau sania.

Și tocmai extrema slăbiciune a indienilor lihniți le veni în ajutor lui Smoke și Shorty care, altfel, ar fi fost copleșiți de ei. În cinci minute, zidul acela de indieni în picioare care înainta mereu se transformă în grămezi de oameni doborâți care gemeau și spuneau ceva de neînțeles, trântiți în zăpadă și strigau și se milogeau, în vreme ce nu-și puteau desprinde ochii lăcrămoși de mâncarea ce însemna viață pentru ei și le lăsa gura apă după ea. Și deasupra tuturor se ridica jelania femeilor și copiilor.

— Gura! Gura! urlă Shorty băgându-și degetele în urechi și abia suflând după înfruntare. Da, vrei și tu nu-i așa! strigă el repezindu-se înainte și făcând să zboare, cu o lovitură de picior, cuțitul din mâna unuia care, târându-se prin zăpadă, încerca să-l împlânte în gâtul câinelui din frunte.

— Cumplit! murmură Smoke.

— M-apucă pandaliile! îi răspunse Shorty, întorcându-se după ce-l salvase pe Bright. Curge apa pe mine. Și ce dracu ne facem acum cu nenorociiții ăștia buni doar de ambulanță?

Smoke clătînă din cap și deodată i se limpeziră toate. Un indian se târi înainte, țintind cu singurul ochi care i se mai vedea nu sania, ci pe Smoke și acesta citi în privirea lui lupta omului de a-și păstra mințile. Shorty își aminti

că-l atinsese peste celălalt ochi care i se umflase de se închisese cu totul. Indianul se săltă într-un cot și glăsui.

— Eu Carluk. Eu siwash bună. Eu știe bună pe om de la Boston. Eu foame mult. Tot oameni foame mult. Nu tot oameni știe om de la Boston. Eu știe. Acum eu mănânci. Tot oameni mănânci. Cumpăr la mâncare. Este aur multa. Nu este mâncare. La vara, somon nu urca la râul Milk. La iarna, elan nu vine. Nu mâncare. Eu vorbit la tot oameni. Eu vorbit la ei de om de la Boston venit mult la Yukon. Om de la Boston mult mâncare. Om la Boston place aur. Noi aduce aur, merge la Yukon, om de la Boston dai mâncare. Aur multa. Eu știe om de la Boston place la el aur.

Începu să bâjbâie cu degetele amorțite baierile pungii pe care o scosese de la brâu.

— Multa face gălăgie! interveni plictisit Shorty. Spune la muieri, la prunci să-și mai țină gură!

Carluk se întoarse și strigă femeilor care se văicăreau. Auzindu-l, alți bărbați ridicară vocea cu autoritate și încet, încet femeile se potoliră și potoliră și copiii de lângă ele. Carluk renunță să mai bâjbâie punga și ridică de mai multe ori degetele în sus.

— Asta oameni la ei murit! le spuse el.

Și urmărind numărătoarea înțeleseră că până atunci se sfârșiseră de foame șaptezeci și cinci de oameni.

— Eu cumpăra la mâncare! continuă Carluk, când deschise punga din care scoase o bucată grea de metal.

Alții îi urmară exemplul și pretutindeni apărură bucăți asemănătoare. Shorty se uită uluit.

— Doamne Dumnezeu! strigă el. Aramă. Aramă curată, aramă roșie. Și ei își închipuie că-i aur!

— El aur! îi încredința cu convingere Carluk, prinzând iute sensul exclamației lui Shorty.

— Și nenorociții au mizat totul pe asta, murmură Smoke. Uită-te! Bucata aia are patruzeci de livre. Au cărat cu ei sute de livre și nu s-au îndurat să le arunce nici când nu mai aveau putere să se târâie pe ei. Shorty, ascultă, trebuie să le dăm de mâncare.

— Ha! Ușor de spus. Dar ce zice statistica? Avem haleala noastră pe o lună, adică de șase ori treizeci, adică o sută optzeci de porții. Și colea-s două sute de indieni care au o poftă nebună, de oameni mari. Cum naiba să le dăm măcar o singură porție ca lumea?

— Dar mai e și mâncarea câinilor, îi replică Smoke. Câteva sute de livre de somon uscat s-ar putea să prindă bine. Trebuie să facem și asta. Știi că și-au pus toate speranțele în omul alb!

— Neînțeles! Nu-i putem lăsa de izbeliște, fu de acord și Shorty. Și nouă ne cad în cârcă două treburi tare nenorocite, una mai afurisită decât cealaltă. Unul dintre noi trebuie să dea fuga la Mucluc după ajutoare, iar celălalt să stea aici și să se ocupe de balamuc și probabil să fie și halit pe deasupra. Și n-are

rost să dai drumul la porumbel să-mi spui că până aici am făcut șase zile. Cu sania goală și tras tare, în trei zile drumul se poate face.

Vreme de un minut, Smoke cântări toate milele drumului pe care le făcuseră, cumpănind timpul după capacitatea lui de a goni până la epuizare.

— Aș putea să fiu acolo mâine noapte, îl anunță el pe Shorty.

— În regulă, se pronunță vesel Shorty. Iar eu rămân aici să mă halească.

— Dar pentru fiecare câine iau și eu câte un pește, îi explică Smoke, iar pentru mine cât să-mi ajungă pentru o singură masă.

— O să ai mare nevoie de haleala asta ca să ajungi la Mucluc mâine noapte.

Prin intermediul lui Carluk, Smoke aduse la cunoștință oamenilor ce avea să urmeze.

— Și foc, mare foc, mult foc, le spuse el în încheiere. Mult oameni de la Boston stai la Mucluc. Om de la Boston bun. Aduce mâncare mult. Cinci somnuri aduc mâncare mult. Omul ăsta – Shorty, prieten bun la mine. El stai aici. El mare șef. Priceput?

Carluk dădu din cap că da și explică celorlalți.

— Toată mâncare rămâne aici. Shorty, el împarte mâncare. El șef, priceput?

Carluk traduse și ceilalți își exprimară consimțământul dând din cap și scoțând strigăte guturale. Smoke mai rămase o vreme și conduse totul până când se puse pe roate toată acțiunea. Cei care mai erau în stare s-o facă au pornit târâș-grăpiș să adune lemne de foc. S-au aprins focuri mari, după obiceiul indienilor și în jurul lor s-au adunat cu toții. Shorty, cu vreo douăsprezece ajutoare, cu niște scurte ciomege la îndemână pentru cei prea înfomețați, se apucară de gătit. Mai întâi la toată lumea s-a distribuit câte o bucațică de slănină, apoi câte o lingură de zahăr, să le mai ametească foamea care-i măcina. În scurtă vreme, la focurile din jurul lui Shorty fierbeau o mulțime de oale cu fasole, iar el în persoană, încruntându-se la cei cărora le spunea renegați, se îndeletnicea cu coptul și împărțitul celor mai subțiri turte făcute vreodată.

— Eu am rămas marele bucătar, îi spuse el în loc de la revedere lui Smoke. Iar tu dă-i bătaie cât poți. Ține-o numai într-o fugă până acolo și vino în goană. O să mergi și azi și mâine ca să ajungi și n-ai să izbutești să fii înapoi în mai puțin de trei zile. Mâine le dau să înfulece ultimele rămășițe din somonii câinilor și după aia nici o fărâmbă vreme de trei zile. Smoke, trage tare. Trage tare, Smoke.

Deși sania era acum ușoară, încărcată doar cu șase somoni uscați, vreo câteva livre de fasole înghețată și slănină și învelitoarea de noapte, Smoke nu reușea să meargă prea iute. În loc să se salte în sanie și să mâne câinii, era nevoit să răzbească prin zăpadă mânuind prăjina de sanie. În plus munciseră pentru o zi întregă și nici el nici câinii nu erau odihniți și nu mai aveau vigoarea intactă. Când trecu de creastă depășind Colinele Bald începuse să se lase lungul amurg arctic.

La vale merse mai iute și adesea putea să se arunce, pentru scurte distanțe în sanie, scoțând sufletul din bieteale animale pe cele șase mile. Întunericul îl prinse într-o vale largă, pe unde curgea un pârâu fără nume și aici se rătăci. Pârâul făcea niște meandre largi, în formă de potcoavă și pentru ca să câștige timp, încercă să taie întinsura aceea în loc să țină albia pârului. Iar când se lăsă beznă de tot, era din nou pe albia pârului bâjbâind să caute pârta. După un ceas de zadarnice căutări, destul de înțelept ca să nu pornească mai departe și să se rătăcească și mai mult, făcu un foc, dădu fiecărui câine câte jumătate de pește și-și împărți și propria-i rație în două. Se înfășură în învelitoarea de blană și înainte de a-l apuca somnul acela grăbit, rezolvase problema. Ultima întinsură pe unde încercase să taie drumul era cea de la gurile pârului. Se abătuse cu o milă de la pârta. Acum se afla pe brațul principal, ceva mai jos de locul unde pârta făcută de el și Shorty traversa valea și apoi urca pe un afluent neînsemnat până la o creastă nu prea înaltă.

La primele semne ale dimineții, era la drum, fără să mai înghită nimic, se chinu încă o milă în susul albiei, ca să ajungă la pârta. După care, tot fără o înghițitură, nici pentru om nici pentru câini, vreme de opt ceasuri ținură drumul înapoi, tăind transversal o serie de pârâiașe și coline mărunte până ajunseră la Pârâul Minnow. Pe la ora patru după-amiază, în vreme ce întunericul începuse să se lase, ieși la pârta bine bătătorită de la Pârâul Moose.

Mai avea încă cincizeci de mile și expediția era încheiată. Făcu popas, aprinse focul, aruncă fiecărui câine jumătatea lui de somon și pentru el își dezmoști livra de fasole. Apoi se aruncă pe sanie și începu să urle:

— Hai, hai la drum! Și câinii se opintiră cu putere în chingile de la piept. Dați-i bătaie, dulăilor! urlă la ei. Haide, haide! Vine și haleala. La Mucluc e haleală berechet. Opintiți-vă, lupilor, opintiți-vă!

La Annie Mine, miezul nopții trecuse de un sfert de oră. În salonul principal era destul de multă lume, iar sobele, care vuiau și lipsa de ventilație făceau ca în încăperea aceea mare să fie o căldură cu totul nesănătoasă. Pocnetul bilelor și zarva deja jocurile de zaruri formau un fundal sonor destul de monoton peste care se suprapunea gălăgia, la fel de monotonă, a bărbaților ce sporovăiau care în picioare, care așezat, în grupuri mai mari sau numai câte doi, trei laolaltă. Casierii, însărcinați cu cântărirea aurului, aveau treabă tot timpul cu balanțele lor pentru că praful aurifer era moneda de circulație și chiar și cel care bea la bar whisky de numai un dolar și acela trebuia să treacă tot pe la cântar.

Pereții erau durați din bușteni cu scoarța încă pe ei, iar între bușteni crăpăturile, se vedea bine, fuseseră astupate cu mușchi arctic. Pe ușa deschisă a sălii de dans răzbătea ritmul vesel al unui cântec din Virginia, interpretat de un pian și o vioară. Tocmai avusese loc tragerea la o loterie chinezească, iar fericitul câștigător, după ce-și încasase cele convenite tot de la balanță, acum își bea norocul împreună cu vreo duzină de acoliți. La mesele de faro și ruletă, toată lumea era preocupată și tăcută. La mesele de pocher și cărți înconjurate

de privitori, era de asemenea liniște. La o altă masă era în curs o serioasă și concentrată partidă de Black Jack. Numai de la masa jucătorilor de zaruri se isca zarvă în vreme ce individul care era la rând dădu drumul zarurilor, cu tot avântul, pe fața amfiteatrului verde al mesei, urmărindu-și norocul care-l ocolise atât de multă vreme. Și nu tăcea nici o clipă: „Haide, fetele! Haide! Să vină patru! Haide fetele, micuțele! Aduceți și voi acasă slăninuță! Fetele! Ah, fetele!”

Cultus George, un indian zdravăn și înalt din Circle City, stătea distant și încruntat, sprijinit de buștenii peretelui. Era un indian civilizat, dacă a trăi ca un alb înseamnă să fii civilizat. Era jignit de moarte, jignire care dura de multă vreme. De ani de zile muncea ca oricare alt alb, muncise alături de albi și adesea mai bine decât ei. Purta nădragi la fel cu ai lor, aceleași cămăși solide din lână, se lăuda cu un ceas la fel de bun, își pieptăna părul scurt, pe-o parte și înghițea aceeași mâncare: slănină, fasole și făină. Și cu toate acestea îi era interzisă cea mai mare distracție și răsplată, adică whisky-ul. Cultus George era om care câștiga bani buni. Concesionase terenuri, vânduse și cumpărase concesii. Comandase echipamente pentru prospecțiuni și furnizase el însuși echipamente. Acum era conducător de câini și cărăuș, cerând câte douăzeci și cinci de cenți livra de transportat pe timp de iarnă, de la Saij' de Mile de Mucluc, iar pentru slănină câte treizeci și cinci de cenți, după cum era obiceiul. Buzunarele-i erau doldora de praf de aur, avea de unde să-și plătească destule rânduri de băutură și, cu toate astea, nici un barman nu-l servea și pe el. Whisky-ul, cea mai fierbinte, mai iute și mai completă răsplată a civilizației nu era de nasul lui. Numai prin mijloace ascunse, lașe și costisitoare putea să-și permită să facă rost de băutură. Și omul era supărat din cauza acestei jignitoare segregării și supărarea lui ținea de ani de zile. Mai ales în noaptea aceea simțea cum îl taie setea și supărarea, iar pe albi pe care se străduise atât de amarnic să-i întreacă îi ura acum parcă mai rău. Albi îi îngăduiau cu generozitate să-și piardă aurul la mesele lor de joc, dar nici din dragoste, nici pe bani nu-i era permis să fie servit la bar. Drept urmare era cât se poate de treaz, deci plin de logică, cât se poate de logic supărat.

Melodia aceea din Virginia ce se auzea din sala de dans se încheie într-un târâboi general care nu-i deranja deloc pe trei bețivi ce sforăiau sub pian.

— Perechile sunt invitate la bar, răsună chemarea conducătorului dansului după ultimele acorduri.

Și perechile începură să iasă pe ușa largă în salonul principal.

— Bărbați înfolați în blănuri și cu mocasini în picioare, femeile în veșminte vapoaze, ciorapi de mătase papuci de dans, când deodată ușa dublă de la intrare se dădu în lături și Smoke Bellew intră, împleticindu-se înăuntru.

Toate privirile se opriră asupra lui și se lăsă tăcere. Încercă să îngaimă ceva, își smulse mânușile, care căzură, rămânând spânzurate de baierele lor, apucă promoroacă înghețată a respirației care se formase după o goană de cincizeci de mile. Se opri nehotărât, apoi se apropie de bar și se sprijini într-un cot la capătul lui. Numai individul de la zaruri, fără să întoarcă măcar capul,

continua să le zuruie în mână și să le descânte: „Haide, fetele! Haide, Haide, fetele! Haide!”

Privirea stăruitoare a patronului mesei de joc, ațintită asupra lui Smoke, atrase atenția jucătorului și se opri și el cu zarurile în mână și apoi se întoarse să se uite.

— Ce s-a-ntâmplat, Smoke, întrebă Matson, patronul localului Annie Mine.

Făcând un ultim efort, Smoke reuși să-și descleșteze gura.

— Am niște câini afară... morți de oboseală, spuse el răgușit. Să se ducă careva să le poarte de grijă și eu... vă spun ce s-a întâmplat.

În câteva propoziții scurte, el le prezintă situația. Jucătorul de zaruri, lăsându-și banii pe masă și ținând încă în mână lunecoasele zaruri care nu voiau să-i aducă noroc, se apropie de Smoke și fu cel dintâi care spuse:

— Da' trebuie să facem ceva! Asta-i! Dar ce? Tu ai avut vreme să te gândești la ceva. Ce plan ți-ai făcut? Hai, toarnă-ne și nouă.

— Bineînțeles, făcu Smoke. Uite ce m-am gândit eu. Trebuie să dăm fuga cu niște sănii ușoare. Să zicem cu câte o sută de livre de provizii fiecare. Calabalăcul conducătorului de sanie și haleala câinilor încă cincizeci de livre. Așa cel puțin merg repede. Să zicem că expediem cinci sănii acum urgent, cu cele mai bune echipaje, cei mai buni conducători. Pe porțiunea cu zăpadă afânată, fiecare sanie trece pe rând în frunte. Trebuie s-o pornească la drum acum, pe loc. În cel mai bun caz, la vremea când o să ajungă ei acolo, indienii nu vor fi băgat în gură îmbucătură de trei zile. Și apoi deîndată ce-am trimis la drum săniile ușoare, va trebui să pornim pe urmele lor cu sănii încărcate din greu. Gândiți-vă singuri. Două livre de mâncare pe zi e cea mai mică rație cu care îi putem ține pe indieni în picioare ca să pornească la drum. Asta înseamnă câte patru sute de livre pe zi și cum au și bătrâni și copii cu ei, în cel mai bun caz ne trebuie cinci zile ca să-i aducem la Mucluc. Ei, bine, ce ziceți că-i de făcut?

— Să facem o colectă să cumpărăm mâncare, spuse jucătorul de zaruri.

— Eu le dau mâncarea! începu Smoke nerăbdător.

— Nț! îl întrerupse altul. Doar nu faci tu cinste acum. Toți suntem băgați în afacerea asta. Să aducă careva un lighean. Nu ne ia decât un minut. Și pentru saftea uite!

Scoase din buzunar un săculeț greu de aur, desfăcu băierile și turnă un pârâiaș de praf aurifer și pepite în lighean. Unul de lângă el îl apucă grăbit de mână, slobozind o înjurătură și săltă gura pungii ca oprească șuvoiul de aur. La o primă ochire se putea aprecia că în lighean erau șase sau opt uncii.

— Nu fi porc! strigă al doilea. Nu ai numai tu săculeț. Lasă-mă și pe mine.

— Hmm! mârâi jucătorul de zaruri. Poate socotiți că asta-i o expediție de prospectare, de aia v-ați aprins așa iute.

Oamenii se înghesuiau și se îmbrânceau pentru a avea ocazia să-și aducă și ei contribuția și, după ce s-au declarat mulțumiți, Smoke cântări ridicând cu amândouă mâinile ligheanul greu și zâmbi.

— Cu ce-i aici, tot tribul are ce mânca toată iarna, le spuse el. Acum să rezolvăm cu câinii. Cinci atelaje iuți care au vână în ei.

Fură oferite vreo douăsprezece echipaje, iar cei din tabără, constituiți ca un comitet, se ciorovăiră, se confruntară, fură de acord, respinseră.

— Hei! Ai tăi sunt gloabe de povară! i se spuse lui Long Bill Haskell.

— Dar știi să tragă! se zburli el, rănit în mândria lui.

— Bineînțeles că-s în stare, îl asigurară ceilalți. Dar nu-s în stare să gonească nici dacă te rogi de ei. Țștia-s făcuți numai pentru poveri nu glumă.

Deîndată ce un echipaj era ales, proprietarul lui, ajutat de vreo șase oameni, pornea să-i înhame și să-i pregătească de drum. Unul dintre atelaje fu respins pentru că abia sosise în după-amiaza aceea și câinii erau obosiți. Altul își oferii animalele, dar se scuză că nu poate porni și el și arată un genunchi bandajat care-l împiedica să-i conducă. Atelajul ăsta fu preluat de Smoke, trecând peste toate obiecțiile mulțimii care-i reproșă că și așa era sfârșit de oboseală.

Long Bill Haskell arată că, în vreme ce câinii lui Fat Olsen erau de mânăntâi, Fat Olsen era un elefant. Cele două sute patruzeci de livre de entuziasm ale lui Fat Olsen se umplură de indignare. Ochii i se umplură de lacrimi de mânie și explozia lui scandinavă n-a putut fi stăvilită până nu i s-a oferit un loc în echipa grecilor, în vreme ce jucătorul de zaruri profită și preluă atelajul ușor al lui Olsen. Cinci echipaje au fost acceptate și puse la ham, săniile încărcate, dar numai patru conducători au satisfăcut exigențele comitetului.

— Dar mai e și Cultus George, strigă cineva. Țșta înghite pârția și mai e și odihnit.

Toate privirile se întoarseră spre indian, dar pe fața acestuia nu se putea citi nimic și nici nu spuse un cuvânt.

— Ai să iei și tu un echipaj, îi spuse Smoke.

Indianul cel zdravăn nu răspunse nici de data asta. Prin mintea tuturor trecu un fior, ca un curent electric, presimțind că avea să se întâmple o nenorocire. Toată masa începu să se agite și formă un cerc în mijlocul căruia Smoke și Cultus George se aflau față în față. Smoke înțelese că, printr-un consens comun, fusese numit reprezentant al tuturor, în cursul celor care se întâmplau și aveau să se întâmple mai departe. În plus era și înfuriat. Depășea puterea lui de înțelegere faptul că o ființă umană, care fusese martoră la navala voluntarilor, poate sta deoparte. Pe de altă-parte, în toate cele care au urmat, Smoke n-a priceput punctul de vedere al lui Cultus George și nici nu visa că acesta se abține din alte pricini și nu din egoism, sau dintr-un motiv mercantil.

— Neîndoiș că ai să iei și tu un atelaj, îi spuse Smoke.

— Cât dam? întrebă Cultus George.

Spontan și general, în gâtulejul minerilor se iscă un mârâit care la desfigura și gura. În același timp, se făcură spre nelegiuit cu pumnii strânși sau degetele desfăcute ca niște gheare gata să înșface.

— Ei, băieți, stați o clipă! le strigă Smoke. Poate că omul n-a înțeles. Lăsați-mă să explic eu. Ascultă, George. Nu vezi, nimeni nu cere nimic pentru treaba asta. Ba au oferit totul pentru a salva două sute de indieni care mor de foame.

Se opri, dându-i celuilalt timp să înțeleagă.

— Cât dam? întrebă iar Cultus George.

— Ei, stați, băieți! Ascultă-mă bine George. Nu vrem să cazi în greșeală. Oamenii ăștia care mor de foame sunt din neamul tău. Sunt din alt trib, dar tot indieni sunt și ei. Ai văzut ce fac oamenii albi și-au zvârlit aurul, au dat câini și sănii, s-au îmbulzit care mai de care să pornească la drum. Cu primele sănii nu pleacă decât cei mai de nădejde. Uită-te la Fat Olsen. Era mai, mai să se ia la bătaie pentru că nu l-au lăsat să plece și el. Ar trebui să fii mândru nevoie mare că toți au socotit că ești un conducător de câini de prima mână. Acum nu se pune problema „cât dam”, ci cât de iute ajungem.

— Cât dam? făcu din nou Cultus George.

În zarva nebună care se stârni se auziră câteva glasuri: „Omorâți-l”, „Să-i spargem căpățână”, „Catran și fulgi”, spiritul filantropic și camaraderia transformându-se într-o clipă în sălbatică brutalitate. Și în mijlocul furtunii, Cultus George rămase imperturbabil, în vreme ce Smoke le făcu vânt înapoii celor mai fioroși strigând:

— Așteptați! Cine conduce toată târășenia?

Zarva se potoli.

— Aduceți o funie! Adăugă el iute.

Cultus George ridică din umeri, mutra strâmbându-i-se încordată de un zâmbet mohorât și neîncrezător. Știa el neamul ăsta de albi. Trudise pe parte alături de ei, mâncase aceeași făină, aceeași slănină și fasole cu ei prea îndelungă vreme pentru ca să nu-i cunoască. Era un neam de oameni cu frica legii. Știa asta cât se poate de bine. Pedepseau întotdeauna pe cel care încălca legea. Dar el nu încălcase nici o lege. Știa și el legea. O respectase toată viața. Nici nu ucisese, nici nu furase, nici nu mințise. În legea omului alb nu se spunea că e interzis să ceri un preț, să închei o afacere. Toți cereau prețul lor și încheiau afaceri. Și nici el nu făcea nimic altceva și asta tocmai ei îl învățaseră. În plus, dacă nu era destul de bun ca să poată bea și el laolaltă cu ei, atunci nu era destul de bun nici să se arate generos cu ei și nici să li se alătore în vreuna din distracțiile lor aiurite.

Nici Smoke, niciunul dintre cei de față nu întrezări măcar ce zăcea în mintea lui Cultus George și-l făcea să aibă atitudinea asta. Nu-și dădeau seama, dar oamenii îl înțelegeau tot atât de puțin, pe cât îi înțelegea și el pe ei. Pentru ei, indianul era o brută egoistă, iar pentru el ei erau niște brute egoiste.

Când fu adusă funia, Long Bill Haskell, Fat Olsen și jucătorul de zaruri, cu multă stângăcie și o grabă furioasă, puseră ștreangul la gâtul indianului și

trecură capătul funiei pe după o grindă. Vreo doisprezece oameni se înșirară la capătul funiei care spânzura, gata să tragă de ea.

Cultus George nu opuse nici o rezistență. Știa el ce însemnau toate astea – o cacialma. Alții erau mari meșteri la cacialmale. Nu era pocherul jocul lor cel mai îndrăgit? Nu foloseau cacialmauă ori de câte ori se apucau de cumpărat sau de vândut câte ceva? Ba da. Văzuse el un alb care făcea o mutră de parcă i-ar fi ieșit careu de ași, deși în mână nu avea decât o chintă spartă.

— Stați! Porunci Smoke. Legați-i mâinile la spate. N-am chef să-l văd cățărându-se pe funie.

Altă cacialma, se gândi Cultus George și le îngădui, fără să se opună, să-i lege mâinile la spate.

— George, e ultima ta șansă, îi spuse Smoke. Ai de gând să pornești cu unul din echipaje?

— Cât dam? făcu Cultus George.

Uluit cu totul de el însuși că era în stare să facă una ca asta, dar și infuriat de groaznicul egoism al indianului, Smoke dădu semnalul. Nici Cultus George nu fu mai puțin uluit când simți cum ștreangul se strânge în jurul gâtului cu o smucitură și e săltat de la podea. Indiferența îi dispăru într-o clipită. Într-o succesiune rapidă, pe fața lui se zugrăviră mirarea, groaza și suferința.

Smoke se uita la el tulburat. Cum nu avusese prilejul să fie spânzurat niciodată, Smoke se simțea ageamiu în meseria asta. Trupul indianului începu să se zvârcolească, mâinile se chinuiră să rupă legăturile și din gât izbucnea horcăiala neplăcută a omului care se sufocă. Brusc, Smoke ridică mâna.

— Slăbiți funia! porunci el.

Mormăind supărați că pedeapsa fusese atât de scurtă, cei de la funie îl lăsară pe Cultus George pe podea. Ochii i se bulbucaseră, se clătina pe picioare, legănându-se dintr-o parte în alta și luptându-se încă să-și desfacă legăturile de la mâini. Smoke ghici de îndată care era pricina, își repezi furios degetele între ștreang și gâtul omului și slăbi funia cu o smucitură. Cu mare efort, Cultus George trase din nou aer în piept.

— Ai de gând să pornești cu atelajul? îl întrebă Smoke.

Cultus George nu răspunse. Avea altă treabă: să respire.

— Bine, bine, noi oameni albi suntem niște porci! începu Smoke, ca să risipească tăcerea și fiindu-i silă de rolul pe care era obligat să-l joace. Ne vindem sufletul pentru aur și așa mai departe. Dar, din când în când, renunțăm la astea și ne aruncăm cu capul înainte pentru câte o treabă fără să ne gândim cât ne iese din afacere. Și când ne dezlănțuim în chipul ăsta, trebuie să fii cu mare băgare de seamă, Cultus George! Și acum nu vrem să știm decât un singur lucru: ai de gând să pornești cu atelajul?

Cultus George mai delibera în sinea lui. Nu era un laș. Probabil că numai până aici aveau de gând să meargă cu cacialmauă și dacă acum se dădea bătut se făcea de baftă. Și în vreme ce delibera, Smoke se chinuia îngrijorat ca nu

cumva băştinaşul ăsta îndărătnic să se încăpăţâneze mai departe și să fie spânzurat.

— Cât dam? făcu Cultus George.

Smoke dădu să ridice mâna ca să dea semnalul.

— Eu merge! rosti Cultus George foarte iute, înainte de a apuca funia să se întindă.

— Și când expediția aceea de salvare m-a găsit, povestea Shorty la Annie Mine, podoaba aia de Cultus George era în frunte, ajungând cu trei ore înaintea lui Smoke și nu uitați – Smoke era al doilea. Și a ajuns taman la timp, pentru că până să aud eu răcnetele lui Cultus George care-și îndemna câinii, peste creastă, afurisiții ăia de indieni siwash îmi haliseră mocasinii, mănușile, curelele, teaca cuțitului și vreo câțiva se uitau cu o foame în ochi la mine... eu fiind cel mai bine hrănit, știți. Despre Smoke ce să vă mai spun. Era aproape mort. S-a mai învățit puțin de colo-colo, ajutând să pregătim de mâncare pentru cei două sute de indieni nenorociți și a adormit deodată, așa cum stătea pe vine, de credeai că adună zăpadă ca s-o topească în găleată. L-am băgat în culcușul meu și al naibii să fiu dacă n-a trebuit să-l ajut să se vâre în culcuș, atât era de frânt. O, 'neânțeleș c-am câștigat scobitorile pe care-am pus pariu. Așa-i c-au avut, 'neânțeleș, nevoie câinii ăia de cei șase somoni dați de Smoke taman în crucea zilei?

O EROARE A NATURII.

— Hău! urlă Smoke la câini, lăsându-se cu toată greutatea pe prăjină ca să oprească sania.

— Acum ce ți s-a mai năzărit! se plânse Shorty. Doar nu e apă dedesubt!

— Nu, dar uită-te și tu la pârția aia care o taie la dreapta! îi răspunse Smoke. Nu credeam că mai e vreun suflet de om pe care să-l fi apucat iarna prin părțile astea.

În clipa în care s-au oprit, câinii s-au și lăsat în zăpadă și au început să-și smulgă cu colții gheața dintre degete. Cu cinci minute înainte gheața aceea fusese doar apă. Animalele se treziseră că se rupe sub ele pojghița acoperită cu o pulbere de zăpadă ce mascase izvorul care-și croia drum din mal și formase o băltoacă peste gheața de trei picioare grosime pe care o pusese iarna pe Râul Nordbeska.

— Mai întâi și mai întâi n-am auzit să fi urcat cineva pe Nordbeska, îi răspunse Shorty, uitându-se țintă la pârția aproape acoperită de cele două picioare de zăpadă depusă pe ea și care tăia în unghi drept albia râului și urca apoi pe un afluent ce curgea din stânga. Poa' să fie vorba de niște vânători care și-au dus pe aici poverile hăt de mult.

Dând la o parte cu mâinile înmănușate zăpada afânată, Smoke rămase o vreme cumpănind, apoi iar dădu zăpada și iar se opri.

— Nu, spuse el convins. S-a mers în ambele sensuri, dar ultima oară indivizii au urcat pe pârâu în sus. Oricine or fi fost, acum sunt acolo. De săptămâni întregi n-a mai trecut nimeni la vale. Și ia spune-mi tu mie ce-au găsit acolo de nu s-au mai dat duși? Uite asta vreau eu să aflu!

— Dar ce vreau eu să aflu e unde facem tabără în noaptea asta, îi replică Shorty, zgâindu-se nemângâiat spre linia orizontului din sud unde lumina chioară a după-amiezii începea să se transforme în crepuscul.

— Hai s-o luăm pe pârtia pârâului în sus, propuse Smoke. Sunt o mulțime de cioturi uscate. Putem să ne așezăm tabăra când poftim.

— Ne așezăm noi tabăra când poftim, 'neânțeles, da' dacă nu avem poftă să murim de foame ar trebui s-o ținem întins la drum și încă în direcția care trebuie.

— Găsim noi ceva pe pârâul ăsta, continuă Smoke.

— Da' uită-te și tu câtă haleală mai avem! Uită-te la câini! strigă Shorty. Uită-te la... ei la dracu! Bine! Fie așa cum vrei tu.

— Din cauza asta nu se lungește el drumul nici cu o zi! îl îndemnă Smoke. Probabil că nu e decât o milă în plus.

— Au murit oameni și pentru un fleac de milă ca asta! îi ripostă Shorty, clătînând din cap cu mohorâtă resemnare. Hai la drum, că dăm de belea. Sus, sus, biete animale dogite, sus! Hău, hău! Hai Bright, sus! Hău!

Căinele fruntaș se supuse și toată ceata de câini se opinti sfârșită în zăpada moale.

— Hău! Hău! Că-i pârtie bătută!

Smoke își scoase rachetele de sub legăturile saniei și le legă peste mocasini și porni înainte, să bată zăpada afinată, să le fie mai ușor câinilor. Era treabă grea. Și câinii și oamenii mâncau de zile întregi pe sponci și rezervele de putere pe care se puteau baza erau puține și drămuite. Deși mergeau pe firul albiei, panta acesteia era atât de mare că trudeau din greu, pieptiș, fără contenire. Curând pereții înalți de stâncă se apropiară într-atât încât acum urcau printr-un canion îngust. Împiedicându-se de munții înalți, lumina amurgului care se lăsa încet deveni aici doar un fel de semiobscuritate.

— E o capcană, spuse Shorty. Aici totul pare parșiv. Ca o gaură în pământ. Aici e tărâmul buclucului.

Smoke nu răspunse și, preț de jumătate de oră, se chinură în tăcere, tăcere care fu din nou ruptă de Shorty.

— Nu mă-nșeală pe mine presimțirea! mormăi el. 'Neânțeles că nu mă-nșeală. Ascultă ce-ți spun eu, dacă ai de gând să ascuți!

— Dă-i drumul! îi replică Smoke.

— Îmi spune mie presimțirea, limpede ca lumina zilei, că nu ieșim noi din borta asta, ehei, zile în șir. O să dăm de belea și o să stăm țintuiți aici zile-n șir și încă alte și alte zile.

— Dar despre haleală nu-ți spune nimic? îl sâcăi Smoke fără milă. Fiindcă nu avem haleală pentru zile în șir și pentru încă alte zile.

— Nțț! Nici o vorbă despre haleală. Mă bate gândul că ne-om descurca noi cumva. Dar, Smoke, am să-ți spun și eu așa fără ocol. Am să halesc oricare dintre câini, dar pe Bright nu. De Bright nu mă ating. Uite, nu pot să-mi bat joc de el.

— Sus inima, îl luă peste picior Smoke. Și presimțirea mea lucrează. Îmi spune că nici vorbă n-o să fie să ne mâncăm câinii și o să ne îmbuibăm, nu știu cu ce, cu elani, cu caribu sau cu păsări prăjite și o să ne îngrășăm.

Shorty pufni cu o silă de nedescris și astfel fu câștigat al sfert de ceas de liniște.

— Uite că de aici începe și balamucul, spuse Smoke, oprindu-se și uitându-se țintă la ceva care zăcea la marginea părții vechi.

Shorty lăsă prăjina de sanie deoparte, se apropie de el și continuă să se uite amândoi fix la trupul unui om abandonat la marginea drumului.

— Bine hrănit! spuse Smoke.

— Da' ia uită-te la buzele lui, îi atrase atenția Shorty.

— Țeapăn ca un lemn, adăugă Smoke, ridicându-i omului o mână care făcu tot corpul să se salte.

— Ridică-l în sus și dă-i drumul și ai să vezi că se sparge în bucățele, mormăi Shorty.

Omul zăcea pe-o parte, înghețat bocnă. Cum nu se pusese nici o urmă de zăpadă pe el, era limpede că nu zăcea acolo de prea multă vreme.

— Acum trei zile a fost o ninsoare, peste tot, spuse Shorty.

Smoke încuviință dând din cap, se aplecă asupra cadavrului, îl răsuci pe jumătate ca să vină cu fața în sus și arată cu degetul o gaură de glonte la tâmplă. Se uită în jur și arată cu capul un revolver care rămăsese pe zăpadă. La o sută de metri mai sus, dădură de un al doilea cadavru zăcând cu fața în jos pe pârție.

— Două lucruri sunt limpezi ca lumina zilei. Amândoi sunt bine hrăniți. Asta înseamnă că nu de foame au murit. Și apoi n-au dat de vreun teren doldora de aur, că atunci nu s-ar mai fi sinucis.

— Dacă s-au sinucis! obiectă Shorty.

— Ba cu siguranță că s-au sinucis. În afară de urmele lor, altele nu se mai văd și lângă rană se văd urme de arsură de la pulbere.

Smoke trase cadavrul la o parte și cu călcâiul mocasinului scoase la iveală un revolver înfundat în zăpadă de greutatea corpului.

— Cu asta și-a făcut seama. Doar ți-am spus că o să descoperim noi ceva pe aici.

— După cum arată lucrurile încă n-am ajuns să descoperim nimic. Ei, acum să-mi spui tu mie, de ce la doi tipi bine hrăniți le-a venit pofta să se împuște?

— Când o să aflăm și asta înseamnă că am dezlegat și restul enigmei care te chinuie, îi răspunse Smoke. Haide, începe să se cam lase bezna.

Și se făcuse destul de întuneric când rachetele de zăpadă ale lui Smoke se poticniră de un alt cadavru. Era prăbușit peste o sanie în care zăcea alt mort. Și, după ce dădură zăpada la o parte de pe ceafa acestuia și aprinseră un chibrit, zăriră și un al treilea cadavru înfășurat în pături, zăcând lângă o groapă abia începută. Iar înainte ca chibritul să se stingă, văzură încă alte șase morminte.

— Brrr! se scutură Shorty ca de frig. Tabăra Sinucigașilor. Toți bine hrăniți. Și socot că-s morți cu toții.

— Ba nu. Ia uite ce-i acolo!

Smoke privea înainte spre un sâmbure palid de lumină.

— Și mai uite o lumină... ba și o a treia. Haide, dă-i bătaie.

Nu se mai împiedicară de nici un cadavru și în câteva minute, mergând pe o pârtie bine bătută, ajunseră într-o tabără.

— Da' e un oraș! murmură Shorty. Să tot fie vreo douăzeci de cabane. Și nici un câine. Curioasă treabă!

— Și asta ne dă și răspunsul, îi spuse Smoke tulburat în șoaptă. E ceata Laurei Sibley. Îți aduci aminte? A venit pe Yukon astă toamnă, cu nava Port Townsend Numărul Șase. A trecut pe lângă Dawson fără să se oprească. Probabil că vaporul i-a lăsat la gura pârâului.

— Neînțeleș, acum îmi aduc aminte. Sunt mormoni.

— Nu, vegetarieni, zise Smoke și zâmbi în întuneric. Nu mănâncă fărâmă de carne și nu pun câinii la treabă.

— E totuna. Știam eu că e ceva în neregulă cu ei. Atotînțeleapta trebuia să-i călăuzească taman pe grămada de aur. Laura Sibley aia urma să-i ducă fix pe locul care să-i facă milionari.

— Mda! Ea era profeta lor, avea tot felul de viziuni și altele. Am crezut că au urcat pe Nordensjold.

— Ei, ia ascultă!

Pe întuneric, Shorty îi puse mâna în piept lui Smoke ca să-l facă atent și amândoi rămaseră așa, ascultând un urlet prelung, din adâncul sufletului, care se auzea dinspre o cabană. Înainte de a se stinge, fu preluat de alt urlet, de la altă cabană, apoi de altul – un imens oftat al suferinței omenești! Producea un efect groaznic, de coșmar.

— Brrr! se cutremură Shorty. Îmi vine să o rup la fugă. Hai să dăm buzna și să vedem ce-au pățit.

Smoke bătu la ușa unei cabane luminate și fu urmat înăuntru de Shorty, după ce glasul care gemuse înainte rostise „Intră!”. Era o cabană de bârne, cu pereții căptușiți cu mușchi și podeaua de pământ, acoperită cu rumeguș și talaș. Lumina venea de la o lampă cu gaz și reușită să deslușească patru paturi de scânduri, trei ocupate de niște bărbați care renunțaseră să mai urle pentru a putea să se zgâiască la ei.

— Ce naiba se petrece aici? îi întrebă Smoke pe unul dintre ei căruia nici pătura cu care era învelit nu putea să-i ascundă umerii lați și trupul foarte musculos, dar care avea ochii împăienjeniți de suferință și obrajii scofâlciți.

— Vărsat de vânt? Ce v-a lovit?

În loc de răspuns, omul arătă cu degetul spre gură, încercând cu un efort să-și desfacă buzele înnegrite și umflate. Smoke se trase înapoi în fața acestei priveliști.

— Scorbut! murmură el spre Shorty, iar bărbatul confirmă diagnosticul dând din cap.

— Haleală aveți? îl întrebă Shorty.

— Îhi! răspune unul de pe alt pat. Luați cât vreți. E grămadă. Cabana de alături e goală. Adăpostul de provizii e lângă ea. Scălțați-vă în mâncare.

În toate cabanele pe care le vizitară în seara aceea găsiră aceeași situație. Scorbutul doborâse toată tabăra. În grupul acela erau și vreo douăsprezece femei, deși cei doi nu le zăriră pe toate. La început fuseseră nouăzeci și trei de bărbați și femei. Dar zece muriseră, iar alți doi dispăruseră de curând. Smoke le spuse că-i descoperiseră și pe cei doi și se miră că niciunul din ceilalți nu găsisse cu cale, să facă cei câțiva pași pe pârție pentru a-i afla. Dar pe Smoke și Shorty îi impresiona cel mai mult halul de neajutorare în care se aflau. Cabanele erau murdare, pline de gunoaie, vesela stătea nespălată pe mesele din lemn negeluit. Și nu se ajutau între ei. Suferința ce domnea într-o cabană nu interesa pe nimeni altcineva decât pe cei de acolo și renunțaseră chiar să-și mai îngroape morții.

— E de groază! îi mărturisi Smoke lui Shorty. Am mai văzut eu puturoși și nevolnici, dar niciodată atât de mulți laolaltă. Ai auzit ce spun. N-au făcut baie niciodată. Nici pe față nu s-au spălat măcar. Nu e de mirare că i-a lovit scorbutul.

— Dar ar trebui ca vegetarienii să nu facă niciodată scorbut, protestă Shorty. Se presupune că numai cei care mănâncă numai carne sărată fac scorbut. Iar ei nu mănâncă deloc carne, nici sărată, nici proaspătă, nici crudă, nici gătită, de nici un fel.

Smoke clătină din cap.

— Știu și numai cu un regim vegetarian scapi de scorbut. Altfel nu ajută nici un medicament. Numai vegetale, mai ales cartofi, singurul remediu. Dar nu uita un lucru, Shorty. Acum nu ne batem cu o teorie, ci suntem în fața unei situații. Mâncătorii ăștia de buruieni au făcut cu toții scorbut.

— Trebuie să fie contagios.

— Nu. Atâta lucru știu și doctorii. Scorbutul nu se ia prin microbi. Nu se transmite de la om la om. Îl face fiecare. Din câte am priceput eu scorbutul se datorează unui sânge subțiat. Și faci scorbut nu pentru că ai ceva, ci pentru că-ți lipsește ceva. Omul face scorbut fiindcă-i lipsesc niște substanțe chimice în sânge și substanțele alea nu se găsesc nici în prafuri, nici în borcânele, ci numai în vegetale.

— Da' indivizii nu halese nimic altceva decât buruieni, gemu Shorty. Au halit și s-au umflat. Asta înseamnă că nu ai dreptate, Smoke. Ai întins frumusețe de teorie, da' situația de-aici îți face teoria varză. Scorbutul se ia și de asta sunt toți bolnavi de scorbut și au ajuns să putrezească în halul acesta. O să ne potcovim și eu și tu cu el dacă ne mai vânturăm mult pe aici. Brrr! Simt cum dihăniile alea intră și în mine taman acum!

Smoke râse neîncrezător și bătu la ușa unei cabane.

— Bănuiesc că tot peste ce-am dat până acum tot peste aia o să dăm și aici! spuse el. Haide. Trebuie să vedem cum se prezintă situația în întregime.

— Ce vrei! Se auzi o voce tăioasă de femeie.

— Să stăm de vorbă cu dumneata, îi răspunse Smoke.

— Care ești?

— Doi doctori din Dawson! se băgă în vorbă Shorty cu atâta nonșalanță încât se alese cu un cot în coaste din partea lui Smoke.

— N-avem nevoie de nici un medic! le răspunse femeia cu o voce stridentă, înecată de suferință și enervare. Plecați. Noapte bună. Noi nu credem în doctori.

Smoke trase de legătura de la ușă, împinse și intră, după care ridică fitilul lămpii de gaz ca să vadă mai bine. Patru femei, ce zăceau în patru paturi de scânduri, încetară să mai geamă și să suspine și se uitară la nepoștiți. Două dintre ele erau tinere, cu niște trăsături fine, a treia era o femeie bătrână și zdravănă, iar a patra, pe care Smoke o recunoscuse după voce, era cea mai slabă, mai firavă dintre toate ființele umane din neamul ei. După cum află foarte repede, era chiar Laura Sibley, profeta și ghicitoare profesionista, cea care organizase expediția la Los Angeles și-i târâse după ea pe toți până la tabăra asta a morții de pe Nordbeska. Urmă o discuție violentă. Laura Sibley nu credea în doctori. În plus, pentru ca chinul să fie și mai mare, renunțase să mai creadă chiar și în sine.

— De ce n-ați trimis pe cineva să ceară ajutor? o întrebă Smoke când femeia se opri sfârșită și fără glas după tirada de la început. Pe Stewart River e o tabără și după un drum de optsprezece zile ajungeați la Dawson.

— De ce n-a plecat Amos Wentworth? întrebă ea, cu o ură care friza isteria.

— N-am avut onoarea să-l cunosc pe acest domn, îi replică Smoke. Ce face?

— Nimic. Numai că e singurul care n-a făcut scorbut. Și de ce mă rog n-a făcut scorbut? Am să-ți spun. Nu, mai bine nu-ți spun nimic.

Își strânse buzele subțiri atât de tare încât lui Smoke i se păru că prin transparența lor nemachiată putea să-i vadă și dinții și rădăcinile dinților.

— Și ce rost ar fi avut? Parcă, eu nu știu? Doar nu-s nebună. În adăposturile noastre se află toate neamurile de sucuri de fructe și zarzavaturi conservate. Suntem mai bine înarmați decât oricare altă tabără din Alaska împotriva scorbutului. Nu există soi de zarzavaturi conservate și fructe și nuci pe care să nu le avem din belșug.

— Vezi că ți-a zis-o, se bucură Shorty. Asta-i situația, nu contează teoria. Ziceai că zarzavaturile vindecă. Uite zarzavaturi, dar unde-i vindecarea?

— Deocamdată nu văd nici o explicație, fu de acord Smoke și, cu toate astea, nu există tabără ca asta în toată Alaska. Am mai văzut eu scorbut, câte un caz izolat ici și colo. Dar n-am pomenit niciodată ca o tabără întregă să fie doborâtă de scorbut și nici cazuri atât de desperate ca aici. Nu dau de nici un capăt, Shorty. Trebuie să facem tot ce putem pentru oamenii ăștia, dar mai întâi să ne ridicăm și noi tabăra și să ne îngrijim de câini. Doamnă Sibley... o să mai venim mâine dimineață.

— Domnișoara Sibley, se îmbătoșă ea. Și acum, tinere, dacă te mai fâțai prin cabană cu doctoriile tale să știi că te umplu de alice.

— Scumpă proorocița asta divină, chicoti Smoke în vreme ce el și Shorty bâjbâiau drumul prin întuneric, întorcându-se la cabana părăsită de lângă prima cabană unde intraseră.

Se vedea limpede că, până nu demult, în cabana aceea locuiseră doi bărbați și Smoke și Shorty se întrebau dacă nu cumva erau chiar cei doi sinucigași întâlniți pe pârtie. Amândoi dădură iama prin adăpostul de provizii și văzură că era doldora de nevisate conserve, de alimente uscate, deshidratate, condensate, transformate în pulbere.

— Pentru numele lui Dumnezeu, care-i motivul că au ajuns să se căpătuiască cu scorbutul ăsta? întrebă Shorty, fluturând spre lumină niște pachete cu ouă pudră și ciuperci. Uite și asta și asta!

Aruncă afară cutii cu roșii și cereale și sticle cu măslină presate.

— Ba încă și divina porcăriță s-a ales cu scorbut. Ei, ce pricepi din toate astea?

— Proorocița! îl corectă Smoke.

— Porcăriță! repetă Smoke. Nu i-a băgat ea în cocinile astea?

A doua zi dimineață, după ce se lumină de ziuă, Smoke întâlni un bărbat care trăgea după el o sanie grea, încărcată cu lemne de foc. Un omuleț curățel, sprinten, care mergea iute, în ciuda poverii pe care o căra. De cum îl văzu, Smoke simți că nu-i place omul.

— Dumneata ce ai? îl întrebă el.

— Nimic, îi răspunse mărunțelul.

— Știu, îi replică Smoke. Tocmai de asta te-am întrebat. Ești Amos Wentworth. De ce, pentru numele lui Dumnezeu, dumneata nu ai scorbut ca toți ceilalți?

— Pentru că eu fac mișcare, răspunse celălalt iute. Niciunul dintre ei n-ar fi trebuit să aibă scorbut dacă ar fi scos nasul afară și ar fi făcut vreo treabă. Și ce-au făcut? Au mârâit, au bombănit, s-au plâns de frig, că nopțile-s lungi, că e prea greu, că-i doare, că-i supără și tot așa. Au zăcut în paturile lor până s-au umflat și n-au mai putut să se dea jos. Asta-i. Ia uită-te la mine. Eu am trudit mereu. Vino în cabana mea.

Smoke îl urmă.

— Ia aruncă-ți ochii. Curat lună, așa-i? Poți pune pariu. Totul în desăvârșită ordine. Nici rumegușul și talajul nu l-aș fi suferit aici, dar țin de cald și e rumeguș și talaj curat. Ar trebui să vezi cam cum arată podeaua în câteva din cabanele astea. Ca niște cocini. Da' la mine, mie nu mi s-a întâmplat să îmbuc ceva și să nu spăl blidul. Nu, domnule. Da' asta înseamnă muncă și am muncit și am scăpat de scorbut. Ia sfatul meu, pune-l în pipă că poți să-l și fumezi.

— Ai lovit cuiul unde trebuie! recunosc Smoke. Dar văd că la dumneata e numai un singur pat. De ce ești atât de puțin sociabil?

— Fiindcă așa-mi place mie. E mai ușor să faci curat după unul singur decât după doi, asta-i. Puturoșii ăia care nici nu ies din pături? Crezi că aş fi putut suferi vreunul în jurul meu? Nu-i de mirare că i-a pocnit scorbutul.

Era foarte convingător ce zicea mărunțelul și totuși Smoke nu se putea dezbăra de un sentiment de silă față de el.

— Dar Laura Sibley ce are cu dumneata? îl întrebă el pe neașteptate.

Amos Wentworth îi aruncă o privire grăbită.

— E apucată, veni răspunsul. Dar toți suntem apucați, dacă-i vorba. Dar să mă ferească Dumnezeu de apucatul oare nu-și spală blidul din care mănâncă și așa-s toți apucații ăștia de aici.

Câteva minute mai târziu, Smoke stătea de vorbă cu Laura Sibley. Sprijinindu-se în câte un băț, în fiecare mână, femeia se opri și nu mai șontăcăi prin cabană.

— Dar ce ai cu Wentworth? o întrebă el fără nici o legătură cu discuția pe care o purtau, așa deodată, surprinzând-o nepregătită.

Ochii ei verzi sticliră de mânie, preț de o secundă trăsăturile feței scofâlcite îi tremurară de furie și buzele spuzite se schimonosiră gata, gata să dea drumul unor vorbe nesocotite. Dar nu scoase decât un fel de oftat plin de năduf, niște sunete neinteligibile și apoi, cu un efort cumplit, reuși să se stăpânească.

— Pentru că-i sănătos! gâfâi ea. Pentru că n-are scorbut. Fiindcă e din cale afară de egoist. Fiindcă n-ar ridica o mână să ajute pe altul. Fiindcă ne-ar lăsa să putrezim și să ne dăm sufletul așa cum ne și lasă să putrezim și să ne dăm sufletul, fără să ridice un deget, să ne aducă o găleată de apă, sau o sarcină de lemne. Uite atât de bestie e omul. Dar ferească-l Dumnezeu! Ferească-l Dumnezeu!

Gâfâind și înecându-se, porni șontăc-șontăc și-și văzu mai departe de drum, iar cinci minute mai târziu, când Smoke ieși din cabană să hrănească câinii, o zări intrând în cabana lui Amos Wentworth.

— Shorty, e ceva putred în treaba asta, ceva putred de tot, îi spuse el, clătînând din cap în semn că nu-i a bună, în vreme ce tovarășul său veni la ușă să arunce o oală cu zoaie.

— Neînțeleș, răspunse celălalt vesel. Și o să ne potcovim și noi cu mizeria asta, ai să vezi.

— Nu mă refeream la scorbut.

— A, 'neânțeleș, tot aia e dacă te refereai la divina porcăriță. E în stare să fure și hainele de pe mort. E cea mai lacomă femeie pe care am văzut-o vreodată.

— Mișcarea m-a ținut și pe mine și pe tine în picioare. Și pe Wentworth. Ai văzut ce-au pățit ceilalți din cauza lipsei de mișcare. Ei, acum numai de noi depinde ca să le administrăm mișcarea acestor epave de spital. Și sarcina ta va fi să-i faci să se miște. Te numesc soră șefă.

— Cum? Eu? strigă Shorty. Nu! Îmi dau demisia.

— Nu, n-ai să ți-o dai. Eu am să fiu soră, infirmier calificat, fiindcă treaba n-o să fie ușoară. Trebuie să-i facem să miște. Mai întâi și mai întâi, trebuie să-și îngroape morții. Cei mai zdraveni în echipa de gropari, apoi cei încă zdraveni, dar mai puțin ca cei de dinainte, să formeze echipa de adus lemne de foc (ca să cruțe lemnele au zăcut sub pături) și tot așa mai departe. Și ceai de molid. Să nu uităm de ceai. Pentru toți pionerii tăbăciți ceaiul de molid e sfânt. Indivizii ăștia nici n-au auzit de așa ceva.

— Neînțeleș că ne-am făcut-o cu mâna noastră, zâmbi Shorty. Și o să ne alegem mai întâi și mai întâi cu niște plumbi în piele.

— Da! Asta-i prima noastră treabă, recunosc Smoke.

În ceasul care urmă, fură percheziționate toate cele douăzeci de cabine. Toată muniția și puștile, carabinele și revolverele au fost confiscate.

— Ei, invalizilor, începea Shorty cu metoda lui. Ia scoateți voi la vedere armele. Avem nevoie de ele.

— Cine-a zis? întrebă unul în prima cabană.

— Doi doctori din Dawson, îi răspunse Shorty.

— Și la ce vă trebuie, mă rog?

— Să ținem piept unui detașament de cutii de carne de vită care, cică o să vină pe canion la vale. Și vă anunț cu toată seriozitatea că urmează o invazie a ceaiului de molid. Haideți odată!

Și asta a însemnat numai începutul zilei. Oamenii erau scoși din paturi cu blândețe și șiretlicuri; cu amenințări, sau erau pur și simplu trași afară și siliți să se îmbrace. Smoke alese pe cei care erau cel mai puțin loviți de boală pentru echipa de gropari. O altă echipă a fost trimisă să aducă lemne care au fost puse la gropi și aprinse pentru ca să se moaie pământul înghețat. Iar altă echipă trebuia să taie lemne și să aprovizioneze toate cabanele, fără alegere. Cei prea nevolnici pentru a îndeplini treburi pe afară au fost puși să facă curățenie, să deretice prin cabane, sau să spele rufe. O altă echipă a adus mai multe sarcini de crengi de molid și pe toate sobele au pornit să fiarbă oale cu ceai de molid.

Dar în ciuda strădaniilor lui Smoke și Shorty de a schimba înfățișarea lucrurilor, situația era gravă, macabră. Cel puțin în treizeci de cazuri groaznice, disperate, bolnavii n-au putut fi dați jos din pat, după cum s-au convins și Smoke și Shorty, cuprinși de greață și îngroziți. În același timp, în cabana Laurei Sibley, una dintre femei își dădu sufletul. Și totuși era nevoie de măsuri drastice.

— Nu-mi prea place să ating un bolnav, le explică Shorty, arătându-le amenințător pumnul Da', dacă e nevoie ca să-l pun pe unul pe picioare, atunci, 'neânțeleș, îl ating. Iar voi, puturoși împutiți ce sunteți, meritați o chelfăneală. Haide! Afară din cărpe, puneți-vă bulendrele pe voi, treișpe, paișpe, că altfel vă aranjez mutra.

— Toți, din toate echipele, murmurau, oftau, plângeau, lacrimile le curgeau și înghețau pe obraji în vreme ce trudeau. Și era limpede că suferința lor era adevărată. Situația părea disperată, iar legea lui Smoke eroică.

La amiază, când echipele s-au întors de la lucru, au găsit mâncarea așteptându-i pe masa gătită ca lumea de tovarășii mai nevolnici din cabana lor, sub îndrumarea și conducerea lui Smoke și Shorty.

— Acum ajunge, spuse Smoke pe la ora trei după-amiază. Sunteți liberi, ștergeți-o în paturile voastre. Acum vă simțiți mizerabil, dar mâine dimineată o să fie mult mai bine. 'Neânțeles, o să vă cam doară până vă puneți pe picioare, dar am de gând sa vă pun pe picioare.

— Prea târziu, mârâi ușor Amos Wentworth, văzând eforturile lui Smoke. Ar fi trebuit să muncească așa încă de toamna trecută.

— Haide, vino cu mine, îi spuse în loc de răspuns Smoke. Ia și căldările alea două. Nu ești bolnav.

Cei trei bărbați începură să colinde din cabană în cabană, administrând fiecărui bărbat sau femeie vreo jumătate de litru de ceai de molid. Și nici treaba asta nu era ușoară.

— E bine să înțelegi de la început că nu ne jucăm! îi explică Smoke primului încăpățânat, care zăcea întins pe spate și gema cu dinții încleștați. Shorty, ia ajută-mă.

Smoke îl apucă pe pacient de nas și-i administră una la plexul solar încât acesta căscă larg gura.

— Shorty, acum toarnă-i pe gât!

Și se duse pe gât tot ceaiul, bineînțeles, nu fără ca pacientul să se înece și să scuie.

— Data viitoare ai să bei mult mai ușor, asigură Smoke victima și întinse mâna spre nasul celui din patul alăturat.

— Mai bine iau ulei de castor, îi mărturisi Shorty lui Smoke în particular înainte de a da pe gât propria-i porție. Oh, mare ești, zbuciumatul Matusalem! exclamă el public la o clipă după ce înghiți porția aceea amară. E doar o juma de litru, dar e tare ca o căpățână de porc.

— Tratamentul ăsta cu ceai de molid trebuie să-l aplicăm de patru ori pe zi, aici sunteți opt căroră trebuie să-l administrăm de fiecare dată, o informă Smoke pe Laura Sibley. Așa că n-avem vreme de joacă. Iei de bunăvoie sau trebuie să te apuc de nas?

Își mișcă în chip elocvent arătătorul și degetul mare deasupra capului ei.

— E tot verdeață, așa că nu-i nevoie să faci nici o criză.

— Criză, pufni Shorty. 'Neânțeles că nu, fără-ndoială. E o doctorie delicioasă.

Laura Sibley șovăi, își înghiți teama.

— Ei bine? o somă Smoke hotărât.

— Am... am să iau, bâlba ea. Haideți, iute.

În noaptea aia, dărâmați mai rău decât după o zi de trudă pe pârție, Smoke și Shorty se târâră sub pături.

— M-am săturat până peste cap de toată treaba asta, îi mărturisi Smoke lui Shorty. E cumplită suferința nenorociților ăstora. Dar mișcarea e singurul

remediu care-mi vine în minte și trebuie încercat serios. Tare aş vrea să am la îndemână un sac de cartofi cruzi.

— Sparkins nu mai e în stare să spele nici farfuriile, îi spuse Shorty. Suferă atât de mult că asudă de durere, l-am văzut eu cum asudă. L-am vârat din nou în pat, fiindcă el nu mai era în stare nici de asta.

— Și dacă tânărul ăla Jones, din cabana lui Brovimlow, nu-și dă duhul până mâine dimineață înseamnă că nu-s bun la ghicit.

— Pentru numele lui Dumnezeu, fii și tu mai vesel! îl repezi Smoke.

— Dar trebuie să-i înmormântăm, nu-i așa? pufni celălalt supărat. Ascultă ce-ți spun, puștiul arată groaznic.

— Mai țineți fleanca! se răsti Smoke.

După ce mai pufni de câteva ori indignat, dinspre patul lui Shorty se auzi sforăitul unui somn greu.

Dimineața nu numai că tânărul Jones fu găsit mort, în plus se mai spânzurase și unul dintre cei mai zdraveni, care lucrase în echipa ce strânsese lemne de foc. Și urmă un șir de zile de coșmar. Vreme de o săptămână încheiată, încrâncenat în menirea lui, Smoke se arată neîndurător, forțând oamenii să facă mișcare și să bea ceai de molid. Dar fu nevoit să-i scutească de muncă când pe câte unul, când pe doi, sau trei dintre ei. După cum aflase, mișcarea era ultimul răcnet în materie de tratamente pentru bolnavii de scorbut. Echipa tot mai restrânsă de gropari muncea fără răgaz și mereu erau pregătite și arse dinainte vreo șase gropi.

— N-ai fi putut afla un loc mai prost pentru întemeierea unei tabere, îi spuse Smoke Laurei Sibley. Uită-te și dumneata... taman în fundul unui canion îngust, care duce de la est la vest. La amiază soarele nu are cum răzbi dincoace de pereții ăștia. Și n-o să vedeți aici soarele preț de câteva luni pe an.

— Da' eu de un' să știu?

Smoke ridică din umeri.

— Nu văd de ce să nu fi știut, dacă ești în stare să duci o sută de nebuni să caute o mină de aur.

Femeia îl fulgeră urât cu privirea și începu să meargă șontâc, șontâc mai departe. Câteva minute mai târziu, când se întoarse de la o echipă de pacienți care gemeau și culegeau ramuri de molid, Smoke o văzu pe profetă intrând în cabana lui Amos Wentworth și se luă după ea. Din ușă auzi vocea femeii rugându-se și explicând.

— Numai mie! se milogea ea exact în clipa când intră și Smoke. N-am să spun nimănui.

Amândoi se uitară vinovați la intrus și Smoke fu sigur că a dibuit ceva, nu știa ce anume și se blestemă în gând că nu avusese destulă minte să tragă cu urechea.

— Ia scoate la iveală! porunci el aspru. Despre ce e vorba?

— Despre ce să fie vorba? întrebă Amos Wentworth mohorât.

Și Smoke nu fu în stare să spună exact pe ce se târguiau cei doi. Situația deveni din ce în ce mai disperată, în vizuina aceea întunecată de canion, unde

soarele nu ajungea niciodată, cumplita listă a morților creștea mereu. Cuprinși de teamă, în fiecare zi, Smoke și Shorty își cercetau unul altuia gura să surprindă momentul când avea să înceapă să li se albească gingiile și mucoasele, totdeauna primele simptome ale scorbutului.

— Eu mă las păgubaș, anunță Shorty într-o seară. M-am gândit și m-am răzgândit și mă las păgubaș. Aș putea încerca să mă fac și vătaf de sclavi, dar vătaf de ologi e prea mult pentru stomacul meu. Și o țin din rău în mai rău. N-au rămas nici douăzeci de oameni pe care să-i pot scoate la treabă. Azi după-amiază i-am spus lui Jackson că poate să se duca să se culce în pat. Era gata-gata să-și facă felul și el. Miroase a sinucigaș de departe. Mișcarea nu folosește la nimic.

— Și eu m-am gândit la fel, îi spuse Smoke. Vreo doisprezece mai punem la treabă, pe ceilalți îi iertăm. Trebuie să ne ajute cineva. Îi scoatem cu rândul. Dar la ceaiul de molid nu renunț.

— Nici ăla nu-i de nici o scofală.

— Sunt gata să fiu de acord și cu asta, dar în orice caz rău nu face nimănui.

— Încă un sinucigaș, îi dădu de veste Shorty a doua zi dimineață. Phillips acum. De zile întregi mă așteptam la una ca asta.

— Am dat de greu, gemu Smoke. Shorty, tu ce propui?

— Cine? Eu? N-am nici o propunere. Lucrurile trebuie să-și urmeze cursul.

— Dar asta înseamnă că o să moară cu toții! protestă Smoke.

— Toți în afară de Wentworth, mârâi Shorty, fiindcă reușise foarte iute să împărtășească dezgustul tovarășului său pentru individul acela.

Miracolul continuu al imunității lui Wentworth îl uluia pe Smoke. De ce numai el nu făcuse scorbut? De ce îl ura Laura Sibley așa și în același timp se milogea și se smiorcăia pe lângă el? Ce-i tot cerea și el nu se îndura să-i dea și ei?

De câteva ori își făcu drum ca să nimerească în cabana lui Wentworth exact la ora mesei. Băgase de seamă un lucru și anume suspiciunea, suspiciunea lui Wentworth față de el. Apoi încercă s-o descoase pe Laura Sibley.

— Cu cartofi cruzi i-am vindeca pe toți, îi spuse el într-o doară profetesei. Știu foarte bine. Am văzut și în alte cazuri dând roade.

Străfulgerarea din ochii ei, care arăta că-i împărtășește convingerea, precum și expresia de amărăciune și ură care urmă, îi dovediră că nimerise bine.

— De ce n-ați adus și o provizie de cartofi cruzi când ați venit cu vaporul? o întrebă el.

— Ba am adus. Dar pe când urcam pe fluviu i-am vândut pe toți la Fort Yukon. Aveam o mulțime de cartofi deshidratați și știam că se păstrează mai bine. Nici măcar nu îngheață.

Smoke scoase un geamăt.

— Și i-ați vândut chiar pe toți? o întrebă el.

— Mda. De unde era să știm ce avea să se întâmple?

— Ei, dar nu s-ar putea să mai fi rămas, cumva, niște saci rătăciți? Din întâmplare, știi, încurcați pe vapor?

Ea clătină din cap, dar, după cum i se păru lui, cu oarecare ezitare, apoi adăugă:

— N-am găsit nici de leac.

— Dar nu s-ar putea totuși să mai fie? insistă el.

— De unde să știu? îi replică ea furioasă. Nu eu m-am ocupat cu aprovizionarea.

— Dar Amos Wentworth s-a ocupat! îi veni lui imediat în minte. Foarte bine. Ei și acum spune-mi care-i părerea dumitale personală, așa ca între noi? Crezi că Wentworth mai are cartofi cruzi, depozitați undeva?

— Nu, nici vorbă. De ce-ar fi făcut-o?

— De ce n-ar fi făcut-o?

Femeia ridică din umeri. Oricât se chinui cu ea, nu reuși s-o facă să recunoască și ea că ar fi posibil.

— Wentworth e un porc, spuse Shorty drept concluzie când Smoke îi împărtăși bănuiala.

— Și de aceeași teapă e și Laura Sibley, adăugă Smoke. Socotește că el mai are niște cartofi, dar nu vrea să spună nimănui nimic și încearcă să-l convingă să împartă și cu ea.

— Și gagiu' nu vrea să iasă cu cartofii, așa-i?

Dezlănțuindu-se într-unul dintre cele mai reușite accese de furie, Shorty înjură firea slabă a omului, după care își trase sufletul.

— Amândoi sunt în aceeași troacă. Drept răsplată să dea Domnul să putrezească amândoi de scorbut, uite asta vreau eu să-ți spun. Și în plus am de gând să mă duc chiar acum la Wentworth și-l bat măr.

Dar Smoke se opuse, preferind diplomația. În noaptea aceea, pe când ceilalți din tabără dormeau și gemeau, sau ori dormeau ori gemeau, sau nu puteau dormi deloc, Smoke se duse la cabana lui Wentworth unde lumina se stinsese.

— Wentworth, ascultă la mine, îi spuse el. Uite în sacul ăsta am praf de aur care valorează o mie de dolari. În ținut sunt om bogat și-mi pot permite. Cred că m-a ajuns și pe mine scorbutul. Uite, pune-mi un cartof crud în palmă și aurul e al tău. Uite, cântărește-l și singur.

Și Smoke fu cuprins de emoția bucuriei când Amos Wentworth întinse mâna în beznă și cântări aurul. Smoke îl auzi cotrobăind printre pături și apoi simți cum în mână i se pune nu săculețul greu de aur, ci un cartof adevărat, cam de mărimea unui ou de găină, cald încă cum fusese ținut aproape de trupul celuiilalt.

Smoke nu mai întârzie până dimineață. Se așteptau în orice clipă să piară doi dintre cei mai bolnavi și la cabana lor se duseră glonț cei doi tovarăși. După ce-l tăiară și-l zdrobiră într-o cană, cu coajă cu tot, ba și cu câteva

fărâme de pământ – doar era un cartof de o mie de dolari – din lichidul acela gros pe care-l obținură turnară câteva picături prin groaznicele deschideri care cândva se numiseră gură. Toată noaptea aceea lungă Smoke și Shorty făcură cu rândul la administrarea sucului de cartof, pe care-l frecau de nenorocitele de gingii umflate, în care dinții se clătinău și clănțăneau ori de câte ori pacientul înghițea din prețiosul elixir.

În seara zilei următoare, starea celor doi pacienți se schimbă într-un mod miraculos, aproape de necrezut. Nu mai erau ei cele mai grave cazuri. În patruzeci și opt de ore, până s-a terminat tot sucul de cartof, au fost pe moment în afară de pericol, deși departe de a se fi vindecat de tot.

— Uite ce o să facem, îi spuse Smoke lui Wentworth. În ținutul ăsta am concesiuni destule și semnătura mea e valabilă oriunde. Îți dau câte cinci sute de dolari de fiecare cartof și cumpăr de cincizeci de mii de dolari. Asta înseamnă o sută de cartofi.

— Numai praful ăsta de aur l-ai avut? îl iscodi Wentworth.

— Eu și Shorty ne-am întors buzunarele pe dos și altceva nu mai avem. Dar cinstit, eu și el facem mai multe milioane.

— Nu mai am nici un cartof, spuse Wentworth, încheind discuția. Aș fi vrut eu să mai am. Cartoful pe care ți l-am dat a fost singurul. L-am păstrat toată iarna de teamă să nu mă ajungă și pe mine scorbutul. L-am vândut numai ca să pot să-mi plătesc drumul, să plec din ținutul ăsta atunci când se dezgheață apele.

În ciuda faptului că nu mai aveau suc de cartofi, cei doi pacienți tratați cu el continuă să se înzdrăvenescă și în a treia zi. Cei netratați mergeau din ce în ce mai rău. În cea de-a patra dimineață, au fost îngropate trei cadavre groaznice. Shorty trecu prin tot chinul înmormântării lor, apoi se întoarse spre Smoke.

— Tu ai încercat în felul tău. Acum e rândul meu.

O luă drept spre cabana lui Wentworth. Shorty n-a pomenit niciodată ce s-a petrecut acolo. Când ieși, avea pumnii zdreliți și nu numai că pe fața lui Wentworth se puteau citi semnele unei crunte bătăi, dar multă vreme își ținu capul strâmb și rămase cu gâtul țeapăn. Fenomenul acesta era explicat de un șir de patru urme vineții de degete într-o parte a gâtulejului și numai o singură urmă de cealaltă parte.

Apoi, Smoke și Shorty dădură buzna în cabana lui Wentworth, îl aruncară pe proprietar afară, în zăpadă și ei întoarseră totul înăuntru, răscolind. Laura Sibley intră și ea șontăcând și se apucă de căutat.

— Fetițo, chiar dacă găsim o tonă, nu te alegi nici cu un cartof! o asigură Shorty.

Dar nici ea nu fu mai puțin dezamăgită decât ei. Deși se apucaseră și săpaseră și podeaua, nu dădură de nimic.

— Eu sunt de părere să-l prăjim frumușel la foc domol până spune tot, propuse Shorty cu hotărâre.

Smoke clătină din cap în semn de împotrivire.

— Asta înseamnă crimă, îşi susţinu Shorty părerea, îi ucide pe toţi nenorociţii ăştia, ca şi cum le-ar crăpa capul cu barda, numai că așa cum face el e mult mai rău.

Mai trecu o zi în care nu-l slăbiră pe Wentworth din ochi. De mai multe ori când individul ieşi cu o căldare în mână, îndreptându-se spre pârau, cei doi se apropiară, ca din întâmplare, de cabană şi de fiecare dată individul se grăbise să se întoarcă, fără să mai ia apă.

— Sunt ascunşi în cabana asta, fir-ar să fie! făcu Shorty. Sunt convins, așa cum sunt convins că mă cheamă Shorty. Dar unde? Ştiu c-am răscolit peste tot.

Se ridică în picioare şi-şi scoase mănuşile.

— Mă duc şi le găsesc eu, chiar de-ar fi să dărâm toată şandramaua aia afurisită, bucată cu bucată.

Îi aruncă o privire lui Smoke, dar acesta, cu o expresie concentrată, absent la ce spusese, nu-l auzi.

— Hei, unde umbli? îl întrebă Shorty furios. Să nu-mi zici că te-ai apucat să te potcoveşti şi tu cu scorbut.

— Nu, Shorty, încercam să-mi amintesc ceva.

— Ce?

— Nu ştiu. Uite asta-i chestia. Dar ştiu că are legătură cu tot ce se întâmplă. Numai de mi-aş putea aminti.

— Smoke, ascultă la mine. Sper că n-ai început s-o iei razna! îl imploră Shorty. Mai bine gândeşte-te la mine. Lasă dracului gândurile alea aiurite. Haide, ajută-mă să dărâm şandramaua. Îi dau foc, chiar dacă n-am să reuşesc decât să coc barabulele alea.

— Asta-i! explodează Smoke, sărind în picioare. Uite asta încercam să-mi aduc aminte. Unde-i bidonul de gaz? Sunt alături de tine, Shorty. Cartofii-s ai noştri.

— Care-i şpilul?

— Uită-te şi vezi ce fac eu, îl zăpăci şi mai tare Smoke. Întotdeauna ți-am spus, Shorty, că dacă nu cunoşti literatura ca lumea, e un neajuns, chiar şi aici, în Klondike. Iar ce o sa facem noi acum e scos taman dintr-o carte. Am citit-o pe când eram un țănc şi ai să vezi că merge. Haide.

Câteva minute mai târziu, la lumina palid-verzuie a aurorei boreale, cei doi se strecurau spre cabana lui Wentworth. Cu grijă, fără să facă nici un zgomot, turnară gaz pe bârne, udând bine tocul uşii şi al ferestrei, apoi aruncară un chibrit şi urmărirea cum flacăra gazului aprins începe să se întindă. Se traseră înapoi, la adăpost de lumina tot mai puternică şi se puseră pe aşteptat.

Îl zăriră deodată pe Wentworth dând buzna afară, uitându-se cu ochii măriţi sălbatic, după care se repezi în cabană. Nu trecu un minut şi ieşi din nou, de data asta încet, cocoşat, purtând pe umeri un sac greu, de neconfundat. Smoke şi Shorty se repeziră la el ca o pereche de lupi înfometati. Îl izbiră şi din dreapta şi din stânga în acelaşi timp. Omul se prăbuşi sub

greutatea sacului, pe care Smoke îi și pipăi cu mâinile, ca să se convingă. Apoi simți că Wentworth îl apucă de genunchi cu amândouă mâinile, ridicând în sus un chip fantomatic.

— Dă-mi și mie o duzină, numai o duzină... jumătate de duzină... restul puteți să-i luați! se milogi el.

Își arătă, cuprins de o turbare nebună, dinții și lăsă capul ca să-l muște pe Smoke de picior, apoi se răzgândi și începu să se roage.

— Numai jumătate de duzină, se văicări el. Numai jumătate de duzină. Aveam de gând să vi-i dau pe toți... mâine. Da, mâine. Așa mă gândisem eu. Înseamnă viață. Viață! Numai jumătate de duzină!

— Dar celălalt sac unde-i? îl repezi Smoke.

— Pe ăia din celălalt sac i-am terminat, răspunse el cu toată sinceritate. Nu mi-a mai rămas decât sacul ăsta. Dați-mi și mie câțiva. Restul îi puteți lua.

— I-ai mâncat pe toți! strigă Shorty. Un sac întreg! Și nenorociții ălalți care mureau că n-aveau măcar unul! Uite pentru tine! Uite! Și mai uite! Porcule!

Prima lovitură de picior îl făcu pe Wentworth să dea drumul genunchilor lui Smoke. A doua lovitură îl dădu de-a rostogolul în zăpadă. Dar Shorty continuă să-l lovească.

— Ai grijă să nu-ți scrântești vârful piciorului! fu singura intervenție a lui Smoke.

— Neînțeles, dau numai cu călcâiul. Îi rup coastele. Îi sfărâm fălcile. Încasează-o și pe asta și pe asta! Ah, de-aș avea niște cizme să te ating și nu mocasinii ăștia. Porcule!

În noaptea aceea, nimeni n-a mai dormit în tabără. Smoke și Shorty, ceasuri în șir, au împărțit sucul de cartofi, dătător de viață, câte o doză de un sfert de lingură, turnându-l în gurile nenorocite ale sărmanilor. Iar în ziua următoare, în vreme ce unul dormea, celălalt continua tratamentul. N-a mai murit nimeni. Cele mai cumplite cazuri începură să meargă spre bine cu o rapiditate uluitoare. În cea de-a treia zi, cei care zăceau în paturi de săptămâni întregi, acum se dădură jos și începură să șontăcăie încoace și-ncolo, sprijiniți în cârje. Și în ziua aceea, soarele, care pornise de două luni pe drumul declinației nordice, se arătă vesel peste creasta canionului pentru prima oară.

— Nici un cartof, îi spuse Shorty lui Wentworth care se milogea și cerșea. Nici măcar nu te-a atins scorbutul. Ai înfulecat un sac întreg și ești asigurat împotriva scorbutului pe douăzeci de ani. De când te-am cunoscut pe tine am început să-l înțeleg și pe Dumnezeu. Totdeauna m-am mirat de ce l-o mai fi lăsat și pe Satan pe lumea asta. Acum știu. L-a lăsat în viață așa cum te-am lăsat și eu pe tine. Da' cu toate astea e o rușine strigătoare la cer.

— Ascultă sfatul meu, îi spuse Smoke lui Wentworth. Oamenii se înzdrăvenesc repede. Eu și Shorty într-o săptămână am plecat și n-o să mai fie nimeni care să te apere când o să se ia ăștia după tine. Uite pârția. Dawsonul se află la optsprezece zile de drum.

— Ia-ți tălpășița, Amos, adăugă și Shorty, fiindcă ce ți-am făcut eu ție e floare la ureche față de ce-o să-ți facă convalescenții ăștia.

— Domnilor, vă rog să mă ascultați și pe mine, miorlăi Wentworth. Eu nu-s de prin părțile astea. Nu-i știu obiceiurile. Nu cunosc pârtia. Lăsați-mă să merg cu dumneavoastră. Vă dau o mie de dolari dacă mă lăsați să merg cu voi.

— Neînțeleș, zâmbi Smoke răutăcios. Dacă e de acord și Shorty.

— Cine? Eu?

Shorty se îmbătoșă într-un efort suprem.

— Eu sunt neică nimeni! Sunt mai modest decât uscăturile pădurii. Sunt un vierme, o omidă, fratele mormolocului de broască, neam de muscă. Nu mi-e nici rușine nici frică de nimic care se târăște, sau pute. Dar să merg la drum cu eroarea asta a naturii! Du-te, cu Dumnezeu, omule! Nu sunt foarte mândru de mine, dar când te văd mi se întorc mașele pe dos.

Și Amos Wentworth o porni la drum, singur, târând după el o sanie încărcată cu destule provizii ca să-i ajungă până la Dawson. Când făcuse abia o milă pe pârtie, Shorty îl ajunse din urmă.

— Ia vino frumușel încoace! îl somă Shorty. Poftește! Fă-te încoace. Scui-pă-l!

— Nu înțeleg! începu Wentworth să tremure din toate balamalele, înfiorându-se numai la amintirea celor două bătaii și cu mâinile și cu picioarele, încasate de la Shorty.

— Cei o mie de dolari! Pricepi acum? Cei o mie de dolari în aur cu care Smoke a cumpărat nenorocitul acela de cartof. Haide, fă-te-ncoa cu ei!

Și Amos Wentworth îi întinse săculețul cu aur.

— Și sper să te muște vreun sconcs și să începi să urli turbat, lovit de hidrofobie! îi spuse Shorty în loc de drum bun.

LOVITURA.

Și tocmai în magazinul cel mare al Companiei A. C. Din Dawson, într-o dimineață cu un pui de ger strașnic și-a găsit Luciile Arral să-i facă semn cu degetul lui Smoke Bellew ca să se întâlnească în fața raionului de galanterie. Vânzătorul se dusese în magazie, într-o precipitată expediție, în ciuda sobei de tablă imensă, încinsă la roșu. Luciile își trase mânușile din nou.

Smoke se supuse cu râvnă chemării. Nu exista bărbat în Dawson care să nu fie flatat că e băgat în seamă de Luciile Arral, cântăreața unei restrânse societăți pe acțiuni care prezenta în fiecare seară spectacole la Palace Opera House.

— Afacerile-s moarte, se plânse ea cu o nostimă iritare. De o săptămână n-a mai fost nici o expediție de prospectări. Chiar și balul mascat pe care voia să-l dea Skiff Mitchell a fost amânat. Praf de aur nu se mai pune în circulație. La Opera House sunt locuri în picioare câte vrei. Și, din afară, n-a mai ajuns poșta de două săptămâni întregi. Pe scurt, târgul a intrat în găoacea lui și doarme. Trebuie să întreprindem ceva. Trebuie să-i trezim... și noi doi putem face treaba asta. Dacă e cineva care poate să-i mai învioreze atunci noi suntem aceia. Știi, am rupt-o cu Wild Water.

În aceeași clipă prin mintea lui Smoke trecură două imagini: una cu chipul lui Joy Gastell, în cealaltă se vedea pe sine în mijlocul unei întinderi mohorâte de zăpadă, sub lumina unei luni reci, arctice, ținta gloanțelor precise ale înainte amintitului Wild Water. Și lipsa de chef a lui Smoke de a înviora atmosfera cu ajutorul lui Luciile Arral era prea evidentă ca să-i scape acesteia.

— Nu mă gândesc la ce te gândești tu acum, mulțumesc, îl dojeni ea, râzând și apoi îmbufnându-se. Ca să ajung eu să mă arunc de gâtul tău, ar trebui să ai și tu ochi pentru mine și mai frumoși decât cei cu care mă privești acum.

— Au fost oameni care au murit de atac de inimă în urma unei vești bune, îngăimă el, cu ușurare și prefăcută bucurie.

— Mincinosule! îi replică ea cu drăgălășenie. Erai mai degrabă mort de frică. Și ascultă ce-ți spun eu, domnule Smoke Bellew. N-am de gând să-ți fac curte și dacă îndrăznești dumneata să-mi faci curte, atunci poți fi sigur că Wild Water o să se ocupe atent de cazul dumitale. Doar îl știi bine! Și în plus, n-am rupt-o chiar de tot cu el.

— Hai, continuă cu șaradele, zâmbi el. Poate că după o vreme am să reușesc și eu să ghicesc ce vrei să spui.

— Nu e nici o ghicitoare, Smoke. Ți-o spun deschis. Wilde Water crede că am rupt-o definitiv cu el, nu pricepi?

— Ei bine, ai rupt-o sau n-ai rupt-o?

— Ei, nu chiar. Dar rămâne numai între noi, secret. El crede că da. Am făcut tapaj de parcă aș fi rupt-o și merita, crede-mă.

— Și unde începe rolul meu de paravan, de om de paie?

— Niciuna, nici alta. O să câștigi o căciulă de bani, îl facem pe Wild Water de răs, mai înveselim Dawsonul și, cel mai important lucru, scopul întregii tărașenii, îl facem băiat cuminte. Și merită. E... ei bine, cum să zicem mai nimerit... e cam zvăpăiat. Pentru că e mare om al zăpezilor, pentru că are mai multe concesiuni bogate decât poate ține el minte...

— Și pentru că e logodit cu cea mai drăguță femeie din Alaska, interveni Smoke.

— Da și din cauza asta, mersi. Cu toate astea nu are nici un motiv să facă atâta gălăgie. Aseară am rupt din nou logodna. A împrăștiat pe jos, pe podele, la M. & M. Numai praf de aur. De vreo mie de dolari. Și-a desfăcut săculețul la gură și l-a împrăștiat sub picioarele celor care dansau. Ai auzit de isprava asta, bineînțeles.

— Da, azi dimineață. Mi-ar place să fiu eu cel care mătură în bomba aia. Dar încă tot nu înțeleg ce vrei. Unde începe misiunea mea?

— Ascultă. A făcut prea mult scandal. Eu am rupt logodna și acum umblă handra și se plânge că i-am frânt inima. Și ajungem la ce voiam. Mie îmi plac ouăle.

— Nu se mai găesc, exclamă Smoke disperat. De unde? De unde?

— Așteaptă.

— Dar ce legătură au ouăle și pofta dumitale cu toată tărașenia?

— Au, cum să nu. Dar stai și ascultă.

— Ascultă! Ascultă! cântă el.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ascultă! Îmi plac ouăle. În Dawson nu se găsesc decât câteva, numărate.

— Bineînțeles, știu și asta. Cele mai multe la restaurantul lui Slavovitch. Slănină cu un ou – trei dolari. Slănină și două ouă – cinci dolari. Asta înseamnă doi dolari oul. Și numai cei mai mari granguri și domnișoarele Arral și domnii Wild Water își pot permite să guste așa ceva.

— Și lui îi plac ouăle, continuă ea, dar nu despre asta e vorba. În fiecare dimineață îmi iau micul dejun la ora unsprezece la Slavovitch. Fără excepție mănânc două ouă.

Făcu o pauză foarte elocventă.

— Închipuie-ți, închipuie-ți doar că cineva pune mâna pe toate ouăle.

Se opri așteptând și Smoke o privi cu ochi plini de admirație, în vreme ce în sufletul lui îi dădea dreptate lui Wild Water că pusese ochii pe așa fată.

— Nu ești atent la ce-ți spun, îl certă ea.

— Continuă, îi replică el. Mă dau bătut. Care-i urmarea?

— O prostie! Doar îl știi pe Wild Water. Când o vedea el că plâng după ouă, eu citec în el ca în carte și știu eu cum să mă plâng, ce-o să facă dumnealui?

— Răspunde tu mai departe.

— Ei, o să pornească val vârtej după omul care a pus mâna pe toate ouăle. O să le cumpere pe toate, indiferent cât costă. Și acum scenă: intru la Slavovitch la ora unsprezece, Wild Water va fi la masa de alături. Are el grijă să fie acolo. „Două ouă prăjite”, îi spun eu chelnerului. „Ne pare rău, domnișoară Arral”, o să spună chelnerul. „Nu mai avem ouă”. Atunci glăsuiește și Wild Water cu vocea lui groasă de urs: „Chelner, șase ouă fierte, moi”. Și chelnerul îi răspunde: „Da, domnule” și se aduc ouăle. Scenă: „Wild, Water se uită la mine cu coada ochiului iar eu arăt ca un țurture de gheață cât se poate de indignat și-l chem pe chelner. „Ne pare rău, domnișoară Arral”, spune el, „dar toate ouăle sunt ale domnului Wild Water. Proprietatea domniei sale”. Scenă: Wild Water, triumfător, încercând să arate indiferent, în vreme ce înfulecă cele șase ouă. Altă scenă: Slavovitch în persoană aducându-mi ouăle și spunându-mi: „Cu complimente din partea domnului Wild Water, domnișoară!”. Ce-mi rămâne de făcut? Ce-mi rămâne cu adevărat de făcut decât să-i zâmbesc lui Wild Water și după aia să ne împăcăm, bineînțeles și o să i se para că l-a costat puțin dacă va fi nevoit să plătească fiecare ou cu zece dolari celui care le-a stocat să le speculeze.

— Continuă, continuă, o îndemnă Smoke. La care stație mă urc și eu în tronul ăsta, sau la care pompă de apă urmează să fiu zvârlit jos?

— Prostule. Nu te aruncă nimeni. Doar tu conduci trenul ăsta plin de ouă drept în Depoul Uniunii. Tu trebuie să stochezi toate ouăle. Trebuie să începi imediat, azi! Poți să cumperi la trei dolari toate ouăle din Dawson și să i le vinzi lui Wild Water aproape la orice preț. Și după aia, o să lăsăm să răsuflă

povestea. Toată lumea va râde de Wild Water. Și scandalagiul din el va fi cumițit. Și eu și cu tine o să împărțim gloria acestei isprăvi. Tu strângi o căciulă de bani. Și Dawsonul se va trezi și el din somn cu un ha-ha-ha imens. Bineînțeles... dacă socoți că... speculația asta cu ouă e prea riscantă, pun eu aurul pentru achiziționarea ouălelor.

Ultimele cuvinte l-au dat gata pe Smoke. Fiind doar un biet muritor de pe coasta de vest, cu niște idei ciudate despre bani și femei, refuză cu dispreț oferta ei de a-și pune aurul la dispoziție.

— Hei, Shorty, își strigă Smoke tovarășul care înainta cu greu de cealaltă parte a străzii, cu mersul lui caracteristic, cam în lehamite și cu o sticlă neînvelită în care era un lichid înghețat, băgată sub braț.

Smoke traversă drumul.

— Unde mi-ai umblat toată dimineața? Te-am căutat peste tot.

— Până la doctor, îi răspunse Shorty arătându-i sticla. Sally nu e bine. Aseară, când le-am dat de mâncare câinilor, am văzut că îi cade părul lui Sally de pe coadă și de pe coaste. Doctorul spune...

— Lasă asta, îl întrerupse Smoke nerăbdător. Eu vreau să...

— Ce-i cu tine? îl repezi Shorty cu o indignată uimire. Sally e pe cale să chelească toată și taman pe vremea asta afurisită. Ascultă ce-ți spun, câinele e bolnav. Doctorul spune...

— Las-o pe Sally să mai aștepte. Ascultă la mine...

— Îți spun eu că nu poate aștepta. Înseamnă să fii crud cu animalele. O să degere. Și ce zor te-a apucat taman acum. Prospekțiunile de pe Monte Cristo s-au dovedit bogate?

— Shorty, sincer, nu știu. Dar vreau să-mi faci un serviciu.

— Neînțeles, răspunse Shorty brav, potolit dintr-o dată și înțelegător. Ce anume? Las-o pe Sally să se dezbrace. Cu totul al tău.

— Vreau să te duci să-mi cumperi niște ouă...

— Neînțeles și apă de Florida și pudră de talc, numai să-mi spui. Și în vremea asta Sally n-are decât să rămână scandalos de goală. Ascultă Smoke, dacă vrei să te pui pe trai bun, du-te și-ți cumpără ouăle singur. Fasole și slănină mie îmi ajung.

— Am să cumpăr și eu, dar vreau să mă ajuți și tu să cumpăr. Shorty, acum mai taci și tu din gură. Eu am cuvântul. Te duci drept la Slavovitch. Dai câte trei dolari de bucată, dar cumperi până la ultimul ou.

— Trei dolari?! gemu Shorty. Abia ieri am auzit că nu mai are decât șapte sute de ouă în magazie. Două mii o sută de dolari pentru niște fructe de găină! Ei, Smoke, știi ce? Dă o fugă să te vadă doctorul și pe tine. O să se ocupe de tine și o să te coste numai o uncie prima rețetă. Salutare. Trebuie s-o șterg cu marfa.

Dădu să pornească, dar Smoke îl apucă de umeri, oprindu-l și răsucindu-l în loc.

— Smoke, fac ce vrei pentru tine, protestă Shorty din tot sufletul. Dacă răcești cumva la cap și zaci cu amândouă mâinile rupte, nu mă dezlipesc de

tine zi și noapte și-ți șterg și nasul. Dar să fiu afurisit până-n veci dacă am să pă răduiesc două mii o sută de dolari buni, pe niște fructe de găină ca să-ți fac ție cheful, sau oricărui alt muritor cu două picioare.

— Nu-s dolarii tăi, ci ai mei, Shorty. E vorba de o afacere în curs. Am de gând să pun mâna pe toate ouăle afurite din Dawson și Klondike și Yukon. Și trebuie să mă ajuți. Nu am vreme să-ți spun care-s dedesubturile afacerii. Mai târziu și dacă ai chef vino și tu cu jumătate de parte la afacerea asta. Dar acum singura treabă e să punem mâna pe ouă. Și acum dă-i drumul la Slavovitch și, cumpără tot stocul.

— Și lui ce-i spun? O să știe, 'neânțeles, că n-am de gând să le mănânc pe toate!

— Nu-i spui nimic. Banii vorbesc! Gătite le vinde cu doi dolari bucata. Oferă-i trei dolari pentru ele negătite. Dacă se arată curios, spune-i că ai de gând să faci o crescătorie de găini. Eu vreau ouăle. Și apoi mergi mai departe, dibuie până la ultimul ou din Dawson și cumpără-l. Ai înțeles? Cumpără tot. Și în șandramaua de vizavi de Slavovitch mai sunt câteva. Cumpără-le și pe alea. Eu dau o fugă la Klondike City. E acolo un moș șchiop, care-i falit și are vreo șase duzini. Le-a ținut toată iarna, așteptând să salte prețurile, în nădejdea că o să ia destui bani pe ele ca să-și plătească drumul înapoi până la Seattle. Am să am grijă să aibă cu ce-și plăti drumul. Iar eu mă aleg cu ouăle. Acum dă-i bătaie. Și se zice că și bătrâna aia de din jos de gater, care face mocasini, are și ea câteva duzini.

— Dacă tu zici așa, Smoke, e în regulă. La Slavovitch pare să fie cele mai multe. Am să mă târgui la sânge, ori laie ori bălaie și mai întâi mă duc să le adun pe celelalte risipite ici și colo.

— În regulă, dar ia-o din loc. Și diseară îți spun și dedesubtul afacerii. Dar Shorty îi vântură sticla.

— Mal întâi și mai întâi mă duc s-o doftoricesc pe Sally. Pot să aștepte și ouăle alea măcar atât. Dacă nu le-au halit ăia pe toate până acum, n-or să le facă seama câtă vreme îngrijesc și eu un biet câine bolnav care ne-a salvat viața și mie și ție de atâtea ori.

Niciodată n-au dispărut niște mărfuri de pe piață mai repede. În numai trei zile, toate ouăle din Dawson, cu excepția câtorva duzini, erau în mâna lui Smoke și Shorty. Smoke fusese mai generos când cumpăruse. Fără să roșească măcar, se recunosc vinovat că-i dăduse bătrânului din Klondike City câte cinci dolari de bucată pe cele șaptezeci și două de ouă. Shorty cumpăruse cele mai multe ouă și se târguise la sânge. Femeii care făcea mocasini nu-i dădu decât doi dolari de bucată și se mândrea că se descurcase destul de bine cu Slavovitch de la care cumpăruse șapte sute cinci zeci de ouă în medie cu doi dolari jumătate. Pe de altă parte, bombănea că cei de la crâșma cea mică de peste drum de Slavovitch îl sfeteriseră cu câte doi dolari și șaptezeci și cinci de cenți pentru o sută treizeci și patru de ouă nenorocite. Cele câteva duzini pe care nu reușiseră încă să le cumpere erau în mâna a două persoane. Una

dintre ele, cu care se tocmea Shorty era o indiancă ce locuia într-o cabană de pe culmea din spatele spitalului.

— Astăzi termin eu și eu ea, anunță Shorty a doua zi dimineată. Smoke, spală tu blidele. Sunt înapoi cât ai zice pește, numai dacă nu mi-oi scrânti ceva cărând aurul în spinare până la individă. Când e vorba de afaceri, dă-mi un bărbat și mă descurc. Dar muierile astea... e crimă cum sunt în stare să se țină de capul unui cumpărător. Ai zice că ouăle ei sunt pepite de aur nu altceva.

După-amiază, când se întoarse la cabană, Smoke îl găsi pe Shorty ghemuit pe podea, ungând cu vaselină coada bieteii Sally, cu o mutră atât de lipsită de expresie încât părea dubioasă.

— Ce baftă ai avut? îl întrebă Shorty fără a fi prea interesat, după câteva minute de tăcere.

— Nimic! îi răspunse Smoke. Dar tu ce-ai făcut cu indianca ta?

Shorty își săltă capul triumfător arătând spre o găleată de tablă, de pe masă. Dar după vreun minut în care unse mai departe animalul, în tăcere, mărturisi:

— Totuși, șapte dolari parascovenia.

— Eu i-am oferit individului zece dolari până la urmă, spuse Smoke, iar individul mi-a mărturisit că le vânduse deja. Shorty, nu-mi place treaba asta. A mai ieșit cineva pe piață după ouă. Cele douăzeci și opt de ouă s-ar putea să ne dea de furcă. Pricepi, succesul unei speculații de felul ăsta stă în iscusința de a pune mâna pe toate ouăle, până la ultimul...

Se întrerupse și se uită fascinat la tovarășul său. Pe chipul lui Shorty se petrecea o transformare. Un fel de tulburare ținută în frâu de o mare stăpânire de sine. Închise cutia cu unguent, își șterse mâinile încet și tacticos de blana lui Sally, se ridică în picioare și se duse în colțul cabanei să se uite la termometru, după care se întoarse. Și când vorbi, domol, avea o voce extrem de politicoasă, egală.

— Te superi dacă te rog să-mi spui exact, din nou, câte ouă spunea individul că nu-ți vinde? îl întrebă el.

— Douăzeci și opt.

— Hmm! făcu Shorty, meditănd în sinea lui și dând din cap într-un fel care aducea cu o indiferentă confirmare.

Apoi cu o furie domoală, se uită la sobă.

— Smoke, trebuie să facem rost de altă sobă. Sărăcia asta are cuptorul ars de tot și afumă biscuiții.

— Lasă soba în pace, se răsti Smoke la el și spune-mi odată care-i povestea.

— Povestea? Vrei tu să știi care-i povestea? Ei bine, atunci fii atât de bun și aruncă-ți ochii tăi frumoși la găleata de pe masă. O vezi?

Smoke dădu afirmativ din cap.

— Ei bine, vreau să-ți aduc la cunoștință un lucru, un singur lucru. Acolo, în găleata aia, sunt exact, nici mai mult nici mai puțin, de douăzeci și opt de ouă și mă costă fiecare afurisit de ou exact câte șapte dolari buni, bătuți

pe muchie! Și dacă mai ai nevoie, mare nevoie, de orice fel de informație, ard de nerăbdare și abia aștept să ți-o comunic.

— Haide, zi mai departe, insistă Smoke.

— Gagiul ăla cu care te tot târguiai tu e un indian zdravăn. Am dreptate? Smoke încuviință și continuă să dea din cap la fiecare întrebare.

— Are un obraz pe jumătate sfâșiat, unde l-a atins un grizzly. Am dreptate? E negustor de câini, nu-i așa? Îl cheamă Jim Jupuitul. Și asta-i adevărat, da? Pricepi acum încotro bat?

— Vrei să spui că am licitat...

— Unul contra altuia. Sunt precis. Indianca aia e nevasta lui și locuiesc amândoi pe colina din spatele spitalului. Aș fi putut pune mâna pe ouă cu câte doi dolari bucata, dacă nu-ți băgai și tu nasul.

— Și aș fi reușit și eu! izbucni Smoke în râs, dacă nu te amestecai tu, fir-ai să fii. Dar acum nu mai contează. Știm că am pus mâna pe toate ouăle. Asta-i lucrul cel mai important.

Shorty se chinui în următoarea jumătate de oră cu un capăt de creion pe marginea unui ziar vechi de trei ani și cu cât cifrele mângălite de el aduceau mal mult a ieroglifă, cu atât se înveselea și el mai mult.

— Uite asta-i socoteala, spuse el în cele din urmă. Drăguță? Cred că da. Lasă-mă să-ți spun și totalul. Eu și cu tine avem acum în stăpânire exact nouă sute șapteț' trei de ouă. Ne-au costat exact două mii șapte su' șaij de dolari, socotind unciă la șaișpe dolari și fără să ținem seama de timpul pierdut. Și acum ascultă. Dacă-l înghesuim pe Wild Water și-l facem să plătească câte zece dolari de ou, atunci câștigăm, curat curățel, exact șase mii nouă su' șapteț' de dolari. Asta-i loterie curată așa să spui dacă vine cineva cu vreo sanie să te întrebe. Și vin și eu cu juma' la afacerea asta. Pune-o acolo, Smoke. Sunt atât de mulțumit încât, 'neânțeles, bâigui vorbe de recunoștință. Loterie! Ei, de-acum mai bine călăresc găini decât bidivii.

În noaptea aceea, pe la ora unsprezece, Smoke fu smuls din somnul lui adânc de Shorty a cărui parkă mirosea a ger strașnic, iar mâinile lui pe fața lui Smoke păreau nespuse de reci.

— Ce naiba s-a mai întâmpat? bombăni Smoke. I-a căzut lui Sally și restul de păr?

— Nțț! Dar trebuie să-ți spun și ție veștile bune. L-am văzut pe Slavovitch. Sau mai bine zis Slavovitch pe mine, bănuie, fiindcă el a început discuția. Vine și-mi zice: „Shorty, vreau să stau de vorbă cu tine despre ouăle alea. N-am răsuflat nimic. Nimeni nu știe că vouă vi le-am vândut. Dar dacă vreți să faceți speculă cu ele, atunci să vă vând un pont”. Și mi l-a vândut, Smoke. Ei, care zici tu că e vestea cea bună?

— Haide, dă-i cep!

— Ei, s-ar putea să pară de necrezut, dar vestea asta bună se numește Wild Water Charley. Vrea să cumpere ouă. A dat buzna la Slavovitch și i-a oferit cinci dolari de ou și, înainte de a pleca, chiar a urcat până la opt. Da' Slavovitch nu are nici coajă! La urmă, Wild Water i-a spus lui Slavovitch că-l

cafește de-l înnebunește dacă află că are ouă ascunse pe undeva. Slavovitch a trebuit să-i spună că le-a vândut pe toate și că, vezi, cumpărătorul e secret. Slavovitch cere să-i dăm voie să-i spună lui Wild Water la cine-s ouăle. „Shorty, îmi zice el, Wild Water o să vină fuga fuguța și poți să-l taxezi cu opt dolari bucata.” „Opt dolari, pe mă-sa” i-am zis eu. „O să scuipe el și zece, înainte de a-l juca eu cum vreau”. Oricum, i-am spus lui Slavovitch că mai chibzuiesc și dimineață îi spun și lui. O să-i dăm voie, 'neânțeles, să-i șoptească lui Wild Water. Am dreptate?

— Bineînțeles că ai, Shorty. Și primul lucru, mâine dimineață, spune-i lui Slavovitch să-i spună lui Wild Water că suntem amândoi părtași la afacere.

După cinci minute, Smoke fu din nou trezit de Shorty.

— Smoke, ascultă Smoke!

— Mda?

— Nici un cent mai puțin de zece bucata! Ai priceput?

— S-a făcut... în regulă, îi răspunse Smoke somnoros.

Dimineață, Smoke o întâlnește din întâmplare pe Luciile Arral din nou la raionul de galanterie de la magazinul A. C.

— Merge treaba, îi spuse el radios. Merge. Wild Water l-a încolțit pe Slavovitch ca să-i vândă ouă, apoi a încercat să-l sperie ca să scoată ouă de la el. La ora asta, Slavovitch i-a spus că eu și Shorty suntem tovarăși în specula cu ouă.

Ochii femeii sticliră de satisfacție.

— Atunci chiar acum mă duc să-mi iau micul dejun, strigă ea. Și am să-i cer chelnerului ouă și am să fac o mutră atât de jalnică atunci când o să-mi spună că nu are încât să topesc și o inimă de piatră. Și doar Wild Water i-a dat târcoale lui Slavovitch încercând să spargă monopolul ouălelor, chiar dacă pentru asta e nevoit să renunțe la una dintre minele lui. Îl știu eu bine. Să țineți tare la preț. N-o să am nici o bucurie dacă lăsați cu un cent sub zece dolari și dacă vinzi cu mai puțin, Smoke, să știi că n-am să te iert niciodată.

În ziua aceea la prânz, în cabană, Shorty puse pe masă o oală cu fasole, ibricul cu cafea și o tigaie cu biscuiți tari, o cutie cu unt și una cu lapte condensat, o farfurie aburindă cu carne de elan și slănină, un blid cu piersici uscate și strigă:

— Haleala-i gata! Dar întâi aruncă și o privire la Sally.

Smoke puse deoparte hamurile la care cosea, deschise ușa și-i văzu pe Sally și pe Bright alungând o ceată de câini de sanie de la cabana alăturată, porniți după pradă. Dar mai văzu ceva care îl făcu să închidă ușa în grabă și să se repeadă la sobă. Puse pe primul ochi tigaia încă încinsă de la friptura de elan, în tigaie aruncă o bucată mare de unt, întinse mâna și luă un ou pe care-l sparse și-l aruncă în tigaie împrăștiind în toate părțile. Când întinse mâna să ia al doilea ou, Shorty, care venise lângă el, îl prinse înfuriat de mână.

— Ei, ce naiba faci? îl întrebă el.

— Ouă prăjite! îl informă Smoke spărgându-l și pe al doilea și dându-i lui Shorty mâna la o parte. Ce, nu mai vezi bine? Crezi că mă pieptăn?

— Nu ți-e bine? îl cercetă Shorty îngrijorat, când Smoke sparse și al treilea ou, punându-i mâna în piept lui Shorty și făcându-i cu abilitate vânt într-o parte. Sau ai luat-o și tu razna? Uite de-acum ai spart ouă de trei de dolari.

— Și am de gând să ajung la șaiszeci de dolari, îi răspunse celălalt, în vreme ce spărgea și al patrulea ou. Dă-te din calea mea, Shorty. Wild Water tocmai urcă dealul și în cinci minute e aici.

Shorty oftă din adâncul răunchilor, cu o expresie de înțelegere și ușurare în același timp și se așeză la masă. În clipa în care se auzi în ușă bătaia așteptată, Smoke era în fața lui Shorty, iar dinaintea lor aburea câte o farfurie cu câte trei ouă prăjite.

— Intră! strigă Smoke.

Wild Water Charley, un tânăr uriaș, doar cu o fracțiune de inci sub șase picioare înălțime și cântărind, curat, o sută nouăzeci de livre, intră și strânse mâna gazdelor.

— Stai jos și ia o gură, Wild Water, îl invită Shorty. Smoke, prăjește-i și lui niște ouă. Pariu că n-a mai halit el ouă ca astea de pe vremea când era ratonul tânăr.

Smoke mai sparse trei ouă în tigiua fierbinte și în câteva minute le puse dinaintea oaspetelui, care se uita la ei cu o expresie atât de ciudată și încordată încât, după aceea, Shorty mărturisi că îi fusese teamă că avea să le bage în buzunar și să plece cu ele.

— Ei, grangurii ăia din Statele Unite nu-s cu nimic mai grozavi decât noi când e vorba de haleală, spuse Shorty înfulecând farfuria din priviri. Uite eu, dumneata și cu Smoke ne batem joc de ouă de nouăzeci de dolari și nici nu clipim din ochi.

Wild Water se uită la ouăle care dispărură într-o clipă și păru împietrit.

— Aruncă-te la ele și dă-le gata, îl încuraja Smoke.

— Astea... hmmm, nu fac ele zece dolari, le spuse Wild Water rar.

Shorty primi provocarea.

— Orice lucru face exact atât cât poți obține pe el, nu-i așa?

— Da, bine, dar...

— Dar nimic. Nu ți-am spus decât cât putem noi lua pe un ou. Zece de fiecare, uite așa. Noi suntem trustul ouălelor, Smoke și cu mine, nu uita. Când spunem noi zece dolari bucata, atunci zece dolari face.

Își șterse farfuria cu o bucată de biscuit.

— Eu parcă aș mai mânca vreo câteva, oftă el, după care își puse niște fasole în farfurie.

— Nu se poate să înfuleci ouă în halul ăsta, protestă Wild Water. Nu e... drept.

— Noi suntem nebuni după ouă, eu și cu Smoke, se acuză Shorty.

Wild Water termină de mâncat ce avea în farfurie, dar numai cu jumătate de gură și se uită cu neîncredere la cei doi tovarăși.

— Ei, prieteni, voi îmi puteți face un mare serviciu, începu el să tatoneze terenul. Vindeți-mi sau împrumutați-mi vreo duzină din ouăle alea.

— Sigur, făcu Smoke drept răspuns. Știu și eu ce înseamnă să jinduiască omul după niște ouă. Dar n-am ajuns atât de sărmani încât să cerem bani pentru ospitalitate. Nu te costă nimic...

În clipa aceea o lovitură de picior pe sub masă îi atrase atenția că Shorty devenise nervos.

— O duzină ai spus tu, Wild Water?

Wild Water încuviință din cap.

— Shorty, dă-i drumul, îi spuse Smoke. Prăjește-i-le. Sunt un om care înțelege. Ehe, am trăit și eu vremea când eram în atare să înfulec o duzină cât ai clipi.

Dar Wild Water întinse mâna și-l potoli pe nerăbdătorul Shorty și le explică:

— Dar nu le vreau prăjite, le vreau așa cu coaja lor.

— Ca să le poți lua cu tine?

— Asta voiam să zic.

— Dar astă nu mai e ospitalitate, obiectă Shorty. Asta-i... ăăă, asta-i negustorie.

Smoke încuviință dând din cap.

— Wild Water, atunci se schimbă socoteala. Credeam că vrei pur și simplu să mănânci și tu niște ouă. Știi, ne-am apucat de treaba asta ca să putem specula ouăle.

Albastrul primejdios din ochii lui Wild Water deveni și mai primejdios.

— Doar vi le plătesc, le răspunse el tăios. Cât?

— Ei dar noi nu vindem cu duzina, îi replică Smoke. Nu ne putem permite să vindem o duzină. Nu suntem negustori cu amănuntul. Noi facem speculă. Doar n-o să ne apucăm să ne stricăm singuri piața. Noi am încolțit toate ouăle și când vindem le vindem pe toate o dată.

— Și câte aveți și cât cereți pe ele?

— Cam câte să avem noi, Shorty? se interesă Smoke.

Shorty își dresă glasul și începu cu voce tare să facă aritmetică.

— Păi să vedem. Nouă su' șapte' trei fără nouă, asta înseamnă că mai rămân nouă su' șaij' doi! Și toată tărașenia la zece bucata, fac în total taman vreo nouă mii șase su' douj' de dolari bătuți pe muchie. 'Neânțeles, Wild Water, jucăm cinstit și pentru ouăle stricate îți dăm banii înapoi deși nu găsești ou stricat. Uite asta n-am văzut niciodată în Klondike ouă stricate. Nu e nimeni nebun să care ouă stricate până aici.

— Mi se pare corect, întări și Smoke. Wild Water, pentru cele stricate, banii înapoi. Asta-i oferta noastră – noua mii șase sute douăzeci de dolari și ai toate ouăle din Klondike.

— Și dacă vrei poți să faci și tu speculă și să le vinzi cu douj' de dolari bucata și să-ți dublezi câștigul, îi sugeră Shorty.

Wild Water clătină din cap trist și luă o gură de fasole.

— Shorty, ar fi prea scump. Nu am nevoie decât de câteva ouă. Vă dau zece dolari pentru câteva duzini. Vă dau douăzeci, dar pe toate nu le pot cumpăra.

— Toate sau niciunul, fu ultimatumul lui Smoke.

— Ascultați amândoi la mine, făcu Wild Water într-o explozie de sinceritate. Am să fiu foarte cinstit cu voi, dar nu mai spuneți la nimeni. Știți... eu și domnișoara Arral am fost logodiți. Dar dânsa a rupt logodna cu totul. Știți, toată lumea știe. Pentru ea am nevoie de ouă.

— Ehei! zâmbi Shorty. E limpede ca bună ziua de ce vrei ouăle cu coajă cu tot. Dar nu m-aș fi gândit niciodată că tu ești în stare de una ca asta.

— Nu te-ai fi gândit la ce?

— E destul de jagoasă treaba, uite asta-i părerea mea, se repezi Shorty, cu indignarea virtuții. Și nu m-aș mira ca pentru una ca asta să se găsească unul care să te umple cu plumb și ai merita-o!

Wild Water fu cuprins de o furie care-l împinse până la marginea uneia dintre cunoscutele sale dezlănțuiri. Măinile i se încleștară până când furculița ieftină pe care o ținea în una din ele începu să se îndoie și ochii albaștri începură să-i scapere amenințător.

— Shorty, ascultă aici! Ia ieși și spune adică ce vrei să zici? Dacă vrei să umbli cu dedesubturi...

— Vreau să spun ceea ce spun! îi replică Shorty îndărătnic. Și poți să pui pariu pe dulcea ta viață că nu vreau să zic nimic cu nici un fel de dedesubt. Ci numai la vedere se poate face una ca asta. Fiindcă nu le poți arunca nicicum pe dedesubt.

— Ce să arunc?

— Ouă, prune, mingi de baseball, orice. Dar faci o greșală, Wild Water. N-ai să întâlnești tu niciodată niște indivizi în sala operei care să înghită una ca asta. Numai pentru faptul că fata-i artistă nu ți-e îngăduit să arunci în ea cu fructe de găină din astea.

O clipă se păru că Wild Water are să explodeze sau să facă apoplexie. Dădu pe gât o gură de cafea fierbinte, opărită și încet-încet își recapătă stăpânirea.

— Shorty, ai greșit, îi spuse el rece și cântărindu-și cuvintele. N-am de gând să arunc cu ouă în ea. Ei, omule, exclamă el tot mai tulburat, vreau să-i ofer ouăle, pe farfurie, prăjite... așa îi plac.

— Știam eu că n-am dreptate, strigă Shorty generos. Știam eu că tu nu ești în stare de o figură atât de jagoasă.

— Shorty, nu-i nimic, îl iertă Wild Water. Dar să ne întoarcem la afacerile noastre. Acum știți pentru ce am nevoie de ouă. Și am mare nevoie de ele.

— Vrei ouă de nouă mii șase su' douj' de dolari? se interesă Shorty.

— Asta-i jaf curat, declară Wild Water supărat.

— E afacere curată! îi replică Smoke. Doar nu-ți închipui că noi cumpărăm ouă doar din motive de sănătate, nu-i așa?

— Ei, fiți oameni cu scaun la cap! se rugă Wild Water. Nu vreau decât vreo câteva duzini. Vă dau câte douăzeci de dolari bucata. Ce să fac eu cu tot restul de ouă? Am trăit eu douăzeci de ani în țara asta fără ouă și cred că am să reușesc eu cumva să rezist și mai departe fără ele.

— Nu te mai enerva și tu acum pentru treaba asta, îl sfătui Shorty. Dacă nu ai nevoie de ouă e în regulă. Doar n-o să ți le băgăm pe gât cu forța.

— Ba da, am nevoie de ele, se rugă Wild Water.

— Ei, atunci doar știi cât te costă, nouă mii șase su' douj' de dolari și dacă am greșit cumva la socoteli, dregem noi lucrurile.

— Dar poate că nici nu mai au nici un rost ouăle, obiectă Wild Water. Poa' că domnișoara Arral nici nu mai are chef de ouă la ora asta.

— Aș zice că domnișoara Arral face cel puțin atât cât te costă pe tine ouăle, îi sugeră Smoke liniștit.

— Dacă face atât!

Wild Water sări în picioare cuprins de înflăcărarea elocinței.

— Face-un milion de dolari. Face cât tot ce-am agonisit eu. Face tot aurul din Klondike.

Se așeză și continuă pe un ton mult mai calm.

— Dar asta nu e nici un motiv ca să pun la bătaie zece mii de dolari numai pentru micul ei dejun. Uite eu am o propunere. Împrumutați-mi câteva duzini de ouă. O să i le dau lui Slavovitch. O să i le ofere la masă cu complimente din partea mea. De o sută de ani nu mi-a mai adresat măcar un zâmbet. Dacă cu ouăle astea îi smulg un zâmbet atunci cumpăr toate ouăle voastre.

— Vrei să semnezi și un contract în sensul ăsta? îl întrebă iute Smoke fiindcă el știa bine că Luciile Arral fusese de acord să zâmbească.

Wild Water respiră cu greutate.

— Voi, ăștia de pe colină, sunteți ai naibii de iuți la afaceri, spuse el cu o umbră de mârâit în voce.

— Nu facem decât să acceptăm propria ta propunere, îi replică Smoke.

— Bine, bine, aduceți hârtia și încheiați-l cât mai al dracului! strigă Wild Water cu furia resemnării.

Smoke puse iute pe hârtie documentul, prin care Wild Water era de acord să cumpere toate ouăle care i se vor prezenta la prețul de zece dolari bucata, cu condiția ca cele două duzini oferite în avans să-i aducă împăcarea cu Luciile Arral. Wild Water se opri cu condeiul în aer taman când era gata să semneze.

— Stați puțin, spuse el. Când cumpăr ouă, nu cumpăr decât ouă bune.

— Nu există ouă stricate în Klondike, pufni Shorty.

— Chiar și așa, dacă găsesc un ou stricat trebuie să ieșiți cu cei zece dolari pe care i-am dat pe el.

— În regulă, împăca Smoke lucrurile. E corect.

— Și eu înghit fiecare ou stricat pe care-l aduci, declară Shorty.

Smoke introduse în contract cuvântul bune și Wild Water semnă mohorât, primind de încercare două duzini într-o căldare de tablă, își puse mânușile și deschise ușa.

— La revedere, bandiților, mârâi la ei și trânti ușa după el.

A doua zi dimineață, Smoke fu martor la scena care se jucă la Slavovitch. Se așează, invitat de Wild Water, la masa de lângă Luciile Arral și piesa se desfășură aproape scenă cu scenă așa cum prezisese ea.

— Încă n-ai reușit să faci rost de nici un ou? îl imploră ea pe chelner.

— Nu, domnișoară, răspunse acesta. Se zice că cineva din Dawson a pus mâna pe toate ouăle ca să facă speculă. Domnul Slavovitch încearcă să cumpere câteva, special pentru dumneavoastră. Dar individul cu ouăle nu se lasă.

Și taman în momentul acela, Wild Water îi făcu semn proprietarului să vină până la el și, cu o mână pe umărul lui, își aplecă spre el capul.

— Ascultă aici, Slavovitch, îi șopti Wild Water răgușit, ți-am trimis aseară două duzini de ouă. Unde-s?

— În seif, în afară de cele șase pe care le-am dezghețat ca să fie gata în orice moment dați poruncă.

— Nu pentru mine le vreau! răsuflă ușurat Wild Water și mai încet. Prăjește-le și oferă-i-le domnișoarei Arral.

— Am s-o servesc personal, îl asigură Slavovitch.

— Și nu uita... complimente din partea mea, îi spuse Wild Water în încheiere, slăbind strânsoarea de pe umărul bietului proprietar.

Frumoasa Luciile Arral se uita mohorâtă la felia de slănină și la pireul de cartofi de conservă din farfuria ei, când, deodată, apăru Slavovitch care-i puse dinainte două ouă prăjite.

— Cu complimente din partea domnului Wild Water, îl auziră cei de la masa de alături pe proprietar că-i spune.

Smoke își mărturisi că era o interpretare reușită felul în care chipul fetei se luminează de bucurie, mișcarea impulsivă a capului, umbra spontană de zâmbet ce fu reținut numai de o splendidă stăpânire de sine care-o făcu să nu-și trădeze emoția și să-i spună ceva proprietarului. Smoke, simți o lovitură de mocasin pe sub masă.

— O să le mănânce? Asta-i întrebarea... o să le mănânce? îi apuse în șoaptă chinuit Wild Water.

Și cu coada ochiului o văzură pe Luciile Arral șovăind, aproape că împinse farfuria din față, apoi nu rezistă momelii.

— Iau ouăle! îi spus Wild Water lui Smoke. Contractul e valabil. Ai văzut-o? Ai văzut-o! Aproape că mi-a zâmbit. O știu eu bine. S-a făcut! Încă două ouă mâine și o să mă ierte și ne împăcăm. Dacă n-ar fi aici, Smoke, ți-aș strânge mâna. Îți sunt recunoscător. Nu ești bandit, ești un filantrop.

Smoke se întoarse la cabana de pe colină vesel nevoie mare și-l găsi pe Shorty făcând pasiențe într-o stare de neagră disperare. Smoke învățase de

multă vreme că, ori de câte ori partenerul lui scotea cărțile și se apuca de pasiențe, era un fel de semnal de avertisment că se încaseră toate corăbiile.

— Haide, du-te, lasă-mă în pace! fu primul brânci cu care fu întâmpinat Smoke.

Dar curând morocâneala lui Shorty se mai muie și îl apucă cheful de vorbă.

— S-a terminat treaba cu matahala aia de suedez, gemu el. Monopolul nostru a sărit în aer. Măine în orice crâșma o să se vândă cu un dolar paharul de cocteil de ouă. Și n-o să mai fie orfan flămând în Dawson care să nu-și umfle burtica cu ouă. Peste cine crezi că am dat? Peste un nenorocit cu trei mii de ouă. Pricepi? Trei mii de ouă, abia aduse de la Patruj' de mile!

— Basmе! își exprimă Smoke îndoiala.

— Basmе la dracu'! Am văzut ouăle cu ochii mei. Gautereaux îl cheamă, o namilă de franțuz canadian, crescut la pol. Prima dată a întrebat de tine, apoi m-a luat pe mine deoparte și m-a înjunghiat drept în inimă. Vestea că noi am pus mâna pe toate ouăle l-a făcut să pornească la drum. Știa omul că la Patruj' de mile sunt trei mii de ouă și s-a dus și le-a umflat. „Ia ieși cu ele să le văd și eu”, i-am zis. Și mi le-a arătat. Am mers la atelajele lui de câini, păzite de câțiva conducători indieni ce se odihneau pe mal, unde făcuseră popas să se odihnească după drumul de la Patruj' de Mile. Iar pe sănii erau niște cutii de săpun, niște cutii micuțe de lemn. Am luat o lădiță după o îngrămădire de ghețuri din mijlocul râului și am deschis-o. Ouă! Plină de ouă, toate învelite în rumeguș. Smoke, eu și cu tine suntem păgubașii! Am riscat. Știi ce a avut neobrăzarea să-mi spună individul? Că la zece dolari bucata toate-s ale noastre. Știi cu ce se îndeletnicea individul când am plecat din cabana lui? Desena reclama cu ouă de vânzare. Mi-a spus că ne face hatârul de a fi primii cărora le oferă marfa, cu zece dolari bucata, până la ora două după-amiaza, dar după ora asta, dacă nu ne arătăm, atunci face să sară piața cu ouăle lui până la ceruri. Zicea că el nu e negustor de meserie, dar că, la o adică, știe el când are de-a face cu niște afaceriști, adică, după cum mi-am dat eu seama, zicea de mine și de tine.

— Nu-i nimic, făcu Smoke vesel. Nu te mai frământa atât și lasă-mă să chibzuiesc o clipă. Aici e vorba de acțiune rapidă și organizată. Am să-l fac pe Wild Water să vină aici la ora două să preia ouăle. Tu cumperi ouăle alea ale lui Gautereaux. Încearcă să te târguiești cu el. Chiar dacă-i dai zece dolari de bucată, Wild Water o să le ia el de la noi la același preț. Dacă reușești să le iei mai ieftin, ei bine, câștigăm ceva și de la ele. Acum du-te! Să fii cu ele aici nu mai târziu de ora două. Împrumută și atelajul colonelului Bowie și ia și câinii noștri. Să fii cu ele aici la două punct.

— Ei, Smoke, îi strigă tovarășul lui când acesta se porni la vale. Mai bine ia o umbrelă cu tine. Nu m-aș mira prea tare să văd că înainte de a te întoarce începe să plouă cu ouă.

Smoke îl găsi pe Wild Water la M&M. Și urmă o jumătate de oră furtunoasă.

— Trebuie să te previn că am mai strâns vreo câteva ouă, spuse Smoke după ce Wild Water se arătă dispus să vină cu aurul la cabană la ora două să plătească marfa.

— Ai mai mult noroc decât mine când e vorba să faci rost de ouă, recunosc Wild Water. Și acum spune-mi și mie câte ouă ai mai dibuit și cât aur trebuie să târâi eu la deal?

Smoke își consultă carnetul.

— După cum arată situația acum, după cifrele lui Shorty, avem trei mii nouă sute șaiszeci și două de ouă! Înmulțit cu zece...

— Patruzeci de mii de dolari! urlă Wild Water. Ziceai numai de vreo nouă sute de ouă! E jaf! N-am de gând să mă las jefuit!

Smoke scoase contractul la vedere din buzunar și îi arătă rândul care spunea: „plata în momentul furnizării”.

— Nu se spune nimic de numărul de ouă care vor fi furnizate. Ai fost de acord să dai zece dolari pentru fiecare ou furnizat. Ei bine, noi avem ouăle astea și un contract rămâne un contract. Wild Water, cinstit îți mărturisesc că de noul transport de ouă n-am știut nimic decât după ce-am vorbit. Și atunci a trebuit să le cumpărăm și pe astea ca acțiunea noastră de speculă să nu sară în aer.

Vreme de cinci minute, într-o tăcere apăsătoare, Wild Water se luptă cu sine însuși și, în cele din urmă, acceptă fără tragere de inimă.

— Am nimerit-o prost de tot, spuse el înfrânt. Au început să crească ouă peste tot. Și cu cât isprăvesc mai repede toată tărășenia asta cu atât mai bine. S-ar putea să vină și o avalanșă de ouă. Vin la ora două. Dar și patruzeci de mii de dolari!

— Nu e vorba decât de treizeci și nouă de mii, șase sute douăzeci, îl corectă Smoke.

— Și cântărește două sute de livre, spumegă Wild Water. Trebuie să le car cu un atelaj de câini.

— O să-ți împrumutăm noi echipajele noastre de câini ca să cari ouăle, se oferi Smoke.

— Și unde am să le depozitez? Lasă, nu-i nimic. Vin. Dar nu mai pun gura pe ouă cât trăiesc. M-am săturat de ouă!

La ora unu și jumătate, făcând câinii să se opintească pe panta abruptă a dealului, Shorty sosi cu ouăle lui Gautereaux.

— Aproape că ne-am dublat, câștigul, îi spuse Shorty lui Smoke, în vreme ce puneau lăzile una peste alta în cabană. M-am ținut tare la opt dolari și după ce tipul a bombănit ca un apucat în franceza lui, s-a dat bătut. Așa că la fiecare ou câștigăm curat câte doi dolari și-s trei mii! Le-am plătit până la ultimul. Uite chitanța.

În vreme ce Smoke scotea balanța pentru praful de aur, pregătindu-se de afaceri, Shorty se dedică socotelilor.

— Astea-s cifrele, anunță el triumfător. Câștigăm douăpe mii nouă su' șaptej' de dolari. Și nu-i facem nici un rău lui Wild Water. El o câștigă pe

domnișoara Arral. Și, pe deasupra, se mai alege și cu toate ouăle. Așa că toată lumea a făcut o afacere. Nu pierde nimeni nimic.

— Chiar și Gautereaux se alege cu douăzeci și patru de mii bune, râse Smoke, minus ceea ce-l costă ouăle și transportul lor. Și dacă Wild Water speculează și el ouăle, s-ar putea să se aleagă și el cu un câștig de pe urma lor.

Shorty, care trăgea cu ochiul, la ora două fix îl văzu pe Wild Water urcând dealul. Când intră în cabană se arată energic, pus pe afaceri. Își scoase haina lungă de urs, o agăță într-un cui și se așează la masă.

— Piraților, scoateți ouăle la vedere, începu el. Și din ziua asta, dacă țineți la pielea voastră, să nu-mi mai pomeniți de ouă niciodată.

Au început cu ouăle cumpărate întâi, toți trei numărând. Când ajunseră la două sute, Wild Water sparse pe neașteptate un ou de marginea mesei și-l desfăcu abil cu degetele.

— Ei, stai! obiectă Shorty.

— E oul meu, nu-i așa? Mârâi Wild Water. Doar plătesc zece dolari pe el, nu-i așa? Doar n-am să cumpăr legat la ochi. Când scuipe zece lovele oul vreau să știu și eu pe ce dau banii.

— Dacă ție nu-ți place îl halesc eu! se oferi Shorty cu răutate.

Wild Water se uită la ou, îl miroși și clătină din cap.

— Shorty, nu de data asta. Oul e bun. Dă-mi o găleată. Am să-l halesc chiar eu diseară.

Încă de trei ori Wild Water sparse ouă bune, așa de sondaj și le puse în găleata de lângă el.

— Sunt cu două mai multe decât ai socotit tu, Shorty, îi spuse el când terminară de numărat. Nouă sute șazeci și patru, nu șazeci și două.

— Greșeala mea, recunosc Shorty cu eleganța. Treacă de la noi cu bătaie!

— Bănuiesc că-ți dă mâna acum, acceptă Wild Water mohorât. Să luăm lotul ăsta. Nouă mii șase sute douăzeci. Plătesc pentru ele pe loc. Smoke, scrie chitanța.

— Dar de ce să nu le numărăm și pe celelalte, veni Smoke cu ideea. Și plătești numai o dată.

Wild Water clătină din cap.

— Nu prea mă pricep eu la cifrele astea. Câte un lot de ouă pe rând și nu greșim.

Se duse la haina de blană și scoase din fiecare buzunar câte un săculeț de praf de aur, atât de dolofan și lung încât semăna cu salamul de Bologna. După ce plăti pentru primul lot de ouă, nu mai rămase în săculețe decât vreo câteva sute de dolari.

Pe masă fu adusă o cutie de săpun și începu numărutul celor trei mii de ouă. După prima sută, Wild Water lovi tare un ou de marginea mesei. Nu se auzi nici o trosnitură. Se auzi doar un zgomot ca și cum ai fi izbit o sferă de marmoră de masă.

— Înghețat bocnă! spuse el izbind mai tare.

Ridică oul în sus și văzură cum coaja se pulverizase în bucățele minuscule de-a lungul dungii loviturii.

— Ehei, făcu Shorty. 'Neânțeles că e bocnă dacă a fost adus taman de la Patruj' de Mile. Ca să-l spargi e nevoie de o bardă.

— Adu-mi o bardă! spuse Wild Water.

Smoke aduse barda și Wild Water, cu îndemânarea mâinii și ochiului unui pădurar, tăie oul exact în două. Pe dinăuntru oul numai bine nu arăta. Smoke simți o înfiorare rău prevestitoare. Shorty se dovedi mai curajos. Duse una din jumătăți la nas.

— Miroase bine! spuse el.

— Dar arată rău de tot! susținu Wild Water. Și cum să miroase dacă și mirosul e înghețat ca și oul? Stai un minut.

Puse cele două jumătăți în tigaie și tigaia pe primul ochi al sobei încinse. Apoi, cei trei bărbați, adulmecând cu nările dilatate, se puseră pe așteptat în tăcere. Încet-încet, prin încăpere începu să se răspândească o duhoare de neconfundat. Wild Water se abținu să rostească vreo vorbă, iar Shorty rămase ca trăsniț, în ciuda convingerilor sale.

— Aruncă-l dracului afară! strigă Smoke gâfâind.

— Ce rost are, întrebă Wild Water. Trebuie să le încercăm și pe celelalte.

— Dar nu în cabana asta! spuse Smoke tușind, înăbușindu-și un acces de greață. Despică-le în două și le verificăm doar uitându-ne la ele. Shorty, aruncă-l afară! Și lasă ușa deschisă.

Fu deschisă cutie după cutie, luat ou după ou, ales la întâmplare și tăiat în două și fiecare purta aceleași semne neîndoielnice de descompunere, nelăsând nici o speranță.

— N-am să-ți cer să le înghiți, Shorty, râse Wild Water și, dacă nu te superi, am s-o șterg de aici cât mai repede. În contract e vorba de ouă bune. Dacă-mi împrumutați niște câini și o sanie, am să iau ouăle bune cu mine înainte de a se împuti de la astelalte.

Smoke îl ajută să încarce sania. Shorty rămase la masă și își scoase dinainte cărțile, apucându-se de pasiențe.

— Ei, ia spune cam câtă vreme te-a ținut specula asta cu ouă? îl luă peste picior Wild Water la plecare pe Smoke.

Acesta nu-i răspunse și, după ce aruncă o privire tovarășului său cufundat în pasiențe, se apucă să arunce lăzile de săpun afară pe zăpadă.

— Ei, Shorty, cât ziceai tu că ai dat pe astea trei mii de ouă? îl întrebă Smoke blând pe tovarășul său.

— Opt dolari bucata. Lasă-mă. Nu-mi mai spune nimic. Eu nu mă pricep la cifre ca tine. Am pierdut șaptespe mii cu lovitura asta, așa să spui dacă vine careva cu vreo sanie și te întreabă. Am făcut socoteala în vreme ce așteptam să simt cum pute primul ou.

Smoke chibzui o vreme și apoi din nou rupse tăcerea.

— Shorty, patruzeci de mii de dolari cântăresc în aur două sute de livre. Wild Water a venit și a împrumutat de la noi câinii și sania ca să-și care ouăle.

Când a urcat dealul nu venise cu nici o sanie. Cei doi săculeți din buzunar să tot fi avut vreo douăzeci de livre fiecare. Ne înțelesesem să plătească cu aur gheața în momentul livrării. N-a venit decât cu atât aur cât i-a trebuit ca să plătească ouăle bune. Nici o clipă n-a avut de gând să plătească și pentru alea trei mii. Știa că nu erau bune. Ei și acum să-mi spui tu mie de unde știa el că nu erau bune? Și cam ce idee îți faci tu de toată tărășenia asta?

Shorty strânse cărțile, le amestecă pentru o nouă partidă, apoi se opri.

— Hmm! Niciuna. Și un țânc poate răspunde la întrebarea asta. Noi pierdem șaptespe mii, Wild Water câștigă șaptespe mii. Ouăle alea ale lui Gautereaux erau de mult ale lui Wild Water. Mai ești curios să afli și altceva?

— Da. De ce, în numele rațiunii, înainte de a le plăti n-ai avut curiozitatea să vezi dacă ouăle sunt bune?

— La fel de ușor de răspuns ca și la prima întrebare. Wild Water a gândit jocul ăsta parșiv la minut. Nu mai aveam timp să cercetez ouăle. Trebuia să-i dai bătaie să ajungi aici la timp pentru a le da cumpărătorului. Acum, Smoke, lasă-mă și pe mine să arunc și eu numai o singură întrebare. Cum zici tu că o cheamă pe persoana aia care ți-a vândut pontul cu specula ouălelor și ți l-a vârat în cap?

Shorty pierdu următoarele șaisprezece partide de pasiență, Smoke își făcea de lucru pregătind masa de seară, când colonelul Bowie bătu la ușă și-i înmână o scrisoare, după care se îndreptă spre cabana lui.

— Te-ai uitat la mutra lui? izbucni Shorty. Se chinuia cumplit ca să-și păstreze seriozitatea. Râde lumea în gura mare de tine și de mine, Smoke. N-o să mai îndrăznim să ne arătăm nasul prin Dawson.

Scrisoarea era de la Wild Water și Smoke o citi cu glas tare: „Dragă Smoke și Shorty, vă scriu, cu toate saluturile de rigoare în anotimpul ăsta, pentru a vă invita la masă în seara asta la șandramaua lui Slavovitch. O să fim acolo și domnișoara Arral și eu și Gautereaux. Acum cinci ani eu și Gautereaux am fost tovarăși la Circle City. E un om de ispravă și va fi cavaler de onoare. Și acum povestea cu ouăle. Au sosit în ținut cu patru ani în urmă. Erau stricate când au ajuns aici, erau stricate încă de când au fost expediate din California. Au fost întotdeauna stricate. O iarnă au poposit la Carluk și alta la Nutlik, iar iarna trecută la Patruj' da Mile, unde au fost vândute contra prețului lor de depozitare. Iar iarna asta, după câte mi se pare, au făcut-o la Dawson. Nu le țineți într-o încăpere unde e prea cald. Luciile îmi spune să vă zic că voi cu ea și cu mine am trezit fără îndoială pe cei din Dawson. Iar eu zic că de băut dați voi, așa să știți.

Cu respect, al vostru prieten, W. W.”

— Ei, tu ce zici? se interesă Smoke. Acceptăm, bineînțeles, invitația nu-i așa?

— Nu am de spus decât un singur lucru, îi răspunse Shorty. Wild Water nu va rămâne niciodată pe drumuri dacă va ajunge falit. E un bun actor, actor a' dracului de bun. Și mai am ceva de spus. Socotelile mele-s greșite de la un cap la altul. Wild Water câștigă șaptespe mii, 'neânțeles, dar câștigă încă și pe

deasupra. I-am făcut cadou toate ouăle bune din Klondike, nouă su' șaij' patru, cu alea două în plus cu bătaie. Și a fost atât de meschin și afurisit, parșivul, încât le-a săltat pe alea trei sparte și le-a pus în găleată. Și acum nu mai am decât un singur lucru de zis. Eu și cu tine suntem legal prospectorii și de fapt mineri ai aurului. Dar când vine vorba de finanțe, suntem cei mai nenorociți ageamii și fraieri, care se lasă duși cu preșul de perspectiva de a se îmbogăți peste noapte. După tărășenia asta, mie și ție nu ne rămâne decât s-o luăm la drum, prin bolovanii munților și prin păduri și dacă-mi mai pomenești o vorbă de ouă vreodată rupem tovărășia pe loc, în clipa aceea. Ai priceput?

TERENUL DE CONSTRUCȚII TRA-LA-LI.

Smoke și Shorty, venind din direcții opuse, se întâlniră la colțul unde se afla crâșma Elkhorn. Primul avea pe figură o expresie încântată și mergea sprinten. Shorty, în schimb, abia își târa picioarele nehotărât și deprimat.

— Încotro? îl stârni Smoke, vesel.

— Al naibii să fiu dacă știi! îi răspunse acesta trist. Uite asta aș vrea să aflu și eu. N-am nici un căpătâi. Am pierdut vreo două ceasuri cu cel mai plicticos joc de licitație și am ieșit în bani, am mai făcut un tur de cribbage cu Skiff Mitchell pe un rând de băutură și acum jinduiesc atât de tare să găsesc și eu ceva de făcut că bat străzile în speranța să asist la o încăierare de câini, o cafteală, orice.

— Am o propunere mult mai deșteaptă, îi spuse Smoke. De asta te și căutam. Hai cu mine.

— Acum?

— Bineînțeles.

— Încotro?

— Trecem râul de cealaltă parte și-i facem o vizită lui Dwight Sanderson.

— N-am auzit în viața mea de el, îi replică Shorty mohorât. Și nici n-am auzit să locuiască cineva de cealaltă parte a râului. Și de ce s-a aciuat tocmai acolo? E nebun?

— Are ceva de vânzare, râse Smoke.

— Câini? O mină de aur? Tutun? Cizme de cauciuc?

La fiecare întrebare, Smoke clătină din cap.

— Hai cu mine și ai să afli, fiindcă am de gând să cumpăr de la el pentru o speculație a mea și, dacă poștești, poți să vii și tu cu jumătate.

— Să nu-mi spui că e vorba de ouă! striga Shorty, cu o expresie caraghioasă și provocatoare de panică.

— Haide, totuși! îl îndemnă Smoke. Și, în vreme ce traversăm pe gheață, îți dau voie să ghicești din zece încercări.

Când ajunseră la capătul străzii, porniră să coboare malul înalt și ajunseră la Yukonul acoperit de gheață. La trei sferturi de milă mai departe, exact în față, se ridica celălalt mal, foarte abrupt, de sute de picioare înălțime. Spre acest mal abrupt ducea o pârtie sinuoasă, foarte puțin umblată printre aglomerările de sloiuri încălecate în toate chipurile. Shorty se ținea fără chef pe urmele lui Smoke, făcând diverse presupuneri, ca să treacă timpul mai repede.

— Căprioare? O mină de cupru? Sau o fabrică de cărămizi? Ar fi o idee. Piei de urs sau alt fel de piei? Bilete de loterie? O fermă de cartofi?

— Începi să te apropii, îl încuraja Smoke. Mai mult decât atât.

— Două ferme de cartofi? O fabrică de cireșe? O fermă de mușchi arctic?

— Nu e chiar atât de rău, Shorty. Ai nimerit la nici o mie de mile distanță.

— O carieră de piatră?

— Ești la fel de aproape ca și cu ferma de mușchi și cea de cartofi.

— Stai așa. Lasă-mă să mă gândesc. Parcă-mi vine o idee.

Urmară zece minute de tăcere.

— Ei, Smoke, n-am de gând să mă folosesc și de a zecea șansă. Când parascovenia asta pe care o cumperi aduce a fermă de cartofi sau de mușchi, sau a carieră de piatră, eu mă retrag. Și nu intru în combinație până nu văd și nu cântăresc despre ce-i vorba. Despre ce-i vorba?

— Ei, ai să vezi și singur toate cărțile pe masă curând, curând. Te rog să-ți arunci și tu ochii în sus. Vezi firul ăla de fum de la cabană? Uite acolo locuiește Dwight Sanderson. A concesionat un teren de construcție urbană.

— Și ce altceva mai are individul?

— Numai atât, râse Smoke. În afară de reumatism. Am auzit că suferă destul de rău din cauza asta.

— Ei! Ia ascultă! făcu Shorty și, întinzând iute mâna și apucându-l brusc pe tovarășul său de umăr, îl făcu să se oprească. Doar n-ai să-mi spui că ai de gând să cumperi terenul ăsta de construcție în părăginitura asta de loc?

— Asta a fost cea de-a zecea șansă de a ghici și ai ghicit. Haide.

— Dar stai o clipă, se rugă Shorty. Uită-te și tu la locurile astea. Numai maluri abrupte, pante, toate cu susu-n jos. Unde să ridici aici un oraș?

— Ia mai vezi.

— Atunci înseamnă că nu pentru construcția unui oraș cumperi tu locul, nu-i așa?

— Dwight Sanderson pentru asta vinde, pentru construcția unui oraș, îl încurcă Smoke și mai mult. Haide. Trebuie să urcăm și panta asta o dată.

Panta era abruptă și în sus ducea o pârtie îngustă, semănând cu o groaznică scară a lui Iacob. Shorty mormăia și bombănea când ajungeau la câte o porțiune pieptișă, prăpăstioasă.

— Închipuie-ți un oraș aici! Păi nu găsești să dai cu pușca loc neted, nici cât să lipești un timbru. Malul e rău, toate pârtiile sunt pe malul celălalt. Uită-te la Dawson. Loc berechet, să-și mai construiască case încă patruj' de mii de oameni. Smoke, ascultă, ești om serios! Știu bine. Nu pentru ca să construiești aici un oraș cumperi tu terenul. Atunci, pentru numele cerului, de ce naiba vrei tu să cumperi terenul ăsta?

— Ca să-l vând și eu, bineînțeles.

— Dar ceilalți nu-s la fel de nebuni ca bătrânul Sanderson și ca tine.

— Poate că nu-l vindem tot pentru același scop, Shorty. Ei bine, am să cumpăr terenul pentru construcție, am să-l împart în loturi și am să-l vând la o groază de oameni zdraveni la minte care locuiesc în Dawson.

— Haha! Toți cei din Dawson râd și acum de tine și de mine pentru povestea cu ouăle. Vrei să-i faci să râdă în continuare?

— Bineînțeles.

— Da-i al naibii de scump râsul ăsta, Smoke. Ți-am dat o mână de ajutor ca să-i fac să râdă în chestia ouălelor și partea mea la isprava asta mă ajunge aproape la nouă mii de dolari.

— În regulă. Nu trebuie să te bagi și în afacerea asta. Câștigul va fi numai al meu, dar cu toate astea trebuie să mă ajuți.

— Ah, am să te ajut, 'neânțeles și n-au decât să râdă mai departe de mine. Dar la afacerea asta nu ies nici măcar cu o uncie. Și la cât își prețuiește bătrânul Sanderson terenul. Vreo câteva sute?

— La zece mii. Ar trebui să pun mâna pe el cu numai cinci.

— Aș vrea să mă fi făcut popă, pufni Shorty înfuriat.

— La ce bun?

— Aș putea să țin și eu o predică, cea mai afurisită și mai ascultată, pe care ai auzit-o și tu, adică aceea a nebunului și a banilor.

— Intră, îl auziră ei pe Dwight Sanderson urlând supărat când îi bătură la ușă și intrară și-l găsiră stând pe vine, lângă o vatra de piatră, zdrobind boabe de cafea învelite într-un sac de făină.

— Ce poftiți? îi întrebă el neprietenos, în vreme ce răsturna cafeaua zdrobită într-un ibric pus pe jar, în fața vetrei.

— Să discutăm o afacere, îi răspunse Smoke. Ai concesionat aici un teren de construcție, după câte am înțeles. Cât vrei pe el?

— Zece mii de dolari, răspunse celălalt. Și acum, după ce v-am spus, n-aveți decât să vă apucați de răs și s-o ștergeți. Acolo-i ușa. Drum bun!

— Dar eu n-am chef de răs. Găseam și alte lucruri mai vesele de făcut dacă voiam, nu neapărat să urc malul acesta al dumitale. Vreau să cumpăr terenul.

— Asta vrei, da? Ei bine, mă bucur să aud și eu pe unul care vorbește ca un om cu scaun la cap.

Se apropie și se așeză în fața musafirilor, punându-și mâinile pe masă, cu ochii ațintiți atent spre ibric.

— V-am spus care-i prețul și nu mi-e rușine, să vi-l spun din nou: zece miare. Ori râdeți, ori cumpărați, mie mi-e totuna.

Și pentru a-și arăta indiferența începu să bată darabana cu dosul mâinii butucănoase în masă și se uita la ibricul de cafea. O clipă mai târziu începu să fredoneze monoton: „Tralala, tralali, tralala”.

— Domnule Sanderson, ascultă, rupse tăcerea Smoke. Terenul acesta nu face zece miare. Dacă ar fi făcut atât, ar fi făcut tot așa de simplu și o sută de mii. Și dacă nu face o sută de mii și știi bine că nu face, atunci nu face nici zece cenți.

Sanderson bătea mai departe cu mâna în masă și fredona: „Tralala, tralali, tralala”, până când oala de cafea începu să fiarbă. După ce domoli fiertul cu niște apă rece dintr-o cană, puse oala pe plita fierbinte și își reluă locul.

— Dar dumneata cât dai? îl întrebă el pe Smoke.

— Cinci mii.

Shorty scoase un geamăt. Urmă altă tăcere în care se auziră doar darabana în masă și fredonatul: „Tralala, tralali”.

— Nu ești prost, îl avertiză Sanderson pe Smoke. Spuneai că dacă nu face o sută de mii atunci nu face nici zece cenți. Și cu toate astea ai oferit cinci mii. Atunci înseamnă că face o sută de mii.

— Nu-ți dă nimeni nici douăzeci de cenți pe el, îi replică Smoke înfierbântat. Nici dacă stai aici până putrezești de tot.

— O să-i iau de la tine.

— Nu, n-ai să-i iei.

— Atunci zic și eu că am să stau aici până am să putrezesc de tot, îi răspunse Sanderson cu aerul că acesta era ultimul cuvânt.

Nici nu-i mai băgă în seamă pe musafirii lui și se apucă de îndeletnicirile lui culinare de parcă ar fi fost singur. După ce încălzi o oală cu fasole și niște biscuiți uscați, așeză masa pentru o singură persoană și se apucă de mâncat.

— Nu, mulțumesc, murmură Shorty. Nu mi-e foame nici deloc. Am halit taman înainte de a pleca.

— Hai să vedem actele, spuse în cele din urmă Smoke.

Sanderson băjbâi pe la căpătâiul patului și scoase la iveală o legătură de hârtii.

— Totu-i parafat și în regulă, spuse el. Ți-a lung de colo, cu pecetea aia mare, a făcut tot drumul de la Ottawa încoace. Nu și-a băgat provincia nasul. Guvernantul național canadian m-a căpătuit pe mine cu terenul asta de construcție.

— De când l-ai luat, de doi ani, câte loturi ai vândut? îl încolți Shorty.

— Nu-i treaba ta, îi replică Sanderson încruntat. Nu există nici o lege care să oprească omul, dacă așa vrea el, să stea singur pe terenul lui de construcție.

— Îți dau cinci mii, repetă Smoke.

Sanderson clătină din cap.

— Nici nu mai știi care-i mai nebun, se plânse Shorty. Smoke, hai până afară o clipă. Vreau să-ți șoptesc ceva.

Fără prea mare chef, Smoke cedă rugăminții tovarășului său.

— Nu ți-a trecut niciodată prin căpățână, începu Shorty, în vreme ce stăteau afară în zăpadă, că exista mile și mile întregi de mal răpos de ambele părți ale terenului ăstuia nenorocit care nu aparțin nimănui și pe care poți pune mâna numai să te duci să-l înregistrezi și să-l jalonezi?

— Nu e același lucru, îi răspunse Smoke.

— Ce nu e același lucru?

— Te mira că, deși sunt atâtea și atâtea mile de mal în jur, eu cumpăr exact terenul ăsta, nu-i așa?

— Așa-i, fu de acord Shorty.

— Uite, asta-i chestia, continuă Smoke triumfător. Dacă pe tine te miră, atunci o să se mire și ceilalți. Și când vor începe să se mire o să vină fuga-fuguța înapoi. Tocmai faptul că și tu te miri îmi dovedești că psihologia e corectă. Shorty, ascultă-mă, am să dau o lovitură Dawsonului care să-i facă pe toți de acolo să le treacă cheful de a mai râde de ouăle alea. Haide înăuntru.

— Aha, făcu Sanderson când intrară din nou. Credeam că nu vă mai văd în viața mea.

— Ei și acum spune care-i ultimul dumatăle preț? îl întrebă Smoke.

— Douj' de mii.

— Bine, îți dau zece.

— În regulă, la banii ăștia vând. Asta am vrut de la început. Dar când ieși cu aurul?

— Măine la Northwest Bank. Dar pentru astea zece mii mai vreau două lucruri. În primul rând, după ce primești banii, o iei frumos pe râu la vale, până la Patruj' de Mile și nu te miști de acolo toată iarna.

— Treabă ușoară. Altceva?

— Am să-ți plătesc de fapt douăzeci și cinci de mii, dar cincisprezece mi-i dai înapoi.

— S-a făcut.

Sanderson se întoarse spre Shorty.

— Oamenii ziceau că-s nebun când am venit aici și am concesionat terenuri pentru construcție, zâmbi el rău. Ei bine, uite sunt un nebun de zece miare, nu-i așa?

— În Klondike găsești nebuni câți vrei, îi replică Shorty și când îs atât de mulți, unii mai au și noroc, nu-i așa?

A doua zi dimineață se făcu transferul legal de proprietate al terenului lui Dwight Sanderson, „care de acum încolo va fi cunoscut sub numele de terenurile Tralali”, introduse Smoke o clauză în document. De asemenea, casierul de la Northwest Bank îi cântări lui Smoke douăzeci și cinci de mii de dolari în aur, în vreme ce o seamă de gură cască urmărirea cântărirea, cantitatea și pe cel care primea atâta bănet.

Într-o tabără de mineri toată lumea e bănuitoare. Orice gest ciudat al cuiva poate fi o cheie către un tainic teren aurifer, deși acel gest ciudat poate fi doar o banală expediție de vânătoare după elani, sau o plimbare după apusul soarelui pentru a urmări aurora boreală. Așa că atunci când s-a aflat că o figură atât de proeminentă cum era Smoke Bellew a plătit douăzeci și cinci de mii de dolari bătrânului Dwight Sanderson, Dawsonul a vrut să afle pentru ce i-a plătit atât de mult. Ce putea să aibă Dwight Sanderson, amărâțul care murea de foame pe terenul lui de construcție, încât să facă douăzeci și cinci de mii de dolari? Neavând un răspuns, Dawsonul s-a simțit îndreptățit să nu-l scape pe Smoke din ochi.

Spre după-amiază, devenise de domeniul banalului că mai multe zeci de oameni își pregătiseră boccelele ușoare ca pentru orice expediție de prospectări și le puseseră ferit prin crâșmele aflate la îndemână de-a lungul străzii principale. Ori încotro se mișca Smoke, nu era slăbit de numeroși ochi. Și, ca o dovadă că era luat în serios, niciunul dintre numeroșii oameni care-l cunoșteau n-au avut îndrăzneala să-l întrebe ceva de afacerea încheiată cu Dwight Sanderson. Dar, pe de altă parte, nimeni nu i-a mai pomenit lui Smoke nici despre ouă. Shorty se afla sub aceeași supraveghere și prietenească atenție.

— Mă fac să mă simt de parcă aș fi omorât pe careva, sau aș avea vărsat de vânt după felul în care mă urmăresc mereu și le e teamă să scoată o vorbă, mărturisi Shorty când îl întâlnește din întâmplare pe Smoke în fața crâșmei de la Elkhorn. Uită-te la Bill Saltman, colo peste drum, moare de poftă de a se uita așa în dorul lelii și nu-și mai ia ochii de la stradă. Nici n-ai crede că știe că suntem și noi doi pe lume. Dar, Smoke, pariu pe paharul ăla de băutură, că dacă noi doi o ștergem iute după colț, ca și cum am avea treaba undeva și apoi ne întoarcem deodată după colțul celalalt, dăm nas în nas cu el, pornit vijelios la drum.

Puseră șotia în aplicare și, întorcându-se după cel de-al doilea colț de stradă, se întâlniră cu Saltman care pornise cu pași mari în urmărirea lor ca pe pârție.

— Salutare, Bill, îl întâmpină Smoke. Încotro?

— Salutare. Ia, pornisem și eu să mă plimb, îi răspunse Saltman. Pornisem să mă plimb. Frumoasă vreme, nu-i așa?

— Ha! rânji Shorty. Dacă asta numești tu plimbare, atunci cum trebuie să arăți când mergi cu nădejde?

În seara aia, când Shorty dădu de mâncare câinilor, simți că din întunericul care-l înconjură, o duzină de perechi de ochi sa ațintiseră asupra lui. Și când mai apoi priponi câinii la țaruș, în loc să-i lase liberi să bânuie noaptea, fu sigur că mai dăduse un brânci nervozității Dawsonului.

Conform programului, Smoke își luă cina în târg și apoi se apucă să se distreze. Oriunde își făcea apariția, devenea centrul interesului și făcu într-adins turul tuturor localurilor. Îndată după intrarea lui într-o crâșma, încăperea se umplea, ca să se golească imediat după plecarea lui. Dacă cumpăra o mână de jetoane la o masă adormită de ruletă, în cinci minute o duzină de jucători se arătau în jurul lui. Într-un fel se răzbună și pe Luciile Arral, ridicându-se și ieșind iute din clădirea operei exact în clipa când trebuia să apară ea și să cânte cel mai popular dintre cântecele ei. În trei minute, două treimi dintre spectatori dispăruseră pe urmele lui.

La ora unu dimineața, o porni pe Strada Mare, neobișnuit de animată și o apucă, după colț, spre drumul care ducea la cabana lui de pe colină. Și când se opri puțin pe pantă, putea auzi în urma lui scârțâitul unor mocasini în zăpadă.

Timp de un ceas încheiat, cabana rămase în întuneric, apoi aprinse o lumânare și după un timp, cam cât i-ar trebui unui om să se îmbrace, el și

Shorty deschiseră ușa și începură să înhame câinii. Când lumina din cabană se răsfrânse asupra lor, scoțând la iveală îndeletnicirea lor de moment, se auzi din apropiere un fluierat ușor. Fluieratul se repetă în josul colinei.

— Ascultă! chicoti Smoke. Au pus oameni să ne supravegheze și acum își transmit semnalul din om în om până în oraș. Pariu că taman în clipa asta patruzeci de indivizi se rostogolesc jos din pat și se aruncă în nădragi.

— Spune tu dacă nu sunt oamenii nebuni! râse și Shorty. Ei, Smoke, la pungășii adevărate nu se pricep nici cât la o ceapă degerată. Un boșorog din asta, care e în stare să-și rupă umerii muncind, e un... moșneag și nimic mai mult. Lumea geme și dă pe delături de câți nebuni mai există și care se chinuie sărmanii să se despartă de aurul agonisit. Acum înainte de a porni la vale, vreau să-ți aduc la cunoștință, dacă mai ești de acord, că vin și eu cu jumătate la afacerea asta.

Sania fu încărcată ușor, numai cu cele necesare dormitului și gătitului. Discret, de sub un sac cu alimente ieșea capătul unui colac de cablu, în vreme ce pe fundul saniei zăcea, doar pe jumătate ascunsă, o rangă, lângă legăturile baloturilor. Shorty mângâie cablul în trecere, foarte drăgăstos cu mânușa și atinse pentru ultima oară, sentimental, ranga.

— Ehei, dacă vedeam eu chestiile astea pe o sanie, într-o noapte întunecată ca asta, mi-ar fi dat de gândit.

Conduseră câinii la vale cu grijă să nu facă nici un zgomot și, când ieșiră la întinsură, îndreptară sania spre nord, de-a lungul Străzii Mari, către joagăr și apoi exact în partea opusă zonei comerciale a localității, unde se mișcă cu și mai mare fereală. Nu întâlniseră pe nimeni, dar când își schimbă direcția, din bezna din spate se auzi un fluierat. Apoi merșeră iute, trecând de spital și de joagăr vreun sfert de milă. De acolo făcură stânga împrejur și se întoarseră exact pe urmele lăsate mai înainte, dar abia apucară să facă vreo sută de pași când fură gata-gata să dea nas în nas cu cinci bărbați care goneau în pasul de alergare al unui echipaj de câini. Toți erau ușor cocoșați sub greutatea echipamentului de prospectare. Unul dintre ei opri câinele înaintaș al lui Smoke, iar ceilalți se strânseră ciotcă în jur.

— N-ați văzut o sanie mergând în direcția cealaltă? fură întrebați.

— Ntț! Le răspunse Smoke. Bill, tu ești?

— Ei, fir-ar să fie! exclamă Bill Saltman sincer uimit. Uite-l pe Smoke.

— Ce naiba căutați la ora asta de noapte? îl întrebă Smoke. Ați ieșit la plimbare?

Înainte ca Bill Saltman să apuce să-i răspundă, încă doi bărbați veniră în fugă și se adăugară grupului. Iar după aceștia apărură și alții, în vreme ce scârțâitul mocasinilor în zăpadă anunța sosirea iminentă a altora.

— Ei, prieteni, voi care mai sunteți? întrebă Smoke. Încotro e expediția?

Saltman, aprinzându-și pipa, de care nici nu era în stare să se bucure, fiindcă gâfâia încă după fuga de mai înainte, nu-i răspunse. Șmecheria cu chibritul aprins era prea elementară ca să nu fie iute pricepută: să se vadă

sania. Și Smoke urmări cum toate privirile se fixară pe colacul de cablu și rangă. Apoi chibritul se stinse.

— Am auzit și noi un zvon, asta-i tot, doar un zvon! murmură Saltman, cu o stângace încercare de a evita adevărul.

— Dar trebuie să ne faceți părtași și pe mine și pe Shorty la chestia asta, îl stârni Smoke.

Unul din spate necheză în bătaie de joc.

— Încotro ați pornit-o voi, îl întrebă Saltman.

— Dar ce sunteți voi? îi replică Smoke. Comitet de siguranță?

— Doar niște oameni interesați și ei, niște oameni interesați și ei, îi apuse Saltman.

— Și puteți pune pariu pe fericirea voastră că suntem interesați! se auzi din întuneric o altă voce.

— Ei, interveni Shorty, mă întreb care dintre noi se simt mai caraghioși! Toți sloboziră un răs nervos.

— Shorty, haidem s-o pornim la drum, spuse Smoke, îndemnând câinii. Mulțimea se înșiră în spatele lor și-i urmă.

— El, nu cumva ați luat-o greșit? îi repezi Shorty. Când ne-am întâlnit o porniserăți în cealaltă parte și acum v-ați întors din drum în direcția opusă. Așa nu ajungeți nicăieri. Va-ți pierdut coada?

— Du-te dracului! îl gratulă Saltman. Ne ducem și ne întoarcem, fir-ar să fie, după cum ne e cheful. Și n-avem nici o coadă.

Și sania porni mai departe pe Strada Mare, cu Smoke înaintea câinilor și Shorty la prăjină, escortați de vreo treizeci de oameni, fiecare în spinare cu echipamentul de prospectare. Se făcuse ora trei dimineața și toți cheflii văzură procesiunea și putură să povestească a doua zi în tot Dawsonul. După jumătate de oră, urcau colina, deshămară câinii la ușa cabanei, vreme în care cei șaiszeci de prospectori așteptară mohorâți.

— Noapte bună, prieteni! le strigă Smoke când închise ușa.

În cinci minute lumânarea se stinse, dar nu trecu o jumătate de oră și Smoke și Shorty se strecurară furiș afară, fără nici o lumină și începură să înhame câinii.

— Salutare, Smoke! glăsui Saltman apropiindu-se de ei destul de mult ca să-i ghicească silueta întunecată.

— Nu ne putem descotorosi de tine, Bil, după câte văd! îi replică Smoke înveselit. Unde ți-s prietenii?

— S-au dus să tragă și ei o dușcă. M-au lăsat pe mine să nu vă scap din ochi și nu vă scap. Smoke, dincotro bate vântul? De noi nu scapi, așa că mai bine ne dezvălui și nouă secretul. Suntem prieteni cu toții. Doar știi bine.

— Vine vremea când le spui totul unor prieteni, evită Smoke să-i răspundă la întrebare și o vreme când nu le poți spune nimic. Bill, de data asta nu vă putem spune. Mai bine du-te și te culcă. Noapte bună.

— Nici o noapte bună în noaptea asta, Smoke. Nu ne cunoști. Suntem ca scaiul.

Smoke oftă din rărunchi.

— Ei bine, Bill, dacă așa vrei tu să fie, atunci așa să fie. Shorty, haide, n-are rost să ne mai aiurim încoace și-ncolo.

Când sania o luă din loc, Saltman fluieră ascuțit și o porni după ei. Din josul colinei, de pe întinsura, se auziră alte fluierături drept semn că sistemul de alarmă funcționa. Shorty era la prăjină, iar Smoke și Saltman mergeau umăr la umăr.

— Ascultă, Bill, începu Smoke. Îți fac o propunere. Nu vrei să intri și tu în combinație, dar singur?

Saltman nici nu ezită.

— Și să-i las pe ceilalți baltă? Nu, domnule. Intrăm cu toții.

— Atunci tu să fii și primul! exclamă Smoke, aruncându-se asupra celui lalt, immobilizându-l și împingându-l în zăpada adâncă de lângă pârție.

Shorty urlă la câini și o zbughi cu sania spre sud, pe pârția care ducea către cabanele răzlețe de pe pantele de la marginea Dawsonului. Încleștați, Smoke și Saltman se prăbușiră în zăpadă. Smoke se socotea într-o formă perfectă, dar Saltman îl depășea cu cincizeci de livre de mușchi, zdraveni, antrenați pe pârție și de numeroase ori îl dovedea. Iarăși și iarăși îl puse pe Smoke pe spate în zăpadă, unde Smoke rămânea liniștit și-și trăgea sufletul, dar de fiecare dată când Saltman încerca să se descotorosească de el și să plece, Smoke întindea iute o mână îl apuca și începea din nou încleștarea.

— Ești tare și tu, îi spuse Saltman, gâfâind după vreo zece minute, în timp ce stătea călare pe pieptul lui Smoke, dar de fiecare dată te pun jos.

— Dar de fiecare dată te țin și eu pe loc, îi răspunse Smoke gâfâind și el. Uite de asta sunt eu aici, să nu te las să pleci. Și în vremea asta încotro crezi tu că aleargă Shorty?

Saltman făcu un efort disperat să se descotorosească de celălalt și aproape că reuși, numai că Smoke îl apucă de o gleznă și-l făcu să se prăbușească în zăpadă cât era de lung. De la poalele colinei se auziră fluierături alarmate. Saltman se ridică în capul oaselor și șuieră din răspuțeri drept răspuns, dar Smoke îl înșfacă, îl făcu să se răsucească apoi cu fața în sus și se așeză călare pe pieptul lui, cu genunchii pe bicepsii lui Saltman și mâinile înfipte în umerii lui, țintuindu-l în poziția asta. Și așa i-au găsit ceilalți prospectori. Smoke râse și se ridică.

— Ei, noapte bună, prieteni, le spuse el și porni la vale, urmat de șaiszeci de mineri înfuriați, hotărâți și supărați.

Smoke o luă spre nord, pe lângă joagăr și spital și o apucă pe pârția de pe râu, pe lângă malurile înalte și râpoase de lângă muntele Moosehide. După ce dădu ocol satului de indieni, o ținu mai departe către gura de vărsare a pârâului Moose, apoi se întoarse și-i înfruntă pe urmăritori.

— M-am săturat de mutrele voastre, le spuse el cu un mârâit destul de convingător.

— Sper că noi nu te-am silit în nici un fel, murmură Saltman politicos.

— Nu, nicidecum! se prefăcu el a mârâi și mai convingător, în vreme ce trecea printre ei luând-o înapoi către Dawson.

De două ori încercă să traverseze haosul de ghețuri al râului, pe unde nu era nici urmă de pârtie, dar fu urmat fără șovăire, așa că de fiecare dată renunță și se întoarse spre țărnul pe care se afla Dawsonul, își târî picioarele drept spre Strada Mare, traversă gheața pârâului Klondike, spre Klondike City și din nou se întoarse la Dawson. La ora opt, pe când începeau să se arate zorile, își conduse ceata de oameni trudiți la restaurantul lui Slavovitch, unde mesele erau foarte căutate pentru micul dejun.

— Noapte bună, prieteni, le spuse el în timp ce-și plătea masa.

Și din nou le ură noapte bună când începu s-o ia la deal pe colină.

Nu se mai ținură după el acum când la lumina zilei se vedea totul, mulțumindu-se să-l urmărească din ochi până când ajunse la cabană. Două zile încheiate Smoke lâncezi prin oraș sub o permanentă supraveghere. Shorty, cu sania și câinii dispăruse. Nici călătorii care veneau sau se duceau pe Yukon, nici cei dinspre Bonanza, Eldorado sau Klondike nu-l zăriseră. Nu rămânea decât Smoke care, mai curând sau mai târziu, cu siguranță că va încerca să-și întâlnească tovarășul dispărut, așa că atenția tuturor era concentrată asupra lui. În cea de-a doua noapte nu părăsi cabana, ci stinse lumina la nouă și puse ceasul să sune la două noaptea. Cei de veghe afară auziră ceasul sunând, așa că atunci când ieși din cabană jumătate de oră mai târziu, găsi așteptându-l o ceată întregă și nu de șaizeci, ci de trei sute de oameni. Scena era luminată de flăcările aurorei boreale și astfel escortat de mulțime, se îndreptă spre oraș și intră la Elkhorn. Localul deveni îndată neîncăpător pentru mulțimea nerăbdătoare și enervată care începu să ceară de băut și nu-l slăbi din ochi vreme de patru ceasuri pe Smoke care jucă cribbage cu vechiul său prieten Breck. Îndată după ora șase dimineața, Smoke se ridică cu o expresie de ură și supărare pe față și, fără să vadă pe nimeni, fără să recunoască pe nimeni, părăsi crâșma Elkhorn și o luă pe Strada Mare, urmat de trei sute de indivizi, într-o desăvârșită dezordine, care lălăiau „Un picior la paie! Un picior la fin! Hei, Hei!”

— Noapte bună, prieteni, le spuse Smoke morocănos, pe malul Yukonului, de unde pârtia de iarnă o pornea la vale. Am de gând să iau și eu micul dejun și apoi mă duc să mă culc.

Cei trei sute strigară într-un glas că erau alături de el și-l urmară peste râul înghețat pe poteca ce ducea drept spre Tra-la-li. La șapte dimineața era în fruntea cohortei de prospectori pe pârtia sinuoasă de pe panta ce urca la cabana lui Dwight Sanderson. Prin ochiul de geam acoperit cu pergament, se vedea o lumină, iar o șuviță de fum urca din horn. Shorty deschise larg ușa.

— Poftim înăuntru, Smoke, îl întâmpină el. Micul dejun e gata. Toți ăștia sunt prietenii tăi?

Smoke se întoarse din prag.

— Ei, bine, noapte bună, prieteni. Sper că v-a priit plimbarea.

— Smoke, stai o clipă, strigă Bill Saltman, cu o voce care-i trăda dezamăgirea. Vreau să stau de vorbă cu tine o clipă.

— Hai, scuipă ce ai în gură! îi replică Smoke vesel.

— De ce i-ai dat tu bătrânului Sanderson doujinci de mii? Nu vrei să ne răspunzi și nouă?

— Bill, mă cam chinui, îi spuse Smoke. Am venit aici ca să am și eu o casă la țară, ca să zic așa și uite apari tu și banda asta și începeți să-mi luați un interogatoriu, când eu caut liniște, pace și un mic dejun. La ce servește o reședință la țară dacă nu ca să ai liniște și pace?

— Da' nu mi-ai răspuns la întrebare! insistă Saltman cu o logică încăpățânată.

— Și nici n-am să-ți răspund, Bill. E numai treaba mea și a lui Dwight Sanderson. Mai ai vreo întrebare?

— Atunci ce ai nevoie de ranga aia și de cablul de oțel pe care le puseși în seara aia pe sanie?

— Bill, nici asta nu-i treaba ta și n-ai de ce să-ți bagi nasul tău afurisit nici aici. Deși dacă Shorty aici de fața are chef să-ți spună despre ce e vorba nu are decât.

— Neînțeleș! strigă Shorty, băgându-se iute între ei. Deschise gura, apoi șovăi și, în cele din urmă, se întoarse spre tovarășul său.

— Smoke, uite, sincer, numai așa între noi doi, eu cred că asta nu-i treaba lor, fir-ar să fie. Haide înăuntru. Cred că de acum cafeaua aia a fiert de s-a omorât.

Ușa se închise în urma lor și cei trei sute de oameni se risipiră în grupuri amărâte, bombănind.

— Ei, Saltman, îi spuse unul. Eu credeam că tu o să ne scoți la un liman.

— Pariu pe viața ta că nu, îi răspunse Saltman mușcător. Am spus că Smoke o să ne scoată pe toți.

— Și aici e marea afacere?

— Știi tot atât de mult ca și mine și cu toți știm că Smoke a mirosit el ceva pe undeva. Altfel la ce bun să fi plătit el doujinci de mii lui Sanderson? Doar nu pe terenul ăsta păduchios de construcție!

Un cor întreg confirmă judecata lui Saltman.

— Ei și acum ce facem? strigă altul amărât.

— Eu unul mă duc și eu să iau micul dejun, îi anunță vesel Wild Water Charley. Bill, de data asta ne-ai dus drept într-o fundătură.

— Ascultă la mine, nu-i adevărat, obiectă Saltman. Smoke ne-a dus aici. Și chiar dacă ar fi așa, cum rămâne cu cele doujinci de miare?

La ora opt jumătate, când se luminează de-a binelea de ziuă, Shorty deschise cu băgare de seamă ușa și aruncă o privire afară.

— La naiba! exclamă el. Au șters-o cu toții la Dawson. Credeam că aici au să-și facă tabăra.

— Nu te teme. O să se strecoare ei frumușel înapoi, îl asigură Smoke. Dacă nu cumva mă înșel, ai să vezi că înainte de a termina noi, jumătate din

Dawson o să fie aici. Ei și acum fuga înăuntru și dă-mi o mână de ajutor. Avem treabă!

— Of! Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă să-mi trag sufletul, se plânse Shorty când, după o oră, privi rezultatul trudei lor – un cabestan – în colțul cabanei cu o funie continuă care trecea peste doi bușteni ce se roteau. Smoke învârti cabestanul cu minimum de efort, funia lunecă, buștenii scârțâiră.

— Shorty, tu du-te afară și să-mi spui și mie după sunet cam ce crezi că se petrece aici.

Shorty trase cu urechea lângă ușa închisă, auzi exact sunetele pe care le scoate un cabestan ridicând o greutate și se surprinse cum, fără să vrea, încerca să aprecieze adâncimea puțului din care era scoasă încărcătura aceea afară. Apoi auzi scârțâitul iute al cabestanului care coboară și bufnitura înfundată a hârdăului ce se oprește brusc în fundul puțului. Deschise iute larg ușa luminat la față.

— Ei acum te-am înțeles! strigă el. Aproape că și pe mine m-ai păcălit. Ce mai urmează?

A urmat chinul de a târi în cabană vreo douăsprezece sănii încărcate cu bolovani. Și după ce isprăviră de muncit din greu toată ziua aceea avură parte de alte vreo câteva zile la fel mai apoi.

— În seara asta dai o fugă cu câinii până la Dawson, îl instrui Smoke, după ce terminară cina. Lasă câinii la Breck. O să aibă el grijă de ei. Pe tine o să te urmărească toți să vadă ce faci, așa că trimite-l pe Breck la Compania A. C. Și cumpără toată pulberea pe care o găsești, nu au în stoc decât vreo câteva sute de livre și tot Breck să comande, vreo jumătate de duzină de burghie tari, de piatră, la fierar. Breck e priceput în mineritul cuarțului și o să-i explice el în mare fierarului cam ce vrea. Și apoi fă-i lui Breck o descriere a acestui teren ca să-l poată înregistra mâine la biroul împuternicitului aurului. Și, în cele din urmă, la ora zece punct, să fii pe Strada Mare și să tragi cu urechea. Fii atent, nu vreau să bubuie prea tare. Cei din Dawson doar să audă exploziile, doar cât să le audă. Am să provoc trei explozii, cu diferite cantități de exploziv și tu să bagi de seamă care e cea mai nimerită pentru ce ne trebuie nouă.

În seara aceea, la ora zece, pe când se preumbla pe Strada Mare, Shorty fu conștient că era urmărit cu curiozitate și, încordându-și auzul, distinse o explozie slabă, îndepărtată. Treizeci de secunde mai târziu, se auzi a doua, destul de puternică pentru a atrage atenția și altora de pe stradă. Și apoi veni a treia, atât de puternică încât zăngăniră geamurile și-i făcu pe oameni să iasă în stradă.

— I-ai zgâlțâit frumușel, îi comunică o oră mai târziu Shorty cu sufletul la gură când ajunsese la cabana de la Tra-la-li.

Îi strânse mâna lui Smoke.

— Să-i fi văzut! Ai dat vreodată cu piciorul într-un mușuroi de furnici? Uite așa arată Dawsonul. Când mi-am luat încărcătura și am pornit înapoi, Strada Mare gema de lume și bâzâia ca un stup. Mâine nici nu se mai vede

Tra-la-li de atâta lume. Și dacă nu sunt unii care chiar acum se strecoară furiș încoace, înseamnă că habar n-am de lumea asta. Asta-i tot.

Smoke zâmbi, se apropie de falsul cabestan și-l roti de câteva ori ca să scârțâie. Shorty scoase o mână de mușchi dintre niște bușteni ca să lase câteva găuri prin care să tragă cu ochiul afară în toate părțile, apoi stinse lumânarea.

— Acum, șopti el după vreo jumătate de oră.

Smoke învărti încet cabestanul, se opri după câteva minute, luă un hârdău din tablă galvanizată plin cu pământ îl făcură să sune ca și cum s-ar freca, s-ar zgâria, ar scrâșni și-l izbi de grămada de bolovani cărați în cabană. Apoi își aprinse o țigară, ferind lumina chibritului în pumni.

— Sunt trei! șopti Shorty. Și să-i vezi! Ei, când făceai zgomot cu hârdăul ăia aproape că tremurau. Uite unul la fereastră, încearcă să tragă cu ochiul înăuntru.

Smoke trase din țigară și la lumina ei se uită la ceas.

— Trebuie să lucrăm cu regularitate, îi suflă el celuiilalt. O să ridicăm un hârdău la fiecare sfert de oră. Iar între timp...

Luă o daltă învelită de trei ori în pânza de sac și izbi cu ea în piatră.

— Minunat, minunat, gemu Shorty încântat.

Părăsi gaura de unde pândea și veni lângă Smoke fără să facă cel mai mic zgomot.

— Și-au apropiat toți trei capetele și mai-mai că-i vedeam cum sporovăiau.

Și din clipa aceea până la patru dimineața, la fiecare cincisprezece minute, se auzi ca și cum ar fi fost ridicat un hârdău cu cabestanul care scârțâia și se învărtea în gol, fără să ridice de fapt nimic. Apoi musafirii se îndepărtară, iar Smoke și Shorty se culcară și ei. Când se luminează de ziuă, Shorty cercetă urmele de mocasini.

— Unul dintre ei era Bill Saltman, trase el concluzia. Uită-te și tu ce numele de mocasini.

Smoke își aruncă ochii spre râu.

— Fii pregătit, o să avem musafiri. Uite doi care trec pe gheață chiar acum.

— Așteaptă până când Breck o să înregistreze loturile acelea la ora nouă. O să fie atunci două mii care o să traverseze gheața râului.

— Și fiecare amărât care a avut și el o mamă o să aiureze numai „filonul mamă, filonul mamă”! răsese Smoke. „În fine, a fost descoperit izvorul nisipurilor aurifere din Klondike!”

Shorty, care se cățăraseră în vârful unui umăr abrupt de piatră, se uită cu un ochi de cunoscător la porțiunea pe care o lucraseră.

— Neînțeleș că arată ca o fisură adevărată de filon, spuse el. Un expert aproape că ar putea să traseze linia filonului sub zăpadă. O să-i prostească pe toți. Faleza acoperă capătul filonului. Vezi aflorimentele? Pare că-s adevărate și astea, numai că nu-s.

După ce traversară râul și urcară pârția în zig-zag pe panta malului, cei doi oameni se treziră dinaintea unei cabane cu ușa închisă. Bill Saltman, aflat în frunte, se apropie fără zgomot de ușă, trase cu urechea, apoi îi făcu semn lui Wild Water Charley să se apropie și el. Dinăuntru se auzea scârțâitul și geamătul cabestanului ridicând o povară grea. Așteptară să audă cum se oprește sus, apoi cum coboară și izbitura hârdăului de stâncă. În ceasul care urmă de patru ori auziră același lucru. Apoi Wild Water ciocăni la ușă. Dinăuntru se auziră zgomote precaute, apoi se lăsă tăcere, apoi din nou aceleași zgomote precaute și, după cinci minute, gâfâind, Smoke doar crăpă ușa de un deget, cât să se zgâiască afară. Pe fața lui și pe cămașă, cei doi văzură doar pulbere de piatră. Îi salută cu suspectă bunăvoință.

— Așteptați o clipă, adăugă el și vin îndată.

După ce-și puse mânușile, se strecură pe ușă și-i întâmpină pe cei doi musafiri afară, în zăpadă. Ochiul ager al acestora băgă de seamă că pe umeri cămașa îi era decolorată și plină de praf, iar la genunchi salopeta purta urme de noroi șters în grabă, nu suficient de bine ca să nu se vadă.

— Cam devreme pentru o vizită, spuse el. Ce v-a făcut să treceți râul? Ați pornit la vânătoare?

— Smoke, te-am dibuit, spuse Wild Water confidențial. Și ar fi bine să ieși și tu. Ai dat de ceva aici.

— Dacă ai pornit în căutare de ouă... începu Smoke.

— Ei, las-o baltă. Ne-am gândit să vorbim serios.

— Vrei să spui că dorești să cumperi loturi de construcție? îi aruncă iute Smoke. Sunt câteva loturi de construit nemaipomenite. Dar știi, deocamdată nu vindem, încă n-am reușit să facem deocamdată planul orașului: Arată-te săptămână viitoare, Wild Water și dacă te interesează liniștea și pacea am să-ți arăt o poziție minunată, dacă te apucă cheful să-ți duci zilele aici. Săptămâna viitoare, negreșit, planul va fi făcut. La revedere. Îmi pare rău că nu vă pot invita înăuntru, dar Shorty... doar îl știi cum e! Cam ciudat. Zice întruna că a venit aici să afle liniștea și pacea și acum doarme. Nu l-aș scula acum nici pentru o lume.

În vreme ce le vorbea, Smoke le strânse mâna cu căldură, luându-și la revedere. Când se trase îndărăt, intrând în cabană, încă tot le mai vorbea și le strângea mâna. Cei doi se uitară unul la celălalt și dădură din cap cu înțeles.

— Ai văzut nădragii lui la genunchi? șopti răgușit Saltman.

— Bineînțeles. Și la umeri. S-a târât și s-a spetit în puț.

În vreme ce spunea asta, Wild Water rătăcea cu privirea prin vâlceaua acoperită de zăpadă până când ochii i se opriră deodată la ceva care-l făcu să fluiere.

— Ia aruncă-ți și tu ochii într-acolo, Bill. Vezi unde-ți arăt? Să nu zici că nu-i o galerie de prospectare! Și ia mai uită-te și într-o parte și în cealaltă. Vezi unde au bătătorit șmecherii zăpada? Dacă ăsta nu-i stratul de margine al filonului, atunci înseamnă că nu mai știu ce-i strat de margine. E o fisură pe vână.

— Și mai uită-te și cât de mare-i! strigă Saltman. Pariu că au dat ei de ceva aici nu glumă!

— Și aruncă-ți ochii și dincolo... uite faleza ieșind în afară și apoi intrând înăuntru. Toată panta-i în gura filonului.

— Și acum uită-te și pe gheață, pe pârție, îi arată Saltman. Pare că tot Dawsonul a pornit-o încoace.

Wild Water se uită numai odată și văzu că pârția era neagră de oameni, până departe, spre malul Dawsonului, pe care cobora la vale un șir neîntrerupt de oameni.

— Ei, am să mă duc să mă uit și eu mai de aproape la puțul acela de prospectare înainte de a ajunge și ceilalți aici, spuse el și se întoarse și o luă iute pe făgaș în sus. Dar ușa cabanei se deschise și cei doi proprietari ieșiră afară.

— Hei! strigă Smoke. Încotro?

— Să-mi asigur și eu un lot! îi strigă Wild Water. Uită-te spre râu. Tot Dawsonul dă năvală încoace să cumpere un lot și avem de gând să le-o luăm înainte ca să putem alege. Așa-i, Bill, am dreptate?

— Negreșit, fu de acord și Saltman. Arată ca un cartier periferic nemaipomenit și pariu că o să fie al naibii de populat.

— Ei, în partea aia, încotro ai luat-o, nu avem de gând să vindem, îi atrase atenția Smoke. Loturile de vânzare sunt mai la dreapta și mai înapoi, spre marginea falezei. Partea asta de la râu, peste înălțime, e rezervată. Așa că fă bine și întoarce-te.

— Dar la locul acesta am ajuns și pe acesta l-am ales! obiectă Saltman.

— Nu e cu puțință, ascultă ce-ți spun! îi replică Smoke tăios.

— Atunci, spune, ai vreo obiecție să ne plimbăm și noi pe aici? insistă Saltman.

— Bineînțeles. Plimbatul ăsta al vostru începe să devină plicticos. Haide, ieși odată de acolo.

— Cred că totuși am să mă mai preumblu pe aici, îi răspunse Saltman îndărătnic. Haide, vino, Wild Water.

— Vă previn că în cazul acesta încălcați o proprietate particulară! îi avertiză Smoke.

— Nicidecum, doar ne preumblăm, îi replică Saltman înveselit, întorcându-i spatele și pornind mai departe.

— Hei! Bill, nu mai fă nici un pas înainte, sau te găuresc! Tună Shorty, scoțând la iveală două revolvere colt de patruzeci și patru. Mai înaintează tu un singur pas și al naibii să fiu dacă nu fac în hoitul tău frumos unsprezece găuri. Ai priceput?

Saltman se opri uluit.

— Îmi calcă pe nervi, îi șopti Shorty lui Smoke. Dar dacă mai face un pas sunt la mare ananghie. De tras nu pot trage. Ce naiba să fac?

— Ascultă, Shorty, fii om cu scaun la cap! se rugă de el Saltman.

— Vino tu frumușel încoace și o să stăm de vorbă ca niște oameni cu scaun la cap, îi replică Shorty.

Și când cei din capul coloanei de prospectori urcară pârția în zig-zag a falezei și se apropiară, ei încă parlamentau ca niște oameni cu scaun la cap.

— Nu poți socoti încălcare de proprietate când un om se află pe un teren de construcție, alegându-și un lot pe care să-l cumpere, argumenta Wild Water.

Dar Shorty îi obiectă:

— Dar pe un teren de construcție există și loturi care constituie proprietate privată, iar terenurile acelea sunt proprietate privată, asta-i tot. Și din nou îți spun că nu sunt de vânzare.

— Da' acum trebuie să ne gândim ce facem dacă dau buzna, îi spuse în șoaptă Smoke lui Shorty. Dacă nu reușim să-i ținem în mână...

— Înseamnă că ești al naibii de sigur de tine dacă socoți că ai să-i poți ține în frâu, îi replică Shorty tot în șoaptă. De-acum sunt vreo două mii și tot vin alții din urmă. Acuș o să treacă hotarul.

Hotarul trecea de-a lungul marginii văii din apropiere și Shorty o delimită oprindu-i pe primii sosiți care ajunseseră să dea buzna până acolo. În mulțimea care se strânsese erau și vreo șase oameni din poliția teritoriului de nord vest și un locotenent. Smoke vorbi în șoaptă cu acesta din urmă.

— Din Dawson tot curg încoace alți și alți oameni, spunea el și în curând au să fie cinci mii. Pericolul va începe când o să se apuce să se bată pentru loturi. Și când te gândești că nu-s decât cinci loturi, asta înseamnă o mie de oameni la un singur lot și patru din cinci mii o să încerce să apuce lotul cel mai apropiat deși și acesta va fi ocupat. Nu se poate. Și dacă se dezlănțuie balamucul, o să avem aici mai mulți morți decât în întreaga istorie a Alaskăi. Și, pe deasupra, aceste cinci loturi au și fost înregistrate în dimineața asta și nu pot fi încălcate. Pe scurt, nu trebuie să-i lăsăm pe oameni să se încaiere pentru loturi.

— Adevărat! spuse și locotenentul. Am să-mi strâng oamenii și am să-i postez aici. Nu avem nevoie de balamuc aici și n-o să avem. Dar ar fi bine să te duci să vorbești oamenilor.

— Oameni buni, trebuie să fie o greșeală la mijloc, începu Smoke să le vorbească cât îl țineau plămâni. Încă nu suntem pregătiți să începem vânzarea loturilor. Încă n-au fost trasate străzile. Dar săptămâna următoare începem marea vânzare.

Fu întrerupt de o izbucnire de nerăbdare și indignare.

— N-avem nevoie de terenuri de construcție, strigă din răsputeri un tânăr miner. Ce e deasupra terenului nu ne interesează. Am venit pentru ce e în subsol.

— Habar nu avem ce s-ar putea afla în subsol, îi răspunse Smoke. Dar știm foarte bine că deasupra există un minunat teren de construcție.

— Neînțeleș! întări și Shorty. O minune de priveriște și singurătate. Oamenii cărora le place singurătatea, să vină cu miile. Cea mai populată singurătate de pe Yukon.

Din nou se auziră strigăte nerăbdătoare și Saltman, care stătuse de vorbă cu cei veniți mai pe urmă, ieși în față.

— Noi am venit aici pentru a concesiona terenuri aurifere, începu el. Știm ce ați făcut, ați adunat laolaltă cinci concesiuni pentru cuarț, una lângă alta, uite-le acolo, de-a curmezișul terenului de construcție, pe linia dintre faleză și canion. Numai că nu ați jucat cinstit. Două dintre cererile de concesiune sunt false. Cine-i Seth Bierce? N-a auzit nimeni de el. Ați completat o cerere de concesionare în numele lui. Și ați mai completat o cerere și pe numele lui Harry Maxwell. Harry Maxwell nici nu se află în țară. E tocmai la Seattle. A șters-o toamna trecută. Cele două concesiuni sunt libere și pot fi reconcesionate.

— Ia gândește-te poate am o împuternicire legală din partea lor, ei? îl interogă Smoke.

— N-ai! îi replică Saltman. Și dacă ai, atunci arată-ne și nouă. Și, oricum, noi ne ducem să jalonăm terenul. Haideti, prieteni.

Saltman depăși hotarul și se întoarse pentru a-i încuraja și pe ceilalți, când răsună vocea locotenentului de poliție și opri din start înaintarea celor din fața mulțimii.

— Stați pe loc! E interzis să faceți una ca asta!

— E interzis, hai? făcu Bill Saltman. Legea spune că o concesiune falsă poate fi reconcesionată, nu-i așa?

— Așa-i, Bill. Ține-o așa! îi salută cuvintele mulțimea de dincoace de linia hotarului.

— Așa-i legea! Nu-i așa? îi ceru agresiv Saltman un răspuns locotenentului.

— S-ar putea să fie legea așa, veni cu hotărâre răspunsul. Dar eu nu pot să îngădui unei mulțimi de cinci mii de oameni să se calce în picioare pentru două loturi numai. Ar însemna să se stârnească o încăierare periculoasă, iar noi suntem aici tocmai pentru ca să nu se stârnească nici o încăierare. Aici, în locul acesta, poliția teritoriului de nord-vest constituie legea. Primul om care va încălca hotarul va fi împușcat. Tu, Bill Saltman, treci înapoi.

Saltman se supuse, fără nici o tragere de inimă. O tulburare care nu prevestea nimic bun cuprinse masa aceea de oameni grupați la întâmplare, sau împrăștiați fiecare pe unde apucase, pe terenul acela care era numai valuri și iar valuri.

— Dumnezeule! îi șopti locotenentul lui Smoke. Uită-te cum stau ca niște muște, grămadă pe marginea falezei. Dacă se stârnește agitație între ei, sute de oameni or să se prăbușească în prăpastie.

Smoke se cutremură și începu:

— Prieteni, am să joc deschis. Dacă insistați să cumpărați terenuri de construcție, o să vi le vând, fiecare de câte o sută și după ce se face planul puteți trage loturile la sorti.

Ridică mâna și potoli bombănelile de nemulțumire.

— Nu vă agitați. Dacă se stârnește îmbulzeală, sute dintre voi or să se prăbușească peste buza falezei. Situația e periculoasă.

— Da' nu se poate să înșfaci numai tu totul, se ridică o voce. Nu vrem loturi de construcție. Vrem să reconcesionăm.

— Dar nu-s decât două loturi care sunt în dispută, argumentă Smoke. Când vor fi relocate și astea, voi toți ceilalți ce faceți?

Își șterse fața cu mâneca de la cămașă, când o altă voce se făcu auzită:

— Haideți să le împărțim la toți pe acțiuni!

Nimeni dintre cei care urlau arătându-și încuviințarea nu visa măcar că propunerea venea de la un om învățat dinainte să spună exact asta îndată ce-l vedea pe Smoke că-și șterge fruntea.

— Nu mai ține tu picioarele în toată covată, pune tot terenul de construcție la un loc, continuă omul. Și la un loc și toate drepturile asupra mineralelor din subsolul terenului de construcție.

— Dar vă spun că nu e vorba de nici un drept asupra mineralelor, ascultați ce vă zic! protestă Smoke.

— Cu atât mai bine daca nu-s, da' pune-le la un loc cu celelalte drepturi. O să ne asumăm riscul.

— Prieteni, îmi forțați mâna, ripostă Smoke. Preferam să vă văd pe toți că stați cuminți pe malul celălalt al râului.

Dar nehotărârea era atât de limpede încât din mijlocul mulțimii se ridică un vuiet de glasuri care-l obligă să fie de acord. Saltman și alți câțiva care erau în primul rând se arătară rezervați față de propunere.

— Uitați, Bill Saltman, aici de față și Wild Water nu vor ca să intrați cu toții în combinație, informă Smoke mulțimea. Cine vrea acum să pună mâna pe cât mai mult?

Drept urmare Saltman și Wild Water deveniră foarte puțin iubiți de mulțime.

— Și acum spuneți cum facem? întrebă Smoke. Eu și Shorty trebuie să ne asigurăm controlul asupra întreprinderii. Noi am descoperit acest teren de construcție.

— Așa-i! strigară mai mulți. Cinstit! Corect!

— Trei cincimi ne revin nouă, sugerează Smoke, iar voi intrați cu două cincimi. Și trebuie să vă plătiți acțiunile.

— Zece cenți acțiunea de un dolar, se auzi un strigăt. Și neimpozabile.

— Și președintele societății să vină personal la fiecare și să vă plătească dividendele pe o tavă de argint nu-i așa? mârâi Smoke. Nu, domnule. Prieteni, trebuie să fiți rezonabili. Cu zece cenți la un dolar acțiune nu puteam decât să începem treaba. Voi cumpărați două cincimi din stocul de acțiuni, la zece dolari acțiunea cu valoare nominală de o sută de dolari. Asta-i tot ce pot face. Și dacă nu vă convine, atunci n-aveți decât să vă încăierăți pentru loturi cum poftiți. Nu pot accepta decât proporția asta de două cincimi.

— Fără capitalizare mare! strigă o voce și vocea asta polariză voința mulțimii și o făcu să accepte.

— Sunteți vreo cinci mii, ceea ce înseamnă cinci mii de acțiuni, începu Smoke să dezbată problema cu voce tare. Și aceste cinci mii reprezintă numai

două cincimi din cele douăsprezece mii cinci sute de acțiuni. În concluzie, Compania terenurilor de construcție Tra-la-li are o valoare totală de un milion două sute cincizeci de mii de dolari, fiind de toate douăsprezece mii cinci sute de acțiuni, cu valoare nominală de o sută de dolari, din care voi, prieteni, cumpărați cinci mii la prețul de zece dolari acțiunea. Și nu-mi pasă nici cât negru sub unghie dacă sunteți de acord sau nu cu propunerea. Și vă chem pe toți să fiți martori că am fost forțat, împotriva voinței mele, să recurg la soluția asta.

Din cauza convingerii mulțimii că-l prinsese cu mâța-n sac, mâța fiind cele două terenuri concesionate în fals, s-a format un comitet și s-a fondat în mare organizarea Companiei terenurilor de construcție Tra-la-li. Respingând cu tărie propunerea ca împărțirea acțiunilor să se facă a doua zi la Dawson, sub motiv că toți cei care nu participaseră la expediția asta vor revendica și ei dreptul de a avea acțiuni, comitetul, la lumina unui foc făcut pe gheață, la piciorul falezei, dădea fiecărui prospector o chitanță, în schimbul a zece dolari aur, cântărit cum se cuvine cu vreo două duzini de balanțe pentru praf de aur aduse de la Dawson. Când mijiră zorile, acțiunea era încheiată și terenul de la Tra-la-li ora pustiu. Nu rămăseseră decât Smoke și Shorty, care-și luau și ei masa în cabană și chicoteau văzând lista de acționari, patru mii opt sute șaptezeci și patru de oameni și săculeții cu aur conținând aproximativ patruzeci și opt de mii șapte sute patruzeci de dolari.

— Dar încă n-ai dat lovitura! obiectă Shorty.

— Vine el, nici o grijă, îi replică Smoke cu convingere. E un jucător înăscut și când o să-i mai șoptească și Breck ceva, nici măcar un atac de cord n-o să-l oprească.

Nu trecu o oră și la ușă se auzi cineva ciocănind. Intră Wild Water, urmat de Bill Saltman. Cercetară cu ochi lacomi cabana și își opriră privirile asupra cabestanului acoperit cu grijă de niște pături.

— Dar gândește-te că eu sunt dispus să salt o mie două sute de acțiuni, argumenta Wild Water o jumătate de ceas mai târziu. Cu celelalte cinci mii vândute astăzi asta face numai șase mii două sute de acțiuni. Ție și lui Shorty vă rămân încă șase mii trei sute. Și tot voi aveți controlul întreprinderii.

— Dar ce naiba vrei să faci cu atâta teren de construcție? îl ispiti Shorty.

— Tu ai putea să răspunzi mai bine la întrebarea asta decât mine, îi răspunse Wild Water. Și rămâne numai așa, între noi, completă el lunecând cu privirea spre cabestanul acoperit de pături. E un teren de construcție pe cinste.

— Dar și Bill vrea și el niște acțiuni, mârâi nemulțumit Smoke. Și sub nici un motiv nu vindem mai mult de cinci sute de acțiuni.

— Tu cam cât vrei să investești în afacerea asta? îl întrebă Wild Water pe Saltman.

— Ei, să zicem cinci mii. Doar banii ăștia am reușit să-i sperii!

— Wild Water, interveni Smoke pe același ton nemulțumit, plin de năduf. Dacă nu te-aș ști atât de bine, nu ți-aș vinde nici măcar una dintre afurisitele astea de acțiuni. Și, oricum, eu și Shorty am hotărât să nu mai scăpăm din

mână mai mult de cinci sute și o să vă coste pe fiecare cincizeci de dolari bucata. E ultimul cuvânt. Și dacă nu-ți place, atunci noapte bună. Bill poate cumpăra o sută și tu celelalte patru sute care mai rămân.

A doua zi, tot Dawsonul începu să râdă. Tărășenia începu dimineața devreme, îndată ce se crăpă de ziuă, când Smoke se îndreptă spre tabloul avizierului Companiei A. C. Și prinse un anunț în ținte. Oamenii se strânseră îndată și începură să citească și să necheze peste umerii lui Smoke imediat ce acesta bătu ultima țintă. Curând, în jurul avizierului se strânseră sute, care nu reușeau să se apropie destul de mult ca să citească cu ochii lor. Fu numit în mijlocul aclamațiilor de aprobare un om care să citească tare, după care, în tot cursul zilei, fu ales câte unul care să citească cu voce tare înștiințarea pe care o bătuse în ținte Smoke Bellew. Și o mulțime de oameni au rămas în zăpadă pentru a auzi conținutul ei de mai multe ori, pentru a învăța pe de rost paragrafele pline de haz din următoarea înștiințare: „Compania terenurilor de construcție Tra-la-li își ține toate socotelile contabile pe perete.

Acționarii care au obiecții în a dona zece dolari pentru Spitalul General din Dawson pot obține acești zece dolari în urma unei cereri adresate către Wild Water Charley, sau în cazul în care nu se onorează această cerere, către Smoke Bellew.

Banii primiți și distribuiți.

Din 4874 de acțiuni a 10 dolari... 48.740 dolari.

Lui Dwight Sanderson pentru terenul de construcție de la Tra-la-li. 10.000.

Pentru cheltuieli suplimentare, adică: pulbere, burghie, cabestan, taxe la împuternicitul comisiei aurului... 1.000.

Spitalului general din Dawson... 37.740.

Total... 48.740 dolari.

De la Bill Saltman pentru o sută de acțiuni cumpărate confidențial cu 50 de dolari... 5.000 dolari.

De la Wild Water Charley, pentru patru sute de acțiuni cumpărate confidențial cu 50 de dolari. 20.000.

Lui Bill Saltman, în semn de recunoștință pentru serviciile oferite voluntar pentru promovarea acestei întreprinderi. 5.000 dolari.

Spitalului general din Dawson... 3.000.

Lui Smoke Bellew și Jack Short, în compensație pentru afacerea cu ouă, convenindu-li-se moralmente... 17.000 dolari.

Total... 25.000 dolari.

Acțiuni rămase 7126. Aceste acțiuni deținute de Smoke Bellew și Jack Short, au valoare nulă și pot fi obținute gratis, la cerere, de oricare sau de toți locuitorii din Dawson care doresc să-și schimbe domiciliul și să caute pacea și singurătatea orașului Tra-la-li.

(Notă: Se garantează liniște și singurătate veșnică în orașul Tra-la-li).

Semnat: SMOKE BELLEW, Președinte.

JACK SHORT, Secretar”.

FEMEIE MINUNE.

— Da și așa, am băgat de seamă că nu te dai de ceasul morții ca să te însori! spuse Shorty, reluând o discuție care părea să se fi încheiat cu câteva minute mai înainte.

Smoke stătea pe marginea învelitoarei lui de dormit din blană și cerceta picioarele unui câine, pe care-l răsturnase în zăpadă și mârâia și nu răspunse. Shorty suci un mocasin din care ieșeau aburi, înfipt într-un băț dinaintea focului și apoi cercetă cu încordare chipul tovarășului său.

— Îți dai ochii peste cap la aurora boreală, continuă Shorty. Vreo ușuratică, ei? Vreo moftangioaică din alea care-și fâțâie fusta în toate părțile când dansează? Și cele mai bune sunt ușuratice, atunci când nu-s nebune de-a binelea. Și toate niște pisici și cele mai mici și cele mai mari, cele mai frumoșele ca și cele în toate chipurile. Devin niște leoaice hrăpărețe și urlă mai rău decât hienele atunci când adulmecă urma unui bărbat care le cade lor cu tronc.

Monologul lăncezi din nou. Smoke plesni câinele când acesta încercă să-l înhațe de mână și continuă să-i cerceteze zgârieturile și rănile pernitelor de la labele sângerânde.

— Hai! Nu se dădu Shorty bătut. Poa' că eu nici n-aș fi putut să mă-nzor chiar de mi-aș fi pus mintea. Da' poa' că nici n-am vrut să mă las însurat fiindcă nu mi-a stat mintea la asta și am pornit prin codri. Smoke, vrei să-ți spun ce m-a salvat pe mine? Am să-ți spun. Suflul! Am ținut-o tot într-o fugă. Aș vrea să văd și eu muierea care-i în stare să se țină după mine până nu mai pot sufla!

Smoke dădu drumul câinelui și-și suci și el mocasinii proptiți în jurul focului.

— Măine trebuie să ne mai odihnim și să facem mocasini, catadicsi Smoke să-i răspundă. Crusta asta subțire le roade picioarele ca naiba.

— Ar fi mai bine s-o ținem la drum într-un fel, obiectă Shorty, Nu mai avem haleală destulă să ne întoarcem și ar trebui să tăiem calea elanilor sau să ajungem la indienii albi destul de repede, fir-ar să fie, altfel o să ne mâncăm câinii, cu picioare rănite cu tot. Ei, dar cine i-a văzut vreodată pe indienii ăia albi? Doar zvonuri. Și cum naiba să fie indianul alb! Ar fi mai firesc un alb negru. Smoke, mâine trebuie să tragem tare la drum. Ținutul e mort, nici un vânat. N-am văzut de o săptămână nici măcar o vizuină de iepure, doar știi bine. Și trebuie să ieșim din fundătura asta undeva unde-i vânat din belșug.

— Dacă stau și ei o zi să-și odihnească labele și le mai punem și niște mocasini, o să țină și ei mai bine la drum, îl sfătui Smoke. Dacă ai norocul să dai peste vreo cumpănă a apelor mai mică, aruncă și tu un ochi în partea aia pentru că de-acum s-ar putea în orice clipă să ieșim la larg, în zona colinelor. La Perle ne-a spus că zona asta trebuie s-o căutăm.

— Chiar după spusele lui, acum zece ani a trecut pe aici! Și era atât de năucit de foame încât nici el nu avea habar ce vedea în jur. Îți aduci aminte ce spunea el despre niște steaguri imense care fluturau pe vârfurile munților? Atât și e destul ca să-ți dai seama cât de năucit era. Și a mai spus că el n-a văzut

nici un indian alb, asta-i povestea lui Anton. Iar Anton a dat ortul popii cu doi ani înainte ca tu și cu mine să ajungem în Alaska. Dar mâine mă duc și mă uit. Și poate îmi iese vreun elan în cale. Ce-ai zice să tragem niște aghioase?

Dimineață, Smoke rămase în tabără, cosind mocasini pentru câini și reparând hamuri. La prânz, găti mâncare pentru doi oameni înfulecă propria lui porție și începu să aștepte să se întoarcă Shorty. O oră mai târziu, își puse rachetele și porni pe urmele tovarășului său. Drumul ducea în susul albiei unui pârâu, apoi printr-o gâtuitură îngustă, care se deschidea deodată într-o pășune de elani. Dar nu mai călcase picior de elan pe acolo încă din toamnă, de la prima zăpadă. Urmele de rachete ale lui Shorty traversau pășunea și urcau pe o pantă ușoară, spre o domoală cumpănă a apelor. Pe creastă, Smoke se opri. Urmele mergeau la vale, de cealaltă parte. Primele pâlcuri de molizi, de pe albia apei, se iveau la mile și mile distanță și era limpede că Shorty trecuse de ele și mersese mai departe. Smoke se uită la ceas, amintindu-și că avea să vină întunericul, de câini și de tabără și, împotriva voinței lui, hotărî să nu meargă mai departe. Dar înainte de a porni înapoi, se opri și se mai uită lung în jur. Spre răsărit, orizontul era ferestruit de piscurile înzăpezite ale Munților Stâncoși. Întregul sistem muntos, lanțuri de munți după lanțuri de munți, părea să se îndrepte spre nord-vest, tăind de-a curmezișul câmpia despre care vorbea La Perle. Impresia era că munții parcă conspiraseră să-i împiedice pe călători să se îndrepte spre vest, spre Yukon. Smoke se întrebă câți oameni, în trecut, după ce se apropiaseră de ținutul ăsta așa cum făcuse și el, fuseseră respinși de priveliștea aceea care te alunga înapoi. La Perle nu fusese gonit înapoi, dar La Perle traversase munții pe versantul de est al Munților Stâncoși.

Până spre miezul nopții, Smoke întreținu focul, făcând să înalțe flăcări imense ca să-l ajute pe Shorty să găsească drumul, iar dimineață, după ce strânse tabăra și înhamă câinii, așteptă să mijească zorii și luă urma tovarășului său. Când ajunseră în gâtuitura aceea îngustă a canionului, câinii ciuliră urechile și începură să scheaune. Smoke zări niște indieni, șase de fapt, care se îndreptau spre el. Nu aveau câini, nu aveau poveri doar în spate li se vedeau cele mai mici boccele de drum. Îl înconjurară pe Smoke și-i dădură imediat motive de uimire. Era limpede că după el veniseră. De asemenea, se convinse repede că nu vorbeau o limbă indiană din care să priceapă și el o iotă. Cu toate că erau mai înalți și mai legați decât indienii din bazinul Yukonului nu erau totuși niște indieni albi. Cinci dintre ei erau înzestrați cu câte o muschetă, cu țeava lungă, antică, de pe vremea Companiei Golfului Hudson, iar ce-l de-al șaselea purta o carabină Winchester, pe care Smoke o recunoscuse a fi a lui Shorty.

Nu-și pierdură vremea să-l facă prizonier. Cum nu era înarmat, Smoke n-avu încotro și trebui să se supună. Conținutul saniei fu împărțit între indieni, care-l adăugară propriului lor bagaj, iar lui îi dădură doar blănurile de dormit ale lui și ale lui Shorty. Câinii fură deshămați, iar când Smoke protestă, unul dintre indieni îi explică prin semne că pârția era prea accidentată pentru a merge cu sania. Smoke se înclină în fața inevitabilului, ascunse sania cu vârful

în sus în zăpadă, pe malul pârâului și o porni la drum, alături de cei care-l capturaseră. După ce depășiră o colină, o luară spre nord, la vale, printre molizii pe care Smoke îi zărise în după-amiaza zilei precedente. Urmară albia, mergând de-a lungul ei vreo douăsprezece mile, renunțară la ea când aceasta se îndreptă spre vest și o luară drept spre est, pe un afluent cu maluri înguste.

Prima noapte o petrecură într-o tabără unde se vedea că fusese ocupată mai multe zile. Aici fusese pusă la adăpost o cantitate de somon uscat și un fel de carne conservată, indienii luară și proviziile astea și le adăugară la încărcătura lor. Din această tabără pornea o potecă făcută de numeroase rachete – cei care-l capturaseră pe Shorty – se gândi Smoke și înainte de a se lăsa întunericul, el reuși să distingă și urmele mai înguste de rachete pe care le lăsase Shorty. Întrebându-i pe indieni prin semne, ei dădură din cap în semn de confirmare și arătată cu mâna spre nord.

În zilele care urmară, indienii arătară mereu spre nord și pârția, după ce se sucea și răsucea printr-un labirint de piscuri, se întorcea din nou spre nord. În acea pustietate albă și mohorâtă, ori încotro se întorceau, drumul părea să fie interzis, dar pârția făcea meandre și coturi, găsind culmi mai joase și evitând lanțurile de munți înalți, inaccesibili. Aici zăpada era și mai adâncă decât în văile de mai jos și fiecare pas însemna trudă, în ciuda rachelor. Mai departe, cei care-l capturaseră pe Smoke, toți oameni tineri, neavând greutatea prea mari în spinare, o porniră iute la drum și Smoke nu-și putu stăpâni mușcătura mândriei dându-și seama că îi venea ușor să se țină de ei. Ei erau încă din copilărie obișnuiți să umble numai cu rachetele și, se antrenaseră bătând drumuri lungi, dar și el era într-o formă încât acea traversare pentru el nu însemnă o trudă mai grea decât pentru ceilalți.

În șase zile ajunseră și traversară trecătoarea cea mai importantă, la altitudine destul de mică, în comparație cu munții din jur, dar groaznică de fapt, pe unde nu s-ar fi putut trece cu sania încărcată. După cinci zile de drum întortocheat, timp în care au coborât tot mai jos, tot mai la vale, ajunseră la loc deschis, într-un ținut de dealuri, urmând unele după altele, pe care-l descoperise La Perle cu zece ani înainte. Smoke își dădu seama de la prima ochire că acela era ținutul, ziua era limpede și rece, termometrul arăta patruzeci de grade sub zero, iar aerul era atât de curat că se vedea la o sută de mile distanță. Și cât cuprindea cu ochii era doar o întindere deluroasă. Departe, spre est, Munții Stâncoși își ridicau piscurile acoperite cu zăpadă până la ceruri. Spre sud și vest, se întindeau lanțurile sistemului de munți pe care-l traversaseră. Și în acest imens refugiu era ținutul pe care-l traversase La Perle, acoperit numai cu zăpadă, dar în unele perioade ale anului plin de vânat, iar vara un pământ zâmbitor, plin de păduri și flori.

Înainte de amiază, după ce coborâră pe albia unui pârâu mai mare, printre sălcii acoperite de zăpadă și plopi de munte despuiați, prin păduri mari de molid, ajunseră la o tabără mai mare, abandonată nu de multă vreme. Din ochi, în vreme ce treceau pe acolo, aprecie tabăra la patru, cinci sute de focuri și bănuie că e vorba de o populație de câteva mii. Pârția era atât de proaspătă și

atât de bine bătătorită încât Smoke și cu indienii își scoaseră rachetele de zăpadă și, numai în mocasini, putură să întindă pasul. Se vedeau semne de vânat peste tot – urme de lup și de râs, care n-ar fi putut hălădui prin acele locuri fără carne din belșug. La un moment dat, unul dintre indieni scoase plin de încântare un strigăt și arătă cu mâna spre o porțiune de zăpadă bătătorită, plină de țeste de caribu, aruncate la întâmplare călcate în picioare și zdrobite, de parcă acolo s-ar fi înfruntat o armată întreagă, iar oasele erau curate, roase cu grijă. Și Smoke își dădu seama că de la ultima zăpadă, vânătorii făcuseră jaf mare în vânat.

Se lăsă prelungitul amurg, dar indienii nu dădură nici un semn că urma să facă tabără. Ținură mai departe drumul, în același pas, prin bezna tot mai adâncă, ce se mai risipi sub cerul plin de stele, pe jumătate ascunse de pulsațiile vapoase ale aurorei boreale. Câinii fură primii care prinseră zvonul de tabără, ciulindu-și urechile și începând să scheaune încet, plini de nerăbdare. Apoi, la urechile oamenilor ajunse un murmur vag din cauza distanței, dar care nu avea darul de a te mângâia, așa cum se întâmplă când auzi de departe murmurul unei așezări. Zvonul era de fapt într-o tonalitate înaltă, din cauza strigătelor ascuțite, acoperite de strigăte și mai ascuțite, urletele ca de lup ale unei mulțimi de câini lup – un urlet de neliniște și durere, gemând de disperare și revoltă. Smoke își scoase ceasul, deschise capacul de sticlă, cu degetele pipăi limbile și-și dădu seama că e ora unsprezece. Cei din jurul lui întinseră pasul. Picioarele care trudiseră din greu vreo douăsprezece ceasuri, acum iuțiră pasul și mai mult, ajungând aproape să fugă, sau să fugă cea mai mare parte a timpului. Ieșiră din pădurea întunecoasă de molid și fură întâmpinați de para focurilor numeroase și brusc se întări și zarva. Dinaintea lor se întindea tabăra cea mare.

Iar când pătrunseră în tabără, pășind pe cărări neregulate, îi întâmpină un val de strigăte și mai puternice, care îi însoți apoi mai departe – chiuituri, saluturi, întrebări și răspunsuri, glume și răspunsuri la glume; mârâieli și lătrături ale câinilor lup care se repezeau ca niște proiectile de blană, turbați de furie, asupra câinilor străini, aduși de Smoke; glasuri cicălitoare de indience, hohote de râs, miorlăiala țâncilor și urletele pruncilor, gemetele celor bolnavi care-și aduseră aminte de durerile lor, în fine, tot tãmbãlãul unei tabere de oameni primitivi, sălbatici.

Lovind în dreapta și-n stânga cu ciomege sau paturile armelor ceata lui Smoke alungă câinii taberei care atacau, în vreme ce proprii săi câini, clămpănind din fălci și arătându-și colții, îngroziți de atâția dușmani apăruți deodată, se înghesuiau în picioarele oamenilor care-i apărau și mergeau încordați, gata-gata să se repeadă amenințător.

Se opriră într-un loc cu zăpada bătătorită, lângă un foc, unde stăteau pe vine Shorty și alți doi indieni și frigeau niște bucăți de carne de caribu. Alți trei indieni tineri, care stăteau întinși pe niște blănuri așternute peste un culcuș din crengi de molid, se ridicară în capul oaselor. Shorty, din cealaltă parte a focului îi aruncă o privire tovarășului său, dar pe chip păstră o expresie de o

severa indiferență, ca și ceilalți indieni. Nu făcu nici un semn și continuă să-și prăjească bucata de carne mai departe.

— Ce naiba s-a întâmplat? Îl repezi Smoke, aproape enervat. Ți-ai pierdut darul vorbirii?

Pe chipul lui Shorty se ivi vechiul zâmbet atât de cunoscut.

— Nțțț! Îi răspunse el. Sunt indian. Învăț să nu mă mai mir de nimic. Când au pus laba pe tine?

— A doua zi după plecarea ta.

— Hmmm! făcu Shorty cu o ciudată lumină dansându-i în ochi. Ei, mă simt bine, îți mulțumesc, vedea-m-aș mort. Asta-i tabăra burlacilor.

Făcu din mână ca să-i arate toată minunăția, adică un foc, niște paturi de ramuri de molid puse direct pe zăpadă, peste ele piei de caribu și apărători de vânt din nuiiele de salcie și ramuri răsucite de molid.

— Iar aceștia sunt burlacii!

De data asta, mâna îi arătă pe tinerii din jur, după care Shorty scuipea câteva vorbe în limba lor guturală, ceea ce stârni lucirea albă a ochilor și dinților.

— Smoke, indivizii sunt fericiți să te vadă. Stai jos, usucă-ți mocasinii și am să-ți pregătesc și ție ceva de haleală. Am prins binișor sporovăială lor, nu-i așa? Trebuie să te apuci și tu de treaba asta, fiindcă se pare că o să stăm alături de ei destul de îndelungă vreme. Mai e un alb pe aici. L-au prins acum șase ani. Un irlandez peste care au dat pe când o luase pe drumul către lacul Great Slave. Răspunde la numele de Danny Mekan. S-a așezat și el ca omul cu o indiană. De-acum are și doi plozi, dar dacă i se ivește vreodată prilejul, o șterge fără să se mai uite înapoi. Vezi foculețul acela de colo, de la dreapta? Acolo-i tabăra lui.

Se părea că aici urma să fie domiciliul lui Smoke, pentru că cei care-l prinseseră îl lăsară aici, cu câini cu tot și porniră mai departe, spre adâncul taberei. În vreme ce Smoke se ocupa de încălzări și devora bucăți de carne fierbinte, Shorty pregătea mâncarea și vorbea.

— Smoke, de data asta am cam dat de dracu. Frumușel. Ascultă ce-ți spun eu. Și trebuie să dibuim noi o cale de a scăpa. Ăștia-s indieni sălbatici, indieni adevărați fir-ar să fie. Și nu-s albi deloc, numai căpetenia lor e. Vorbește de parcă ar avea gura plină de mămăligă fierbinte și dacă ăsta nu-i scoțian sadea, atunci nu mai există scoțieni pe lumea asta. El e capul, mahărul, grangurele cel mare al întregului balamuc. Ce spune el aia se face. Probabil că trebuie să știi treaba asta încă de la început. Danny Mekan încearcă să scape de el de șase ani încheiați. Danny e băiat bun, dar nu prea are vână în el. Știe un drum de scăpare – l-a aflat în timpul expedițiilor de vânatoare – la vest de drumul pe care am venit noi. N-a avut curajul să se încumete într-acolo de unul singur, dar noi trei am putea să încercăm. Whiskers e al naibii de bun, dar cea mai mare parte a vremii bate câmpii.

— Cine-i Whiskers? întrebă Smoke, oprindu-se o clipă din înfulecatul unei bucăți fierbinți de carne friptă.

— Păi ăsta-i figură ăla mare! Scoțianul! A cam îmbătrânit și acum pariu că doarme, da' o să te caute el mâine dimineată și o să-ți arate limpede ca bună-ziua că ești păduche nenorocit, pe ringul lui de dans. Toate tărâmurile astea-i aparțin lui. Să-ți intre bine în dovieac ideea asta. Nu le-a explorat nimeni niciodată și toate ale lui sunt. Și are el grijă să te facă să nu uiți treaba asta nici când dormi. Are și el vreo douăzeci de mii de mile pătrate de teren de vânătoare, numai ale lui. El e indianul cel alb, el și fusta aia. Ha-ha! Nu te uita la mine așa. Așteaptă până ai s-o vezi. Și ai ce vedea, toată albă, ca tat-su, el e Whiskers. Și caribu! I-am văzut. O sută de mii de capete de carne sănătoasă în turma asta și zece mii de lupi și mâțe sălbatice care se țin după turmă și se hrănesc cu animalele răzlețite sau neputincioase. Dar să lăsăm pe cele neputincioase. Turma se îndreaptă spre est și de-acum încolo, zi de zi, ne ținem după ea. Mâncăm și câinii și tot ce nu putem mânca afumăm și punem la sare pentru primăvară, înainte de bătaia somonilor. Ehei, dacă există ceva care să nu știe Whiskers despre caribu și somoni, atunci nu mai știe nimeni, ascultă ce-ți spun eu. Și uite-l și pe Whiskers care parcă are treabă! îi șopti Shorty întinzând mâna și ștergându-se pe mâini de grăsime de blana unuia dintre câinii de sanie.

Se făcuse dimineată și burlacii stăteau pe vine în jurul micului dejun format din carne de caribu pe care o și înfulecau îndată ce o perpeleau la foc. Smoke ridică privirea și văzu un bărbat zvelt și nu prea înalt, îmbrăcat în blănuri, ca orice sălbatic, dar alb la față, neîndoios, mergând înaintea unei sănii și urmat de vreo duzină de indieni. Smoke sparse un os încălzit și, în vreme ce sugea măduva aburindă, se uita la gazda care se apropia. Fața îi era ascunsă în cea mai mare parte de niște favoriți stufoși și de barba colilie gălbuie, pătată de fumul focurilor, dar în schimb nu reușeau să-i acopere obraji scofâlciți, cadaverici. Sfrijit, dar sănătos, își spuse Smoke, după ce băgă de seamă nările largi, pieptul bombat și lat, care părea să ofere spațiu garantând oxigenul și viața.

— Cum o mai duceți! făcu bărbatul în vreme ce-și scotea o mânășă și apoi îi întinse mâna. Mă numesc Snass, adăugă el pe când dădeau mâna.

— Iar eu Bellew, îi răspunse Smoke, simțindu-se foarte stânjenit când întâlni ochii negri și cercetători ai celuiilalt.

— Văd că de mâncare aveți din belșug.

Smoke încuviință din cap și se întoarse la osul cu măduvă, pe când în urechi îi suna torsul vorbelor scoțianului, chiar ciudat de plăcut.

— Rații reduse. Dar de obicei nu flămânzim. Și e mai firesc să mâncăm așa, decât să avem la îndemână animalele crescute de om ca la oraș.

— După câte văd nu-ți prea plac orașele, răsese Smoke ca să zică și el ceva, dar fu uluit când văzu ce schimbare suferi imediat Snass.

Ca o plantă plină de sensibilitate, întreaga alcătuire a omului păru să se ofilească și apoi să tremure. Urmă reculul, sălbatic și încordat, concentrat numai în priviri, în care se născu o ură ce țipa pradă unei dureri imense. Se întoarse brusc într-o parte, se stăpâni și aruncă indiferent peste umăr.

— Domnule Bellew, o să ne vedem mai târziu. Turmele de caribu se îndreaptă spre est și acum pornesc înainte pentru a găsi loc de tabără. Măine o să veniți cu toți ceilalți.

— Ce zici de Whiskers, ei? mormăi Shorty, când Snass porni mai departe, înaintea atelajului lui.

Shorty își șterse din nou mâinile de câinele lup căruia părea să-i placă treaba asta, fiindcă mai lungea și el din grăsimea aceea delicioasă.

În dimineața aceea, ceva mai târziu, Smoke porni în preumblare prin tabăra preocupată de treburile ei primitive. Tocmai se întorsese o ceată mare de vânători și bărbații se împrăștiară pe la diverse focuri. Femei și copii placau cu atelaje de câini înhămați la sănii ușoare cu fundul plat, în vreme ce alte femei și copii se întorceau cu astfel de sănii încărcate din greu cu carne atunci adusă de la locul vânătorii, dar deja înghețată. Se pusese un ger tăios, cum se întâmplă primăvara devreme și întreagă această scenă era pictată la o temperatură de minus treizeci de grade. Nu se vedeau veșminte țesute. Toți erau îmbrăcați la fel, în blănuri și piei ușor tăbăcite. Puștii treceau cu arcuri în mână și câte o legătură de săgeți cu vârful de os, iar în tecile agățate de gât, Smoke văzu doar cuțite din os sau de piatră. Femeile își vedeau de treburi în jurul focului, afumând carnea, în vreme ce din spinarea lor se zgâiau niște țânci cu ochii rotunzi, ce sugeau o bucată de seu. Câini, rude drepte ale lupilor, se zbârleau la Smoke, înfruntând amenințarea ciomagului scurt cu care se înarmase numai pentru a adulmece mirosul acestui nou venit, pe care trebuiau să-l accepte tocmai din cauza aceluia ciomag.

Smoke ajunse și la focul lui Snass, separat cu totul de celelalte, în mijlocul taberei. Deși locul lui de popas era trecător, lucru ce se vedea limpede din toate amănuntele, totul era durat solid și la dimensiuni mai mari decât în cazul celorlalți. O grămadă mare de baloturi de piei și legături de provizii era ridicată pe un podium înalt, la adăpost de câini. Locul de dormit era apărat de o bucată mare de pânză tare, care aducea cu jumătate de cort. Într-o parte era și un cort de mătase, din cele folosite de exploratori și vânători bogați. Smoke nu mai văzuse niciodată un cort de felul ăsta și se apropie. Cum stătea el și-l studia, pânza de la intrare se dădu la o parte și se ivi o fată. Se mișca atât de iute, răsărise atât de neașteptat încât asupra lui Smoke avu efectul unei apariții. Dar și prezența lui păru să aibă același efect asupra ei și un timp se uitară țintă unul la celălalt.

Fata era înveșmântată numai în piei, dar Smoke nu mai văzuse în viața lui piei atât de frumoase și blănuri atât de bine lucrate. Parka cu care era îmbrăcată, cu gluga aruncată pe spate, era făcută dintr-o ciudată blană de un argintiu cât se poate de palid. În picioare avea muklukși, cu pingele din piele de morskă și restul din blana argintie de la picioare a numeroși râși. Mănușile lungi, ciucurii de la genunchi, tot restul blănurilor costumului erau de un argintiu palid, care parcă pâlpaia în lumina înghețată. Și din această pâlpaie argintie, se înălța pe un gât delicat, zvelt, capul fetei, o față îmbujorată cu pielea deschisă, niște ochi albaștri, urechile ca două scoici roze și părul

castaniu deschis, care prinsese promoroacă și avea lucirea gerului. Și Smoke văzu toate astea și încă multe altele ca într-un vis, apoi, venindu-și în fire, duse mâna la căciulă. În aceeași clipă expresia de uimire din ochii fetei deveni zâmbet și cu mișcări iuți și pline de vitalitate își scoase o mănușă și-i întinse mâna.

— Bună ziua, murmură ea gravă, cu un accent ciudat și delicios, iar glasul, tot de argint, ca și blănurile cu care era îmbrăcată, răsună ca un șoc în urechile lui Smoke, obișnuite de-acum numai cu vocile aspre ale indiencelor din tabără.

Smoke de-abia reuși să îngaime câteva fraze, amintiri stângace ale bunelor sale maniere în societate.

— Mă bucur să vă întâlnesc, continuă ea, căutându-și parcă cuvintele, cu fața încrețită de zâmbet. Trebuie să scuzați engleza pe care o vorbesc. Nu e prea grozavă. Sunt englezoaică, la fel ca și dumneavoastră, îl asigură ea cu seriozitate. Tatăl meu e scoțian. Mama a murit. Ea era franțuzoaică și englezoaică și chiar și puțin indiană. Tatăl ei era mare la Compania Golfului Hudson. Brrr! E frig.

Își puse iute mănușa și își frecă urechile, a căror roșcată începuse să pălească.

— Haideți să mergem lângă foc și să stăm de vorbă. Mă cheamă Labiskwee. Cum vă cheamă.

Și astfel ajunse Smoke s-o cunoască pe Labiskwee, fata lui Snass, căreia Snass îi spunea Margareta.

— Numele tatălui meu nu e Snass, îl informă ea pe Smoke. Snass e doar numele său de indian.

Smoke află multe lucruri, în ziua aceea, ca și în zilele care au urmat, în timp ce tabăra se muta mereu, să taie drumul turmelor de caribu. Aceștia erau adevărații indieni sălbatici, pe care-i întâlnise și de care scăpase Anton, cu mulți ani înainte. Aici erau aproape de hotarul de vest al teritoriului lor, iar vara se întindeau spre nord, până la țărmurile acoperite de tundră ale Arcticii, iar spre est până la Luskwa. Smoke n-a putut să-și dea seama care râu era de fapt Luskwa și nici Labiskwee și nici Mekan n-au știut să-i spună. Câteodată, Snass, însoțit de cete puternice de vânători, se avântă departe spre est, dincolo de Munții Stâncoși, dincolo de lacuri și de Mackenzie, până în tundrele înghețate. Și tocmai cu prilejul ultimei traversări în direcția aceea fu găsit cortul ocupat de Labiskwee.

— A aparținut expediției Millicent – Adbury, îi spuse Snass lui Smoke.

— A, da, îmi aduc aminte. Au pornit în căutarea bouului moscat. Expediția trimisă în căutarea lor n-a mai găsit nici măcar o urmă.

— Eu i-am descoperit, spuse Snass. Amândoi erau morți.

— Lumea încă nu știe. Nu s-a auzit nici o vorbă de soarta lor.

— De aici n-are să se audă nici o vorbă despre soarta lor, îl asigură Snass ironic.

— Vrei să spui că dacă ar fi fost în viață când i-ai găsit...?

Snass clătină din cap.

— Ar fi trăit mai departe cu mine și poporul meu.

— Dar Anton a reușit să plece, îl provocă Smoke.

— Nu-mi aduc aminte de numele ăsta. Când s-a întâmplat?

— Acum paisprezece sau cincisprezece ani, îi răspunse Smoke.

— Hmmm! Deci a reușit s-o scoată până la urmă la capăt. Știi, m-am întrebat mereu ce-o fi pățit. Era poreclit Colț Lung. Era om voinic, voinic.

— La Perle a trecut pe aici acum zece ani.

Snass clătină din cap.

— A dat de urmele taberelor. Era vară.

— Atunci se explică, îi răspunse Snass. Vara suntem la sute de mile spre nord.

Dar oricât se chinui, Smoke nu reuși să afle nimic despre trecutul lui Snass, de dinainte de perioada în care venise în pustietățile din nord. Avusese parte de educație, dar în toți anii care trecuseră de atunci nu mai citise nici o carte, nici un ziar. Habar nu avea ce se mai întâmplase în lume și nici nu manifesta vreo dorință de a afla. Auzise de mineriile de pe Yukon și de descoperirea terenurilor aurifere din Klondike. Căutătorii de aur nu invadaseră încă târâmurile sale și era bucuros. Lumea de dincolo de granițele lui nu exista. Nu suporta nici să i se amintească de ea.

Nici Labiskwee nu-l putu ajuta pe Smoke în privința perioadelor de început. Se născuse pe terenurile de vânătoare. Maică-sa mai trăise numai șase ani după aceea. Maică-sa fusese o femeie foarte frumoasă, singura albă pe care o văzuse vreodată Labiskwee. Rostea jinduitorii cuvintele astea și în o mie de chipuri îi spusese cu același jind că ea aflase de existența lumii celei mari, căreia tatăl ei îi închisese porțile. Dar păstra toate aceste informații în cel mai adânc secret. Aflase de timpuriu că orice cuvânt despre lumea aceea îl determina pe taică-su să facă o criză de furie.

Anton vorbise unei indience despre maică-sa și-i spusese că fusese fiica unui înalt funcționar de la Compania Golfului Hudson, iar mai apoi indianca îi povestise toate astea lui Labiskwee. Dar numele mamei nu-l aflase niciodată.

Danny Mekan nu era de nici un folos ca sursă de informații. Acestuia nu-i plăcea cu nici un chip aventura. Pentru el viața în mijlocul naturii sălbatice era groaznică și totuși avea parte de ea de nouă ani. Fusese îmbătat și urcat la San Francisco pe o balenieră, fugise de pe navă împreună cu alți trei tovarăși la Capul Barrow. Doi dintre ei muriseră, iar cel de-al treilea îi abandonase în timpul traversării spre sud, drum groaznic. Doi ani trăise împreună cu eschimoșii, înainte de a dobândi destul curaj ca să încerce să pornească din nou spre sud și apoi când nu mai avea decât vreo câteva zile ca să ajungă la o fabrică a Companiei Golfului Hudson, fusese cules de o ceată de tineri vânători de-al lui Snass. Mekan era un bărbat mic de sat, cam prostuț, bolnav de ochi și nu visa și nici nu vorbea de altceva decât de ziua în care avea să se întoarcă în iubitul său San Francisco și la binecuvântata meserie de cărămidar.

— Ești primul om cu adevărat inteligent de care avem parte, îl complimentă Snass pe Smoke într-una din seri când stăteau la foc. În afară de Patru Ochi. Indienii l-au poreclit așa. Purta ochelari, fiind miop. Era profesor de zoologie – Smoke observă corectitudinea pronunțării. A murit acum un an. L-au cules oamenii mei după ce se răzlețise de o expediție pe râul Porcupine. Mda, era deștept, dar și zănatic. Și meteahna lui era că mereu se răzlețea. Știa și zoologie se pricepea și la metale. Dincolo spre Luskwa, unde există cărbune, avem câteva forje de nădejde făcute de el. Ne-a reparat armele și i-a învățat pe tineri cum se face treaba asta. A murit anul trecut și îi simțim lipsa. S-a răzlețit... uite asta s-a întâmplat și a murit înghețat la mai puțin de o milă de tabără.

Și în aceeași noapte Snass i-a spus lui Smoke:

— Ai face bine să-ți alegi o nevastă și să te așezi la un foc al tău. O sa te simți mai bine decât cu tinerii burlaci. Focurile fetelor – știi, un fel de sărbătoare a virginității – nu se aprind decât în plină vară, când vin somonii, dar dacă zici tu, dau ordin să se organizeze mai devreme.

Smoke râse și clătină din cap.

— Nu uita, îi spuse Snass iute în încheiere. Anton e singurul care a reușit să plece de aici. A avut noroc, nefiresc de mult noroc.

Labiskwee îi spuse lui Smoke că tatăl ei avea o voință de fier.

— Patru Ochi îi spunea de obicei Piratul Ghețurilor – nu știu ce-o fi însemnând și asta – Tiranul Gerului, Ursul de Peșteră, Bestia Primitivă, Regele Caribu, Pantera cu Barbă și o mulțime de alte porecle. Lui Patru Ochi îi plăceau vorbele astea. El m-a învățat engleza pe care o știu. Glumea totdeauna. Niciodată nu știai când e serios. După ce mă înfuriam, îmi spunea Surată Cita. Ce înseamnă Cita? Totdeauna mă necăjea cu numele ăsta.

Vorbea încontinuu, cu naivitatea plină de ardoare a copilăriei, pe care Smoke nu știa cum s-o împace cu înfățișarea ei de femeie deplină.

Da, taică-su era foarte ferm. Toată lumea se temea de el. Era groaznic când se înfuria. Da, cu indienii de pe Porcupine. Prin ei și prin cei de pe Luskwa făcea Snass schimburi de blănuri cu factoriile și dobânda provizii și muniții și tutun. Fusese întotdeauna cinstit. Dar căpetenia indienilor de pe Porcupine începu să-l înșele. După ce Snass l-a prevenit de două ori, a treia oară i-a ars satul din bârne și i-a omorât vreo duzină de oameni în încăierare. Dar după aia nici nu s-a mai pomenit înșelătorie. O dată, pe când ea era mică, un alb a fost ucis pe când încerca să scape. Nu, nu taică-su făcuse treaba asta, ci dăduse ordin unor tineri indieni s-o facă. Nici un indian nu îndrăznea să nu-l asculte pe taică-su. Și cu cât află mai multe de la ea despre Snass, cu atât acesta devenea mai învăluit în mister pentru Smoke.

— Și spune-mi și mie, e adevărat, îl ispiti fata, că au existat un bărbat și o femeie pe care-i chema Paolo și Francesca și care tare s-au mai iubit unul pe altul?

Smoke încuviință dând din cap.

— Patru Ochi mi-a povestit totul despre ei, se luminează ea fericită. Deci n-a inventat el povestea. Știi, nu prea eram sigură. L-am întrebat pe tata, dar el s-a infuriat. Indienii mi-au spus că l-a certat pe bietul Patru Ochi rău de tot. Apoi despre Tristan și Isolda, două Isolde. A fost foarte trist. Dar mi-ar place să iubesc și eu la fel. Toți tinerii, bărbați și femei, din lumea aia mare, fac la fel? Aici nu. Aici doar se căsătoresc. Parca nu prea au timp de asta. Eu sunt englezoaică și n-am să mă mărit niciodată cu un indian. Tu ai face-o? Uite de asta n-am aprins niciodată un foc de fată. Unii tineri îl bat mereu pe tata la cap să mă convingă să-l aprind. Unul dintre ei e Libash. Mare vânător. Apoi Mahkook se arată mereu prin preajmă cântând tot felul de cântece. E tare caraghios. În seara asta, dacă ai să vii la cortul meu după ce se lasă întunericul, o să-l auzi cum stă în frig și cântă. Dar tata îmi spune că n-am decât să fac cum poftesc, așa că n-am să aprind nici un foc. Știi, când o fată se hotărăște să se mărite, așa le aduce ea la cunoștință hotărârea celorlalți tineri. Patru Ochi spunea întotdeauna că e un obicei bun. Dar am băgat de seamă că el nu și-a luat nevastă. Poate era prea bătrân. Nici păr nu mai avea prea mult, dar nu cred că era chiar așa de bătrân. Și cum știi când te-ai îndrăgostit? Ca Paolo și Francesca vreau să spun.

Smoke se simți încurcat în fața ochilor albaștri și senini care-l fixau insistent.

— Ei... se zice, începu el să se bâlbâie, toți îndrăgostiții zic așa că... dragostea e mai minunată decât viața. Atunci când ea sau el descoperă că iubește altă persoană mai mult decât pe oricine altcineva în lumea... ei bine, atunci își dă seama că iubește. Cam așa stau lucrurile, dar e tare greu de explicat. Îți dai scama că iubești și gata.

Ea privi în depărtare, peste fumurile taberei, oftă și se apucă din nou de cusut la mânușile din blană.

— Ei, spuse ea ca o sentință, eu tot n-am să mă mărit niciodată.

— Îndată ce o ștergem, să știi că trebuie s-o ținem tot într-o fugă, nu glumă, spuse Shorty disperat.

— Locul ăsta e ca o capcană imensă, fu de acord și Smoke.

De pe o colină golașă, priveau amândoi peste tărâmul de zăpadă al lui Snass. Spre est, vest și sud, era înconjurat de piscuri înalte și lanțuri haotice de munți. Spre nord, ținutul se întindea parcă fără sfârșit, dar chiar și în acea direcție știau că existau vreo jumătate de duzină de lanțuri muntoase care tăiau calea.

În scara aceea, Snass îi spuse lui Smoke:

— La vremea asta a anului, aș putea să-ți dau un avans de trei zile. Știi, n-ai cum să-ți ascunzi urmele. Anton a întins-o când se dusesse zăpada. Tinerii mei pot ține la drum la fel de bine că cei mai buni dintre albi și în plus le mai și deschizi pârție. Iar când se duce zăpada, am să am grijă să nu ai șansa pe care a avut-o Anton. Viața-i frumoasă aici. Și curând ai să uiți cealaltă lume. Aproape că niciodată n-am încetat să mă mir cât de ușor e să trăiești departe de lumea aceea.

— Danny Mekan mă cam îngrijorează, îi mărturisi Shorty lui Smoke. Pe orice pârție ar porni-o nu prea ține omul la drum. Dar se jură că el știe ieșirea prin partea de vest, așa că trebuie să ne înțelegem cu el, Smoke, sau de nu o să dai de belea.

— Pe toți ne paște aceeași soartă, îi răspunse Smoke.

— Da' de unde! Pe tine te paște de-a dreptul, ca trasă cu ața.

— Ce anume?

— N-ai auzit noutățile?

Smoke clătină din cap.

— Mi-au spus becherii. Și ei abia acum au aflat. În seara asta începe, deși față de calendar au luat-o înainte cu luni de zile.

Smoke ridică din umeri.

— Nu te interesează să asculți? îl luă peste picior Shorty.

— Aștept să aud.

— Ei, bine, nevasta lui Danny taman acum le-a spus becherilor, continuă Shorty și se opri să vadă efectul. Iar becherii mi-au spus mie, 'neânțeles, că focurile fetelor au să fie aprinse în seara asta. Asta-i tot. Ei, ce zici de treaba asta?

— Nu pricep încotro bați, Shorty.

— Nu pricepi, așa-i? Nu pricepi. Păi e limpede ca lumina zilei și a nopții. Te paște o fustă. Și fusta asta are să aprindă un foc, iar numele fustei e Labiskwee. Păi am văzut-o eu cum se uita la tine când tu nu te uitai la ea. Niciodată până acum n-a aprins un foc. Spunea că n-are să se mărite niciodată cu un indian. Ei și acum aprinde și ea un foc, sfârr! Pentru sârmanul și bătrânul meu prieten Smoke.

— Sună ca un silogism, mormăi Smoke, amintindu-și cu strângere de inimă comportarea fetei din ultimele câteva zile.

— Sfârrr! Se pronunță mai iute! ripostă Shorty. Uite așa se întâmplă întotdeauna. Taman când noi puneam la cale cum să scăpăm de aici, uite vine o fustă ca să încurce toate lucrurile. Nu prea avem noroc. Hei, da' ia ascultă și la asta! Smoke.

Trei indience bătrâne, bătrâne se opriseră la jumătatea drumului dintre tabăra becherilor și tabăra lui Mekan și cea mai bătrână dintre ele începu o incantație în falsete. Smoke recunoscuse numele, dar nu și toate cuvintele babei și Shorty îi traduse cu o melancolică veselie.

— Labiskwee, fiica lui Snass, Aducătorul de Ploaie, Mare Căpetenie, își aprinde primul ei foc de fată în seara asta. Maka, fiica lui Owits, Lupul Alergător...

Recitativul cuprinse numele unei duzini de fete, după care cele trei vestitoare o porniră bătrânește mai departe să ducă vestea și la alte focuri.

Burlacii, care făcuseră jurământul consacării, să nu vorbească niciodată cu vreo fată, nu se arătară interesați în ceremonia ce se apropia și, pentru a-și manifesta disprețul, începură deîndată pregătiri de plecare într-o misiune încredințată de Snass pentru îndeplinirea căreia trebuiau să plece abia a doua

zi dimineață. Nefiind satisfăcut de recensământul bătrânilor vânători privind turmele de caribu, Snass socotise că acestea se împărțiseră în două. Snass le încredințase tinerilor sarcina de a cerceta terenurile spre nord și vest, în căutarea celei de-a doua părți a turmei. Smoke, tulburat de focul lui Labiskwee, anunță că el se va duce cu tinerii becheri. Dar mai întâi stătu de vorbă cu Shorty și Mecan.

— Să fii acolo în cea de-a treia zi, Smoke, îi spuse Shorty. Noi luăm provizii și câinii.

— Dar să nu uiți nici o clipă, îi puse Smoke în vedere, că de nu voi reuși să mă întâlnesc cu voi, mergeți mai departe, până ieșiți spre Yukon. E hotărât. Dacă reușiți să ajungeți dincolo, atunci o să puteți să vă întoarceți după mine la vară. Dacă am prilejul o șterg eu și mă întorc eu atunci după voi.

Mecan, stând lângă foc, arată numai din ochi niște munți abrupti înspre vest, unde piscurile înalte creștau orizontul câmpiei.

— Acela-i muntele cu pricina, mormăi el. Pe panta din sud, un pâraiaș. Urcăm pe albie în sus. În cea de-a treia zi vii și tu. Trecem pe acolo în cea de-a treia zi. Oriunde dai de pârau, o să ne întâlnești pe pârție.

Dar în cea de-a treia zi Smoke nu avu nici o șansă. Tinerii vânători schimbă direcția de cercetare și în vreme ce Shorty și Mecan trudeau prin albia pâraului la deal, cu câinii după ei, Smoke și indienii lui erau la șaizeci de mile spre nord est, dibuind urmele părții de turmă rătăcită. Câteva zile mai târziu, printr-o fulguală de zăpadă care transformase ziua într-un perpetuu amurg, se întoarseră la tabăra cea mare. O indiană ce se jeluia în jurul focului tăcu brusc și se repezi la Smoke. Îl blestemă cu vorbe grele de ocară, privindu-l cu ură și venin în ochi, dând din mâini către o formă nemișcată, tăcută, învelită în blănuri, întinsă pe o sanie care tocmai adusese mortul. Smoke ghici cam ce se întâmplase și pe când se apropia de locul lui Mecan era pregătit pentru a doua rundă de blesteme. Numai că aici îl văzu pe Mecan în carne și oase mestecând harnic o bucată de carne de caribu.

— Eu nu-s om care să se bată, explică el miorlându-se. Dar Shorty a reușit să scape, deși și acum îi țin urma. S-a bătut cu ei ca un diavol. O să pună, până la urmă, mâna și pe el. N-are nici o șansă. A găurit doi bărbați care au să-și revie ei, dar pe unul l-a culcat cu un glonte în piept.

— Mda, știu, răspunse Smoke. Mai înainte m-am întâlnit cu văduva lui.

— Bătrânul Snass vrea să dea ochii cu tine, îl preveni Mecan. Așa sună ordinele lui. Îndată ce te întorci să te duci la focul lui. Eu n-am ciripit. Nu știu nimic. Ține minte. Shorty și cu mine am încercat pe socoteala noastră.

La focul lui Snass, Smoke se întâlni cu Labiskwee. Îl întâmpină cu o privire strălucind de atâta tandrețe și blândețe încât Smoke se înspăimântă.

— Sunt fericită că tu n-ai încercat să fugi, îi spuse ea. Știi eu...

Fata șovăi, dar nu-și feri privirea, ochii îi înotau într-o lumină care spunea totul.

— Mi-am aprins focul, bineînțeles pentru tine. Uite că s-a întâmplat. Te iubesc mai mult decât orice pe lumea asta. Mai mult decât pe tata. Mai mult

decât pe-o mie de Libashe și Mahkooks. Iubesc. E tare ciudat. Iubesc așa cum a iubit Francesca, cum a iubit Isolda. Bătrânul Patru Ochi a spus adevărul. Indienii nu iubesc în felul acesta. Dar eu am ochii albaștri, sunt albă. Amândoi suntem albi.

Smoke nu ceruse în căsătorie pe nimeni vreodată în viața lui și nu era pregătit pentru o astfel de situație. Ba, mai rău, nici măcar nu era cerut în căsătorie. Consimțământul lui era de la sine înțeles. În mintea fetei totul se înlănțuia atât de sigur, lumina din ochii ei era atât de plină de căldură încât Smoke rămase uimit că nu-și aruncase și mâinile după gâtul lui și nu-și rezemase capul de umăr. Apoi își dădu seama că, în ciuda sincerității dragostei ei, fata nu cunoștea micile trucuri ale iubirii. Printre sălbaticii primitivi, astfel de trucuri nu se obișnuiau. Așa că ea nu avusese prilejul să le învețe.

Fata gângurea, își cânta fericita povară a iubirii, în vreme ce el se chinuia să nu-și piardă capul, într-un efort de a-i destăinui adevărul, chiar dacă o rănea. Și cea mai bună ocazie de a i-l mărturisi era totdeauna la început.

— Dar, Labiskwee, ascultă-mă, încercă el. Ești sigură că de la Patru Ochi ai prins povestea dragostei dintre Paolo și Francesca până la capăt?

Fata bătu din palme și izbucni într-un hohot de râs care trăda fericirea certitudinii.

— Ah! Deci există și altceva! Știam eu că dragostea mai are multe-multe lucruri! De când mi-am aprins focul m-am tot gândit. Am...

Atunci se arătă Snass, care se apropie de foc prin perdeaua de fulgi a ninsorii și Smoke pierdu prilejul dorit.

— Bună seara, mârâi Snass mohorât. Prietenul dumitale ne-a făcut necazuri. Mă bucur că dumneata ai dovedit mai multă minte.

— Trebuie să-mi spui ce s-a întâmplat, îl îndemnă Smoke.

Nu era prea plăcută lucirea acelor dinți albi printre firele pătate ale bărbii.

— Bineînțeles că am să-ți spun. Prietenul dumitale mi-a omorât un om. Smiorcăitul ăla de Mekan a luat-o la fugă la prima împușcătură. Țsta nu mai fuge în viața lui. Dar vânătorii mei l-au încolțit pe prietenul dumitale în munți și pun ei mâna pe el. Nu ajunge el niciodată în bazinul Yukonului, iar dumneata, de acum încolo o să dormi lângă focul meu. Nu mai bați zăpezile cu cei tineri. Nu te mai scap din ochi de acum.

Situația lui Smoke, obligat să stea la focul lui Snass, era foarte stânjenitoare. Acum se întâlnea cu Labiskwee mai des ca înainte. Sinceritatea dragostei ei, plină de inocență și dăruire, era groaznică. Ochii ei vorbeau numai de dragoste, privirea ei era numai mângâiere. De zeci de ori își făcu Smoke curaj ca să-i vorbească de Joy Gastell și de zeci de ori descoperi că era un laș. Cea mai nenorocită treabă era faptul că Labiskwee se arăta atât de fericită.

Era o plăcere s-o vezi. În ciuda faptului că după fiecare moment petrecut cu ea respectul de sine ieșea cam terfelit, Smoke se bucura de toate aceste momente. Pentru prima dată în viață cunoștea cu adevărat ce era femeia, într-atât de curat se arăta sufletul fetei, atât de cumplit în ignoranța și inocența lui,

încât îi putea citi limpede fiecare trăsătură. Vădea toată zestrea de bunătate adunată de femeie din vremuri imemorabile, neșlefuită de convenționalismul educației, sau de șiretenia instinctului de conservare. Reciti în gând pe Schopenhauer și înțelese, fără nici o umbră de îndoială, că tristul filosof nu avea dreptate. Când ajungi să cunoști o femeie așa cum ajunsese Smoke s-o cunoască pe Labiskwee, însemna să ajungi la convingerea că toți cei care urau femeile erau niște oameni bolnavi.

Labiskwee era minunată și, cu toate astea, alături de chipul ei îi nălucea chipul lui Joy Gastell. Joy era stăpână pe sine, reținută, înzestrată cu toată puterea de autocontrol a civilizației. Și totuși, printr-o ciudățenie a închipuirii lui și având și întruchiparea devotamentului în femeia de dinaintea lui, Joy Gastell era dezbrătată de toate, ajungând o întruchipare a bunătății în aceeași măsură ca și Labiskwee. Una sporea calitățile celeilalte și toate femeile din lume își sporeau frumusețea prin ceea ce zărea Smoke în sufletul lui Labiskwee, lângă focul lui Snass, pe tărâmurile zăpezilor.

Smoke află și despre sine o mulțime de lucruri noi. Își răscoli în amintire tot ceea ce știa el despre Joy Gastell și-și dădu seama că o iubește. Dar era fermecat și de Labiskwee. Și ce putea fi acest sentiment de încântare decât dragoste? Nu-l putea înjosi cu alt nume. Era dragoste. Trebuia să fie dragoste. Și fu zdruncinat până în adâncul sufletului când descoperi această poligamă trăsătură a firii lui. Auzise de multe ori argumentându-se ideea asta, în studioul lui din San Francisco, că era posibil ca un bărbat să iubească două femei, sau chiar trei la un moment dat, dar el nu crezuse o iotă. Și cum ar fi putut crede una ca asta când nu avea destulă experiență? Acum era cu totul altceva. Iubea cu adevărat două femei și cu toate că în cea mai mare parte a timpului socotea că e îndrăgostit mai mult de Joy Gastell, veneau momente când era la fel de sigur că o iubea mai mult pe Labiskwee.

— Trebuie să fie multe femei pe lume, începu ea într-o zi. Și femeile îi iubesc pe bărbați. Multe femei probabil că te-au iubit. Povestește-mi.

El nu răspunse.

— Povestește-mi! insistă ea.

— N-am fost niciodată căsătorit, evită el să răspundă.

— Și altă femeie nu mai există în viața ta? Altă Isoldă dincolo de munți?

Apoi Smoke descoperi că e și laș. Minți. Fără tragere de inimă e drept dar o minți. Clătină din cap încet, cu un zâmbet îngăduitor, dar pe chipul lui se citea mai multă dragoste decât își închipuia el, lucru de care-și dădu seama abia când văzu transfigurarea de fericire de pe chipul fetei. Își acordă singur iertarea păcatului. Raționamentul lui era fără îndoială iezuit, dar își spunea că nu era suficient de spartan pentru a străpunge inima sensibilă a acestei femei – copil.

Snass era și el un element care complica problema. Nimic nu scăpa ochilor săi întunecați și într-o zi glăsui cu înțeles:

— Nici un bărbat nu se zbate să-și mărite fata. Cel puțin, nu un bărbat cu imaginație. Cam doare. Chiar și gândul la una ca asta doare, ascultă ce-ți

spun eu. Dar, cu toate astea, e în firea lucrurilor acestei lumi ca Margaret să se mărite și ea cândva.

Se lăsă apoi o tăcere. Smoke se surprinse întrebându-se pentru a mia oară care o fi fost povestea vieții lui Snass.

— Eu sunt om dur și crud, continuă Snass. Dar legea-i lege și sunt om drept. Ba, mai mult, aici, pentru poporul acesta primitiv eu sunt legea și dreptatea. Nimeni nu trece de voința mea. Dar sunt și tată și de când mă știu am fost blestemat să am imaginație.

Încotro țintea acel monolog, Smoke n-avea să afle pentru că fu întrerupt de o explozie cristalină de răs răsunând din cortul fetei unde aceasta se juca cu un pui de lup abia prins. Pe fața lui Snass trecu o înfiorare de durere.

— Nu mai pot îndura! mormăi el mohorât. Margaret trebuie să se mărite și e norocul meu și al ei că te-ai întâmplat aici. Din partea lui Patru Ochi aveam puține speranțe, Mecan e atât de neajutorat că l-am dat pe mâna unei indience care și-a tot aprins focul de fecioară vreo douăzeci de ani. Dacă n-ai fi fost tu, atunci ar fi fost un indian soțul ei. S-ar fi putut ca Libash să devină tatăl nepoților mei.

Apoi Labiskwee ieși din cortul ei și veni lângă foc, cu puiul de lup în brațe, atrasă ca de un magnet, ca să-l privească pe omul drag cu ochii plini de o dragoste pe care experiența n-o învățase s-o ascundă.

— Ascultă ce-ți spun eu, începu Mecan, primăvara e aproape și curând zăpada o să prindă crustă. Acum e vremea de plecat și numai viscoalele din munți sunt o piedică. Eu știu. Cu nimeni în afară de tine n-aș fugi.

— Dar nu poți fugi, îl contrazise Smoke. Nu poți ține pasul cu nici un bărbat. Ai șira spinării moale ca măduva. Dacă am să fug, fug singur. Lumea de dincolo a cam pălit și poate că n-am să fug niciodată. Carnea de caribu e foarte bună și curând va veni și vara și somonii.

Snass îi spuse și el:

— Prietenul tău e mort. Nu vânătorii mei l-au omorât! I-au găsit trupul. Înghețase în primul viscol de primăvară din munți. Nu există om să scape. Când sărbătorim căsătoria ta?

Labiskwee îi spuse și ea:

— Mă tot uit la tine. În ochii tăi și pe chipul tău e suferință. Oh, îți cunosc eu chipul. Acolo, lângă ureche, pe gât ai o mică cicatrice. Când ești fericit, colțurile gurii ți se ridică în sus. Când te încearcă gânduri negre coboară în jos. Când zâmbești, în colțul ochilor îți apar trei și patru crețuri. Când râzi apar șase. Uneori am numărat chiar până la șapte. Acum însă nu le mai pot număra. N-am citit niciodată o carte. Nu știu cum se citește o carte. Dar Patru Ochi m-a învățat o groază de lucruri. Gramatica o știu. El m-a învățat. Și în ochii lui am citit chinurile dorului după lumea cealaltă. Îl apuca adesea dorul ăsta. Și doar aici există și carne bună, pește din belșug și fragi și rădăcini bune și uneori aveam și făină, în schimbul pieilor, prin indienii de pe Porcupine și Lusitwa. Și tot îi era dor de lumea cealaltă. E lumea aceea atât de bună că și ție ți s-a făcut dor de ea?

Fata oftă și clătină din cap.

— Când a murit, lui Patru Ochi tot îi era dor și dacă ai să rămâi aici și tu ai să fii la fel, tot așa ai să te sfârșești cu dorința asta în tine? Tare mi-e teamă că eu nu cunosc lumea aia. Vrei să fugi ca să-ți regăsești lumea?

Smoke nu fu în stare să rostească un cuvânt, dar ea se convinsese de adevăr citind în colțurile gurii. Tăcură minute întregi în tăcere, vreme în care se vedea că în sufletul ei se dădea o luptă, iar Smoke se blestemă singur pentru slăbiciunea nebănuită care-l făcuse să spună adevărul despre dorul lui pentru lumea cea mare și totodată buzele să-i fie pecetluite când fusese vorba să mărturisească adevărul despre existența celeilalte femei.

Labiskwee oftă din nou.

— Bine, atunci. Dragostea mea pentru tine e mai mare decât teama în fața furiei tatălui meu și e mai cumplit la furie decât o furtună în munți. Mi-ai spus ce înseamnă dragostea. Acum e pusă la încercare dragostea. Am să te ajut să fugi înapoi la lumea ta.

Smoke se trezi ușor, fără să facă o mișcare. Niște degete fierbinți îi atinseră obraji și apoi lunecară ușor și-i apăsară buzele. Apoi simți pe piele atingerea blâniei în care intrase colții gerului, apoi un singur cuvânt – „Vino” – îi fu șoptit la ureche. Se ridică în capul oaselor cu grijă și ascultă. În tabără, sutele de câini lup își înălțau cântecul lor nocturn, dar chiar și așa auzea lângă el respirația ușoară, regulată, a lui Snass.

Labiskwee îl trase ușor de mânecă pe Smoke și își dădu seama că fata vrea să o urmeze. Își luă mocasinii și șosetele nemțești în mână și se strecură afară, în zăpadă, cu mocasinii cu care dormea în picioare. După ce se îndepărtară de lumina focului ce trăgea să moară, fata îi făcu semn să-și pună și ceilalți mocasini și, în timp ce el se îndeletnicea cu treaba asta, ea se întoarse sub pânza de cort unde dormea Snass.

Pipăindu-și ceasul cu degetele, Smoke află că era ora unu dimineața. Era destul de cald, se gândi el, nu mai mult de zece grade sub zero. Labiskwee se întoarse și-l conduse mai departe prin labirintul potecilor întunecate ale taberei cuprinse de somn. Deși călcau cât de ușor puteau, zăpada înghețată scârțâia sub mocasinii lor, dar zgomotul acesta era acoperit de zarva câinilor, prea preocupați de urletele lor ca să mai mârâie la bărbatul și femeia care treceau.

— Acum putem vorbi, îi spuse ea, după ce ultimul foc rămase la vreo jumătate de milă distanță.

Abia acum, la lumina stelelor, când fata se întoarse spre el Smoke băgă de seamă că avea brațele încărcate și, pe pipăite, își dădu seama că luase rachetele lut de zăpadă, o pușcă, două cartușiere și învelitoarea lui de dormit.

— Am pus totul la cale, îi spuse ea râzând fericită. Două zile m-am chinuit ca să pregătesc ascunzătoarea de alimente. Am adus carne, chiar făină, chibrituri, schiuri, care-s mai bune pe crusta tare de gheață și când o să se spargă, tâlpicile o să ne țină mai bine. Oh, la mersul prin zăpadă mă pricep și o să mergem repede, iubitul meu.

Smoke nu scoase o vorbă. Era o surpriză că fata îi pregătise fuga, dar că se hotărâse să fugă și ea cu el, asta depășea așteptările lui. Nefiind în stare să gândească ce trebuie să facă acum, el începu să-i ia cu blândețe lucrurile din brațe, unul câte unul. Apoi o luă în brațe și o strânse, dar nici acum nu știu ce trebuie să facă.

— Domnul e bun, murmură ea. Mi-a trimis un om care mă iubește.

Smoke își găsi destul curaj ca să nu-i spună nici pe departe că vrea să plece singur. Și înainte de a apuca el să vorbească, pe dinaintea ochilor îi trecură toate amintirile care-l legau de lumea aceea plină de lumină și soare.

— Labiskwee, ne întorcem, îi spuse el. O să fii soția mea și o să trăim până la sfârșitul zilelor noastre alături de poporul Caribu.

— Nu! Nu! Scutură ca din cap și până și trupul ei prins în cercul brațelor lui protestă în fața acestei propuneri. Știu eu. M-am gândit bine. O să te ajungă și pe tine dorul după lumea aceea și în nopțile lungi o să-ți roadă inima. Patru Ochi de asta murit, de dorul lumii lui. Așa o să mori și tu. Toți bărbații din lumea cealaltă jinduiesc după ea. Și nu vreau să mori. O să mergem mai departe și o să traversăm munții încărcăți de zăpadă pe drumul din sud.

— Draga meu, ascultă-mă! o îmboldi el. Trebuie să ne întorcem.

Fata îi puse mânușa pe gură ca să-l împiedice să mai vorbească.

— Mă iubești, spune-mi că mă iubești.

— Te iubesc mult, Labiskwee. Ești minunata mea iubită.

Din nou mânușa deveni un mângâietor obstacol în calea cuvintelor.

— Acum ne îndreptăm spre ascunzătoare, spuse ea cu hotărâre. Sunt trei mile de aici. Haide.

El rezistă și cu toate că-l trăgea de mână fata nu reuși să-l clinească din loc. El era aproape tentat să-i spună despre cealaltă femeie de dincolo de trecătoarea de sud.

— Ar fi tare rău dacă ne-am întoarce, îi spuse ea. Eu... eu nu-s decât o fată sălbatică și mi-e teamă de lume, dar mai teamă mi-e pentru tine. Știi, e așa cum mi-ai spus chiar tu. Te iubesc mai mult decât orice pe lumea asta. Te iubesc mai mult decât pe mine însămi. Limba indienilor nu e destul de bună. Nici limba engleză nu e destul de bună. Simțămintele din inima mea, atât de multe și de arzătoare ca stelele... nu există limbă pentru ele. Cum să-ți spun? Toate sunt acolo, le simți?

În timp ce vorbea, fata îi scoase mânușa și-i băgă mâna sub parka ei, la căldura și i-o opri în dreptul inimii, îi apăsă mâna pe inimă. Și în tăcerea aceea îndelungă, el îi simți bătăile, bătăile inimii și înțelese că fiecare bătaie a inimii ei însemna dragoste. Și apoi ușor, aproape pe nesimțite, pe când el îi ținea încă inima în mână, trupul fetei începu să se incline spre direcția ascunzătorii, iar el nu-i rezistă. Era ca și cum ai fi fost atras chiar de inima ei pe care o simțea atât de aproape în căușul palmei.

Suprafața gheții, după ce în timpul zilei se muiase acum era atât de tare, întărită în cursul nopții, încât alunecară iute pe schiuri.

— Uite acolo, în copacul acela e ascunzătoarea, îi spuse Labiskwee.

În clipa următoare fata tresări și-l prinse surprinsă de braț. Dinaintea lor dansau vesel flăcările unui foc mic, iar dinaintea focului stătea pe vine Mecan. Labiskwee mormăi ceva în indiana ei și din gura ei ieșeau niște sunete șfichiuitoare ca biciul, încât Smoke își aduse aminti că Patru Ochi îi spunea fetei cita.

— Mă gândeam eu că o să fugiți fără mine, le explică Mecan când se mai apropiară, în timp ce ochii mici îi luceau viclean. Așa că n-am pierdut fata din ochi și când am văzut că pune deoparte schiuri și mâncare, am prins urma. Așa că mi-am adus și eu schiurile și rachetele și mâncare. Focul? N-are nimic, nu-i nici un pericol. Tabăra doarme și sforăie și mă apucase frigul să tot aștept. Ei, acum pornim?

Labiskwee îi aruncă iute o privire plină de consternare lui Smoke și la fel de iute cântări situația și glăsui. Și în vreme ce vorbea, deși era abia o copilă îndrăgostită, vădi o rapidă putere de hotărâre, ca un om care în situații dificile ale vieții știe să se țină pe propriile picioare.

— Mecan, ești un câine, șuieră ea și ochii îi luciră sălbatic, plini de ură. Știu că în inima ta clocești gândul să trezești toată tabăra dacă nu te luăm. Foarte bine. Trebuie să te luăm. Îl știi pe tatăl meu. Eu sunt la fel ca el. O să fii nevoit să-ți împlinești partea ta de trudă. O să trebuiască să te supui. Și dacă o singură dată încerci să ne tragi pe sfoară, să știi că ar fi fost mai bine să nu fi fugit niciodată.

Mecan o privi cu ochii lui mici de porc, plini de ură și apoi își plecă privirea slugarnic, în vreme ce fata întoarse spre Smoke și lucirea de mânie i se topi într-o luminoasă blândețe.

— E drept ceea ce am zis? îl întrebă ea.

Când se lumină de ziuă, erau printre colinele ce se ridicau între câmpia vălurită și munți. Mecan veni cu propunerea să mănânce, dar nu se opriră. Abia când căldura amiezii muie fața zăpezii și-i împiedică să meargă mai departe, ca până atunci, se opriră să mănânce.

Colinele submontane începură repede să devină abrupte, iar râul, pe albia căruia urcau, își tăia cale prin canioane tot mai adânci. Semnele primăverii apăreau tot mai rar, deși într-unul din canioane dădură peste o zonă în care apele eliberate de ghețuri spumegau, iar de vreo două ori zăriră pâlcuri de sălcii pitice ai căror muguri porniseră să se umfle.

Labiskwee îi explică lui Smoke cât știa ea despre regiunea aceea și felul cum se gândise să-i păcălească pe cei care i-ar fi urmărit. Nu existau decât două drumuri pe care se putea ieși din ținut, unul spre vest și altul spre sud. Snass avea să trimită deîndată cete de tineri vânători să păzească cele două căi de ieșire. Dar spre sud mai exista o cale. E adevărat că aceasta doar intra o porțiune printre munții înalți pentru ca apoi să se răsucescă spre sud să traverseze trei văi și să se unească și ea cu drumul principal. Când vânătorii aveau să nu găsească nici o urmă pe drumul principal, aveau să se întoarcă înapoi, în speranța că încercarea de evadare ar fi fost făcută spre vest, fără să viseze măcar că fugarii s-au aventurat pe drumul ocolit, mai lung și mai greu.

Uitându-se în urmă după Mecan, Labiskwee îi spuse în șoaptă lui Smoke:

— Mănâncă. Nu-i bun de nimic.

Smoke se uită și el. Irlandezul mesteca cu fereală niște seu de caribu scos din buzunarul plin de provizii.

— Mecan, între mese nu mai mâncăm! îi porunci Smoke. În ținutul din fața noastră nu e nici un fel de vânat și mâncarea trebuie împărțită în rații egale de la început. Nu poți merge cu noi mai departe decât dacă joci cinstit.

Pe la ora unu, pojghița de gheață se muie atât de mult încât ceda sub schiuri și înainte de ora două, chiar și cu rachetele de zăpadă, se afundau. Făcură popas și se bucurară de prima mâncare. Smoke evaluează proviziile. Cele aduse de Mecan îi dezamăgi. În sacul de mâncare îndesase atât de multe blănuri de vulpe argintie încât nu mai rămăsese decât prea puțin loc și pentru de-ale gurii.

— N-am știut că-s chiar atât de multe, se scuză el. Mi-am făcut bagajul pe întuneric. Dar și blănurile astea fac bani buni. Și cu muniția pe care o avem o să doborâm noi, vânat din belșug.

— O să te mănânce lupii din belșug! îi replică Smoke disperat, în vreme ce Labiskwee îl fulgeră mânioasă din priviri.

Smoke și Labiskwee socotiră că proviziile le-ar fi ajuns pentru o lună, dacă le drămuia cu grijă, mâncând cât să-și amăgească doar foamea. Smoke împărți totul în poveri, cedând insistențelor fetei ca s-o lase și pe ea să care. A doua zi albia râului se lărgi, devenind vale întinsă între munți. Și când pojghița de gheață a văii începu să cedeze sub ei, ajunseră la suprafața tare a pantei.

— Dacă mai întârziam zece minute, n-am mai fi putut traversa întinsura văii, spuse Smoke, când se opriră să-și tragă sufletul pe culmea golașă. Cred că aici sunt vreo mie de picioare înălțime.

Dar Labiskwee, fără să scoată un cuvânt, arătă în vale, printre copaci. Cinci puncte întunecate abia se mișcau unul lângă altul.

— Tinerii vânători! făcu Labiskwee.

— Se luptă cu zăpada până la brâu, spuse Smoke. Pe ziua de azi nu mai ajung ei până unde crusta-i tare. Suntem cu multe ceasuri înaintea lor. Haide, Mecan. Înhamă-te. Nu mâncăm decât atunci când n-o să mai putem merge.

Mecan, gemu dar acum nu mai avea seu de caribu prin buzunare și mergea supărat în urmă. Aici, pe creasta aflată la altitudine mai înaltă, crusta nu cedă sub picioarele lor decât la trei după-amiază, când reușiseră deja să ajungă la umbra muntelui, unde pojghița îngheță din nou. Nu se opriră decât o singură dată ca să scoată la iveală grăsimea de caribu confiscată de la Mecan, pe care o mestecară în vreme ce mergeau mai departe. Carnea era înghețată bocnă și nu putea fi mâncată decât după ce o mai muiau la un foc dar grăsimea se sfărâma în gură și le mai amăgea leșinul foamei din stomac.

După un lung amurg, cu un cer acoperit, veni și întunericul pe la ora nouă, când făcură popas lângă un pâlci de molizi pitici. Mecan gemea neputincios. Marșul din ziua aceea fusese extenuant, dar nu numai atât. În

ciuda celor nouă ani de experiență în zona arctică, Mecan mâncase zăpadă și acum avea gura arsă și uscată. Se făcuse ghem lângă foc și se tânguia, în vreme ce ceilalți pregăteau așezarea taberei.

Labiskwee nu știa ce-i aceea oboseala și Smoke se minuna de câtă viață avea în ea, de puterea minții și trupului ei de a îndura. Iar veselia ei nu era forțată. Găsea mereu puterea să-i zâmbescă, sau să râdă și mâna ei întârzia mângâietoare într-a lui ori de câte ori avea prilejul. Dar când se uita la Mecan, chipul ei devenea deodată dur și nemilos, ochii îi luceau ca de gheață.

În timpul nopții îi prinse vântul și ninsoarea și apoi o zi întreagă își croiră orbește drum prin viscol, trecând fără să bage de seamă de un cot care ducea pe albia unui pârâiaș în sus și traversând din greșeală o creastă spre vest. Rătăciră astfel încă două zile, traversând alte și alte creste, pe care n-ar fi trebuit să le treacă, iar în cele două zile primăvara rămase în urmă iar ei urcară tot mai sus, spre bârlogul iernii.

— Tinerii vânători ne-au pierdut urma și de ce să nu ne odihnim și noi măcar o zi? începu să se roage de ei Mecan.

Dar nu le era îngăduit nici un pic de odihnă. Smoke și Labiskwee știau ce primejdie îi paște. Erau pierduți în inima munților, la altitudine mare, nu zăriseră nici un vânat, nici măcar urmă de vânat. Zi de zi își croiau drum printr-un tărâm durat parcă numai din fier, care-i silea să rătăcească prin labirinturile canioanelor și văilor, ce rareori duceau spre vest. Odată ajunși într-un astfel de canion nu le rămânea nimic altceva de făcut decât să-l urmeze până la capăt, indiferent încotro ducea, pentru că piscurile înghețate și lanțurile de munți de o parte și alta erau de neescaladat, copleșitoare. Gerul cumplit și truda epuizantă îi sleia de puteri și, cu toate astea, reduceră și mai mult rația de alimente pe care și-o îngăduiau.

Într-una din nopți, Smoke fu trezit de zarva unei încăierări. Auzi limpede un horcăit de om strangulat dinspre locul unde dormea Mecan. Ațâță iute focul și, la lumina lui, o văzu pe Labiskwee cu mâna în gâtul irlandezului și silindu-l să scuipe afară o bucată de carne pe jumătate mestecată. Și chiar în timp ce se uita la ei, fata duse mâna la brâu și se văzu lucirea cuțitului.

— Labiskwee! strigă Smoke cu glas poruncitor.

Mâna fetei șovăi.

— Nu! îi mai spuse el când ajunse lângă ea.

Fata tremura de mânie și după un moment de ezitare, coborî mâna și băgă cuțitul în teacă. Ca și cum i-ar fi fost teamă că n-are să se poată stăpâni, Labiskwee se îndreptă spre foc și aruncă mai multe crengi. Mecan se ridică în capul oaselor, miorlăindu-se și mârâind în același timp, chinuit între teamă și furie, bolborosind tot felul de explicații.

— De unde ai bucata asta de carne? îl chestiona Smoke.

— Ia pipăie-l pe sub haine! îi strigă Labiskwee.

Erau primele cuvinte pe care le rostea și vocea încă îi tremura de o mânie pe care nu și-o putea stăpâni. Mecan se strădui să nu se dea bătut, dar Smoke îl apucă nemilos, începu să-l cerceteze și de sub braț, muiată de căldura

trupului, scoase o bucată de carne de caribu. Un strigăt scurt al fetei îi atrase lui Smoke atenția. Labiskwee se repezise la bocceaua lui Mekan și-o deschise. În loc de carne din sac căzură mușchi, ace de molid, surcele, tot felul de fleacuri puse în locul cărnii care dădeau sacului volum, dar nu și greutate. Din nou fata duse mâna la șold și se repezi spre vinovat, dar Smoke o prinse în brațe unde Labiskwee se muie și fu cuprinsă de un val de lacrimi, în neputința furiei ei.

— Iubitule, nu din cauza cărnii! suspină ea. De ține-i vorba, de viața ta. Câinele! Pe tine te mănâncă el, pe tine!

— Lasă, scăpăm noi cu viață! mângâie el. De acum încolo o să care făina. Crudă nu are cum s-o mănânce și dacă o face îl omor cu mâna mea, fiindcă îți mănâncă viața ta ca și pe a mea.

O strânse în brațe mai tare.

— Iubita mea, uciderea e o treaba bărbătească. Femeile nu trebuie să ucidă.

— N-ai mai fi ținut la mine dacă l-aș fi omorât pe câinele ăla? îl întrebă ea mirată.

— Nu tot atât de mult! o duse el cu vorba.

Fata oftă resemnată.

— Bine, n-am să-l omor.

Tinerii vânători îl urmăreau fără răgaz. Printr-un noroc miraculos, ca și prin deducții, ținând seama de topografia locului și de drumul pe care trebuiau să apuce fugarii, tinerii le prinseră urma pierdută în timpul viscolului și se ținură de ea. Când ninge, Smoke și Labiskwee apucau în cele mai nefirești direcții spre est, când cel mai bun drum ducea spre sud sau spre vest, renunțând la o creastă domoală pentru a se cățăra pe una abruptă. Dacă tot se pierduseră, nu mai conta. Și cu toate astea, nu se puteau descotorosi de tinerii vânători. Uneori le-o luau cu zile întregi înainte, dar tinerii apăreau din nou. După câte un viscol, când toate urmele erau șterse, vânătorii se împrăstiau ca o haită de copoi și cel care le dădea de urmă îi înștiința pe ceilalți cu semnale făcute cu fum, chemându-i la el.

Smoke pierdu socoteala timpului, a zilelor și nopților, a viscoalelor și locurilor de popas. Trăind un imens coșmar al suferinței și trudei, el și Labiskwee se chinuiau să meargă înainte, iar Mekan se ținea poticnindu-se mereu după ei și bolborosea aiureli despre San Francisco, visul lui dintotdeauna. În jurul lor se ridicau piscuri semețe, neîndurătoare în seninul lor înghețat. Goneau la vale prin canioane întunecate, cu pereți atât de prăpăstioși încât stânca golașă atârna amenințător deasupra lor, sau își croiau drum prin zăpada adâncă a unor văi înghețate știind că sub picioarele lor zăceau lacuri acoperite de sloiuri. Iar într-una din nopți, între două rafale de viscol, zăriră pe cer pâlălaia roșiatică a unui vulcan. Dar după aceea nici urmă de vulcan, încât se întrebau dacă fusese realitate sau vis.

Crusta tare de gheață se acoperi cu straturi groase de zăpadă proaspătă, care și ea prinsese coajă și apoi fusese și ea acoperită de altă zăpadă. Prin

canioane sau văioage, traversau zone în care zăpada avea sute de picioare grosime, ca apoi să traverseze ghețari mărunți, creste măturate de vânturi, unde nu era urmă de zăpadă. Se târau ca niște spectre tăcute pe fața unor pante unde avalanșa se putea porni oricând, sau săreau din somn treziți de bubuiturile zăpezilor pornite la vale. La popasurile făcute dincolo de zona vegetației nu mai aprindeau focuri, înmuindu-și carnea la căldura trupului pentru ca să poată s-o mănânce. Dar în tot acest timp, Labiskwee nu se dezise nici o clipă. N-o părăsi nici veselia, în afară de momentele când ochii îi cădeau pe Mecan și nici cea mai groaznică epuizare sau ger nu reușeau să-i domolească elocvența dragostei ei față de Smoke.

Urmărea ca o pisică împărțirea rațiilor neînsemnate și Smoke o vedea cum mârâie la Mecan pentru fiecare îmbucătură pe care o băga în gură. O dată o lăsă pe ea să împartă rațiile. Dar deîndată Smoke auzi mârâielile de protest ale lui Mecan, nu numai pentru că rația lui era mai mică, dar și ei își oprise mai puțin decât îi dăduse lui Smoke. După întâmplarea asta, numai Smoke împărți rațiile de carne. După ce o noapte întreagă ninsese, dimineața au fost surprinși de o mică avalanșă care-i mătura câteva sute de iarzi, la vale pe panta muntelui și ieșiră de sub zăpadă pe jumătate sufocați, dar nevătămați. Numai că Mecan apărui fără bocceaua lui în care era toată rezerva de făină. O a doua avalanșă, mai mare, acoperi locul unde se pierduse, încât nu le mai rămase nici o speranță s-o poată recupera. După întâmplarea asta, deși Mecan n-avea nici o vină pentru dezastrul acesta, Labiskwee evită să se mai uite la nenorocit și Smoke înțelese că-i era teamă că nu se va putea stăpâni.

Într-o dimineață cerul deasupra lor se arată de un albastru curat, iar zăpada era orbitoare sub lucirea soarelui. Drumul ducea în sus, pe o pantă domoală, acoperită de crustă de gheață. Se mișcau ca niște fantome sfârșite într-o lume moartă. În calmul înghețat și încremenit nici aerul nu mișca. Piscurile îndepărtate, aflate la o sută de mile, pe coama Munților Stâncoși, se vedeau atât de limpede de parcă n-ar fi fost decât la cinci mile distanță.

— O să se întâmple ceva, șopti Labiskwee. Nu simți? Aici, acolo, pretutindeni. E ceva ciudat!

— Simt un fel de frig, care nu de la ger se trage! răspunse Smoke. Și nici de la foame.

— Îmi pătrunde în minte, în inimă! spuse ea tulburată. Mie așa mi se pare.

— Nu cu simțurile simt, își dădu cu părerea Smoke. E ceva dinafară, care mă îngheață, nervii mi-i îngheață.

Un sfert de oră mai târziu se opriră să-și mai tragă sufletul.

— Nu mai văd piscurile acelea din depărtare, spuse Smoke.

— Aerul s-a făcut gros și greu, murmură Labiskwee. Parcă nu se poate respira.

— Sunt trei sori! mormăi Mecan răgușit, clătinându-se și străduindu-se să se sprijine de băț.

De fiecare parte a soarelui celui adevărat mai apăruse câte un soare fals.

— Acum sunt cinci, murmură Labiskwee și, în vreme ce se uitau în sus, alți și alți sori se nășteau dinaintea ochilor lor.

— Dumnezeule, cerul e plin de sori, nenumărați, gemu Mekan plin de groază.

Și era adevărat. Ori încotro se uitau, jumătate din cer îți lua ochii, plin de sori care se formau continuu. Mekan țipă scurt, de mirare și durere.

— M-a înțepat! urlă el și schelălăi din nou.

Apoi fu rândul lui Labiskwee să strige și Smoke simți și el o înțepătură în obraji, atât de înghețată încât îl ardea ca un acid. Senzația îi aminti de vremea când înota în mare și fusese înțepat de filamentele veninoase ale navei – de război – portughezele¹⁵. Senzația era atât de asemănătoare încât își șterse fața ca să îndepărteze substanța usturătoare care de fapt nu era acolo. Apoi se auzi o împușcătură ciudat de înfundată. La poalele pantei se iviseră tinerii vânători cu schiurile în picioare și unul după altul deschiseră focul.

— Împrăștiați-vă! porunci Smoke. Și urcați mai departe. Suntem aproape de culme. Sunt cu cel puțin un sfert de milă în urma noastră la vale și asta înseamnă câteva mile bune înaintea lor de partea cealaltă.

Cu fețele arzând sub mușcăturile și înțepăturile acelor ace nevăzute ale aerului, cei trei se depărtară mult unul de altul pe suprafața zăpezii și începură să trudească la deal. La urechi le ajungeau împușcăturile înfundate care însă sunau foarte ciudat.

— O, Doamne, îi spuse Smoke gâfâind fetei, ce bine că patru dintre ei au muschete și numai unul singur o carabină. În plus, cu toți soriiăștia nu le e prea ușor să ochească. Lumina îi păcălește. Trag de departe. N-au ajuns nici măcar la o sută de picioare distanță de noi.

— Asta arată cât de supărat e tata! îi spuse ea. Vânătorii au ordin să ne ucidă.

— Ce ciudat vorbești, îi spuse Smoke. Vocea ta parcă vine de la mare depărtare.

— Acoperă-ți gura, îi strigă iute Labiskwee. Și nu mai vorbi. Acum știu ce se întâmplă. Acoperă-ți gura cu mâneca, așa și nu mai vorbi.

Mekan se prăbuși cel dintâi și se chinui disperat să se ridice în picioare. Apoi se prăvăliră când unul după altul, de mai multe ori, înainte de a atinge creasta. Voința le era mai tare decât mușchii, nu-și dădeau seama cum, dar trupul le era apăsător de un fel de amorțeală și simțeau un fel de greutate la fiecare mișcare. De sus, de pe creastă, îi văzură pe tinerii vânători împiedicându-se și căzând mereu în vreme ce urcau.

— N-or să ajungă niciodată aici, șopti Labiskwee. Asta-i moartea albă. Știu eu, deși n-am întâlnit-o niciodată. I-am auzit pe bătrâni vorbind de ea. Îndată are să se lase ceața... alt fel de ceață, care nu seamănă cu nici o altă ceață, sau păclă, sau negură a ghețurilor pe care ai văzut-o tu vreodată. Puțini dintre cei care au avut parte de ea au trăit.

Mekan gâfâia sufocat.

— Acoperă-ți gura, îi porunci Smoke.

Lui Smoke îi atrase atenția o pătrunzătoare străfulgerare de lumină și-și ridică ochii spre nenumărații sori de deasupra. Tremurau încetoșați. Aerul se umplu cu microscopice scânteieri. Piscurile apropiate dispăreau în ceața aceea ciudată, tinerii vânători, care se luptau din răsuputeri în apropiere, fuseseră înghițiți de gheață. Mecan se prăbuși ghemuit pe schiuri, acoperindu-și gura și ochii cu mâinile.

— Haide, ridică-te! îi porunci Smoke.

— Nu mă mai pot mișca, gemu Mecan.

Trupul lui ghemuit începu să se clatine încet. Smoke se apropie de el încet, cu greu, silindu-și voința să pună mușchii în mișcare în letargia care-i apăsa toată carnea. Băgă de seamă că mintea îi era limpede. Numai trupul suferea.

— Lasă-l în voia lui! murmură Labiskwee aspru.

Dar Smoke nu-l lăsă, trase de irlandez până-l săltă în picioare și-l îndreptă spre panta lungă pe care trebuiau să pornească la vale. Apoi îl puse în mișcare cu un brânci și Mecan cârmind și ținând frâna cu bățul, țâșni în pulberea diamantină și dispăru. Smoke se uită la Labiskwee, care-i zâmbea și doar atât o mai ținea în picioare, fiindcă altfel s-ar fi prăbușit și ea. Îi făcu semn cu capul să pornească la vale, dar ea se apropie de el și, unul lângă celălalt, la o distanță de numai câțiva pași, porniră să zboare prin mușcătoarea ceață de foc înghețat.

Deși frâna cât putea, Smoke fiind mai greu, lunecă mai iute și țâșni pe lângă fată, continuând să gonească singur vreme îndelungată, cu viteză amețitoare care nu se domoli decât atunci când ajunse la loc întins, pe un platou înghețat. Aici mai frână până când îl ajunse și Labiskwee și apoi continuară să gonească mai departe, din nou unul lângă celălalt, cu viteză tot mai redusă, până când se opriră. Letargia aceea parcă îi cuprinse și mai mult și, cu toată voința, abia se târau ca melcul. Trecură de Mecan ghemuit din nou pe schiuri și Smoke îl ridică îmboldindu-l cu bățul în trecere.

— Acum trebuie să ne oprim, îi șopti Labiskwee chinuită, sau de nu, vom muri. Trebuie să ne acoperim cu totul, așa ziceau bătrânii.

Fata nu mai pierdu vremea cu desfăcutul legăturilor, ci începu să-și taie curelele poverii din spate. Smoke și le tăie și el și după ce aruncă o ultimă privire la ceața luminoasă, aducătoare de moarte și la nenumărații sori ce-și râdeau de ei, amândoi se acoperiră cu învelitorile de dormit și se cuprinseră în brațe. Simțiră cum un trup se împiedică de ei și se prăvăli, apoi auziră un scâncet sleit, amestecat cu blesteme și vorbe de ocară, înecate într-un acces de tuse violent și-și dădură seama că e Mecan, care se băgase și el în ei, acoperindu-se la fel cu învelitoarea de dormit din blană.

Și plămâniilor lor resimțiră lipsa de aer, erau chinuiți de o tuse seacă, spasmodică, de nestăpânit. Smoke simți cum îl apucă febra, iar Labiskwee suferea aceleași chinuri. Ceas după ceas, accesele de tuse deveniră mai dese, mai violente și criza atinse punctul culminant târziu, după-amiaza. Apoi încet, greu, începu revenirea și între accesele de tuse amândoi moțâiau neputincioși.

Mecan însă tuși tot mai rău și, după felul în care gemea și urla, își dădura seama că delirează. La un moment dat Smoke voi să iasă de sub învelitoare, dar Labiskwee se prinse strâns de el.

— Nu, îl imploră ea. Dacă te descoperi acum înseamnă moarte curată. Uite, bagă-ți fața aici, în parka mea și respiră încet și nu mai vorbi deloc... uite, cum fac eu.

Moțăiră amețiți mai departe, în tot cursul nopții, deși crizele de tuse ale unuia îl trezeau și pe celălalt. După socoteala lui Smoke era după miezul nopții când Mecan fu cuprins de ultima criză de tuse, după care se auziră numai niște gemete slabe, animalice.

Smoke se trezi când simți buzele fetei atingându-i buzele. Stătea în brațele ei, cu capul sprijinit de pieptul ei. Labiskwee avea un glas vesel, ca de obicei, nu se mai auzea înăbușit ca mai înainte.

— S-a făcut ziuă, îi spuse ea ridicând puțin marginile învelitorii. Vezi, iubitule. S-a făcut ziuă. Am scăpat, trăim. Și nici nu mai tușim. Hai să aruncăm o privire afară, deși eu aș sta aici mereu, până la capătul zilelor. Ultimul ceas a fost tare dulce. Eram trează și te-am tot mângâiat.

— Pe Mecan nu-l mai aud deloc, spuse Smoke. Și ce s-o fi întâmplat cu tinerii de n-au reușit să ne găsească?

Dădu învelitoarea la o parte și văzu deasupra un singur soare, ca de obicei. Bătea un vânt ușor, încă tăios din cauza gerului, dar parcă anunțând zilele calde care aveau să vină. Din nou lumea își arăta chipul ei firesc. Mecan zăcea întins pe spate, fața nespălată și înnegrită de la focul popasurilor era înghețată bocnă. Vederea lui n-o tulbură pe Labiskwee.

— Uite spuse ea, o pasăre a zăpezii. Semn bun.

Tinerii vânători nu se vedeau. Ori muriseră de cealaltă parte a muntelui, ori se întorseseră înapoi. Le mai rămăsese atât de puțină mâncare încât nu îndrăzniră să pună în gură nici a zecea parte din cât ar fi avut nevoie, nici a suta parte din cât ar fi dorit și în cursul zilelor care au urmat, rătăcind prin pustietatea munților, tăișul ascuțit al dorului de viață se toci tot mai mult și mergeau tot mai mult ca în vis. Smoke își recăpăta uneori brusc cunoștința și se trezea uitându-se la crestele de munte care nu se mai terminau și pe care ajunse să le urască, iar în urechi încă îi mai suna propria bâlbâială fără șir. Apoi, după secole întregi, cum i se părea lui, iar își revenea, trezit de bolmojeala lui incoerentă. Și Labiskwee aiura cea mai mare parte a timpului. În general, eforturile lor nu mai erau guvernate de rațiune, erau automate. Mereu trăgeau să se îndrepte spre vest și mereu erau împinși spre nord, sau sud de către piscuri înalte și lanțuri muntoase de netrecut.

— Spre sud nu-i nici o ieșire, îi spuse Labiskwee. Bătrânii știau ei ce știau. Spre vest, numai spre vest, pe acolo-i drumul.

Nu-i mai urmăreau tinerii vânători, însă pe urmele lor se târa foamea. Și veni o zi când se lăsă ger și începu să cadă o zăpadă deasă care nu era zăpadă, ci cristale de gheață, de mărimea firelor de nisip. Și ninse așa o zi și o noapte întreagă și continuă apoi alte trei zile și nopți la rând. Nu se putea merge mai

departe până când zăpada nu prindea crustă sub razele soarelui de primăvară, așa că își făcură culcuș în blănuri și se puseră pe așteptat. Rația pe care și-o permiteau s-o bage în gură era atât de neînsemnată încât nu le amăgea foamea neostoită a stomacului, dar parcă și mai puternică aciuată în mintea lor. Delirând, înnebunită de gustul acelei fărâme de carne, suspinând, aiurind, scoțând niște strigăte animalice de bucurie, fata se aruncă și asupra porției pentru ziua următoare și și-o îndesă în gură. Apoi Smoke fu martorul unei transformări ciudate. Mâncarea din gură o făcu pe fată să-și recapete cunoștința. O scuipă din gură și plină de o copleșitoare mânie lovi cu pumnul gura care o făcuse de rușine.

Lui Smoke i-a fost dat să vadă și alte lucruri ciudate în zilele care au urmat. După îndelunga ninsoare, veni un vânt care luă măruntele particule înghețate și le mână ca într-o furtună de nisip. Toată noaptea aceea nisipul înghețat goni purtat de vânt și la lumina puternică a unei zile senine și vântoase, Smoke privi cu ochii înotând în lacrimi și mintea tulbure priveliștea pe care o socoti a fi viziune de vis. De jur împrejur se ridicau, copleșitoare, piscuri semețe și mici, singuratice sentinele, sau grupuri și grupuri de titani atotputernici. Și de pe creasta fiecărui pisc, fluturau imense flamuri de zăpadă, ondulându-se, lucind orbitor pe fundalul cerului azuriu, întinzându-se pe mile și mile întregi, nebuloase și lăptoase, aruncând mereu lumini și umbre, lucind ca argintul în bătaia soarelui.

— Ochii mei au văzut minunea, intona Smoke, în vreme ce privea particulele de zăpadă mărunță mănate de vânt pe cer, ca niște eșarfe mătăsoase și lucitoare de lumină.

Plivi îndelung, dar flamurile de pe piscuri nu dispărură și el tot mai socotea că visează până când Labiskwee se ridică în capul oaselor pe blănuri.

— Labiskwee, visez, îi spuse el. Uite. Spune, visezi și tu odată cu mine același vis?

— Nu e vis, îi răspunse ea. Bătrânii mi-au spus și despre asta. Acum vor începe să bată vânturi calde și o să trăim și o să ajungem și în vest.

Smoke împușcă o pasăre a zăpezii și o împărțiră între ei. Într-o zi, într-o vâlcea, unde niște sălcii ieșind de sub zăpadă înmuguriseră, reuși să doboare un iepure arctic. Altădată nimeri o nevăstuică albă și slabă. Doar viețuitoarele astea le-au întâlnit, deși o dată, la vreo jumătate de milă deasupra capetelor lor, au văzut trecând spre vest, spre Yukon, un stol de rațe sălbatice.

— În văile din jos e vară acum! spuse Labiskwee. Curând ajunge vara și aici.

Fata se trăsese la față, dar ochii ei luminoși și mari deveniseră și mai luminoși și mai mari și când se uita la el era transfigurată de o frumusețe sălbatică și nefirească.

Zilele deveniră mai lungi, zăpada începu să se topească, în fiecare zi crusta de deasupra se topea, noaptea îngheța din nou și porneau la drum dimineața devreme și seara târziu, siliți ca în miezul zilei să se oprească ceasuri întregi când crusta se muia și nu mai rezista greutateii lor. Când Smoke orbi din

cauza lucirii zăpezii, Labiskwee îl remorcă, cu o curea pe care și-o legă de mijloc, iar când o lovi pe ea orbirea zăpezii, fu rândul ei să fie remorcată cu o curea legată de mijlocul lui. Chinuiți de foame chiar și în somnul cel mai adânc se luptau să se trezească pentru a descoperi că au ajuns pe un tărâm fără scânteie de viață în afară de ei.

Deși era epuizat, Smoke începu să se teamă de somn, într-atât de cumplite și pline de amărăciune erau viziunile aceluia tărâm nebun, crepuscular. Nu visau decât mâncare și de fiecare dată mâncarea le era smulsă de la gură de geniul rău care le trimitea visele. Smoke oferea mese prietenilor săi din vremurile de demult de la San Francisco, iar el, cu o foame rea și priviri lacome, supraveghea aranjarea mesei, decorând-o cu coarde de viță de vie cu frunzele aprinse de toamnă. Musafirii însă întârziiau și în vreme ce-i întâmpină și le asculta ultimele poante, simțea cum îl chinuie jindul de a se așeza odată la masă. Se strecura spre masă, nebăgat în seamă, luă o mână de măslin negre și se întorcea să întâmpine alt musafir, iar ceilalți îl înconjurau din toate părțile, râdeau, își aruncau unul altuia tot felul de vorbe deștepte, iar el, cu măslinile ascunse în pumn, simțea că înnebunește de poftă.

Și câte mese nu dădea el, numai că toate cu același final plin de neîmplinire. Participa la agape pantagruelice, unde mulțimea înfuleca din nenumărate vite prăjite întregi, scoțându-le din cuptoarele pline de jar și tăindu-și cu niște cuțite ascuțite hălci mari de carne de pe buturile aburinde. Apoi se făcea că stă cu gura căscată, sub șiruri nesfârșite de curcani pe care-i vindeau niște măcelari îmbrăcați în halate albe. Și toată lumea ajungea să cumpere curcani, numai Smoke rămânea tot cu gura căscată, nu, neputându-se mișca, de parcă ar fi prins rădăcini în pământ. Se vedea copil, cu lingura deasupra unor blide uriașe de lapte cu pâine. Urmărea prin secole întregi de chin, pe niște pășuni înalte, vite sperioase ca să le fure niște lapte, iar în vizuini scârboase se lupta cu șobolanii pentru tot felul de gunoaie și rămășițe. Nu exista nimic care să fie de mâncare și să nu-l înnebunească, rătăcea prin grajduri imense, unde cai dolofani se înșiruiău în stănoage pe mile întregi, iar el căuta disperat lada cu tărâțe din care se hrăneau animalele, dar nu reușea s-o afle.

Numai o singură dată profită și el într-un vis. Se făcea că era lihnit de foame, naufragia sau părăsit pe o insulă pustie și se lupta cu valurile imense ale surfului Pacificului, ca să pună mâna pe niște midii prinse de stânci; le luă și se duse cu ele pe plajă, până unde marea înaltă de primăvară aruncase niște uscături, făcu un foc și-și băgă comoara de midii prin jărat. Se uita cum din scoici țâșneau aburi și cele două valve se desfăceau, dând la iveală carnea de culoarea celei de somon. S-au prăjit numai bine, știa și de data asta nu mai interveni nimeni ca să-i smulgă bucata de la gură. Iată, în cele din urmă – visa el în visul lui – visul a devenit realitate. De data asta are să mănânce. Era sigur, dar se și îndoia și își adună toată tăria pentru a îndura inevitabila răsturnare a situației și nu crezu până când nu simți în gură carnea de culoarea celei de somon, fierbinte, delicioasă. Și dinții i se înfipseră în carne. În

fine mânca! Miracolul se împlinise! Șocul îl făcu să se dezmeticească. Zăcea pe spate, în întuneric și își auzi grohăitul și gemetele de plăcere. Fălcile i se mișcau și dinții mestecau carne. Rămase nemișcat și curând simți niște degete mici care-i pipăiră buzele și printre ele îi strecurară o șuviță mică de carne. Dar bucățica asta nu o mai mănca, era furios, Labiskwee izbucni în plâns și suspină până ce o prinse somnul în brațele lui. El însă rămase treaz, uimit de această dragoste și de acea minune de femeie.

Și veni și vremea când dispăru și ultima bucățică de mâncare. Piscurile cele înalte rămaseră în urmă, colinele erau tot mai joase și drumurile se deschideau promițătoare spre vest. Numai că și ultimele picături de vlagă istoviseră și, la scurt timp, ajunseră să se culce seara, dar să nu mai fie în stare să se ridice dimineața. Smoke se săltă cu greu în picioare, se prăbuși și, târându-se în patru labe, se apucă să facă focul. Dar oricât încercă Labiskwee să se ridice, de fiecare dată căzu înapoi, sfârșită, la capătul puterilor. Și Smoke se lăsa și el lângă ea, cu un zâmbet pierdut pe chip, ascunzându-și automatismul care-l făcuse să se apuce de un foc ce nu mai folosea nimănui. Oricum nu aveau nimic de gătit la foc, iar ziua se anunță caldă. O briză ușoară adia în molizi și de pretutindeni, de sub zăpada care se ducea, răzbătea șopotul pârâiașelor nevăzute.

Labiskwee zăcea nemișcată, suflând atât de ușor încât de mai multe ori Smoke crezu că murise. După-amiază, chițăitul unei veverițe îl trezi. Trăgând după el arma-i grea, se târi în patru labe pe zăpada muiată toată, se ridică și apoi se prăvălea în direcția în care se auzea veverița chițăind furioasă și trecând încet și chinuitor pe dinaintea ochilor lui. Nu avea destulă putere în el ca s-o doboare cu un foc în timp ce se mișca, iar veverița nu stătea o clipă locului. Uneori Smoke se trântea în zăpada muiată și-l podideau lacrimi de neputință. Alteori scânteia de viață din el începea să pâlpâie și mintea i se întuneca. Nu-și dădu seama cât zăcuse în starea asta de leșin, iar când își reveni tremura prins de răcoarea serii, cu hainele ude și înghețate în crusta ce se forma din nou pe zăpadă. Veverița dispăruse și, după un chin cumplit, reuși să se întoarcă lângă Labiskwee. Era atât de sfârșit încât zăcu toată noaptea ca mort, nici un vis nu-i tulbură somnul. Soarele se ridicase sus, aceeași veveriță făcea gălăgie în copaci și mâna lui Labiskwee îl trezi așezându-i-se pe obraz.

— Pune mâna pe inima mea, iubitule! îi spuse ea cu o voce limpede, dar abia auzită, de parcă venea de departe. Inima mea e dragostea mea, cuprinde-o cu mâna ta.

Păru să treacă multă vreme, apoi glasul fetei se auzi din nou.

— Să nu uiți niciodată, spre sud nu e nici un drum. Poporul Caribu știe bine. Numai vestul, într-acolo-i drumul... aproape c-ai ajuns... și ai să răzbești tu.

Smoke se lăsă cuprins de-o moleșeală foarte aproape de moarte și din nou glasul ei îl trezi.

— Sărută-mă. Să mor așa.

— O să murim împreună, iubita mea.

— Nu.

Un tremur ușor al mâinii fetei îl opri, iar glasul ei era atât de slab încât abia dacă-l auzi, dar nu pierdu nici un cuvânt. Fata băjbâi pe sub parka ei, scotoci acolo și scoase o pungă pe care i-o puse în mână.

— Și acum sărută-mă, iubitele. Și pune-ți mâna pe inima mea.

Și pe când o săruta, întunericul îl cuprinse din nou, iar când își recapătă cunoștința, își dădu seama că e singur și că avea să moară și el. Era fericit, sfârșit și fericit că avea să moară.

Descoperi punga în mână. Zâmbind singur de propria lui curiozitate trase de băierile pungii și o deschise. Din ea începură să curgă mici fărâme de hrană. Nu exista bucățică pe care el să n-o recunoască, toate furate de Labiskwee de la Labiskwee, bucățele de pâine strânse de ea încă de pe vremea când Mecan pierduse sacul cu făină, bucățele și fâșii de carne de caribu, pe jumătate mestecate, piciorul din spate al unui iepure, neatins, piciorul din spate și o parte din cel din față al unei nevăstuici, aripa păsării arctice mai purta încă urmele dinților fetei care se prefăcuse a mușca din ea și mai era și un picior al aceleiași păsări, toate rămășițe demne milă, tragice renunțări, bucățele smulse unei foame groaznice de o dragoste de necrezut. Râzând ca un nebun, Smoke aruncă totul în jur, pe crusta care se întărea și se întoarse la inconștiență.

Și visă. Yukonul secase. În albia lui, printre băltoacele măloase și stânci zgâriate de ghețuri se plimba și ridică de jos o pepită mare de aur. Greutatea pepitei spori mereu până când deveni adevărată povară, dar, deodată descoperi că era bună de mâncat. Și înfulecă lacom. Și, la urma urmei, ce preț putea avea aurul ca oamenii să-l aprecieze atât de mult dacă nu era bun de mâncare?

Se trezise din nou și văzu soarele. Avea mintea ciudat de limpede, iar ochii nu-i mai erau încețoșați. Zvâcnelile acelea care-l zgâlțâiseră până-n adâncul ființei dispăruseră. Sevele trupului său începuseră să cânte de parcă dăduse primăvara peste el, încerca o stare binecuvântată. Se întoarse s-o trezească pe Labiskwee, văzu și-și aduse aminte. Se uită după resturile pe care le aruncase în jur în zăpadă. Nu mai erau. Înțelese că în timpul delirului și halucinațiilor, ele fuseseră pepita de aur de pe Yukon. În timpul delirului și halucinațiilor el dobândise inimă și viață prin sacrificiul vieții fetei, care-i pusese inima în mână și-i deschise ochii spre a înțelege cât de minunată e o femeie.

Era și el uimit cu câtă ușurință se putea mișca, mirat că era în stare s-o târască pe fată, învelită în blănurile ei, până sub malul de prund muiat la soare, pe care-l scobi cu barda și-l făcu să se prăbușească peste ea.

Trei zile, fără fărâma de mâncare, se chinui mai departe spre vest. În mijlocul celei de-a treia, se prăbuși sub un molid singuratic, de lângă un râu care curgea eliberat de ghețuri și Smoke își dădu seama că era Klondike. Aici, înainte ca întunericul să pună din nou stăpânire pe el, își desfăcu bocceaua din spinare, își luă adio de la lumea luminoasă din jur și se înfășură în învelitoarea lui.

Ciripit de păsări, o zarvă nedeslușită îl trezi. Venise amurgul cel lung. Deasupra lui, printre ramurile molidului, se hârjoneau niște potârnicchi de tundră. Foamea îl îmboldi punându-l în mișcare, deși mișcarea asta era foarte lentă. Trecură cinci minute bune până reuși el să-și ducă arma la ochi și mai trecură încă cinci înainte de a îndrăzni să apese pe trăgaci, cum stătea pe spate, țintind drept în sus. Rată de departe. Nu căzu nici o pasăre, dar nici o pasăre nu zbură. Se zburliă și se buluciră prostește, amortite. Umărul îl durea. Rată și a doua oară fiindcă se crispă fără să vrea când apăsă pe trăgaci. Nu-și aducea aminte, dar probabil că în ultimele trei zile căzuse și se lovise la umăr. Potârnicchile nu zburară. Îndoi învelitoarea cu care se acoperise de mai multe ori și o făcu ghem, băgând-o între mâna lui dreaptă și coaste. Rezemă patul armei de blană, trase din nou și o pasăre căzu. O înhață cu lăcomie și văzu că împușcătura îi spulberase cea mai mare parte din carne. Glonte de calibru mare nu lăsase decât un ghem de pene însângerate. Celelalte potârnicchi nu zburară și el își spuse că ori le nimerea în cap, ori deloc. Trase numai la cap. Încărcă și iar încărcă arma. Rată, nimeri. Iar potârnicchile acelea tâmpite, care nu voiau cu nici un chip să zboare, începură să cadă, ploaie de mâncare, viață distrusă ca să-și hrănească propria scânteie de viață și să trăiască. Fuseseră nouă potârnicchi și, în cele din urmă nimeri și căpățână celei de-a noua și rămase întins și începu să râdă și plânse, nici el nu știa de ce.

Pe prima o mâncă crudă. Apoi se odihni și dormi, în vreme ce viața din el se hrănea cu viața păsării. Se trezi pe întuneric, flămând și cu destulă putere în el ca să aprindă un foc. Și până când se crăpă de ziuă, el prăji păsările și mâncă, sfărâmând oasele, pulbere, între dinții care atâta vreme se odihniseră. Adormi, se trezi iar pe întuneric, altă noapte, adormi și se trezi în altă zi.

Băgă de seamă cu uimire că focul trosnea, aprovizionat cu vreascuri proaspete, iar pe jăratiful de la margine pufăia un ibric înnegrit. Lângă foc, la un braț distanță, ședea Shorty, trăgând dintr-o țigară cu hârtia maronie și uitându-se atent la el. Smoke mișcă buzele, dar parcă un fel de paralizie puse stăpânire pe gâtulejul lui, în vreme ce începu să respire greu înecat de amenințarea lacrimilor. Întinse mâna după țigară, trase un fum adânc în plămâni, apoi altul.

— De multă vreme n-am mai fumat, îngăimă el în cele din urmă, cu voce scăzută, dar limpede. De foarte multă vreme.

— Și după cum arăți nici de mâncat nu prea ai mâncat, îi replică Shorty scurt.

Smoke dădu din cap și arătă cu mâna spre penele de potârniche ce zăceau împrăștiate în jurul lui.

— Abia de curând am mai înghițit câte ceva, îi răspunse el. Știi, aș avea poftă de o cană de cafea. Cred că o să mi se pară că are un gust ciudat. Și niște turte și o bucată de slănină.

— Niște fasole? îl ispiti Shorty.

— Mmm! Minunate. Mi se pare că iar mi-e cam foame.

În timp ce unul gătea și celălalt mânca, își relatau pe scurt ce li se întâmplase de când se despărțiseră.

— Pe Klondike, tocmai începuseră să umble sloiurile, spuse în încheiere Shorty și a trebuit să așteptăm să se elibereze. Două bărci cu ghiondere, șase oameni... îi știi pe toți, vână tare – și tot felul de calabalâcuri. Și am mers, nu glumă, când la ghionder, când la edec, când am cărat tot calabalâcul în spate de la un râu la altul. Dar la cataracte or să se încurce o săptămână întreagă. Acolo i-am părăsit, lăsându-i să-și croiască drum pentru bărci peste creasta falezei. Mie mi-a venit așa, un fel de presimțire firească, să pornesc mai departe. Așa că mi-am făcut o boccea cu haleală și am pornit la drum. Știam că am să dau de tine naufragiat pe aici.

Smoke dădu din cap, întinse mâna și i-o strânse în tăcere.

— Ei, acum s-o pornim, făcu el.

— Pornim la dracu! explodă Shorty. Nu ne clintim de-aici, te hrănesc, te las să te odihnești vreo câteva zile.

Smoke clătină din cap.

— Ah, dacă ai putea să-ți vezi mutra! protestă Shorty.

Ceea ce vedea Shorty nu era prea încântător. Acolo unde pielea era descoperită, fața lui Smoke erau numai vânătăi și pete sângerii, cruste de la degerăturile repetate. Avea obraji scofâlciți, așa încât în ciuda bărbii, șirul de dinți de sus se ghiceau prin pielea uscată. Pe frunte și în jurul ochilor duși în fundul capului, pielea era întinsă ca pe tobă, iar barba jigărită, care ar fi trebuit să fie blondă, era pârlită de foc și înnegrită de fumul taberelor.

— Mai bine ridicăm tabăra, spuse Smoke. Pornesc.

— Nu vezi că ești nevolnic ca un prunc! Nu poți ține la drum. De ce atâta grabă?

— Shorty, pornesc după cel mai prețios lucru din Klondike și nu pot să aștept. Asta-i treaba. Începe să strângi. Cel mai prețios lucru din lume. Mai prețios decât lacurile pline de aur, decât munții de aur, decât marea aventură, vânătoarea de urși și mâncatul cărnii!

Shorty se săltă în capul oaselor cu ochii ieșiți din cap.

— Pentru numele lui Dumnezeu, despre ce-i vorba? întrebă el răgușit. Sau poate te-a lovit damblaua!

— Nu, sunt teafăr. Probabil că omul mai trebuie să rabde de foame pentru ca să vadă lucrurile limpede. În orice caz, am văzut ce nici nu visam că există pe lumea asta. Acum știu ce înseamnă o femeie... acum...

Shorty deschise gura și în jurul buzelor și în lucirea ochilor se vedeau semnele zâmbetului de dispreț ce avea să vie.

— Nu, te rog! îi spuse Smoke blând. Tu n-ai de unde ști. Eu da.

Shorty înghiți în sec și-și schimbă gândul.

— Ha! N-am nevoie de nici un fel de presimțiri ca să ghicesc și cum o cheamă. Toată lumea s-a dus la Lacul Surprise ca să-l dreneze, dar Joy Gastell a declarat că ea nu se duce. O să stea pe lângă Dawson să vadă dacă mă întorc cu tine sau nu. Și a jurat că dacă nu te aduc și pe tine, o să-și vândă toate

acțiunile și o să angajeze o armată de pistolari și o să dea năvală în Țara Caribu și o să-l scuture pe bătrânul Snass de-or să-i meargă fulgii și lui și bandei lui de indieni. Și dacă îți mai strunești puțin bidiviul, atunci cred că am să mă apuc să strâng și o pornesc la drum cu tine.

SFÂRȘIT

1 Regiune în Canada de Nord Vest.

2 În 1849 s-a declanșat goana după aur.

3 Lord Fauntleroy – eroul cărții lui Frances Hodgson Burnett „Micul Lord Fauntleroy”, aici în sensul de copil răzgâiat.

4 E vorba de trecătoarea Chillkoot, aflată pe drumul spre Klondike, în Canada de Vest.

5 În engleză smoke înseamnă fum. De unde numeroase sensuri rezultate din diverse expresii specifice. Aici porecla s-a născut din faptul că eroul era murdar pe față, dar cuvântul mai are și sensul de a îndura, a se deplasa foarte repede (aproximativ – a mers de a ieșit fumul) etc.

6 În romanul de fată, pentru Jack London gustul cărnii e sinonim cu gustul aventurii dramatice, în condiții grele, soarta primilor coloniști ai noilor ținuturi, iar mâncătorii de carne sunt oamenii aspri ai frontierei. De unde și titlul primelor două capitole.

7 În engleză box înseamnă cutie.

8 Calul Bălan.

9 Temperatura, peste tot e dată în grade Fahrenheit. Formula de transformare a gradelor Fahrenheit în grade Celsius e următoarea: $(A^{\circ} - 32) \times 5/9 = C^{\circ}$. Zero grade Celsius echivalează cu plus 32°F, iar 0°F este egal cu aproximativ -18°C. Aici -65°F este echivalent cu circa -54°C.

10 Pârâul Indiencei.

11 Apa îngheață la plus 32°F, la care se aduna celelalte minus 70F, rezultând 102 grade Fahrenheit sub punctul de îngheț, adică -56,6°C.

12 Localitate în apropiere de Ierusalim.

13 În Canada și Alaska termenul voyageur, provenit din franceză desemnează pe călăușii angajați de companiile care se ocupau de comerțul cu blănuri.

14 Squaw – indiană.

15 Neam de celenterate hidrozoare cu tentacule foarte otrăvitoare.